

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES, EURATOMAS) Nr. 966/2012

2012 m. spalio 25 d.

dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002

TURINYS

		Puslapis
PIRMA DALIS	BENDROSIOS NUOSTATOS	17
I ANTRAŠTINĖ DALIS	DALYKAS, TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS	17
1 straipsnis	Dalykas	17
2 straipsnis	Apibrėžtys	17
3 straipsnis	Antrinių teisės aktų atitiktis šiam reglamentui	18
4 straipsnis	Laikotarpiai, datos ir terminai	18
5 straipsnis	Asmens duomenų apsauga	18
II ANTRAŠTINĖ DALIS	BIUDŽETO PRINCIPAI	18
6 straipsnis	Biudžeto principų laikymasis	18
1 skyrius	Vieningumo ir biudžeto tikslumo principai	18
7 straipsnis	Biudžeto taikymo sritis	18
8 straipsnis	Konkrečios vieningumo ir biudžeto tikslumo principų taisyklės	18
2 skyrius	Metinio periodiškumo principas	19
9 straipsnis	Apibrėžtis	19
10 straipsnis	Asignavimų rūšis	19
11 straipsnis	Įplaukų ir asignavimų apskaita	19
12 straipsnis	Asignavimų paskyrimas įsipareigojimams	19
13 straipsnis	Asignavimų panaikinimas ir perkėlimas į kitą laikotarpį	19
14 straipsnis	Asignuotųjų įplaukų perkėlimo taisyklės	20
15 straipsnis	Asignavimų panaikinimas	20
16 straipsnis	Taisyklės, taikytinos pavėluotai priėmus biudžetą	20
3 skyrius	Subalansuotumo principas	21
17 straipsnis	Apibrėžtis ir taikymo sritis	21
18 straipsnis	Finansinių metų likutis	21

		Puslapis
4 skyrius	Apskaitos vieneto principas	21
19 straipsnis	Euro naudojimas	21
5 skyrius	Universalumo principas	21
20 straipsnis	Apibrėžtis ir taikymo sritis	21
21 straipsnis	Asignuotosios įplaukos	21
22 straipsnis	Dovanojamas turtas	22
23 straipsnis	Atskaitymų ir valiutos keitimo kursų tikslinimo taisyklės	22
6 skyrius	Konkretumo principas	23
24 straipsnis	Bendrosios nuostatos	23
25 straipsnis	Kitų nei Komisija institucijų atliekami perkėlimai	23
26 straipsnis	Komisijos atliekami perkėlimai	23
27 straipsnis	Europos Parlamentui ir Tarybai pateikiami institucijų pasiūlymai dėl perkėlimų	23
28 straipsnis	Specialios perkėlimo taisyklės	24
29 straipsnis	Perkėlimai, kuriems taikomos specialiosios nuostatos	24
7 skyrius	Patikimo finansų valdymo principas	24
30 straipsnis	Ekonomiškumo, veiksmingumo ir efektyvumo principai	24
31 straipsnis	Privaloma finansinė pažyma	25
32 straipsnis	Biudžeto vykdymo vidaus kontrolė	25
33 straipsnis	Ekonomiškai efektyvios kontrolės sistemos	26
8 skyrius	Skaidrumo principas	26
34 straipsnis	Ataskaitų rinkinio, biudžeto ir kitų ataskaitų paskelbimas	26
35 straipsnis	Informacijos apie gavėjus ir kitos informacijos paskelbimas	26
III ANTRAŠTINĖ DALIS	BIUDŽETO SUDARYMAS IR STRUKTŪRA	26
1 skyrius	Biudžeto sudarymas	26
36 straipsnis	Įplaukų ir išlaidų sąmatos	26
37 straipsnis	208 straipsnyje nurodytų įstaigų biudžeto sąmata	26
38 straipsnis	Biudžeto projektas	26
39 straipsnis	Biudžeto projekto taisomasis raštas	29
40 straipsnis	Valstybių narių pareigos, atsirandančios priėmus biudžetą	29
41 straipsnis	Taisomųjų biudžetų projektai	29
42 straipsnis	Išankstinis sąmatų ir biudžeto projektų perdavimas	29
2 skyrius	Biudžeto struktūra ir pateikimas	29
43 straipsnis	Biudžeto struktūra	29
44 straipsnis	Biudžeto nomenklatūra	29
45 straipsnis	Neigiamų įplaukų draudimas	30
46 straipsnis	Atidėjiniai	30
47 straipsnis	Neigiamas rezervas	30

		Puslapis
48 straipsnis	Neatidėliotinos pagalbos rezervas	30
49 straipsnis	Biudžeto pateikimas	30
50 straipsnis	Etatų plano taisyklės	32
3 skyrius	Biudžetinė drausmė	32
51 straipsnis	Atitiktis daugiametei finansinei programai	32
52 straipsnis	Sąjungos teisės aktų atitiktis biudžetui	32
IV ANTRAŠTINĖ DALIS	BIUDŽETO VYKDYMAS	32
1 skyrius	Bendrosios nuostatos.	32
53 straipsnis	Biudžeto vykdymas pagal patikimo finansų valdymo principą	32
54 straipsnis	Pagrindinis teisės aktas ir išimtys	32
55 straipsnis	Kitų nei Komisija institucijų biudžeto vykdymas	33
56 straipsnis	Biudžeto vykdymo įgaliojimų perdavimas	33
57 straipsnis	Interesų konfliktas	33
2 skyrius	Biudžeto vykdymo metodai	34
58 straipsnis	Biudžeto vykdymo metodai	34
59 straipsnis	Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis	35
60 straipsnis	Netiesioginis valdymas	36
61 straipsnis	Ex ante patikrinimai ir įgaliojimų perdavimo susitarimai	38
62 straipsnis	Vykdomosios įstaigos	38
63 straipsnis	Įgaliojimų perdavimo ribos	38
3 skyrius	Finansų pareigūnai	38
1 skirsnis	Pareigų atskyrimo principas	38
64 straipsnis	Pareigų atskyrimas	38
2 skirsnis	Leidimus suteikiantis pareigūnas	38
65 straipsnis	Leidimus suteikiantis pareigūnas	38
66 straipsnis	Leidimus suteikiančio pareigūno įgaliojimai ir pareigos	39
67 straipsnis	Sąjungos delegacijų vadovų įgaliojimai ir pareigos	40
3 skirsnis	Apskaitos pareigūnas	41
68 straipsnis	Apskaitos pareigūno įgaliojimai ir pareigos	41
69 straipsnis	Įgaliojimai, kuriuos gali perduoti apskaitos pareigūnas	42
4 skirsnis	Avansinių lėšų administratorius	42
70 straipsnis	Avansinių lėšų sąskaitos	42
4 skyrius	Finansų pareigūnų atsakomybė	42
1 skirsnis	Bendrosios taisyklės	42
71 straipsnis	Finansų pareigūnams suteiktų įgaliojimų atšaukimas ir sustabdymas	42
72 straipsnis	Leidimus suteikiančio pareigūno atsakomybė už neteisėtą veiklą, sukčiavimą arba korupciją	42
2 skirsnis	Taisyklės, taikomos įgaliotiems ir perigaliotiems leidimus suteikiantiems pareigūnams	42

		Puslapis
73 straipsnis	Leidimus suteikiantiems pareigūnams taikomos taisyklės	42
3 skirsnis	Taisyklės, taikomos apskaitos pareigūnams ir avansinių lėšų administratoriams	43
74 straipsnis	Apskaitos pareigūnams taikomos taisyklės	43
75 straipsnis	Avansinių lėšų administratoriams taikomos taisyklės	44
5 skyrius	Iplaukų operacijos	44
1 skirsnis	Nuosavų išteklių naudojimas	44
76 straipsnis	Nuosavi ištekliai	44
2 skirsnis	Gautinų sumų apskaičiavimas	44
77 straipsnis	Gautinų sumų apskaičiavimas	44
3 skirsnis	Gautinų sumų nustatymas	44
78 straipsnis	Gautinų sumų nustatymas	44
4 skirsnis	Leidimas išieškoti sumas	45
79 straipsnis	Leidimas išieškoti sumas	45
5 skirsnis	Susigrąžinimas	45
80 straipsnis	Susigrąžinimo taisyklės	45
81 straipsnis	Senaties terminas	45
82 straipsnis	Sąjungos teisių į grąžintinas sumas nacionalinis traktavimas	46
83 straipsnis	Komisijos paskirtos baudos, nuobaudos ir susikaupusios palūkanos	46
6 skyrius	Išlaidų operacijos	46
84 straipsnis	Finansavimo sprendimai	46
1 skirsnis	Išlaidų paskirties nustatymas	46
85 straipsnis	Išipareigojimų rūšys	46
86 straipsnis	Išipareigojimams taikomos taisyklės	47
87 straipsnis	Išipareigojimams taikomi patikrinimai	47
2 skirsnis	Išlaidų patvirtinimas	47
88 straipsnis	Išlaidų patvirtinimas	47
3 skirsnis	Leidimas išlaidoms	48
89 straipsnis	Leidimas išlaidoms	48
4 skirsnis	Išlaidų apmokėjimas	48
90 straipsnis	Mokėjimų rūšys	48
91 straipsnis	Mokėjimai neviršija turimų lėšų	48
5 skirsnis	Išlaidų operacijų terminai	48
92 straipsnis	Terminai	48
7 skyrius	IT sistemos ir e. valdžia	49
93 straipsnis	Operacijų elektroninis valdymas	49
94 straipsnis	Dokumentų perdavimas	49
95 straipsnis	E. valdžia	49
8 skyrius	Administravimo principai	49
96 straipsnis	Geras administravimas	49

		<i>Puslapis</i>
97 straipsnis	Teisių gynimo priemonių nurodymas	49
9 skyrius	Vidaus auditorius	50
98 straipsnis	Vidaus auditoriaus skyrimas	50
99 straipsnis	Vidaus auditoriaus įgaliojimai ir pareigos	50
100 straipsnis	Vidaus auditoriaus nepriklausomumas	50
V ANTRAŠTINĖ DALIS	VIEŠIEJI PIRKIMAI	51
1 skyrius	Bendrosios nuostatos	51
1 skirsnis	Taikymo sritis ir sutarties sudarymo principai	51
101 straipsnis	Viešųjų pirkimų sutarčių apibrėžtis	51
102 straipsnis	Viešųjų pirkimų sutartims taikytini principai	51
2 skirsnis	Skelbimas	51
103 straipsnis	Viešųjų pirkimų sutarčių skelbimas	51
3 skirsnis	Pirkimų tvarka	51
104 straipsnis	Viešųjų pirkimų procedūros	51
105 straipsnis	Konkurso dokumentų turinys	52
106 straipsnis	Draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose kriterijai	52
107 straipsnis	Sudarymui taikomi draudimo dalyvauti konkurse kriterijai	53
108 straipsnis	Draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje centrinė duomenų bazė	53
109 straipsnis	Administracinės ir finansinės nuobaudos	54
110 straipsnis	Sutarties sudarymo kriterijai	54
111 straipsnis	Pasiūlymų teikimas	54
112 straipsnis	Vienodų sąlygų ir skaidrumo principai	55
113 straipsnis	Sprendimas sudaryti sutartį	55
114 straipsnis	Viešųjų pirkimų procedūros atšaukimas	55
4 skirsnis	Garantijos ir taisomieji veiksmai	55
115 straipsnis	Garantijos	55
116 straipsnis	Klaidos, pažeidimai ir sukčiavimas vykdant procedūrą	56
2 skyrius	Nuostatos, taikomos sutartims, kurias institucijos sudaro savo pačių sąskaita	56
117 straipsnis	Perkančioji institucija	56
118 straipsnis	Taikytinos ribinės vertės	56
119 straipsnis	Taisyklės dėl dalyvavimo konkursų procedūrose	56
120 straipsnis	Pasaulio prekybos organizacijos viešųjų pirkimų taisyklės	56
VI ANTRAŠTINĖ DALIS	DOTACIJOS	57
1 skyrius	Dotacijų taikymo sritis ir formos	57
121 straipsnis	Dotacijų taikymo sritis	57
122 straipsnis	Naudos gavėjai	57
123 straipsnis	Dotacijų formos	58

		Puslapis
124 straipsnis	Vienartinės išmokos, vienetui tenkančios sąnaudos ir finansavimas vienodo dydžio suma	58
2 skyrius	Principai	59
125 straipsnis	Dotacijoms taikytini bendrieji principai	59
126 straipsnis	Tinkamos finansuoti sąnaudos	59
127 straipsnis	Bendras finansavimas natūra	60
128 straipsnis	Skaidrumas	61
129 straipsnis	Nekaupiamojo skyrimo principas	61
130 straipsnis	Netaikymo atgaline data principas	61
3 skyrius	Dotacijų skyrimo procedūra	62
131 straipsnis	Paraiškos skirti dotacijas	62
132 straipsnis	Atrankos ir dotacijų skyrimo kriterijai	62
133 straipsnis	Vertinimo procedūra	62
4 skyrius	Mokėjimas ir kontrolė	63
134 straipsnis	Išankstinio finansavimo garantija	63
135 straipsnis	Dotacijų mokėjimas ir kontrolė	63
136 straipsnis	Įrašų saugojimo laikotarpiai	64
5 skyrius	Igyvendinimas	64
137 straipsnis	Igyvendinimo sutartys ir finansinė parama trečiosioms šalims	64
VII ANTRAŠTINĖ DALIS	APDOVANOJIMAI	64
138 straipsnis	Bendrosios taisyklės	64
VIII ANTRAŠTINĖ DALIS	FINANSINĖS PRIEMONĖS	65
139 straipsnis	Taikymo sritis	65
140 straipsnis	Finansinėms priemonėms taikytini principai ir sąlygos	65
IX ANTRAŠTINĖ DALIS	ATASKAITŲ PATEIKIMAS IR APSKAITA	67
1 skyrius	Ataskaitų pateikimas	67
141 straipsnis	Ataskaitų struktūra	67
142 straipsnis	Biudžeto ir finansų valdymo ataskaita	67
143 straipsnis	Ataskaitoms taikomos taisyklės	67
144 straipsnis	Apskaitos principai	67
145 straipsnis	Finansinės ataskaitos	68
146 straipsnis	Biudžeto vykdymo ataskaitos	68
147 straipsnis	Preliminarios ataskaitos	68
148 straipsnis	Galutinių konsoliduotųjų ataskaitų patvirtinimas	68
2 skyrius	Informacija apie biudžeto vykdymą	69
149 straipsnis	Biudžeto garantijų ir rizikos ataskaita	69
150 straipsnis	Informacija apie biudžeto vykdymą	69

		Puslapis
3 skyrius	Apskaita	69
1 skirsnis	Bendrosios nuostatos	69
151 straipsnis	Apskaitos sistema	69
152 straipsnis	Institucijų apskaitos sistemos bendrieji reikalavimai	69
2 skirsnis	Bendrosios sąskaitos	69
153 straipsnis	Bendrosios sąskaitos	69
154 straipsnis	Įrašai bendrosiose sąskaitose	69
155 straipsnis	Apskaitos patikslinimai	70
3 skirsnis	Biudžetinės sąskaitos	70
156 straipsnis	Biudžeto apskaita	70
4 skyrius	Turto inventorius	70
157 straipsnis	Inventorius	70
X ANTRAŠTINĖ DALIS	IŠORĖS AUDITAS IR BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS	70
1 skyrius	Išorės auditas	70
158 straipsnis	Audito Rūmų vykdomas išorės auditas	70
159 straipsnis	Audito taisyklės ir procedūros	70
160 straipsnis	Vertybinių popierių ir grynųjų pinigų patikrinimai	70
161 straipsnis	Audito Rūmų prieigos teisė	71
162 straipsnis	Audito Rūmų metinė ataskaita	71
163 straipsnis	Audito Rūmų specialiosios ataskaitos	72
2 skyrius	Biudžeto įvykdymo patvirtinimas	72
164 straipsnis	Biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros tvarkaraštis	72
165 straipsnis	Biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra	72
166 straipsnis	Tolesnės priemonės	72
167 straipsnis	Specialiosios nuostatos dėl EIVT	72
ANTRA DALIS	SPECIALIOSIOS NUOSTATOS	73
I ANTRAŠTINĖ DALIS	EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO GARANTIJŲ FONDAS	73
168 straipsnis	Specialiosios nuostatos dėl Europos žemės ūkio garantijų fondo	73
169 straipsnis	EŽŪGF asignavimų įsipareigojimai	73
170 straipsnis	EŽŪGF asignavimų bendrieji laikinieji įsipareigojimai	73
171 straipsnis	EŽŪGF biudžetinių įsipareigojimų tvarkaraštis ir terminas	73
172 straipsnis	EŽŪGF išlaidų apskaita	74
173 straipsnis	EŽŪGF asignavimų perkėlimas	74
174 straipsnis	EŽŪGF asignuotosios įplaukos	74
II ANTRAŠTINĖ DALIS	STRUKTŪRINIAI FONDAI, SANGLAUDOS FONDAS, EUROPOS ŽUVININKYSTĖS FONDAS, EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI IR PASIDALIJAMOJO VALDYMO PRINCIPU VALDOMI FONDAI, SUSIJĘ SU LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO ERDVE	74

		Puslapis
175 straipsnis	Specialiosios nuostatos	74
176 straipsnis	Atsižvelgimas į paskirtus įsipareigojimų asignavimus	74
177 straipsnis	Įnašų mokėjimai, tarpinės išmokos ir grąžinamos sumos	74
178 straipsnis	Asignavimų panaikinimas	75
179 straipsnis	Asignavimų perkėlimas	75
180 straipsnis	Valdymas, atranka ir auditas	75
III ANTRAŠTINĖ DALIS	MOKSLINIAI TYRIMAI	75
181 straipsnis	Mokslinių tyrimų fondai	75
182 straipsnis	Mokslinių tyrimų fondo įsipareigojimai	76
183 straipsnis	Jungtinis tyrimų centras	76
IV ANTRŠTINĖ DALIS	IŠORĖS VEIKSMAI	77
1 skyrius	Bendrosios nuostatos	77
184 straipsnis	Išorės veiksmas	77
2 skyrius	Veiksmų vykdymas	77
1 skirsnis	Bendrosios nuostatos	77
185 straipsnis	Išorės veiksmų vykdymas	77
2 skirsnis	Parama biudžetui ir kelių paramos teikėjų patikos fondai	77
186 straipsnis	Paramos biudžetui naudojimas	77
187 straipsnis	Sąjungos išorės veiksmų patikos fondai	77
3 skirsnis	Kiti valdymo būdai	79
188 straipsnis	Išorės veiksmų vykdymas taikant netiesioginio valdymo principą	79
189 straipsnis	Išorės veiksmų vykdymo finansavimo susitarimai	79
3 skyrius	Viešieji pirkimai	79
190 straipsnis	Su išorės veiksmu susiję viešieji pirkimai	79
191 straipsnis	Taisyklės dėl dalyvavimo konkursų procedūrose	80
4 skyrius	Dotacijos	80
192 straipsnis	Visiškas išorės veiksmų finansavimas	80
193 straipsnis	Išorės veiksmų dotacijoms taikomos taisyklės	80
5 skyrius	Sąskaitų auditas	80
194 straipsnis	Išorės veiksmų Sąjungos auditas	80
V ANTRAŠTINĖ DALIS	EUROPOS ĮSTAIGOS	80
195 straipsnis	Europos įstaigos	80
196 straipsnis	Europos įstaigoms paskirti asignavimai	80
197 straipsnis	Europos įstaigų leidimus suteikiantis pareigūnas	81
198 straipsnis	Tarpinstitucinių Europos įstaigų sąskaitos	81

		<i>Puslapis</i>
199 straipsnis	Igaliojimų valdyti perdavimas Europos tarpinstitucinėms įstaigoms	81
200 straipsnis	Paslaugos trečiosioms šalims	81
VI ANTRAŠTINĖ DALIS	ADMINISTRACINIAI ASIGNAVIMAI	81
201 straipsnis	Bendrosios nuostatos	81
202 straipsnis	Įsipareigojimai	81
203 straipsnis	Specialiosios nuostatos dėl administracinių asignavimų	81
VII ANTRAŠTINĖ DALIS	EKSPERTAI	83
204 straipsnis	Išorės ekspertų apmokėjimas	83
TREČIA DALIS	BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	83
205 straipsnis	Pereinamojo laikotarpio nuostatos	83
206 straipsnis	Europos Parlamento ir Tarybos informacijos prašymai	83
207 straipsnis	Ribinės vertės ir sumos	83
208 straipsnis	Finansinis pagrindų reglamentas, taikomas įstaigoms, įsteigtoms pagal SESV ir Euratomo sutartį	83
209 straipsnis	Pavyzdinis finansinis reglamentas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigoms	84
210 straipsnis	Igaliojimų vykdymas	84
211 straipsnis	Persvarstymas	84
212 straipsnis	Panaikinimas	84
213 straipsnis	Persvarstymas, susijęs su EIVT	85
214 straipsnis	Įsigaliojimas	85
PRIEDAS	ATITIKTIES LENTELĖ	86
Bendras pareiškimas dėl klausimų, susijusių su daugiamete finansine programa		95
Bendras pareiškimas dėl su pastatais susijusių išlaidų remiantis 203 straipsniu		95
Bendras Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškimas dėl 203 straipsnio 3 dalies		96

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 322 straipsnį, taip pat į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Audito Rūmų nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽³⁾ buvo keletą kartų iš esmės keičiamas. Reikia atlikti papildomus pakeitimus, kuriais būtų atsižvelgiama į Lisabonos sutarties įsigaliojimą, todėl siekiant aiškumo Reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 turėtų būti panaikintas ir pakeistas šiuo reglamentu;
- (2) Reglamente (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 nustatyti biudžeto principai ir finansinės taisyklės, kuriuos taikant sudaromas ir įgyvendinamas Sąjungos bendrasis biudžetas (toliau – biudžetas), užtikrinamas patikimas ir efektyvus valdymas, kontrolė ir Sąjungos finansinių interesų apsauga, taip pat didinamas skaidrumas, kurių turi būti laikomasi visuose teisės aktuose ir kurių turi laikytis visos institucijos. Turėtų būti išlaikyti pagrindiniai to reglamento principai, koncepcija ir struktūra, taip pat pagrindinės biudžeto ir finansų valdymo taisyklės. Nukrypti nuo šių pagrindinių principų leidžiančias nuostatas reikėtų peržiūrėti ir kuo labiau supaprastinti, atsižvelgiant į jų tolesnį aktualumą, jų pradinę vertę biudžetui ir į suinteresuotosioms šalims dėl jų tenkančią naštą. Būtina išlaikyti ir stiprinti pagrindinius finansinių taisyklių elementus, t. y. finansų pareigūnų vaidmenį, kontrolės aspektų įtraukimą į veiklos tarnybų darbą, vidaus auditorius, veikla grindžiamą biudžeto sudarymą, apskaitos principų ir taisyklių, taip pat pagrindinių dotacijoms taikomų principų modernizavimą;
- (3) atsižvelgiant į specifinį Europos centrinio banko (ECB) pobūdį ir funkcijas, ypač jo nepriklausomumą valdant savo finansus, jis turėtų nepatekti į šio reglamento taikymo sritį, išskyrus jeigu kitaip numatyta šiame reglamente;
- (4) atsižvelgiant į praktinę patirtį, į šį reglamentą reikėtų įtraukti taisykles, siekiant atsižvelgti į kintančius biudžeto vykdymo reikalavimus, pvz., bendrojo finansavimo su kitais pagalbos teikėjais, padidinti išorės pagalbos veiksmingumą, palengvinti tokių specialių finansinių priemonių, kaip sudarytosios su Europos investicijų banku (EIB), naudojimą ir palengvinti biudžeto vykdymą per viešojo ir privataus sektorių partnerystę (VPP);
- (5) Reglamente (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 apsiribota tik bendrųjų biudžeto principų ir finansinių taisyklių pagal Sutartį, išdėstymu, tuo tarpu įgyvendinimo nuostatos, siekiant, kad taisyklių hierarchija būtų aiškesnė ir būtų lengviau skaityti Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002, buvo išdėstytos 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamente (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatančiame išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 ⁽⁴⁾ įgyvendinimo taisykles. SESV 290 straipsnyje nurodyta, kad teisėkūros procedūra priimtu aktu Komisijai gali būti suteikti įgaliojimai priimti ne teisėkūros procedūra priimamus aktus siekiant tik papildyti arba iš dalies pakeisti tam tikras neesmines to teisėkūros procedūra priimto akto nuostatas. Todėl kai kurios Reglamente (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 išdėstytos nuostatos turėtų būti įtrauktos į šį reglamentą;
- (6) policijos ir teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose tapo sudedamąja kitų Sąjungos politikos sričių ir vidaus veiksmų dalimi. Todėl šiai politikos sričiai taikomos specialiosios finansinės nuostatos nebėra pagrįstos ir neturėtų būti įtrauktos į šį reglamentą;
- (7) siekiant užtikrinti skaidrumą, biudžete turėtų būti įrašomos garantijos Sąjungos sudarytoms skolinimosi ir skolinimo operacijoms, įskaitant Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonę ir mokėjimų balanso priemonės operacijas;
- (8) dabartinės taisyklės, kuriomis reglamentuojamos iš išankstinio finansavimo mokėjimų gaunamos palūkanos, turėtų būti supaprastintos, nes dėl jų atsiranda pernelyg didelė administracinė našta tiek gavėjams, tiek Komisijos tarnyboms ir kyla nesusipratimų tarp Komisijos tarnybų ir gavėjų. Siekiant supaprastinti taisykles, visų pirma taikomas naudos gavėjams, ir vadovaujantis patikimo finansų valdymo principu, prievolė iš išankstinio finansavimo mokėjimų uždirbti palūkanas ir tokias palūkanas susigrąžinti nebeturėtų būti taikoma. Tačiau turėtų būti galimybė įtraukti tokią prievolę į įgaliojimų perdavimo susitarimą, kad būtų galima pakartotinai panaudoti palūkanas, uždirbtas iš programų išankstinio finansavimo mokėjimų, tokias palūkanas išskaičiuoti iš mokėjimų prašymų arba jas susigrąžinti;
- (9) asignuotosioms įplaukoms taikomose perkėlimo į kitą laikotarpį taisyklėse turėtų būti atsižvelgiama į išorės ir vidaus asignuotąsias įplaukas. Siekiant atitikti pagalbos teikėjo nustatytą paskirtį, išorės asignuotosios įplaukos turėtų būti automatiškai perkeliamos į kitą laikotarpį ir panaudojamos iki tol, kol įvykdomos visos su programa arba veiksmu, kuriems ji priskirta, susijusios operacijos.

⁽¹⁾ OL C 145, 2010 6 3, p. 1.

⁽²⁾ 2012 m. spalio 23 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2012 m. spalio 25 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 357, 2002 12 31, p. 1.

- Kai išorės asignuotosios įplaukos gaunamos praėjusiais programos arba veiksmo metais, taip pat turėtų būti galima jas panaudoti pirmaisiais tolesnės programos arba veiksmo metais. Vidaus asignuotąsias įplaukas turėtų būti galima perkelti į kitą laikotarpį ne ilgesniam negu vienų metų laikotarpiui, jeigu šiame reglamente nenurodyta kitaip;
- (10) taisyklės dėl laikinųjų dvilyktųjų dalių turėtų būti aiškesnės, kai tai susiję su papildomų laikinųjų dvilyktųjų dalių, kurių gali būti reikalaujama, atveju ir tais atvejais, kai Europos Parlamentas nusprendžia sumažinti Tarybos priimtą laikinąsias dvilyktąsias dalis viršijančią papildomų išlaidų sumą;
- (11) su asignuotosiomis įplaukomis susijusių nuo universalumo principo nukrypti leidžiančią nuostatą reikėtų pakeisti, kad būtų atsižvelgta į vidaus asignuotųjų įplaukų, kurios atsiranda iš Europos Parlamento ir Tarybos patvirtintų asignavimų, ir į išorės asignuotųjų įplaukų, surinktų iš įvairių pagalbos teikėjų ir jų paskirtų specialiai programai arba veiksmui, ypatumus. Be to, išorės pagalbos teikėjams turėtų būti leidžiama bendrai finansuoti išorės veiksmus, visų pirma humanitarines operacijas, netgi tais atvejais, kai pagrindiniame teisės akte toks bendrasis finansavimas nėra aiškiai numatytas;
- (12) asignuotųjų įplaukų pateikimas biudžeto projekte turėtų būti skaidresnis numatant, kad į biudžeto projektą, kuriame nurodomos biudžeto projekto sudarymo dieną žinomos sumos, turėtų būti įtrauktos asignuotųjų įplaukų sumos;
- (13) kalbant apie konkretumo principą, kadangi panaikinamas išlaidų skirstymas į privalomąsias ir neprivalomąsias, turėtų būti atitinkamai pritaikytos asignavimų perkėlimus reglamentuojančios taisyklės;
- (14) reikėtų taip pat su įsigaliojusia Lisabonos sutartimi padarytais pakeitimais suderinti asignavimų perkėlimus reglamentuojančias taisykles. Be to, naujausia patirtis rodo, kad metų pabaigoje labai svarbu padidinti mokėjimų asignavimų perkėlimo lankstumą, ypač struktūrinių fondų atveju. Būtina užtikrinti geresnį biudžeto vykdymą, ypač kiek tai susiję su mokėjimų asignavimais, asignuotosiomis įplaukomis ir administraciniais asignavimais, kurie yra bendri kelioms antraštinėms dalims. Todėl turėtų būti supaprastinta perkėlimų tipologija ir kai kurių perkėlimų patvirtinimo procedūra turėtų būti lanktesnė. Pirmiausia paaiškėjo, kad galimybė Komisijai priimti sprendimus dėl nepanaudotų asignavimų perkėlimų tarptautinių humanitarinių nelaimių ir krizių atvejais yra aktuali ir veiksminga. Todėl ta galimybė turėtų būti suteikiama ir panašių įvykių, įvykusių po finansinių metų gruodžio 1 d., atveju. Tokiais atvejais, siekiant skaidrumo, Komisija turėtų nedelsiant pranešti Europos Parlamentui ir Tarybai apie savo sprendimą perkelti nepanaudotus asignavimus;
- (15) kiek tai susiję su nuostatomis dėl patikimo finansų valdymo, įgaliojantis leidimus suteikiantis pareigūnas rengdamas teisėkūros pasiūlymus ir kurdamas atitinkamas valdymo ir kontrolės sistemas turėtų atsižvelgti į tikėtiną klaidų rizikos lygį ir kontrolės sąnaudas ir naudą. Įgaliojantis leidimus suteikiantis pareigūnas veiklos atskaitoje turėtų kasmet informuoti apie kontrolės rezultatus ir jos sąnaudas ir naudą. Nacionalinių valdymo ir kontrolės sistemų veiksmingumui būtinos tokių sistemų valdymo deklaracijos, kurias pateikia valstybių narių paskirtosios įstaigos, kurios atsakingos už Sąjungos fondų valdymą ir kontrolę;
- (16) laikantis skaidrumo principo, kuris įtvirtintas SESV 15 straipsnyje, pagal kurį reikalaujama, kad visos institucijos veiktų kuo atviriau, turi būti užtikrinama, kad Sąjungos biudžeto vykdymo srityje piliečiams būtų prieinama informacija apie tai, kur ir kokiais tikslais leidžiamos biudžeto lėšos. Tokia informacija skatina demokratines diskusijas, prisideda prie piliečių dalyvavimo Sąjungos sprendimų priėmimo procese ir stiprina institucijų kontrolę bei Sąjungos išlaidų priežiūrą. Tokie tikslai turėtų būti pasiekti skelbiant (pageidautina, kad tam būtų naudojamos pažangios komunikacijos priemonės) atitinkamą informaciją, susijusią su galutiniais rangovais ir galutiniais Sąjungos fondų naudos gavėjais laikantis tokių rangovų ir naudos gavėjų teisėtų konfidencialumo ir saugumo interesų, taip pat, kai tai susiję su fiziniiais asmenimis, gerbiant jų teises į privatumą ir į asmens duomenų apsaugą. Todėl institucijos turėtų taikyti atrankos metodą skelbdamos informaciją pagal proporcingumo principą. Siekiant suteikti prasmingą informaciją sprendimai dėl jos skelbimo turėtų būti grindžiami atitinkamais kriterijais;
- (17) Pagal SESV 316 straipsnį Europos Vadovų Taryba ir Taryba turėtų turėti tą patį biudžeto skirsnį;
- (18) pagal SESV metinę biudžetinę procedūrą turėtų būti įtvirtinta šiame reglamente;
- (19) kalbant apie biudžeto sudarymą, svarbu aiškiai apibrėžti Komisijos rengiamo biudžeto projekto struktūrą ir pateikimą. Prieš biudžeto projektą pateikiamo bendrojo įvado turinys turėtų būti išsamiau aprašytas. Taip pat būtina įtraukti nuostatą dėl ateinančių metų finansinio programavimo ir nuostatą dėl Komisijai suteikiamos galimybės pateikti darbinius dokumentus, siekiant pagrįsti biudžeto prašymus;
- (20) kalbant apie bendros užsienio ir saugumo politikos ypatybes, pagal SESV ir ES sutarties V ir VI antraštinės dalis turėtų būti atnaujintos galimos pagrindinių teisės aktų rūšys. Be to, išorės veiksmų srityje parengiamųjų priemonių priėmimo procedūra turėtų būti pritaikyta, atsižvelgiant į SESV;

- (21) biudžeto vykdymo metodų taisyklės, kuriomis visų pirma reguliuojamos vykdymo įgaliojimų perdavimo trečiosioms šalims sąlygos, metams bėgant pasidarė pernelyg sudėtingos ir jas reikėtų supaprastinti. Be to, reikėtų laikytis pirminio įgaliojimų perdavimo išorės vykdytojams tikslo – t. y., kad nepriklausomai nuo vykdymo būdo išlaidų vykdymo kontrolės ir skaidrumo lygis turėtų atitikti tą, kurio tikimasi iš Komisijos tarnybų;
- (22) todėl reikėtų aiškiai išskirti tokias situacijas, kai biudžetą tiesiogiai vykdo Komisija arba jos vykdomosios įstaigos, situacijas, kai biudžetas pagal pasidalijamojo valdymo principą vykdomas valstybių narių, ir situacijas, kai biudžetą netiesiogiai vykdo trečiosios šalys. Tai turėtų padėti nustatyti suderintą pasidalijamojo ir netiesioginio valdymo tvarką, kuri gali būti pritaikyta prie konkrečioms sektoriams taikomų taisyklių, ypač kai biudžetą pagal pasidalijamojo valdymo principą vykdo valstybės narės. Tokią suderintą tvarką pirmiausia turėtų sudaryti pagrindiniai principai, kurių Komisija turės laikytis, kai nuspręs pagal pasidalijamojo valdymo principą arba netiesiogiai vykdyti biudžetą, ir pagrindiniai principai, kurių turės laikytis šalys, kurioms buvo pavestos biudžeto vykdymo užduotys. Komisija turėtų galėti taikyti Sąjungos taisykles ir procedūras arba sutikti taikyti įgaliotosios šalies taisykles ir procedūras su sąlyga, kad pastarasis garantuos lygiavertę Sąjungos finansinių interesų apsaugą. Vykdamas Komisijos priežiūros užduotis, taip pat būtina visiems vykdymo būdams numatyti kontrolės ir audito įpareigojimus, įskaitant sąskaitų tikrinimą ir pripažinimą;
- (23) subjektų ir asmenų, kuriems pagal netiesioginio valdymo principą pavestos biudžeto vykdymo užduotys, *ex ante* vertinimo taisyklės turėtų būti pritaikytos, siekiant garantuoti, kad visi įgaliotieji subjektai ir asmenys užtikrintų tokią Sąjungos finansinių interesų apsaugą, kurios reikalaujama pagal šį reglamentą;
- (24) patirtis su VPP, kurios pagal Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 185 straipsnį oficialiai laikomos Sąjungos įstaigomis, rodo, kad reikia numatyti papildomų VPP kategorijų, norint padidinti priemonių pasirinkimą ir įtraukti įstaigas, kurių taisyklės lankstesnės ir kurias privočiojo sektoriaus partneriai galėtų lengviau taikyti nei tas, kurios taikomos Sąjungos institucijoms. Tos papildomos kategorijos turėtų apimti įstaigas, kurioms taikoma valstybių narių privatinė teisė, ir įstaigas, įsteigtas remiantis pagrindiniu teisės aktu ir turinčias finansines taisykles, kurios laikytųsi principų, būtinų patikimam Sąjungos lėšų finansiniam valdymui užtikrinti;
- (25) SESV 317 straipsnio taikymo tikslais, šiuo reglamentu turėtų būti sustiprinti valstybių narių pagrindiniai kontrolės ir audito įsipareigojimai, kai jos vykdo biudžetą pagal pasidalijamojo valdymo principą, kadangi šiuo metu tokie įsipareigojimai yra nustatyti tik konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse. Todėl būtina įtraukti nuostatas, kuriose išdėstoma nuosekli visų susijusių politikos sričių nacionaliniu lygmeniu suderintų administracinių struktūrų sistema. Ta sistema neturėtų būti sukuriamą jokių papildomų kontrolės organų, bet valstybėms narėms turėtų būti suteikiama galimybė paskirti įstaigas, kurioms pavedama valdyti ir kontroliuoti Sąjungos lėšas. Be to, nuostatos dėl bendrų toms struktūroms taikytinų valdymo ir kontrolės įsipareigojimų, metinės valdymo deklaracijos, kuriomis administratoriai prisiima jiems pavestą atsakomybę už Sąjungos lėšų valdymą, sąskaitų tikrinimo ir pripažinimo ir Komisijos taikomų sustabdymo ir koregavimo mechanizmai turėtų būti įtraukti į šį reglamentą siekiant sukurti nuoseklią teisėkūros sistemą, kuri taip pat padidintų bendrą teisinį tikrumą, kontrolės ir taisomųjų veiksmų efektyvumą, taip pat Sąjungos finansinių interesų apsaugą. Išsamios nuostatos turėtų likti konkrečioms sektoriams taikomuose reglamentuose. Laikydamosi vieno audito principo ir siekdamos sumažinti papildomą administracinę naštą, atsirandančią dėl daugelio kontrolės procedūrų, valstybės narės gali pateikti Komisijai deklaracijas, pasirašytas atitinkamu nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu pagal atitinkamus valstybių konstitucinius reikalavimus;
- (26) reikėtų paaiškinti kai kurias nuostatas, susijusias su įgaliotojo leidimus suteikiančio pareigūno pareigomis, ypač tas, kurios susijusios su *ex ante* ir *ex post* vidaus kontrole, kurią vykdo įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas, o tai pat su pastarojo ataskaitų teikimo pareigomis. Šiuo atžvilgiu įgaliotojo leidimus suteikiančio pareigūno metinės veiklos ataskaitos turinį reikėtų atnaujinti, atsižvelgiant į praktiką, t. y. įtraukti reikiamą finansinę ir valdymo informaciją, siekiant pagrįsti įgaliotojo leidimus suteikiančio pareigūno patikinimo pareiškimą dėl pareigų vykdymo;
- (27) reikėtų paaiškinti Komisijos apskaitos pareigūno atsakomybę, ypač reikėtų patikslinti, kad Komisijos apskaitos pareigūnas yra vienintelis asmuo, turintis teisę nustatyti apskaitos taisykles ir suderintus sąskaitų planus, tuo tarpu visų kitų institucijų apskaitos pareigūnai nustato savo institucijoms taikytinas apskaitos procedūras;
- (28) siekiant palengvinti tam tikrų programų arba veiksmų, pavestų visų pirma finansų institucijoms, vykdymą, šiame reglamente turėtų būti numatyta galimybė atidaryti patikos sąskaitas. Finansų institucijų apskaitos knygose turėtų būti nurodyta, kad tokios banko sąskaitos atidarytos Komisijos vardu arba jos pavedimu. Jas turėtų valdyti ta finansų institucija, leidimus suteikiančio pareigūno atsakomybe ir turėtų būti galimybė atidaryti jas ne tik eurai, bet ir kitomis valiutomis;
- (29) kiek tai susiję su įplaukų operacijomis, siekiant atsižvelgti į biudžeto poreikius, būtina racionalizuoti gautinų sumų apskaiciavimo taisykles. Įplaukas reikėtų registruoti, kai numatomos įplaukos yra susijusios su tam tikru tikimybes laipsniu ir gali būti apskaiciuojamos gaunant priimtina apytikrę reikšmę. Siekiant supaprastinimo, reikėtų pradėti taikyti tam tikras specialias nuostatas dėl gautinos sumos sąmatos patikslinimo arba panaikinimo procedūrų;

- (30) lėšų susigrąžinimo taisyklės turėtų būti aiškiau išdėstytos ir patobulintos. Pirmiausia reikėtų patikslinti, kad nustatytos gautinos sumos panaikinimas nereiškia, kad atsiskaitoma Sąjungos nustatytos teisės į grąžintinas sumas. Be to, siekiant sustiprinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą, valstybės narės turėtų traktuoti Sąjungos lėšas, kurias prašoma kompensuoti, ne mažiau palankiai, kaip jų teritorijoje esančių viešųjų įstaigų reikalavimus;
- (31) atsižvelgiant į poreikį sumažinti riziką, susijusią su sumų, laikinai surinktų kaip baudos, nuobaudos ir sankcijos, taip pat bet kurių iš jų gautų pajamų valdymu, tos sumos turėtų būti kuo greičiau užfiksuotos kaip biudžeto įplaukos, vėliausiai tais finansiniais metais, kurie eina po to, kai remiantis sprendimais, pagal kuriuos jos yra paskirtos, išnaudojamos visos teisinės gynimo priemonės;
- (32) taip pat vadovaujantis patikimo finansų valdymo principu, reikėtų paaiškinti įvairias mokėjimų rūšis. Be to, išankstinio finansavimo mokėjimus turėtų reguliariai tvirtinti atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas, vadovaudamasis Komisijos apskaitos pareigūno nustatytomis apskaitos taisyklėmis. Šiuo tikslu reikėtų įtraukti atitinkamas nuostatas į sutartis, sprendimus dėl dotacijų, susitarimus dėl dotacijų ir įgaliojimų perdavimo susitarimus;
- (33) šiuo reglamentu turėtų būti padedama įgyvendinti e. valdžią, ypač skatinama naudoti elektroninius duomenis keičiantis informacija tarp institucijų ir trečiųjų šalių;
- (34) tam tikromis sąlygomis turėtų būti leidžiama vykdyti bendras viešųjų pirkimų procedūras su Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybėmis ar Sąjungos šalimis kandidatėmis;
- (35) siekiant sustiprinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą, reikėtų patobulinti draudimo, ypač dėl dalyvavimo viešųjų pirkimų procedūrose, taisyklės;
- (36) atsižvelgiant į ECB ir EIB nuosavų išteklių naudojimą Sąjungos finansiniams interesams, šios institucijos turėtų galėti naudotis centrinės draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje duomenų bazės, sukurtos siekiant apsaugoti finansinius Sąjungos interesus, informacija;
- (37) sprendimams, kuriais nustatomos administracinės ir finansinės nuobaudos, ypač tų, kurios susijusios su viešaisiais pirkimais, skelbti turėtų būti priimtas patikimas teisinis pagrindas, atitinkantis duomenų apsaugos reikalavimus. Duomenų apsaugos ir saugumo tikslais toks sprendimų skelbimas turėtų likti neprivalomas;
- (38) reikalavimas sutartininkams pateikti garantijas daugiau neturėtų būti automatiškas, tačiau būti paremtas rizikos analize;
- (39) siekiant teisinio tikrumo turėtų būti paaiškinta dotacijų ir finansinių priemonių taikymo sritis. Išsamesnė konkrečių sąlygų, taikomų dotacijoms ir finansinėms priemonėms, apibrėžtis taip pat prisidėtų prie tų dviejų finansinės paramos tipų poveikio didinimo;
- (40) dotacijų suteikimo taisyklės, taikomos specialiai veiksmui vykdyti sukurtiems subjektams, turėtų būti pritaikytos, kad būtų palengvinta paraiškų teikėjų ir naudos gavėjų, nusprendusių dirbti kartu pagal atitinkamą nacionalinę teisę sukurtoje partnerystėje ar grupėje, ypač, kai pasirinkta teisinė forma siūlo solidų ir patikimą bendradarbiavimą, prieiga prie Sąjungos finansavimo ir dotacijų valdymo. Be to, atsižvelgiant į Sąjungos ribotą finansinę riziką ir siekiant nenustatyti papildomų sutartinių reikalavimų esantiems struktūriniais susitarimams, subjektai, su naudos gavėju susieti nuolatiniiais kapitalo ar teisiniais ryšiais, turėtų turėti teisę deklaruoti tinkamas finansuoti sąnaudas nereikalaujant, kad jie vykdytų visas naudos gavėjo pareigas;
- (41) patirtis, įgyta naudojant vienkartinės išmokas ar nustatytą dydžio išmokas, parodė, kad dėl tokių finansavimo formų buvo žymiai supaprastintos administracinės procedūros ir iš esmės sumažėjo klaidų rizika. Be to, rezultatai paremtas finansavimas pasitvirtino kaip esantis tinkamas tam tikrų veiksmų rūšims. Atsižvelgiant į tai, supaprastintų dotacijų formų, nustatytų remiantis vienkartinėmis išmokomis, vieneto įkainiais ir nustatyto dydžio išmokomis, naudojimo sąlygos turėtų būti lankstesnės. Visų pirma turėtų būti leidžiama naudoti sumas, nustatytas atskirai nagrinėjant kiekvieno naudos gavėjo atvejus, įskaitant atvejus, kai naudos gavėjas tokias sumas deklaruoja laikydamasis įprastos sąnaudų apskaitos praktikos, tam, kad naudos gavėjui būtų sumažinta administracinė našta ir išlaidos, atsirandančios būtent dėl finansinių ataskaitų teikimo Sąjungai;
- (42) tam, kad būtų panaikintos asmenų, turinčių būtinas ekspertines žinias, tačiau kuriems nėra apmokama sumokant atlyginimą (tai galėtų apimti tuos asmenis, kurie dirba mažose struktūrose), dalyvavimo Sąjungos dotacijų programose kliūtys, dotacijų suteikimo taisyklėse turėtų būti atsižvelgta į konkrečias mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) taikomas atlyginimo schemas, kaip apibrėžta 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžties⁽¹⁾;
- (43) pelno nesiekimo ir bendro finansavimo principai turėtų būti pritaikyti atsižvelgiant į praktinę patirtį ir į skirtingą tokių principų aiškinimą ir taikymą, nes dėl ko atsiranda klaidos, o kartais – priešingi rezultatai. Ypač pelno apibrėžtyje dėmesys turėtų būti sutelktas į tinkamas finansuoti sąnaudas ir įplaukas, kuriomis tos sąnaudos konkrečiai finansuojamos, kad būtų supaprastintas naudos gavėjų ataskaitų teikimas ir jie būtų paskatinti įvairinti savo finansavimo šaltinius. Be to, Komisija neturėtų manyti, kad kiti paramos teikėjai nesusigrąžins jokio dėl jų pačių įnašo atsiradusio perviršio, todėl turėtų susigrąžinti tik jos dotacijai proporcingą pelno dalį. Galiausiai neįrodyta, kad proporcingo mažinimo principas yra veiksminga priemonė, kuria galima mažinti dotacijų

⁽¹⁾ OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

veiklai gavėjų priklausomumą nuo Sąjungos lėšų. Be to, proporcingo mažinimo principo taikymas buvo labai apribotas po to, kai buvo numatytos būtinos išimties daugelyje pagrindinių teisės aktų ir supaprastintų dotacijų formų atveju. Atsižvelgiant į šiuos apribojimus, proporcingo mažinimo reikalavimas, taikomas dotacijoms veiklai, turėtų būti panaikintas;

- (44) toliau paprastinant procedūras, taikomas mažos vertės dotacijoms, turėtų būti supaprastinta subjektų, turinčių ribotus administracinius išteklius, kurie gali atstovauti asmenų, kuriems teikiama pirmenybė tam tikroms schemoms, grupei ir kurie yra būtini Sąjungos politikos tikslams pasiekti, prieiga prie Sąjungos finansavimo;
- (45) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir nustatyti vieną pagrindinių finansinių taisyklių, kuriomis naudos gavėjai gali remtis Sąjungos programose, grupę, šiame reglamente turėtų būti nustatyta sąnaudų tinkamumo kriterijai ir konkrečios sąlygos, reglamentuojančios tam tikras sąnaudų kategorijas ir turėtų būti nustatytas jų nuoseklus taikymas;
- (46) turėtų būti suderintos įnašų natūra iš trečiųjų šalių pripažinimo bendru finansavimu ir tų įnašų vertės nustatymo sąlygos tam, kad būtų sumažinta klaidų ir bylinėjimosi rizika;
- (47) siekiant skaidrumo ir tam, kad būtų atsižvelgta į jų pačių planavimo apribojimus, pareiškėjai, siekiantys gauti dotaciją, kvietime teikti pasiūlymus turėtų būti informuoti apie tikėtiną laiką, kurio reikės dotacijų susitarimams pasirašyti ar jiems pranešti apie sprendimus dėl dotacijų. Tuo pačiu tikslu, šiuo reglamentu turėtų būti nustatytas terminas, paremtas patirtimi ir nustatytų supaprastinimo priemonių numatomu poveikiu;
- (48) jei nustatomos sisteminės ar pasikartojančios klaidos, turinčios reikšmingą poveikį daugeliui dotacijų, laikantis griežtų sąlygų turėtų būti leidžiama audito rezultatus taikyti neaudituotioms dotacijoms, kurioms buvo daromas poveikis, kad būtų palengvinta finansinė ir administracinė našta, atsirandanti vykdant kontrolę vietoje ir auditą. Komisija turėtų sumažinimo ar susigrąžinimo sumai, taikomai dotacijoms, kurių atveju buvo įrodytos sisteminės ar pasikartojančios klaidos, ekstrapoliacijos metodą taikyti tik tuo atveju, kai negalima ar praktiškai neįmanoma dedant proporcingas pastangas tiksliai nustatyti kiekvienai dotacijai tenkančios netinkamų finansuoti sąnaudų sumos;
- (49) šiuo reglamentu turėtų būti nustatyti standartiniai naudos gavėjų dokumentų, susijusių su Sąjungos dotacijomis, saugojimo laikotarpiai tam, kad būtų išvengta skirtingų ar neproporcingų sutartinių reikalavimų, tačiau kartu suteikiant pakankamai laiko Komisijai ir Audito Rūmams pasinaudoti prieiga prie tokios informacijos ar dokumentų ir atlikti *ex-post* patikrinimus ir auditą, būtinus Sąjungos finansiniams interesams apsaugoti;

- (50) tam tikromis sąlygomis reikėtų suteikti galimybę naudoti naudos gavėjui suteikti finansinę paramą trečiosioms šalims, siekiant palengvinti teisingą programų, skirtų, be kita ko, daugeliui fizinių asmenų, kuriuos galima pasiekti tik dotacijas teikiant etapais, vykdymą. Vis dėlto turėtų būti išsaugotas principas, pagal kurį naudos gavėjas gali neveikti savo nuožiūra skiriant finansinę paramą trečiosioms šalims, ypač siekiant išvengti bet kokios painiavos tarp galimybės, suteiktos naudos gavėjams parengti ir įgyvendinti savo atsakomybe veiksmus, kuriems būdinga finansinė parama, kaip reikalavimus atitinkanti veikla, ir galimybės patikėti biudžeto vykdymo užduotis, esant pasidalijamajam ar netiesioginiam valdymui, tam tikroms įstaigoms, subjektams ar asmenims;
- (51) apdovanojimų, kaip naudingos finansinės paramos rūšies, panaudojimas turėtų būti supaprastintas ir paašškintos taikomos taisyklės, atskiriant apdovanojimus nuo dotacijų ir pašalinant nuorodas į numatomas sąnaudas. Vis dėlto apdovanojimams nėra tinkami siekiant visų Sąjungos politikos tikslų, todėl turėtų būti laikomi kitų finansavimo priemonių, pvz., dotacijų, papildymu, o ne pakaitalu;
- (52) finansinės priemonės gali būti naudingos, siekiant padidinti Sąjungos lėšų veiksmingumą, kai tos lėšos sutelkiamos kartu su kitomis lėšomis ir susijusios su svertu efektu. Kadangi tokių finansinių priemonių negalima lyginti su paslaugomis arba dotacijomis, reikia nustatyti naują finansinės paramos rūšį. Finansinės priemonės turėtų būti taikomos laikantis griežtų sąlygų, kad nekiltų pavojus biudžetui ir rinkos iškraipymo, nesuderinamo su valstybės pagalbos taisyklėmis, pavojus;
- (53) laikantis metinių asignavimų, kuriuos Europos Parlamentas ir Taryba leido panaudoti atitinkamai programai, sistemos, finansinės priemonės turėtų būti panaudotos kaip papildomos priemonės, remiantis *ex ante* vertinimu, rodančiu, kad siekiant Sąjungos politikos tikslų jos yra veiksmingesnės negu kitos Sąjungos finansavimo formos, įskaitant dotacijas;
- (54) leidimas naudoti finansines priemones turėtų būti suteiktas priimant pagrindinį teisės aktą, kuriame visų pirma apibrėžiami jų tikslai ir trukmė. Kai tinkamai pagrįstais atvejais finansinės priemonės nustatomos nepriimant pagrindinio teisės akto, Europos Parlamentas ir Taryba biudžete turėtų joms suteikti leidimą;
- (55) turėtų būti nustatyta priemonių, kurios galimai patenka į pirmos dalies VIII antraštinę dalį, pvz., paskolų, garantijų, investicijų į nuosavą kapitalą ir kvazinuosavą kapitalą ir rizikos pasidalijimo priemonių, apibrėžtis. Rizikos pasidalijimo priemonių apibrėžtis turėtų leisti apimti kredito vertės padidinimą projektų obligacijoms, apimančią projekto skolos aptarnavimo riziką ir sumažinančią obligacijų savininkams tenkančią kredito riziką kredito vertę padidinant paskolos ar garantijos forma;

- (56) metinės grąžintos sumos, įskaitant kapitalo grąžinimą, suteiktas garantijas ir pagrindinės paskolų sumos grąžinimą, turėtų sudaryti vidaus asignuotąsias įplaukas. Įplaukos, įskaitant dividendus, kapitalo prieaugį, garantijų mokesčius ir paskolų ir patikos sąskaitų palūkanas, atėmus valdymo išlaidas ir mokesčius turėtų būti įrašytos į biudžetą. Šiame reglamente turėtų būti nustatyti finansinių priemonių taikymo principai ir sąlygos ir Sąjungos finansinės atsakomybės apribojimo taisyklės, taip pat kovos su sukčiavimu ir pinigų plovimu, finansinių priemonių laipsniško panaikinimo ir ataskaitų teikimo nuostatos;
- (57) reikėtų supaprastinti ataskaitų pateikimą, numatant, kad Sąjungos ataskaitas sudaro tik konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir suvestinės biudžeto ataskaitos. Taip pat reikėtų paaiškinti, kad konsolidavimas taikomas tik institucijoms, įstaigoms, įsteigtoms pagal SESV ir Euratomo sutartį ir turinčioms juridinio asmens statusą bei gaunančioms iš biudžeto mokamas išmokas, ir kitoms įstaigoms, kurių ataskaitos turi būtų konsoliduojamos pagal apskaitos pareigūno patvirtintas apskaitos taisykles;
- (58) kaip reikalaujama tarptautiniu mastu pripažintuose apskaitos standartuose, kuriais paremtos Sąjungos apskaitos taisyklės, Sąjungos sąskaitose turėtų būti nurodyti su pensijomis susiję išipareigojimai, atskirai pateikti Sąjungos balanse ir išsamiau paaiškinti finansinių ataskaitų pastabose;
- (59) siekiant aiškiai atskirti Komisijos apskaitos pareigūno pareigas ir atsakomybę nuo institucijų arba įstaigų, įsteigtų pagal SESV ir Euratomo sutartį ir turinčių juridinio asmens statusą bei gaunančių iš biudžeto mokamas išmokas, ir kitų įstaigų, kurių ataskaitos turi būtų konsoliduojamos pagal apskaitos pareigūno patvirtintas apskaitos taisykles, apskaitos pareigūnų pareigų ir atsakomybės, reikėtų numatyti, kad kiekviena institucija arba įstaiga parengtų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaitą ir ją iki kitų finansinių metų kovo 31 d. nusiųstų Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams;
- (60) būtina atnaujinti Sąjungos apskaitos taisykles ir principus, kad jie derėtų su Tarptautinių viešojo sektoriaus apskaitos standartų valdybos taisyklėmis;
- (61) Audito Rūmai turėtų užtikrinti, kad apie bet kurie jo rezultatai, kurie galėtų turėti įtakos audituojamų subjektų galutinėms ataskaitoms ar jų pagrindinių operacijų teisėtumui arba tvarkingumui, yra laiku perduodami susijusiai institucijai ar įstaigai, kad būtų suteikiama pakankamai laiko tokiems audituojamiems subjektams reaguoti į tuos rezultatus;
- (62) nuostatos, susijusios su laikinosiomis ir galutinėmis ataskaitomis, turėtų būti atnaujinamos, visų pirma siekiant nurodyti ataskaitų informaciją, kuri turėtų būti pateikiama su ataskaitomis, siunčiamomis Komisijos apskaitos pareigūnui konsolidavimo tikslais;
- (63) kalbant apie informaciją, kurią per biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą turi pateikti Komisija, ji Europos Parlamentui ir Tarybai visų pirma turėtų būti pateikti Sąjungos finansų įvertinimo pranešimą pagal SESV 318 straipsnį;
- (64) reglamentuojant specialias šio reglamento nuostatas dėl struktūrinių fondų, Sanglaudos fondo, Europos žuvininkystės fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir pasidalijamojo valdymo principu valdomas lėšas, susijusias su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, būtina ir toliau taikyti nuostatą, įrašytą į Komisijos pareiškimą, pridėtą prie 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl struktūrinių fondų ⁽¹⁾, dėl išankstinio finansavimo mokėjimų grąžinimo ir naujo jų panaudojimo. Be to, nukrypstant nuo perkėlimo į kitą laikotarpį taisyklės, Komisijai turėtų būti leidžiama iki programos užbaigimo perkelti į kitą laikotarpį finansinių metų pabaigoje turimus išipareigojimų asignavimus, atsiradusius iš išankstinio finansavimo mokėjimų susigrąžinimo, ir panaudoti tuos išipareigojimų asignavimus, kai nebėra kitų panaudotinių išipareigojimų asignavimų;
- (65) Jungtinio tyrimų centro (JRC) dalyvavimas viešųjų pirkimų ir dotacijų procedūrose turėtų būti paaiškintas. Be to, siekiant veiksmingai vykdyti susijusias užduotis, įplaukos, kurios atsiranda dalyvaujant tokiose procedūrose, turėtų būti išimtinai laikomos išorės asignuotosiomis įplaukomis;
- (66) specialiosios nuostatos, susijusios su išorės veiksmų vykdymu, turėtų būti pritaikytos, atsižvelgiant į siūlomus vykdymo metodų pakeitimus, ir turėtų būti numatytas diferencijuotas metodas, kai Sąjunga turi imtis veiksmų, reaguodama į humanitarines nelaimes, tarptautines krizes ar trečiųjų šalių, kuriose vyksta perėjimas prie demokratijos procesų, poreikius;
- (67) šiame reglamente turėtų būti nustatytos bendros sąlygos, kurioms esant parama biudžetui gali būti panaudota kaip išorės veiksmų priemonė. Tokios sąlygos turėtų būti susijusios su pakankamo skaidrumo ir patikimo bei veiksmingo viešųjų finansų valdymo užtikrinimu. Be to, Komisija finansiniame sprendime turėtų numatyti tikslus ir tikėtinus rezultatus, su kuriais turėtų būti susietas paramos biudžetui mokėjimas. Tokie elementai, taip pat sąlygos, kuriomis paramą biudžetui reikia grąžinti, turėtų būti pateikti finansavimo susitarime, sudarytame su paramą gaunančia šalimi;

⁽¹⁾ OL L 161, 1999 6 26, p. 1.

- (68) siekiant sustiprinti tarptautinį Sąjungos vaidmenį išorės veiksmų ir vystymosi srityje, padidinti jų matomumą ir veiksmingumą, Komisijai turėtų būti leidžiama įkurti ir valdyti Sąjungos patikos fondus veiksams ekstremaliųjų situacijų atveju, veiksams po ekstremaliųjų situacijų arba teminiams veiksams. Nors tie patikos fondai neįtraukti į biudžetą, jie turėtų būti valdomi pagal šį reglamentą, kiek tai būtina Sąjungos lėšų naudojimo saugumui ir skaidrumui užtikrinti. Tuo tikslu Komisija turėtų pirmininkauti kiekvieno patikos fondo valdyboje, įkurtoje, siekiant užtikrinti pagalbos teikėjų atstovavimą ir priimti sprendimus dėl lėšų panaudojimo. Be to, Komisijos apskaitos pareigūnas turėtų būti kiekvieno patikos fondo apskaitos pareigūnas;
- (69) laikotarpis, per kurį subjektai, kuriems pagal netiesioginio valdymo principą pavesta vykdyti išorės veiksmus, gali sudaryti sutartis ir dotacijų susitarimus, turėtų būti ne ilgesnis nei treji metai po įgaliojimų perdavimo susitarimo, nebent yra specialios išimtinės ir išorės aplinkybės. Tačiau tas galutinis terminas neturėtų būti taikomas daugiametėms programoms, kurios vykdomos pagal struktūrinių fondų procedūras. Išsamios taisyklės, kaip panaikinti asignavimus tokių daugiamečių programų atveju, turėtų būti išdėstytos konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse;
- (70) kiek tai susiję su specialiomis išorės veiksams taikomomis viešųjų pirkimų taisyklėmis, turėtų būti leista trečiųjų šalių piliečiams, įsteigusiems savo verslą paramą gaunančioje šalyje, dalyvauti konkursų procedūrose, taip pat kai programos įgyvendinimas vyksta be pagrindinio teisės akto ir esant tinkamai pagrįstoms išimtinėms aplinkybėms;
- (71) turėtų būti patobulintas institucijų rengiamų statybų projektų ataskaitų teikimo Europos Parlamentui ir Tarybai būdas. Institucijos turėtų iš anksto pranešti Europos Parlamentui ir Tarybai apie būsimus statybų projektus ir tų projektų įvairius procedūros etapus. Statybų projektų, turinčių didelį poveikį biudžetui, atveju turėtų būti reikalaujama Europos Parlamento ir Tarybos pritarimo, o ne tik nuomonės;
- (72) institucijoms turėtų būti leista plėtoti ilgalaikę nekilnojamojo turto politiką ir gauti naudos iš mažesnių palūkanų normų dėl gero Sąjungos kredito reitingo finansų rinkoje. Taigi joms turėtų būti leista gauti paskolų, kad būtų galima įsigyti nekilnojamojo turto. Tai leistų panaikinti dabartinės sistemos sudėtingumą, taip pat būtų sutauptos sąnaudos padengti skiriamos lėšos ir padidinamas skaidrumas;
- (73) atsižvelgiant į patirtį, šiame reglamente reikėtų aiškiau apibrėžti kaip ekspertų atrinktų fizinių asmenų veiklos apimtį, atrankos procedūrą ir mokėjimo sąlygas;
- (74) siekiant papildyti ir iš dalies pakeisti tam tikrus šio reglamento aspektus, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus. Kiekvieno deleguotojo akto turinys ir taikymo sritis išsamiai nurodomi atitinkamuose straipsniuose. Ypač svarbu, kad Komisija, vykdydama su deleguotaisiais aktais susijusius parengiamuosius darbus, tinkamai konsultuotųsi, įskaitant konsultacijas ekspertų lygiu. Ruošdama ir rengdama deleguotuosius aktus Komisija turėtų užtikrinti, kad susiję dokumentai būtų tuo pačiu metu tinkamai ir laiku persiųsti Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (75) šį reglamentą reikėtų peržiūrėti tik tuomet, kai būtina, tačiau vėliausiai likus dviem metams iki pirmosios daugiametės finansinės programos po 2013 m. pabaigos. Peržiūrą vykdančiam per dažnai, atsiranda neproporcingų sąnaudų, susijusių su administracinių struktūrų ir procedūrų pritaikymu prie naujų taisyklių. Be to, norint padaryti svarią išvadą dėl galiojančių taisyklių taikymo, laikotarpis gali būti per trumpas;
- (76) reikėtų nustatyti pereinamojo laikotarpio nuostatas. Šis reglamentas turėtų būti taikomas tik priėmus deleguotuosius aktus, kuriuose pateikiamos taikymo taisyklės ir kuris turėtų įsigalioti 2012 m. gruodžio mėn. Siekiant, kad naujas finansinis reglamentas nebūtų taikomas paskutinį metų mėnesį, jo taikymo pradžią reikėtų atidėti iki 2013 m. sausio 1 d. Be to, siekiant užtikrinti suderinamumą su konkrečiais sektoriams taikomomis taisyklėmis, nuostatų dėl vykdymo metodų ir finansinių priemonių taikymo pradžią reikėtų atidėti iki 2014 m. sausio 1 d. Galiausiai, siekiant sudaryti sąlygas jų taikymui jau 2012 m. biudžete, nuostatas dėl struktūrinių fondų mokėjimų asignavimų perkėlimo metų pabaigoje reikėtų taikyti nuo šio reglamento įsigaliojimo datos;
- (77) šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, kad būtų sudarytos sąlygos laiku priimti deleguotuosius aktus pagal šį reglamentą. Šio reglamento įsigaliojimas laiku būtinas norint taikyti taisykles, pateiktas deleguotuose aktuose, nuo 2013 m. sausio 1 d. siekiant išvengti sunkumų, susijusių su finansinių taisyklių pakeitimu finansinių metų laikotarpiu;
- (78) atsižvelgiant į 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾ 28 straipsnio 2 dalį, buvo pasikonsultuota su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kuris pateikė nuomonę 2011 m. balandžio 15 d. ⁽²⁾,

(1) OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

(2) OL C 215, 2011 7 21, p. 13.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

PIRMA DALIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

I ANTRAŠTINĖ DALIS
DALYKAS, TAIKymo SRITIS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiame reglamente nustatomos Europos Sąjungos bendrojo biudžeto sudarymo ir vykdymo, taip pat ataskaitų pateikimo ir audito taisyklės.

2. Šis reglamentas taikomas Euratomo tiekimo agentūros biudžeto vykdymui.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente:

- a) Sąjunga – Europos Sąjunga, Europos atominės energijos bendrija arba abi, priklausomai nuo konteksto;
- b) institucija – Europos Parlamentas, Europos Vadovų Taryba, Taryba, Europos Komisija, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, Europos Audito Rūmai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, Regionų komitetas, Europos ombudsmenas, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT); Europos centrinis bankas nelaikomas Sąjungos institucija;
- c) biudžetas – priemonė, kuria numatomos ir leidžiamos naudoti kiekvienų finansinių metų įplaukos ir išlaidos, kurios laikomos reikalingomis Sąjungai;
- d) pagrindinis teisės aktas – teisės aktas, kuriame nustatomas veiksmo ir atitinkamų biudžete numatytų išlaidų teisinis pagrindas.

Pagrindinis aktas gali būti vienas iš šių teisės aktų:

- i) taikant Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį (Euratomo sutartį), reglamentas, direktyva arba sprendimas, kaip apibrėžta SESV 288 straipsnyje, arba
- ii) taikant Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) V antraštinę dalį, vienas iš teisės aktų, nurodytų ES sutarties 26 straipsnio 2 dalyje, 28 straipsnio 1 dalyje, 29 straipsnyje, 31 straipsnio 2 dalyje, 33 ir 37 straipsniuose.

Rekomendacijos ir nuomonės nėra pagrindiniai teisės aktai;

- e) vykdymo metodas – biudžeto vykdymo metodas, aprašytas 58, 59 ar 60 straipsniuose;
- f) įgaliojimų perdavimo susitarimas – susitarimas, sudarytas su subjektais ir asmenimis, kuriems patikėtos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punkto i–viii punktus;
- g) naudos gavėjas – fizinis ar juridinis asmuo, su kuriuo buvo pasirašytas susitarimas dėl dotacijos arba kuriam buvo pranešta apie sprendimą dėl dotacijos;
- h) rangovas – fizinis ar juridinis asmuo, su kuriuo buvo sudaryta viešųjų pirkimų sutartis;
- i) gavėjas – naudos gavėjas, rangovas ir bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, gaunantis apdovanojimus arba lėšas pagal finansinę priemonę;
- j) apdovanojimas – finansinis įnašas, suteikiamas kaip apdovanojimas konkurso laimėtojams;
- k) paskola – susitarimas, kuris įpareigoja skolintoją pateikti skolininkui sutarto dydžio pinigų sumą sutartam laikotarpiui ir pagal kurį skolininkas įsipareigoja per sutartą laikotarpį grąžinti tą sumą. Paprastai skolininkas privalo sumokėti paskolos sumos palūkanas;
- l) garantija – rašytinis įsipareigojimas prisiimti atsakomybę už trečiosios šalies visą skolą ar jos dalį arba už įsipareigojimą ar sėkmingą tos trečiosios šalies veiklą vykdant savo įsipareigojimus, jeigu tokia garantija panaudojama, pvz., paskolos įsipareigojimų nevykdymo atveju;
- m) investicijos į nuosavą kapitalą – kapitalo suteikimas firmai tiesiogiai ar netiesiogiai investuojant mainais už visą ar dalinę tos firmos nuosavybę, kai šis investuotojas į nuosavą kapitalą papildomai gali prisiimti tam tikrą firmos valdymo kontrolę ir gali gauti dalį firmos pelno;
- n) investicija į kvazinuosavą kapitalą – finansavimo rūšis, kuri yra tarp nuosavybės ir skolos, susijusi su didesne rizika negu pirmaeilės skolos ir su mažesne rizika negu bendro kapitalo atveju. Investicijos į kvazinuosavą kapitalą gali būti vykdomos kaip investicijos į skolos vertybinius popierius (paprastai neužtikrintus ir subordinuotus, kuriuos kai kuriais atvejais galima pakeisti į akcijas) arba privilegijuotąsias akcijas;

- o) rizikos pasidalijimo priemonė – finansinė priemonė, kuria sudaromos sąlygos apibrėžtos rizikos pasidalijimui tarp dviejų ar daugiau subjektų, jei tikslinga, mainais už sutartą atlygį;
- p) finansinės priemonės – Sąjungos finansinės paramos priemonės, papildomumo pagrindu teikiamos iš biudžeto siekiant vieno ar kelių konkrečių Sąjungos politikos tikslų. Tokios priemonės gali būti investicijos į nuosavą kapitalą ar į kvazinuosavą kapitalą, paskolos ar garantijos, arba kitos rizikos pasidalijimo priemonės, kurios prireikus gali būti derinamos su dotacijomis;
- q) Tarnybos nuostatai – Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos, nustatytos Tarybos reglamente (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68 ⁽¹⁾;
- r) kontrolė – visos priemonės, kurių imamasi siekiant pateikti pagrįstą patikinimą dėl veiksmų efektyvumo ir ekonomiško ir ataskaitų teikimo patikimumo, turto ir informacijos apsaugos, sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos, nustatymo, ištaisymo ir tolesnių su tokiu sukčiavimu ir pažeidimais susijusių veiksmų, ir dėl tinkamo rizikos, susijusios su pagrindinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu, valdymo, atsižvelgiant į daugiamečių programų ir atitinkamų mokėjimų pobūdį. Kontrolė gali apimti įvairius patikrinimus, taip pat bet kokios politikos ir procedūrų, skirtų pasiekti pirmame sakinyje aprašytus tikslus, įgyvendinimą;
- s) patikrinimas – specialaus įplaukų ar išlaidų operacijos aspekto patikrinimas.

3 straipsnis

Antrinių teisės aktų atitiktis šiam reglamentui

1. Pagrindinio teisės akto nuostatos dėl biudžeto įplaukų ir išlaidų vykdymo turi atitikti pirmos dalies II antraštinėje dalyje nustatytus biudžeto principus.
2. Nedarant poveikio 1 daliai, bet kuriame pasiūlyme arba pasiūlymo pakeitime, pateiktame teisėkūros institucijai, kuriuose yra nuostatų, išskyrus tas, kurios pateikiamos pirmos dalies II antraštinėje dalyje, arba nuo pagal šį reglamentą priimtų deleguotųjų aktų leidžiančių nukrypti nuostatų, aiškiai nurodomos tokios nukrypti leidžiančios nuostatos, o visų tokių pasiūlymų konstatuojamosiose dalyse ir aiškinamajame memorandume nurodomos konkrečios priežastys, pateisinančios tokias nukrypti leidžiančias nuostatas.

4 straipsnis

Laikotarpiai, datos ir terminai

Jei nenustatyta kitaip, terminų, nustatytų šiame reglamente, apskaičiavimui taikomas 1971 m. birželio 3 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, nustatantis terminams, datoms ir laikotarpiams taikytinas taisykles ⁽²⁾.

5 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

Šis reglamentas nedaro poveikio 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽³⁾ ir Reglamento (EB) Nr. reikalavimams.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

BIUDŽETO PRINCIPAI

6 straipsnis

Biudžeto principų laikymasis

Biudžetas sudaromas ir vykdomas laikantis vieningumo, biudžeto tikslumo, metinio periodiškumo, subalansuotumo, apskaitos vieneto, universalumo, konkretumo, patikimo finansų valdymo, kuriam užtikrinti būtina efektyvi ir veiksminga vidaus kontrolė, ir skaidrumo principų, kaip nustatyta šiame reglamente.

1 SKYRIUS

Vieningumo ir biudžeto tikslumo principai

7 straipsnis

Biudžeto taikymo sritis

1. Biudžetą sudaro:
 - (a) Sąjungos įplaukos ir išlaidos, įskaitant administracines išlaidas, kurias institucijoms numato ES sutarties nuostatos dėl bendros užsienio ir saugumo politikos, ir veiklos išlaidos, reikalingos šių nuostatų įgyvendinimui, kai jos yra padengiamos iš biudžeto;

- (b) Europos atominės energijos bendrijos įplaukos ir išlaidos.

2. Biudžete įrašomos garantijos Sąjungos sudarytoms skolinimosi ir skolinimo operacijoms, įskaitant Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonės ir mokėjimų balanso priemonės operacijas, pagal 49 straipsnio 1 dalies d punktą.

8 straipsnis

Konkrečios vieningumo ir biudžeto tikslumo principų taisyklės

1. Nedarant poveikio 83 straipsniui, jokios įplaukos negali būti renkamos ir jokios išlaidos negali būti daromos, jei jos nėra įrašytos į tam tikrą biudžeto eilutę.
2. Jokios išlaidos negali būti skiriamos arba leidžiamos viršijant nustatytus asignavimus.
3. Asignavimas negali būti įrašytas į biudžetą, jei jis nėra skirtas išlaidoms, kurios laikomos būtinomis.

⁽¹⁾ OL L 56, 1968 3 4, p. 1.

⁽²⁾ OL L 124, 1971 6 8, p. 1.

⁽³⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

4. Palūkanos, sukauptos už išankstinio finansavimo iš biudžeto mokėjimus, nėra mokėtinos Sąjungai, išskyrus atvejus, kai kitaip numatyta įgaliojimų perdavimo susitarimuose, išskyrus tuos susitarimus, sudarytus su trečiosiomis šalimis ar jų paskirtomis įstaigomis. Numatytais atvejais tokios palūkanos pakartotinai panaudojamos atitinkamam veiksmui, išskaičiuojamos iš mokėjimų prašymų pagal 23 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punktą arba susigrąžinamos.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias sukauptų palūkanų, gautų vykdant išankstinio finansavimo mokėjimus, apskaitos taisykles.

2 SKYRIUS

Metinio periodiškumo principas

9 straipsnis

Apibrėžtis

Į biudžetą įrašytus asignavimus leidžiama naudoti finansinius metus, kurie prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

10 straipsnis

Asignavimų rūšis

1. Biudžetą sudaro diferencijuotieji asignavimai, kurie susideda iš įsipareigojimų asignavimų ir mokėjimų asignavimų, ir nediferencijuotieji asignavimai.

2. Įsipareigojimų asignavimus sudaro visų finansiniais metais prisiimtų teisinių įsipareigojimų suma, atsižvelgiant į 86 straipsnio 4 dalį ir 189 straipsnio 2 dalį.

3. Mokėjimų asignavimai apima mokėjimus, atliekamus vykdant finansiniais metais arba ankstesniais finansiniais metais prisiimtus teisinius įsipareigojimus.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys nedaro poveikio antros dalies I, IV ir VI antraštinųjų dalių specialioms nuostatomis ir nesudaro kliūčių galimybei bendrai paskirti asignavimus arba galimybei vykdyti biudžetinius įsipareigojimus kasmetinėmis išmokų dalimis.

11 straipsnis

Įplaukų ir asignavimų apskaita

1. Finansinių metų įplaukos įrašomos į tų finansinių metų sąskaitas, remiantis surinktomis tais finansiniais metais sumomis. Tačiau, vadovaujantis 2000 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000, įgyvendinančiu Sprendimą 2007/436/EB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos⁽¹⁾, kitų finansinių metų sausio mėnesio nuosavi ištekliai gali būti išmokėti iš anksto.

2. Pridėtinės vertės mokesčio nuosavų išteklių, papildomų bendruoju nacionaliniu produktu paremtų išteklių ir bet kurių

finansinių įnašų įrašus galima tikslinti, vadovaujantis Reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000.

3. Finansiniais metais leidžiami asignavimai turi būti naudojami tik tais finansiniais metais įsipareigotoms ir apmokėtoms išlaidoms padengti ir mokėtinoms sumoms, kurios yra reikalingos ankstesniųjų finansinių metų įsipareigojimams įvykdyti, padengti.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias finansinių metų asignavimų taisykles.

4. Įsipareigojimai įrašomi į sąskaitas remiantis teisiniais įsipareigojimais, įrašytais iki gruodžio 31 d. Išimties tvarka 86 straipsnio 4 dalyje nurodyti bendrieji biudžetiniai įsipareigojimai ir 189 straipsnio 2 dalyje nurodyti ir su trečiosiomis šalimis sudaryti susitarimai į sąskaitas įrašomi iki gruodžio 31 d. prisiimtų biudžetinių įsipareigojimų pagrindu.

5. Finansinių metų mokėjimai į sąskaitas įrašomi apskaitos pareigūno iki tų metų gruodžio 31 d. atliktų mokėjimų pagrindu.

6. Nukrypstant nuo 3, 4 ir 5 dalių Europos žemės ūkio garantijų fondo finansinių metų išlaidos į sąskaitas įrašomos pagal antros dalies I antraštinėje dalyje nustatytas taisykles.

12 straipsnis

Asignavimų paskyrimas įsipareigojimams

Į biudžetą įrašyti asignavimai gali būti paskiriami įsipareigojimams nuo sausio 1 d., kai tik galutinai priimamas biudžetas, išskyrus atvejus, kai numatyta kitaip antros dalies I ir VI antraštinėse dalyse.

13 straipsnis

Asignavimų panaikinimas ir perkėlimas į kitą laikotarpį

1. Asignavimai, nepanaudoti iki finansinių metų, į kuriuos jie buvo įrašyti, pabaigos, panaikinami.

Tačiau jie gali būti perkelti tik į kitus finansinius metus atitinkamos institucijos sprendimu, priimtu ne vėliau kaip iki vasario 15 d., pagal 2 ir 3 dalis arba jie gali būti automatiškai perkelti pagal 4 dalį.

2. Iki finansinių metų pabaigos dar nepaskirti diferencijuotieji įsipareigojimų asignavimai ir nediferencijuotieji asignavimai gali būti perkelti kaip:

a) sumos, atitinkančios įsipareigojimų asignavimus arba nediferencijuotus asignavimus, susijusius su statybos projektais, kurių panaudojimo procedūros parengiamųjų etapų didžioji dalis yra užbaigta iki gruodžio 31 d. Tokios sumos gali būti panaudotos iki kitų metų kovo 31 d. arba kitų metų gruodžio 31 d. sumų, susijusių su statybų projektais, atveju;

⁽¹⁾ OL L 130, 2000 5 31, p. 1.

b) sumos, kurios pasidaro būtinos, kai teisės aktų leidėjas priima pagrindinį teisės aktą paskutiniame finansinių metų ketvirtyje ir Komisijai nespėja skirti tam tikslui numatytų asignavimų iki gruodžio 31 d.

3. Mokėjimų asignavimai gali būti perkelti į kitą laikotarpį sumoms, reikalingoms egzistuojantiems išpareigojimams arba išpareigojimams, susijusiems su į kitą laikotarpį perkeltais išpareigojimų asignavimų mokėjimais, padengti, kai atitinkamose kitų finansinių metų biudžeto eilutėse numatytų asignavimų toms reikmėms nepakanka.

Atitinkama institucija pirma panaudoja einamiesiems metams nustatytus asignavimus, o perkeltų asignavimų nenaudoja tol, kol neišnaudoja pirmųjų.

4. Nediferencijuotieji asignavimai, atitinkantys iki finansinių metų pabaigos tinkamai prisiimtus išpareigojimus, automatiškai perkeliama tik į kitus finansinius metus.

5. Iki kovo 15 d. atitinkama institucija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie priimtą sprendimą į kitą laikotarpį perkelti asignavimus, pagal kiekvieną biudžeto eilutę nurodant, kaip kiekvienam perkėlimui taikomi 2 ir 3 dalių kriterijai.

6. Nedarant poveikio 14 straipsniui, asignavimai, įrašyti į rezervą, ir asignavimai personalo išlaidoms neperkeliami. Taikant šį straipsnį personalo išlaidos apima institucijų, kurioms taikomi Tarybos nuostatai, narių ir darbuotojų atlyginimus ir kitas išmokas.

7. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias asignavimų panaikinimo ir perkėlimo į kitą laikotarpį taisykles.

14 straipsnis

Asignuotųjų įplaukų perkėlimo taisyklės

21 straipsnyje nurodytų asignuotųjų įplaukų bei nepanaudotų ir gruodžio 31 d. turimų asignavimų, susidariusių iš tokių įplaukų, perkėlimas atliekamas laikantis šių taisyklių:

- a) išorės asignuotosios įplaukos perkeliama automatiškai ir visiškai panaudojamos iki tol, kol įvykdomos visos su programa arba veiksmu susijusios operacijos, kurioms jos skirtos. Išorės asignuotosios įplaukos, gautos praėjusiais programos arba veiksmo metais, gali būti panaudotos pirmaisiais tolesnės programos arba veiksmo metais;
- b) vidaus asignuotąsias įplaukas galima perkelti į kitą laikotarpį tik vieniems metams, išskyrus vidaus asignuotąsias įplaukas, apibrėžtas 21 straipsnio 3 dalies g punkte, kurios perkeliama automatiškai.

15 straipsnis

Asignavimų panaikinimas

Nedarant poveikio 178 ir 182 straipsniams, tais atvejais, kai išpareigojimai panaikinami kitais finansiniais metais, einančiais po finansinių metų, kuriais asignavimai buvo įrašyti į biudžetą, dėl tos priežasties, kad veiksmas, kuriems jie buvo numatyti, nebuvo visiškai arba iš dalies įgyvendinti, atitinkami asignavimai atšaukiami.

16 straipsnis

Taisyklės, taikytinos pavėluotai priėmus biudžetą

1. Jei finansinių metų pradžioje biudžetas dar nėra galutinai priimtas, taikoma SESV 315 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta procedūra (laikinių dvyliktųjų dalių režimas). Išpareigojimai ir mokėjimai gali būti atliekami laikantis šio straipsnio 2 dalyje nurodytų apribojimų.

2. Galima nustatyti kiekvieno skyriaus išpareigojimus, ne didesnius kaip ankstesnių finansinių metų atitinkamo skyriaus visų asignavimų, kurie buvo patvirtinti, ketvirtoji dalis, pridėdam vieną dvyliktąją už kiekvieną praėjusį mėnesį.

Biudžeto projekte numatyta asignavimų riba neviršijama.

Mokėjimus galima atlikti kas mėnesį pagal kiekvieną skyrių, neviršijant ankstesnių finansinių metų atitinkamo skyriaus patvirtintų asignavimų vienos dvyliktosios dalies. Tačiau ta suma negali viršyti biudžeto projekto tame pačiame skyriuje numatytų asignavimų vienos dvyliktosios dalies.

3. Ankstesnių finansinių metų atitinkamo skyriaus patvirtinti asignavimai, kaip nurodyta 1 ir 2 dalyse, suprantami kaip biudžete, įskaitant taisomuosius biudžetus, pripažinti asignavimai ir pakoreguoti pagal perkėlimus, atliktus tais finansiniais metais.

4. Jei to reikia Sąjungos veiksmui tęsti ir valdymo poreikiams tenkinti, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma gali leisti viršyti išpareigojimus ir mokėjimus, kuriuos automatiškai galima naudoti pagal 1 ir 2 dalis, viršijant vieną laikinąją dvyliktąją dalį, bet neviršijant keturių laikinųjų dvyliktųjų dalių, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Ji nedelsdama Europos Parlamentui perduoda sprendimą suteikti leidimą.

Sprendimas įsigalioja praėjus 30 dienų po jo priėmimo, nebent Europos Parlamentas:

- a) jį sudarančių narių balsų dauguma nusprendžia tas išlaidas per tą laikotarpį sumažinti, tokiu atveju Komisija pateikia naują pasiūlymą; arba
- b) informuoja Tarybą ir Komisiją, kad nepageidauja sumažinti šių išlaidų, tokiu atveju sprendimas įsigalioja prieš baigiantis 30 dienų laikotarpiui.

Papildomos dvyliktosios dalys skiriamos visos ir nedalijamos.

5. Jei konkrečiam skyriui keturių pagal 4 dalį skirtų laikinų dvyliktyjų dalių nepakanka išlaidų, kurios yra būtinos Sąjungos veiksmų, kuriems taikomas atitinkamas skyrius, tęstinumo pertrūkiui išvengti, išimties tvarka gali būti duotas leidimas viršyti asignavimų sumą, įrašytą į buvusių finansinių metų biudžeto atitinkamą skyrių. Europos Parlamentas ir Taryba sprendžia 4 dalyje nustatyta tvarka. Tačiau jokių atveju negalima viršyti bendros visų asignavimų sumos, numatytos ankstesnių finansinių metų biudžete arba pasiūlytame biudžeto projekte.

3 SKYRIUS

Subalansuotumo principas

17 straipsnis

Apibrėžtis ir taikymo sritis

1. Įplaukos ir mokėjimų asignavimai turi būti subalansuoti.
2. Sąjunga ir 208 straipsnyje nurodytos Sąjungos įstaigos negali imti paskolų pagal biudžeto struktūrą.

18 straipsnis

Finansinių metų likutis

1. Kiekvienų finansinių metų likutis įrašomas į kitų finansinių metų biudžetą kaip įplaukos perviršio atveju arba kaip mokėjimų asignavimai deficito atveju.
2. Apskaičiuota tokių įplaukų arba mokėjimų asignavimų suma įrašoma į biudžetą biudžetinės procedūros metu ir taisomajame rašte, kuris pateikiamas pagal 39 straipsnį. Apskaičiuota suma parengiama pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000.
3. Pateikus kiekvienų finansinių metų laikinąsias ataskaitas, bet koks neatitikimas tarp tų ataskaitų ir apskaičiuotųjų sumų įrašomas į kitų finansinių metų biudžetą parengiant taisomąjį biudžetą, skirtą tik tam neatitikimui. Tokiu atveju Komisija pateikia taisomojo biudžeto projektą tuo pačiu metu Europos Parlamentui ir Tarybai per 15 dienų nuo laikinųjų ataskaitų pateikimo dienos.

4 SKYRIUS

Apskaitos vieneto principas

19 straipsnis

Euro naudojimas

1. Daugiametė finansinė programa ir biudžetas sudaromi ir vykdomi eurai, sąskaitos pateikiamos eurai. Tačiau pinigų srautų, nurodytų 68 straipsnio 1 dalyje, tikslais apskaitos pareigūnas, o avansinių sąskaitų atveju – avansinių lėšų administratoriai, Komisijos ir EIVT administracinio valdymo reikmėms – atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas įgaliojamas vykdyti operacijas kitomis valiutomis, kaip nustatyta deleguotuose aktuose, priimtuose pagal šį reglamentą.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias euro ir kitų valiutų keitimo kurso taisykles.

5 SKYRIUS

Universalumo principas

20 straipsnis

Apibrėžtis ir taikymo sritis

Nedarant poveikio 21 straipsniui, visos įplaukos padengia visus mokėjimų asignavimus. Nedarant poveikio 23 straipsniui, visos įplaukos ir išlaidos įrašomos, netikslinant jų viena kitos atžvilgiu.

21 straipsnis

Asignuotosios įplaukos

1. Išorės asignuotosios įplaukos ir vidaus asignuotosios įplaukos naudojamos specialioms išlaidoms padengti.
2. Išorės asignuotąsias įplaukas sudaro:
 - a) valstybių narių finansiniai įnašai pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000 skirti tam tikroms mokslinių tyrimų programoms;
 - b) valstybių narių ir trečiųjų šalių, įskaitant abiem atvejais valstybines agentūras, subjektų arba fizinių asmenų finansiniai įnašai tam tikriems išorės pagalbos projektams arba programoms, kuriuos finansuoja Sąjunga ir jų vardu valdo Komisija;
 - c) palūkanos už indėlius ir baudos, numatytos 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros pagerinimo ir paaiškinimo ⁽¹⁾;
 - d) įplaukos, paskirtos konkrečiam tikslui, tokios kaip fondų pajamos, subsidijos, dovanos ir testamentu paliktas turtas, įskaitant kiekvienai konkrečiai institucijai paskirtas įplaukas;
 - e) trečiųjų šalių arba Sąjungai nepriklausančių įstaigų finansiniai įnašai į Sąjungos veiklą, nenumatyti b punkte;
 - f) 181 straipsnio 2 dalyje ir 183 straipsnio 2 dalyje nurodytos asignuotosios įplaukos;
 - g) 3 dalyje nurodytos vidaus asignuotosios įplaukos, papildančios šioje dalyje nurodytas kitas įplaukas.

3. Vidaus asignuotąsias įplaukas sudaro:

- a) iš trečiųjų šalių už jų prašymu pateiktas prekes, suteiktas paslaugas arba atliktą darbą gautos įplaukos;

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 6.

- b) įplaukos, gautos už parduotas transporto priemones, įrangą, prietaisus, medžiagas ir mokslinius bei techninius aparatus, kurie keičiami kitais arba šalinami iš apyvartos visiškai nurašius jų buhalterinę vertę;
- c) įplaukos iš grąžinamų neteisingai išmokėtų sumų pagal 80 straipsnį;
- d) įplaukos, gautos iš palūkanų, gaunamų iš išankstinio finansavimo mokėjimų, pagal 8 straipsnio 4 dalį;
- e) įplaukos už kitiems departamentams, institucijoms arba įstaigoms pateiktas prekes, suteiktas paslaugas ir atliktą darbą, įskaitant institucijos, kitų institucijų arba įstaigų atlyginamus jų vardu išmokėtus komandiruočių pinigus;
- f) gautos draudimo išmokos;
- g) nuomojant patalpas gautos įplaukos;
- h) įplaukos iš leidinių ir filmų, įskaitant leidinius elektronine forma, pardavimo;
- i) finansinėms priemonėms grąžinamos sumos pagal 140 straipsnio 6 dalį;
- j) įplaukos iš tolesnio mokesčių kompensavimo pagal 23 straipsnio 3 dalies b punktą.

4. Pagrindiniu teisės aktu taip pat galima skirti įplaukas tam tikriems išlaidų punkтам. Jeigu pagrindiniame teisės akte nenumatyta kitaip, tokios įplaukos yra vidaus asignuotosios įplaukos.

5. Biudžete yra įrašytos eilutės, skirtos išorės asignuotosioms įplaukoms ir vidaus asignuotosioms įplaukoms, ir visais įmanomais atvejais nurodoma suma.

Į biudžeto projektą gali būti įtraukta tik tokio dydžio asignuotųjų įplaukų suma, dėl kurios neabejojama biudžeto projekto sudarymo dieną.

6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį dėl išorės ir vidaus asignuotųjų įplaukų nustatymo ir atitinkamų asignavimų skyrimo sistemos, kuriuose apibrėžiamos su valstybių narių įnašais į mokslinių tyrimų programas susijusios taisyklės. Be to, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį dėl įplaukų iš pagal SESV 126 straipsnio 11 dalį skirtų baudų ir dėl asignuotųjų įplaukų, gautų ELPA šalims dalyvaujant tam tikrose Sąjungos programose.

22 straipsnis

Dovanojamas turtas

1. Komisija gali priimti bet kokią Sąjungai dovanojamą turtą, tokį kaip fondai, subsidijos, dovanos ir testamentu paliekamas turtas.

2. Priimant 50 000 EUR ar didesnės vertės dovanojamą turtą, su kuriuo yra susijusios finansinės išlaidos, įskaitant vėlesnes išlaidas, viršijančios 10 % dovanojamo turto vertės, būtina gauti Europos Parlamento ir Tarybos leidimą, dėl kurio abi institucijos nusprendžia per du mėnesius nuo Komisijos prašymo gavimo datos. Jei per tą laiką nepareiškiama jokių prieštaravimų, Komisija pati priima galutinį sprendimą dėl dovanojamo turto priėmimo.

2a. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias Sąjungai dovanojamo turto priėmimo taisykles.

23 straipsnis

Atskaitymų ir valiutos keitimo kursų tikslinimo taisyklės

1. Iš mokėjimo prašymų, kurie paskui bus perduoti grynajai sumai apmokėti, gali būti išskaitoma:

- a) baudos, paskirtos viešųjų pirkimų sutarčių šalims arba naudos gavėjams;
- b) nuolaidos, grąžinimai ir kompensacijos pagal atskiras sąskaitas ir išlaidų ataskaitas;
- c) palūkanos, gautos vykdant išankstinio finansavimo mokėjimus;
- d) skirtumas, susidaręs dėl netinkamai išmokėtų sumų.

Pirmos pastraipos d punkte nurodytas skirtumas, susidaręs dėl netinkamai išmokėtų sumų, gali būti tiesiogiai išskaitomas iš naujo tarpinio mokėjimo arba likučių išmokėjimo tam pačiam gavėjui pagal tą patį skyrį, straipsnį ir už tuos pačius finansinius metus, kuriais buvo išmokėta per didelė suma.

Pirmos pastraipos c ir d punktuose nurodytiems išskaitymams taikomos Sąjungos apskaitos taisyklės.

2. Sąjungai suteiktų produktų arba paslaugų kaina, į kurią įeina mokesčiai, kuriuos pagal Protokolą dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų grąžina valstybės narės, įskaitoma į biudžetą suma be mokesčių.

3. Sąjungai suteiktų produktų arba paslaugų kaina, į kurią įeina mokesčiai, kuriuos grąžina trečiosios šalys, remdamosi atitinkamais susitarimais, gali būti įskaitoma į biudžetą:

- a) suma be mokesčių; arba
- b) suma su mokesčiais. Tokiu atveju vėliau kompensuoti mokesčiai traktuojami kaip vidaus asignuotosios įplaukos.

4. Biudžetą galima tikslinti, atsiradus valiutų skirtumams biudžeto vykdymo metu. Galutinis teigiamas arba neigiamas rezultatas įrašomas į metų likutį.

5. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su susigrąžinamų mokesčių sąskaitomis.

6 SKYRIUS

Konkretumo principas

24 straipsnis

Bendrosios nuostatos

Asignavimai paskiriami konkrečioms tikslams pagal antraštinę dalį ir skyrių. Skyriai toliau dalijami į straipsnius ir punktus.

25 straipsnis

Kitų nei Komisija institucijų atliekami perkėlimai

1. Visos institucijos, išskyrus Komisiją, gali perkelti asignavimus savo biudžeto skirsnyje:

a) iš vienos antraštinės dalies į kitą ne daugiau kaip 10 % asignavimų tiems metams, kurie nurodyti eilutėje, iš kurios perkeliama; asignavimai;

b) iš vieno skyriaus į kitą ir iš vieno straipsnio į kitą be apribojimų.

2. Likus trims savaitėms iki 1 dalyje nurodytų asignavimų perkėlimų, institucijos apie savo ketinimus praneša Europos Parlamentui ir Tarybai. Jei per šį laikotarpį Europos Parlamentas arba Taryba nurodo tinkamai pagrįstas priežastis, taikoma 27 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Visos institucijos, išskyrus Komisiją, gali pasiūlyti Europos Parlamentui ir Tarybai tos institucijos biudžeto skirsnyje perkelti asignavimus iš vienos antraštinės dalies į kitą viršijant 10 % asignavimų tiems finansiniams metams, kurie nurodyti eilutėje, iš kurios perkeliama asignavimai. Tokiems asignavimų perkėlimams taikoma 27 straipsnyje nustatyta tvarka.

4. Visos institucijos, išskyrus Komisiją, gali savo biudžeto skirsnyje perkelti asignavimus iš vieno straipsnio į kitą iš anksto nepranešdamos Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias kitų nei Komisija institucijų perkėlimo procentų apskaičiavimo taisykles.

26 straipsnis

Komisijos atliekami perkėlimai

1. Komisija jai skirtame biudžeto skirsnyje gali savarankiškai:

a) perkelti asignavimus kiekviename skyriuje;

b) perkelti asignavimus personalo ir administracinėms išlaidoms, kurios yra bendros kelioms antraštinėms dalims, iš vienos antraštinės dalies į kitą, neviršydamą 10 % asignavimų tiems metams, kurie nurodyti eilutėje, iš kurios perkeliama, ir neviršydamą 30 % asignavimų tiems metams, kurie nurodyti eilutėje, į kurią perkeliama;

c) perkelti asignavimus veiklos išlaidoms iš vieno skyriaus į kitą toje pačioje antraštinėje dalyje, neviršydamą 10 % asignavimų tiems finansiniams metams, nurodytiems eilutėje, iš kurios perkeliama.

Likus trims savaitėms iki pirmos pastraipos b punkte nurodytų asignavimų perkėlimų, Komisija apie savo ketinimus praneša Europos Parlamentui ir Tarybai. Jei per šį laikotarpį Europos Parlamentas arba Taryba nurodo tinkamai pagrįstas priežastis, taikoma 27 straipsnyje nustatyta tvarka.

Taikant išimtį antrai pastraipai per paskutinius du finansinių metų mėnesius Komisija gali savarankiškai perkelti asignavimus personalo, išorės darbuotojų ir kitų tarnautojų išlaidoms iš vienos antraštinės dalies į kitą, neviršydamą 5 % visų tų metų asignavimų. Komisija praneša Europos Parlamentui ir Tarybai per dvi savaites nuo sprendimo dėl tų perkėlimų priėmimo.

2. Komisija gali priimti sprendimus dėl šių asignavimų perkėlimo jai skirtame biudžeto skirsnyje iš vienos antraštinės dalies į kitą, jeigu ji iš karto praneša Europos Parlamentui ir Tarybai apie savo sprendimą:

a) perkelti asignavimus iš 46 straipsnyje nurodytos antraštinės dalies „Atidėjiniai“, kur nustatoma vienintelė rezervo panaudojimo sąlyga – priimti pagrindinį teisės aktą pagal SESV 294 straipsnį;

b) tinkamai pagrįstais išimtiniais atvejais, kai tarptautinės humanitarinės nelaimės ir krizės įvyksta po finansinių metų gruodžio 1 d., perkelti nepanaudotus daugiametės finansinės programos 4 išlaidų kategorijos biudžeto antraštinėse dalyse nurodytus einamųjų finansinių metų biudžeto asignavimus į biudžeto antraštinės dalis, susijusias su pagalba krizių valdymui ir humanitarinės pagalbos operacijomis.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias Komisijos vidaus perkėlimų procentų apskaičiavimo taisykles ir prašymų perkelti lėšas priežastis.

27 straipsnis

Europos Parlamentui ir Tarybai pateikiami institucijų pasiūlymai dėl perkėlimų

1. Kiekviena institucija pateikia savo pasiūlymus dėl perkėlimų vienu metu Europos Parlamentui ir Tarybai.

2. Sprendimus dėl asignavimų perkėlimo, numatytus šio straipsnio 3–6 dalyse, priima Europos Parlamentas ir Taryba, išskyrus atvejus, kai antros dalies I antraštinėje dalyje yra numatyta kitaip.

3. Išskyrus skubos atvejus, Europos Parlamentas ir Taryba, pastaroji sprendama kvalifikuota balsų dauguma, sprendimą dėl kiekvieno pasiūlymo dėl perkėlimo priima per šešias savaites nuo tos dienos, kai abi institucijos gavo pasiūlymą.

4. Pasiūlymui dėl perkėlimo pritariama, jeigu per šešių savaičių laikotarpį įvyksta bet kuris iš šių atvejų:

- a) jam pritaria Europos Parlamentas ir Taryba;
- b) jam pritaria Europos Parlamentas arba Taryba, o kita institucija nesiima veiksmų;
- c) Europos Parlamentas ir Taryba nesiima veiksmų arba nepriima sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas pasiūlymas dėl perkėlimo arba jis atmetamas.

5. 3 dalyje nurodytas šešių savaičių laikotarpis sutrumpinamas iki trijų savaičių, nebent Europos Parlamentas arba Taryba paprašo kitaip, jeigu:

- a) perkeliama suma sudaro mažiau kaip 10 % eilutės, iš kurios atliekamas perkėlimas, sumos ir neviršija 5 000 000 EUR;
- b) perkeliama tik mokėjimų asignavimai ir visa perkėlimo suma neviršija 100 000 000 EUR.

6. Jeigu Europos Parlamentas arba Taryba iš dalies pakeitė perkėlimo sumą, o kita institucija jį patvirtino arba nesiėmė veiksmų, arba jeigu Europos Parlamentas ir Taryba iš dalies pakeitė perkėlimo sumą, patvirtinta laikoma mažesnė iš dviejų sumų, nebent atitinkama institucija atsiimtų pasiūlymą dėl perkėlimo.

28 straipsnis

Specialios perkėlimo taisyklės

1. Asignavimai gali būti perkelti tik į biudžeto eilutes, į kurias biudžete leidžiama įrašyti asignavimus arba kuriose yra simbolinis įrašas „pro memoria“.

2. Asignavimai, atitinkantys asignuotąsias įplaukas, gali būti perkelti tik tuo atveju, jei tokios įplaukos naudojamos tai paskirti, kuriai jos yra numatytos.

29 straipsnis

Perkėlimai, kuriems taikomos specialiosios nuostatos

1. Asignavimų perkėlimams biudžeto antraštinėse dalyse, skirtose Europos žemės ūkio garantijų fondui, struktūriniams fondams, Sanglaudos fondui, Europos žuvininkystės fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir moksliniams tyrimams, taikomos specialios antros dalies I, II ir III antraštinių dalių nuostatos.

2. Sprendimus dėl asignavimų perkėlimų, kuriais leidžiama panaudoti neatidėliotinos pagalbos rezervą, priima Europos Parlamentas ir Taryba remdamiesi Komisijos pasiūlymu. Atskiras pasiūlymas pateikiamas dėl kiekvieno veiksmo susidarius ekstremaliai padėčiai.

Šioje dalyje taikoma 27 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka. Jei Europos Parlamentas ir Taryba nepritaria Komisijos pasiūlymui ir nėra surandama bendra pozicija dėl šio rezervų panaudojimo, jie susilaiko nuo veiksmų dėl Komisijos pasiūlymo dėl perkėlimo.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su prašymais perkelti lėšas iš neatidėliotinos pagalbos rezervų.

7 SKYRIUS

Patikimo finansų valdymo principas

30 straipsnis

Ekonomiškumo, veiksmingumo ir efektyvumo principai

1. Asignavimai naudojami laikantis patikimo finansų valdymo principo, tai yra laikantis ekonomiškumo, veiksmingumo ir efektyvumo principų.

2. Ekonomiškumo principu reikalaujama, kad institucijoms jų veiklos vykdymui reikalingi ištekliai būtų prieinami reikiamu laiku, pakankamo dydžio ir kokybės bei geriausia kaina.

Veiksmingumo principas reiškia siekti geriausio panaudotų išteklių ir pasiektų rezultatų santykio.

Efektyvumo principas – tai konkrečių nustatytų tikslų įvykdymas ir planuotų rezultatų pasiekimas.

3. Visiems biudžete numatytiems veiklos sektoriams nustatomi konkretūs, išmatuojami, pasiekiami, svarbūs ir nurodyto laikotarpio tikslai. Tų tikslų vykdymas stebimas pagal kiekvienos veiklos rodiklius, o lėšas naudojančios institucijos Europos Parlamentui ir Tarybai teikia informaciją, nurodytą 38 straipsnio 3 dalies e punkte. Ta formacija teikiama kasmet ne vėliau kaip kartu su biudžeto projekto dokumentais.

4. Siekdamas tobulinti sprendimų priėmimą, institucijos atlieka *ex ante* ir *ex post* vertinimus, laikydamosi Komisijos pateiktų nuorodų. Atliekami visų programų ir veiklos, susijusios su didelėmis išlaidomis, vertinimai, o vertinimo rezultatai pateikiami Europos Parlamentui, Tarybai ir lėšas naudojančioms administracinės valdžios institucijoms.

4a. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias *ex ante*, laikotarpio vidurio ir *ex post* vertinimų taisykles.

31 straipsnis

Privaloma finansinė pažyma

1. Kartu su bet kuriuo pasiūlymu arba iniciatyva, kuriuos Komisija, Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) arba valstybė narė teikia teisėkūros institucijai ir kurie gali turėti įtakos biudžetui, įskaitant etatų skaičiaus pakeitimus, pateikiama finansinė pažyma ir *ex ante* vertinimas, numatytas 30 straipsnio 4 dalyje.

Kartu su teisėkūros institucijai pateikto pasiūlymo arba iniciatyvos pakeitimu, kuris gali turėti apčiuopiamą poveikį biudžetui, įskaitant etatų skaičiaus pasikeitimus, pateikiama pakeitimą siūlančios institucijos parengta finansinė pažyma.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su finansinės pažymos reikalavimais.

2. Biudžetinės procedūros metu Komisija pateikia būtiną informaciją, kad būtų galima palyginti reikalingus asignavimus su finansinėje pažymoje pateiktomis pradinėmis prognozėmis, atsižvelgiant į teisėkūros institucijai pateikto pasiūlymo arba iniciatyvos svarstymo eigą.

3. Siekiant sumažinti sukčiavimo ir pažeidimų riziką, 1 dalyje nurodytoje finansinėje pažymoje pateikiama informacija apie parengtą vidaus kontrolės sistemą, kontrolės, atliktos taikant tokias sistemas, sąnaudų ir naudos vertinimą, numatomo klaidų rizikos lygio vertinimą, taip pat informacija apie esamas ir planuojamas sukčiavimo prevencijos ir apsaugos nuo sukčiavimo priemones.

Tokioje analizėje atsižvelgiama į tikėtiną klaidų mastą ir rūšį, taip pat į konkrečias atitinkamos politikos srities sąlygas ir jai taikomas taisykles.

32 straipsnis

Biudžeto vykdymo vidaus kontrolė

1. Biudžetas vykdomas taikant efektyvią ir veiksmingą vidaus kontrolę, atitinkančią kiekvieną vykdymo metodą, atsižvelgiant į atitinkamas konkrečioms sektoriams taikomas taisykles.

2. Biudžeto vykdymo tikslais vidaus kontrolė apibrėžiama kaip procesas, taikomas visais valdymo lygiais, kurio paskirtis – patikimai užtikrinti šių tikslų įgyvendinimą:

- a) operacijų efektyvumo, veiksmingumo ir ekonomiškumo;
- b) ataskaitų teikimo patikimumo;
- c) turto ir informacijos apsaugos;

d) sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos, nustatymo, ištaisymo ir tolesnių su tokiu sukčiavimu ir pažeidimais susijusių veiksmų;

e) tinkamo rizikos, susijusios su pagrindinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu, valdymo atsižvelgiant į daugiamečių programų ir atitinkamų mokėjimų pobūdį.

3. Veiksminga vidaus kontrolė grindžiama geriausia tarptautine praktika ir visų pirma apima:

- a) užduočių atskyrimą;
- b) tinkamą rizikos valdymą ir kontrolės strategiją, įskaitant kontrolę gavėjo lygmeniu;
- c) interesų konfliktų vengimą;
- d) tinkamą audito seką ir duomenų vientisumą duomenų sistemose;
- e) veiklos stebėsenos ir tolesnių priemonių nustatymą vidaus kontrolės trūkumus ir išimtis taikymo procedūras;
- f) periodinį patikimo vidaus kontrolės sistemos veikimo vertinimą.

4. Veiksminga vidaus kontrolė grindžiama šiais elementais:

- a) tinkamo rizikos valdymo ir kontrolės strategijos, koordinuojamos tarp atitinkamų kontrolės grandinės dalyvių, įgyvendinimu;
- b) atliktos kontrolės rezultatų prieinamumu visiems atitinkamiems kontrolės grandinės dalyviams;
- c) kai tinkama, rėmimusi valdymo deklaracijomis ir nepriklausomomis audito nuomonėmis, jei susijusios veiklos kokybė yra tinkama ir priimtina ir jei ji buvo vykdoma vadovaujantis standartais, dėl kurių buvo susitarta;
- d) savalaikiu taisomųjų priemonių, įskaitant, jei tinkama, atgrasomąsias nuobaudas, taikymu;
- e) aiškiais ir nedviprasmišiais teisės aktais, kuriais grindžiama politika;
- f) kartotinės kontrolės panaikinimu;
- g) kontrolės ekonominės naudos gerinimu.

5. Jei įgyvendinimo laikotarpiu klaidų lygis nuolat išlieka didelis, Komisija nustato kontrolės sistemos trūkumus, išnagrinėja galimų taisomųjų priemonių sąnaudas ir naudą ir imasi arba siūlo atitinkamus veiksmus, pvz., supaprastina taikomas nuostatas, patobulina kontrolės sistemą ir pertvarko programą arba įgyvendinimo sistemą.

33 straipsnis

Ekonomiškai efektyvios kontrolės sistemos

Pristatydama persvarstytus arba naujus pasiūlymus, Komisija įvertina kontrolės sistemų išlaidas ir naudą, taip pat klaidų rizikos lygį, kaip nurodyta 31 straipsnio 3 dalyje.

8 SKYRIUS

Skaidrumo principas

34 straipsnis

Ataskaitų rinkinio, biudžeto ir kitų ataskaitų paskelbimas

1. Biudžetas sudaromas ir vykdomas ir ataskaitos pateikiamos laikantis skaidrumo principo.

2. Europos Parlamento pirmininkas užtikrina, kad galutinai priimtas biudžetas ir bet kuris taisomasis biudžetas būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Biudžetai paskelbiami per tris mėnesius nuo tos dienos, kurią paskelbiama, kad jie galutinai priimti.

Konsoliduotosios metinės ataskaitos ir kiekvienos institucijos parengta biudžeto ir finansų valdymo ataskaita skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias preliminarus biudžeto paskelbimo taisykles.

35 straipsnis

Informacijos apie gavėjus ir kitos informacijos paskelbimas

1. Informacija apie skolinimosi ir skolinimo trečiosioms šalims operacijas, vykdomas pagal Sąjungos sudarytas sutartis, pateikiama biudžeto priede.

2. Komisija tinkamu būdu ir laiku pateikia informaciją apie gavėjus, taip pat biudžeto lėšomis finansuojamų priemonių pobūdį ir tikslą, kai pastarasis vykdomas tiesiogiai pagal 58 straipsnio 1 dalies a punktą, bei informaciją apie gavėjus, pateiktą subjektų, kuriems pavestos biudžeto vykdymo užduotys pagal kitus vykdymo metodus.

Pirmoje pastraipoje nustatyta pareiga taip pat taikoma kitoms institucijoms atsižvelgiant į jų gavėjus.

3. Ši informacija pateikiama deramai laikantis konfidencialumo ir saugumo reikalavimų, visų pirma asmens duomenų apsaugos reikalavimo.

Fizinių asmenų atveju turėtų būti skelbiamas tik gavėjo vardas, pavardė ir vietovė, paskirta suma ir dotacijos tikslas. Tų duomenų atskleidimas grindžiamas atitinkamais kriterijais, kaip antai dotacijų skyrimo periodiškumas, jų tipas ar svarba. Paskelbtų duomenų atskleidimo kriterijai ir jų išsamumo lygis nustatomi atsižvelgiant į sektoriaus specifiškumą ir į kiekvieną vykdymo metodą.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su informacijos apie gavėjus skelbimu. Prireikus atitinkamose konkrečiuose sektoriuose taikomose taisyklėse apibrėžiamas išsamumo lygis ir kriterijai.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

BIUDŽETO SUDARYMAS IR STRUKTŪRA

1 SKYRIUS

Biudžeto sudarymas

36 straipsnis

Išplaukų ir išlaidų sąmatos

1. Kiekviena kita nei Komisija institucija parengia savo išplaukų ir išlaidų sąmatą, kurią perduoda Komisijai ir tuo pačiu metu Europos Parlamentui ir Tarybai susipažinti iki kiekvienų metų liepos 1 d.

2. Vyriausiasis įgaliotinis konsultuojasi su už vystymosi politiką, kaimynystės politiką, tarptautinį bendradarbiavimą, humanitarinę pagalbą ir krizių valdymą atsakingais Komisijos nariais klausimais, susijusiais su jų atsakomybės sritimis.

3. Komisija parengia savo sąmatas, kurias ji taip pat pateikia iš karto, kai jos patvirtinamos, Europos Parlamentui ir Tarybai.

37 straipsnis

208 straipsnyje nurodytų įstaigų biudžeto sąmata

Iki kiekvienų metų kovo 31 d. kiekviena 208 straipsnyje nurodyta įstaiga, vadovaudamasi savo steigimo dokumentu, Komisijai, Europos Parlamentui ir Tarybai perduoda savo išplaukų ir išlaidų sąmatą, įskaitant savo etatų planą, taip pat savo darbo programos projektą.

38 straipsnis

Biudžeto projektas

1. Komisija biudžeto projekto pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia iki tų metų, po kurių tas biudžetas turi būti vykdomas, rugsėjo 1 d. Ji tą pasiūlymą taip pat perduoda nacionaliniams parlamentams susipažinti.

Biudžeto projekte išdėstoma bendroji Sąjungos įplaukų ir išlaidų suvestinė ir konsoliduojamos 36 straipsnyje nurodytos sąmatos. Į jį taip pat gali būti įtraukiamos kitokios negu institucijų parengtos sąmatos.

Biudžeto projektui taikoma 44–49 straipsniuose nurodyta struktūra ir pateikimas.

Prieš kiekvieną biudžeto projekto skirsnį pateikiamas atitinkamos institucijos parengtas įvadas.

Komisija parengia bendrą biudžeto projekto įvadą. Bendrą įvadą sudaro finansinės lentelės, kuriose pateikiami pagrindiniai duomenys pagal antraštines dalis ir pagrindžiami vienu finansinių metų asignavimų pokyčiai, palyginti su kitų metų asignavimo pokyčiais, pagal daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas.

2. Siekiant pateikti tikslesnes ir patikimesnes prognozes dėl galiojančių teisės aktų ir svarstomų pasiūlymų dėl teisės aktų poveikio biudžetui, Komisija prie biudžeto projekto prideda ateinančių metų finansinio programavimo dokumentą.

Priėmus biudžeto projektą, finansinis programavimas atnaujinamas, siekiant įtraukti biudžetinės procedūros rezultatus ir bet kokius kitus svarbius sprendimus.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias finansinio programavimo taisykles.

3. Prie biudžeto projekto Komisija prideda:

- a) prireikus, priežastis, dėl kurių biudžeto projekte pateiktos kitokios negu institucijų parengtos sąmatos;
- b) bet kokius darbinius dokumentus, kurie, jos nuomone, yra naudingi atsižvelgiant į institucijų etatų planus ir įnašus, kuriuos Komisija teikia 208 straipsnyje nurodytoms įstaigoms ir Europos mokykloms; visuose darbinuose dokumentuose, į kuriuos įtraukiamas naujausias patvirtintas etatų planas, pateikiama:
 - i) visi Sąjungos, įskaitant teisiškai savarankiškus jos organizacinius padalinius, įdarbinti darbuotojai išdėstyti pagal sutarties rūšį,
 - ii) politikos, kurios laikomasi etatų ir išorės personalo, taip pat lyčių pusiausvyros atžvilgiu, paaiškinimas,
 - iii) faktiškai užimtų etatų skaičius metų, kuriais pateikiamas biudžeto projektas, pradžioje nurodant etatų paskirstymą pagal kategorijas ir administracinius vienetų,
- iv) etatų sąrašas pagal politikos sritį,
- v) pradinis numatytas viso darbo laiko ekvivalentų skaičius, remiantis patvirtintais asignavimais, pagal kiekvieną išorės darbuotojų kategoriją, taip pat asmenų, kurie faktiškai dirba metų, kuriais pateikiamas biudžeto projektas, pradžioje, skaičius nurodant jų pasiskirstymą pagal pareigų grupę ir atitinkamai pagal lygius.
- c) darbinį dokumentą dėl planuojamo finansinių metų asignavimų vykdymo ir dėl neįvykdytų įsipareigojimų, dėl 208 straipsnyje nurodytų įstaigų ir Europos mokyklų bei bandomųjų projektų ir parengiamųjų veiksmų;
- d) kai tai susiję su tarptautinių organizacijų finansavimu, darbinį dokumentą, kuriame pateikiama:
 - i) visų įnašų, suskirstytų pagal Sąjungos programas ar fondus ir tarptautines organizacijas, suvestinė;
 - ii) paaiškinimas, kodėl Sąjungai parankiau finansuoti šias tarptautines organizacijas, o ne veikti tiesiogiai;
- e) veiklos ataskaitas arba kitus svarbius dokumentus, kuriuose nurodyta:
 - i) informacija apie visų įvairioms veiklos sritims anksčiau nustatytų konkrečių, pamatuojamų, pasiekiamų, svarbių ir savalaikių tikslų įgyvendinimą bei naujus rodikliais matuojamus tikslus,
 - ii) visapusiškas pagrindimas, įskaitant sąnaudų ir naudos santykiu grindžiamą analizę dėl siūlomų asignavimų dydžio pakeitimų,
 - iii) aiškus intervencijos Sąjungos lygmeniu pagrindas laikantis, *inter alia*, subsidiarumo principo,
 - iv) informacija apie praėjusių metų veiklos įgyvendinimo rodiklius ir einamųjų metų veiklos įgyvendinimo rodiklius,
 - v) jei tai svarbu biudžeto pokyčiams, vertinimo rezultatų santrauka,
 - vi) informacija apie apdovanojimus, kurių vieneto vertė 1 000 000 EUR arba didesnė;
- f) tolesnių finansinių metų mokėjimų tvarkaraščio suvestinė, kuria remiantis siekiama įgyvendinti ankstesniais finansiniais metais priimtus biudžeto įsipareigojimus.

4. Jei Komisija biudžeto vykdymą patiki viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms, prie biudžeto projekto pridedamas darbinis dokumentas, kuriame pateikiama:

- a) metinė egzistuojančių VPP veiklos praėjusiais finansiniais metais ataskaita, įskaitant informaciją apie subjektų, kuriems patikėta vykdyti veiksmus, teisinį statusą ir akcininkus pagal 58 straipsnio 1 dalies c punkto vii papunktį,
- b) tiems finansiniams metams, su kuriais susijęs biudžeto projektas, nustatyti tikslai, nurodant visus konkrečius biudžeto lėšų, skirtų šiam tikslui pasiekti, poreikius,
- c) administracinės sąnaudos ir panaudotos biudžeto lėšos iš viso, taip pat pagal įstaigą, kaip nurodyta 209 straipsnyje, ir pagal VPP praėjusiais finansiniais metais,
- d) kiekvienai VPP skirta finansinių įnašų iš biudžeto suma, kitų partnerių finansinių įnašų suma ir įnašų natūra vertė;

Jei VPP taiko finansines priemones, atitinkama informacija, susijusi su tomis priemonėmis, įtraukiama į 5 dalyje nurodytą darbinį dokumentą.

5. Jei Komisija taiko finansines priemones, prie biudžeto projekto ji prideda darbinį dokumentą, kuriame nurodoma:

- a) bendri biudžetiniai įsipareigojimai ir mokėjimai iš biudžeto kiekvienai finansinei priemonei;
- b) įplaukos ir grąžinamos sumos pagal 140 straipsnio 6 dalį ir finansinių metų papildomų išteklių kaupimas;
- c) nuostatų dėl rizikos ir įsipareigojimų bendra suma, taip pat bet kokia informacija apie finansinę riziką Sąjungai;
- d) nuosavo kapitalo ar rizikos pasidalijimo priemonių turto nuvertėjimas ir garantijų priemonių panaudotos garantijos praėjusiais metais ir atitinkamos bendros sumos;
- e) vidutinis laikotarpis tarp biudžetinio įsipareigojimo finansinėms priemonėms ir teisinių įsipareigojimų atskiriems projektams nuosavo kapitalo ar skolos pavidalu, jei jų trukmė viršija trejus metus. Vykdam metinę biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą Komisija 140 straipsnio 8 dalyje numatytoje ataskaitoje paaiškina priežastis ir, prireikus, pateikia veiksmų planą dėl laikotarpio sutrumpinimo;
- f) administracinės išlaidos, susijusios su valdymo mokesčiais ir kitomis finansinėmis ir veiklos sąnaudomis, sumokėtomis už

finansinių priemonių valdymą, kai valdymas buvo patikėtas trečiosioms šalims, iš viso, pagal valdyme dalyvaujančią šalį ir pagal valdomą finansinę priemonę.

6. Prie biudžeto projekto Komisija taip pat prideda bet kokią kitą jos manymu naudingą darbinį dokumentą, kuriuo pagrindžiami jos biudžeto prašymai.

7. Vadovaudamasi 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimo 2010/427/ES, kuriuo nustatoma Europos išorės veiksmų tarnybos struktūra ir veikimas⁽¹⁾, 8 straipsnio 5 dalimi ir siekdama užtikrinti skaidrų Sąjungos išorės veiksmų srities biudžetą, Komisija kartu su biudžeto projektu Europos Parlamentui ir Tarybai perduoda darbinį dokumentą, kuriame aiškiai pateikiamos:

- a) visos su Sąjungos išorės veiksmis, įskaitant bendros užsienio ir saugumo politikos bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) užduotis, susijusios administracinės ir veiklos išlaidos, finansuojamos iš biudžeto;
- b) bendros EIVT administracinės praėjusių metų išlaidos, suskirstytos į išlaidas pagal Sąjungos delegacijas ir EIVT centrinės administracijos išlaidas, taip pat veiklos išlaidos, suskirstytos pagal geografines vietas (regionus, šalis), temines sritis, Sąjungos delegacijas ir misijas.

8. 7 dalyje nurodytame darbiniame dokumente taip pat:

- a) pateikiamas kiekvienos Sąjungos delegacijos, taip pat EIVT centrinės administracijos kiekvienos kategorijos kiekvieno pareiginio lygio ir nuolatinių bei laikinų etatų, įskaitant sutartininkus ir vietos darbuotojus, skaičius, leistinas neviršijant asignavimų;
- b) nurodomas bet koks etatų pagal pareiginių lygį ir kategoriją skaičiaus padidinimas arba sumažinimas EIVT centrinėje administracijoje ir visose Sąjungos delegacijose, palyginti su ankstesniais finansiniais metais;
- c) nurodomas etatų, kuriuos leista steigti finansiniais metais, skaičius, etatų, kuriuos leista steigti praėjusiais metais, skaičius ir etatų, kuriuos užima iš valstybių narių ir Tarybos bei Komisijos darbuotojų komandiruoti diplomatai, skaičius;
- d) pateikiamas išsamus visų Sąjungos delegacijų darbuotojų, dirbančių tuo metu, kai teikiamas biudžeto projektas, aprašas ir jų suskirstymas pagal geografines vietas, lytį, atskiras šalis ir misijas, nurodant į etatų planą įrašytus etatus, sutartininkus, vietos darbuotojus ir komandiruotus nacionalinius ekspertus, taip pat nurodomi asignavimai, kurių biudžeto projekte prašoma kitų rūšių personalui, pateikiant atitinkamas sąmatas, skirtas lygiaverčiams visą darbo dieną dirbančioms darbuotojams, kurie gali būti įdarbinti neperžengiant prašomų asignavimų ribų.

⁽¹⁾ OL L 201, 2010 8 3, p. 30.

39 straipsnis

Biudžeto projekto taisomasis rašas

Remdamasi bet kuria nauja informacija, kurios tuo metu, kai buvo sudaromas biudžeto projektas, neturėjo, Komisija savo iniciatyva arba vienos iš kitų institucijų prašymu, susijusiu su tai institucijai skirtu biudžeto skirsniu, gali prieš sušaukiant SESV 314 straipsnyje nurodytą Taikinimo komitetą tuo pačiu metu Europos Parlamentui ir Tarybai pateikti biudžeto projekto taisomuosius raštus. Raštai gali apimti taisomąjį raštą, ypač tą, kuriuo atnaujinama išlaidų žemės ūkiui sąmata.

40 straipsnis

Valstybių narių pareigos, atsirandančios priėmus biudžetą

1. Europos Parlamento pirmininkas paskelbia, kad biudžetas galutinai priimtas SESV 314 straipsnio 9 dalyje ir Euratomo sutarties 106a straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Paskelbus, kad biudžetas galutinai priimtas, kiekviena valstybė narė nuo kitų finansinių metų sausio 1 d. arba nuo paskelbimo apie galutinį biudžeto priėmimą dienos, jei tai įvyksta vėliau kaip sausio 1 d., privalo sumokėti Sąjungai privalomas sumokėti įmokas, kaip nurodyta Reglamente (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000.

41 straipsnis

Taisomųjų biudžetų projektai

1. Komisija gali pateikti taisomųjų biudžetų projektus, kurie visų pirma orientuoti į įplaukas esant tokioms aplinkybėms:

- kad į biudžetą būtų įrašytas praėjusių finansinių metų balansas pagal 18 straipsnyje nustatytą procedūrą,
- kad remiantis atnaujinta ekonomine prognoze būtų peržiūrėta nuosavų išteklių prognozė, ir
- kad būtų atnaujinta persvarstyta nuosavų išteklių ir kitų įplaukų prognozė, taip pat peržiūrėti turimi mokėjimų asignavimai ir jų poreikiai.

Jei yra neišvengiamų, išimtinių arba nenumatytų aplinkybių, visų pirma atsižvelgiant į Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų panaudojimą, Komisija gali pateikti taisomųjų biudžetų projektus, kurie pirmiausia orientuoti į išlaidas.

2. Tomis pačiomis aplinkybėmis, kaip nurodyta 1 dalyje, kitų nei Komisija institucijų prašymai dėl taisomųjų biudžetų pateikiami Komisijai.

Prieš pateikdama taisomojo biudžeto projektą, Komisija ir kitos institucijos išnagrinėja atitinkamų asignavimų perskirstymo sritį, ypač atsižvelgdamos į laukiamą nevisišką asignavimų įvykdymą.

Taisomiesiems biudžetams taikomas 40 straipsnis. Taisomieji biudžetai pagrįsti nuorodomis į biudžetą, kurio sąmatos taisomos.

3. Komisija, išskyrus tinkamai pagrįstas išimties aplinkybes ar Europos Sąjungos solidarumo fondo mobilizavimo atvejį, kai taisomojo biudžeto projektas gali būti pateikiamas bet kada metų eigoje, savo taisomųjų biudžetų projektus vienu metu pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai iki kiekvienų finansinių metų rugsėjo 1 d. Ji gali pridėti nuomonę apie kitų institucijų prašymus dėl taisomųjų biudžetų projektų.

4. Europos Parlamentas ir Taryba apsvaisto taisomųjų biudžetų projektus, tinkamai atsižvelgdami į jų skubumą.

5. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisomųjų biudžetų projektų taisykles.

42 straipsnis

Išankstinis sąmatų ir biudžeto projektų perdavimas

Komisija, Europos Parlamentas ir Taryba gali susitarti nukelti tam tikras sąmatų perdavimo ir biudžeto projekto priėmimo bei perdavimo datas. Tačiau toks susitarimas negali sutrumpinti arba pailginti laiko, kuris numatytas tų tekstų aptarimui pagal SESV 314 straipsnį ir Euratomo sutarties 106a straipsnį.

2 SKYRIUS

Biudžeto struktūra ir pateikimas

43 straipsnis

Biudžeto struktūra

Biudžetas susideda iš:

- a) bendrosios įplaukų ir išlaidų suvestinės;
- b) atskirų skirsnių, padalytų į kiekvienai institucijai, išskyrus Europos Vadovų Tarybą ir Tarybą, kurioms skiriamas tas pats biudžeto skirsnis, skirtų įplaukų ir išlaidų suvestines.

44 straipsnis

Biudžeto nomenklatūra

1. Europos Parlamentas ir Taryba Komisijos įplaukas bei kitų institucijų įplaukas ir išlaidas klasifikuoja pagal jų rūšį arba panaudojimą, kuriam jos skirtos pagal antraštines dalis, skyrius, straipsnius ir punktus.

2. Išlaidų suvestinė Komisijos skirsnyje pateikiama pagal Europos Parlamento ir Tarybos priimtą nomenklatūrą ir yra suklasifikuota pagal paskirtį.

Kiekviena antraštinė dalis atitinka politikos sritį, o kiekvienas skyrius paprastai atitinka veiklą.

Kiekvienoje antraštinėje dalyje gali būti įrašyti veiklos asignavimai ir administraciniai asignavimai.

Vienos antraštinės dalies administraciniai asignavimai sugrupuojami į vieną skyrį.

3. Jei yra suskirstyti pagal paskirtį, atskirų antraštinių dalių administraciniai asignavimai suklasifikuojami toliau nurodytu būdu:

- a) išlaidos personalui, patvirtintam pagal etatų planą: turi būti nurodyta tam tikra asignavimų suma ir etatų plano etatų skaičius, atitinkantis tas išlaidas;
- b) išlaidos išorės personalui ir kitos išlaidos, nurodytos 26 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkte ir finansuojamos pagal daugiamečių finansinės programos išlaidų kategoriją „Administravimas“;
- c) išlaidos pastatams ir kitos su tuo susijusios išlaidos, įskaitant valymą ir priežiūrą, nuompinigius ir nuomojimą, telekomunikacijas, vandenį, dujas ir elektrą;
- d) išlaidos išorės personalui ir techninei pagalbai, tiesiogiai susijusiai su programų įgyvendinimu.

Bet kurios Komisijos administracinės išlaidos, kurių tipas yra bendras kelioms antraštinėms dalims, nurodomos atskiroje suvestinėje, suskirstant jas pagal tipą.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias biudžeto klasifikavimo taisykles.

45 straipsnis

Neigiamų įplaukų draudimas

1. Biudžete negali būti neigiamų įplaukų.
2. Nuosavus išteklius, sumokėtus pagal 2007 m. birželio 7 d. Tarybos sprendimą 2007/436/EB, Euratomas dėl Europos bendrijos nuosavų išteklių sistemos ⁽¹⁾, sudaro grynosios sumos, kurios biudžeto įplaukų suvestinėje taip ir įrašomos.

46 straipsnis

Atidėjiniai

1. Kiekviename biudžeto skirsnyje gali būti antraštinė dalis „Atidėjiniai“. Asignavimai į šią antraštinę dalį įrašomi:

- a) kai sudarius biudžetą konkrečiam veiksmui nėra numatytas pagrindinis teisės aktas; arba

- b) kai yra rimtas pagrindas abejoti asignavimų pakankamumu arba galimybe vadovaujantis patikimo finansų valdymo principo reikalavimais, įgyvendinti atitinkamose eilutėse įrašytus asignavimus.

Asignavimai pagal tą antraštinę dalį gali būti naudojami tik po to, kai atliekamas perkėlimas šio reglamento 26 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte nustatyta tvarka tais atvejais, kai pagrindinio teisės akto priėmimui taikoma SESV 294 straipsnyje nustatyta tvarka, o kitais atvejais – šio reglamento 27 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Esant didelių vykdymo sunkumų, Komisija finansiniais metais gali siūlyti asignavimus perkelti į antraštinę dalį „Atidėjiniai“. Europos Parlamentas ir Taryba priima sprendimą dėl tokių perkėlimų 27 straipsnyje nustatyta tvarka.

47 straipsnis

Neigiamas rezervas

Komisijai skirtame biudžeto skirsnyje gali būti neigiamas rezervas, ne didesnis kaip 200 000 000 EUR. Tokį rezervą, kuris įrašomas į atskirą antraštinę dalį, sudaro tik mokėjimų asignavimai.

Tas neigiamas rezervas parengiamas iki finansinių metų pabaigos, atlikus perkėlimą 26 ir 27 straipsniuose nustatyta tvarka.

48 straipsnis

Neatidėliotinos pagalbos rezervas

1. Komisijai skirtame biudžeto skirsnyje nustatomas neatidėliotinos pagalbos trečiosioms šalims rezervas.

2. 1 dalyje nurodytas rezervas parengiamas iki finansinių metų pabaigos, atlikus asignavimų perkėlimą 27 ir 29 straipsniuose nustatyta tvarka.

49 straipsnis

Biudžeto pateikimas

1. Biudžete parodoma:
 - a) bendrojoje įplaukų ir išlaidų suvestinėje:
 - i) atitinkamų finansinių metų Sąjungos įplaukų sąmata (n metai);
 - ii) praėjusių finansinių metų įplaukų sąmata ir n-2 metų įplaukos;
 - iii) n metų įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai;
 - iv) praėjusių finansinių metų įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai;

⁽¹⁾ OL L 163, 2007 6 23, p. 17.

- v) n-2 metų įsipareigotos išlaidos ir apmokėtos išlaidos, pastarosios taip pat išreiškiamos kaip procentinė n metų biudžeto dalis;
- vi) atitinkamos pastabos kiekvienoje padaloje, kaip apibrėžta 44 straipsnio 1 dalyje;
- b) kiekviename skirsnyje įplaukos ir išlaidos pateikiamos laikantis tos pačios struktūros, kaip ir a punkte.
- c) su personalu susijusiais atvejais:
- i) etatų planas, kuriuo kiekviename skirsnyje nustatomas kiekvienos kategorijos ir tarnybos kiekvieno lygio etatų skaičius ir nuolatinių bei laikinų etatų skaičius, leistinas neviršijant asignavimų;
 - ii) personalo, kuris yra apmokamas iš asignavimų moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai už jų tiesioginį veiksmą, etatų planas, ir personalo, kuris yra apmokamas iš tų pačių asignavimų už netiesioginį veiksmą, etatų planas; etatų planuose darbuotojai skirstomi pagal kategorijas ir lygius, atskirai nurodant nuolatinius ir laikinus etatus, leistinus, neviršijant asignavimų;
 - iii) mokslo ir techniniai darbuotojai gali būti suskirstyti pagal lygių grupes vadovaujantis kiekviename biudžete nustatytomis sąlygomis; etatų plane nurodomas aukštos kvalifikacijos mokslo arba techninių darbuotojų, kuriems sudaromos specialios sąlygos pagal Tarnybos nuostatų specialias nuostatas, skaičius;
 - iv) kiekvienos 208 straipsnyje nurodytos institucijos, gaunančios iš biudžeto apmokamą įnašą, etatų planas, kuriame nurodytas etatų skaičius pagal lygį ir kategoriją. Etatų plane šalia finansiniais metais leistino etatų skaičiaus nurodomas leistinas skaičius ankstesniais metais.
- d) skolinimosi ir skolinimo operacijų atvejais:
- i) bendrojoje įplaukų suvestinėje: biudžeto eilutės, atitinkančios tam tikras operacijas, kuriose įrašomos iš gavėjų, kurie iš pradžių nevykdė skolinių įsipareigojimų, gautos grąžintos sumos, dėl kurių vėl pradedamos naudoti veiklos įvykdymo garantijos. Tose eilutėse įrašomas simbolinis įrašas „*pro memoria*“ ir atitinkamos pastabos;
 - ii) Komisijai skirto skirsnyje:
 - biudžeto eilutės, kuriose parodomos Sąjungos suteiktos atitinkamoms operacijoms veiklos įvykdymo garantijos. Tose eilutėse įrašomas simbolinis įrašas „*pro memoria*“, jei neatsirado jokių iš konkrečių išteklių mokėtinų išmokų,
 - pastabos su nuorodomis į pagrindinį teisės aktą ir numatytų operacijų apimtį, trukmę ir Sąjungos tokioms operacijoms suteiktas finansines garantijas,
 - iii) dokumente, pridedamame prie Komisijai skirto skirsnio, rodančiame:
 - tebevykdomas kapitalo operacijas ir skolos valdymą,
 - n metų kapitalo operacijas ir skolos valdymą;
- e) finansinių priemonių pagal pirmos dalies VIII antraštinę dalį atveju:
- i) nuoroda į pagrindinį teisės aktą;
 - ii) biudžeto eilutės, atitinkančios tam tikras operacijas;
 - iii) bendras finansinių priemonių aprašymas, įskaitant jų trukmę ir poveikį biudžetui;
 - iv) numatytos operacijos, įskaitant tikslines apimtis, paremtas egzistuojančių finansinių priemonių svėro koeficientu;
- f) subjektų, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punkto vii papunktį, finansavimo atveju:
- i) nuoroda į atitinkamos programos pagrindinį teisės aktą;
 - ii) atitinkamos biudžeto eilutės;
 - iii) bendras patikėtų užduočių aprašymas, įskaitant jų trukmę ir poveikį biudžetui;
- g) visa BUSP išlaidų suma įrašoma į skyrių, kuris vadinasi BUSP, pateikiant konkrečius straipsnius. Pagal tuos straipsnius padengiamos BUSP išlaidos ir į juos įrašomos specialios eilutės, kuriose nurodomos bent svarbiausios atskiros misijos.
2. Be 1 dalyje nurodytų dokumentų, Europos Parlamentas ir Taryba gali pridėti prie biudžeto bet kurį kitą svarbų dokumentą.
3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį dėl biudžeto pateikimo, įskaitant praeitų finansinių metų, kurių sąskaitos jau yra uždarytos, faktinių išlaidų apibrėžtį, pastabas dėl biudžeto ir etatų planus.

50 straipsnis

Etatų plano taisyklės

1. 49 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytame etatų plane nustatomos absoliučios ribos kiekvienai institucijai arba įstaigai; jokie paskyrimai negali būti daromi viršijant nustatytas ribas.

Tačiau, išskyrus AD 16, AD 15 ir AD 14 lygius, kiekviena institucija arba įstaiga gali keisti jų etatų planus iki 10 % nustatytų etatų skaičiaus, atsižvelgdamos į šias sąlygas kad:

- a) nebūtų daromas poveikis personalo asignavimų dydžiui per visus finansinius metus;
- b) nebūtų viršytas bendras etatų plane nustatytas etatų skaičius; ir
- c) institucija ar įstaiga dalyvavo atliekant lyginamąją analizę su kitomis Sąjungos institucijomis ir įstaigomis, vykdant Komisijos inicijuotą darbuotojų vertinimą.

Likus trims savaitėms iki antroje pastraipoje nurodytų pakeitimų įvykdymo, institucijos apie savo ketinimus praneša Europos

Parlamentui ir Tarybai. Jei per šį laikotarpį Europos Parlamentas arba Taryba nurodo tinkamai pagrįstas priežastis, institucijos nedaro jokių pakeitimų ir taikoma 41 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies pirmos pastraipos, darbo ne visą darbo dieną, kurį, vadovaudamasi Tarnybos nuostatais, leidžia paskyrimų institucija, tikslai gali būti pasiekiami kitais paskyrimais.

3 SKYRIUS

Biudžetinė drausmė

51 straipsnis

Atitiktis daugiametei finansinei programai

Biudžetas atitinka daugiametę finansinę programą.

52 straipsnis

Sąjungos teisės aktų atitiktis biudžetui

Jei įgyvendinant Sąjungos teisės aktą viršijami biudžete numatyti asignavimai, toks aktas finansiškai gali būti įgyvendinamas tik po to, kai atitinkamai iš dalies pakeičiamas biudžetas.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

BIUDŽETO VYKDYMAS

1 SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

53 straipsnis

Biudžeto vykdymas pagal patikimo finansų valdymo principą

1. Komisija biudžeto įplaukas ir išlaidas vykdo pagal šį reglamentą savo atsakomybe ir neviršydamas leidžiamų asignavimų.

2. Valstybės narės bendradarbiauja su Komisija, kad asignavimai būtų naudojami pagal patikimo finansų valdymo principą.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias biudžeto vykdymo, laikantis patikimo finansų valdymo principo, taisykles ir informaciją apie asmens duomenų perdavimą audito tikslais.

54 straipsnis

Pagrindinis teisės aktas ir išimtys

1. Biudžete numatyti asignavimai bet kuriam Sąjungos veiksmui gali būti naudojami tik priėmus pagrindinį teisės aktą.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, toliau nurodyti asignavimai gali būti vykdomi be pagrindinio teisės akto, jei veiksmai, kuriems finansuoti jie yra skirti, priskiriami Sąjungos kompetencijai:

- a) asignavimai eksperimentinio pobūdžio bandomiesiems projektams, skirtiems veiksmų įgyvendinamumui ir naudingumui nustatyti. Atitinkami išipareigojimų asignavimai gali būti įrašyti į biudžetą ne daugiau nei dvejus iš eilės einančius finansinius metus;

Bendra asignavimų bandomiesiems projektams suma neviršija 40 000 000 EUR bet kuriais finansiniais metais.

- b) asignavimai parengiamiesiems veiksams SESV ir Euratomo sutarties taikymo srityje, skirti parengti pasiūlymus, atsižvelgiant į ateityje priimsimus veiksmus. Parengiamieji veiksmai turi būti nuoseklūs ir gali būti vykdomi įvairiais būdais. Atitinkami išipareigojimų asignavimai gali būti įrašyti į biudžetą ne daugiau nei trejus iš eilės einančius finansinius metus. Procedūra, skirta priimti atitinkamą pagrindinį aktą, baigiama iki trečiųjų finansinių metų pabaigos. Tos procedūros metu asignavimų priskyrimas išipareigojimams turi atitikti parengiamųjų veiksmų specifinius bruožus, susijusius su numatoma veikla, siekiamais tikslais ir gavėjais. Todėl įgyvendintos priemonės savo apimtimi negali atitikti numatytų galutinio veiksmo finansavimo priemonių.

Bendra asignavimų naujiems parengiamiesiems veiksams, nurodytiems šiame punkte, suma bet kuriais finansiniais metais neviršija 50 000 000 EUR, o bendra faktinė parengiamiesiems veiksams jau įsipareigotų asignavimų suma neviršija 100 000 000 EUR;

- c) asignavimai parengiamosioms priemonėms ES sutarties V antraštinės dalies srityje. Tokios priemonės yra trumpalaikės ir skirtos sudaryti sąlygas įgyvendinti Sąjungos veiksmus, vykdančias BUSP tikslus, ir patvirtinti būtinas teises priemones.

Sąjungos krizių valdymo operacijų tikslais parengiamosios priemonės yra, *inter alia*, skirtos veiklos reikalavimams įvertinti, numatyti greitą pradinį išteklių skyrimą arba sudaryti sąlygas veiklai vietoje pradėti.

Dėl parengiamųjų priemonių susitariama Taryboje, remiantis vyriausiojo įgaliojimo pasiūlymu.

Siekdamas užtikrinti, kad būtų sparčiai įgyvendinamos parengiamosios priemonės, vyriausiasis įgaliojimas kuo anksčiau praneša Europos Parlamentui ir Komisijai apie Tarybos ketinimą pradėti įgyvendinti parengiamąją priemonę ir visų pirma apie šiam tikslui numatomus reikalingus išteklius. Komisija imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų greitą lėšų išmokėjimą;

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su parengiamųjų priemonių BUSP srityje finansavimu;

- d) asignavimai vienkartiniais veiksams arba net neapibrėžtos trukmės veiksams, kuriuos Komisija vykdo įgyvendindama pagal SESV ir Euratomo sutartį dėl savo prerogatyvų instituciniu lygiu kylančius uždavinius, nesusijusius su b punkte nurodyta jos teisėkūros iniciatyvos teise, ir remdamasi jai tiesiogiai šiomis Sutartimis suteiktais konkrečiais įgaliojimais, kurių sąrašas pateikiamas pagal šį reglamentą priimtuose deleguotuosiuose aktuose;

- e) asignavimai kiekvienos institucijos veiklai pagal jos administracinį savarankiškumą.

Pateikusi biudžeto projektą, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pranešimą apie pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytus veiksmus, kuriame taip pat įvertina rezultatus ir numato tolesnius veiksmus;

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su pagrindiniu teisės aktu ir šio straipsnio 2 dalyje išvardytomis išimtimis.

55 straipsnis

Kitų nei Komisija institucijų biudžeto vykdymas

Komisija kitoms institucijoms suteikia būtinus įgaliojimus su jomis susijusiems biudžeto skirsniams vykdyti.

EIVT ir Komisija gali sutarti dėl išsamių nuostatų, siekdami palengvinti Sąjungos delegacijų administracinių asignavimų vykdymą. Tokiais sutarimais nenukrypstama nuo šio reglamento ar deleguotųjų aktų, priimtų pagal šį reglamentą.

56 straipsnis

Biudžeto vykdymo įgaliojimų perdavimas

1. Komisija ir kiekviena kita institucija gali pavesti biudžeto vykdymą savo departamentams vadovaudamasi šiame reglamente nustatytais sąlygomis, savo vidaus taisyklėmis ir laikydamosi perdavimo dokumente nustatytų apribojimų. Tokiu būdu įgaliojimai veikia pagal jiems aiškiai suteiktus įgaliojimus.

2. Tačiau Komisija gali pavesti su savo skirsnio veiklos asignavimais susijusius biudžeto vykdymo įgaliojimus Sąjungos delegacijų vadovams. Tuo pačiu metu ji apie tai informuoja vyriausiąją įgaliojimą. Kai Sąjungos delegacijų vadovai veikia kaip Komisijos perigalioti leidimus suteikiantys pareigūnai, jie taiko Komisijos biudžeto vykdymo taisykles, o jų pareigos, įsipareigojimai ir atskaitomybė yra tokie, kaip bet kurio kito Komisijos perigalioto leidimus suteikiančio pareigūno.

Komisija gali atšaukti įgaliojimų perdavimą vadovaudamasi savo taisyklėmis.

Pirmos pastraipos tikslais vyriausiasis įgaliojimas imasi reikalingų priemonių Sąjungos delegacijų ir Komisijos departamentų bendradarbiavimui palengvinti.

57 straipsnis

Interesų konfliktas

1. Finansų pareigūnai ir visi kiti su biudžeto vykdymu ir valdymu, įskaitant susijusius parengiamuosius aktus, auditu arba kontrole susiję asmenys nesiima veiksmų, dėl kurių gali kilti jų ir Sąjungos interesų konfliktas.

Kur kyla toks pavojus, atitinkamas asmuo susilaikyti nuo tokių veiksmų ir praneša apie tai įgaliojimą suteikiančiam pareigūnui, kuris raštu patvirtina, ar interesų konfliktas egzistuoja. Atitinkamas asmuo taip pat informuoja savo tiesioginį vadovą. Jei nustatyta, kad interesų konfliktas egzistuoja, atitinkamas asmuo privalo nutraukti bet kokią savo veiklą, susijusią su klausimu. Įgaliojimas suteikiantis pareigūnas asmeniškai imasi tolesnių tinkamų veiksmų.

2. Taikant 1 dalį interesų konfliktas kyla tais atvejais, kai dėl priežasčių, susijusių su šeima, emociniu gyvenimu, politine arba pilietine priklausomybe, ekonominiais interesais arba kitais su gavėju turimais bendrais interesais, kyla pavojus, kad 1 dalyje nurodytas finansų pareigūnas arba kitas asmuo nebegalės nešališkai ir objektyviai atlikti savo pareigų.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, dėl kurių galėtų kilti interesų konfliktas, ir procedūrą, kurios reikia laikytis šiais atvejais.

2 SKYRIUS

Biudžeto vykdymo metodai

58 straipsnis

Biudžeto vykdymo metodai

1. Komisija biudžetą vykdo šiais būdais:

- a) tiesiogiai (tiesioginis valdymas), per savo departamentus, įskaitant savo darbuotojus Sąjungos delegacijose, vadovaujant atitinkamam delegacijos vadovui, pagal 56 straipsnio 2 dalį arba per vykdomąsias įstaigas, kaip nustatyta 62 straipsnyje;
- b) pasidalijamojo valdymo su valstybėmis narėmis būdu (pasidalijamasis valdymas); arba
- c) netiesiogiai (netiesioginis valdymas), kai tai numatyta pagrindiniame teisės akte, arba 54 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a–d punktuose nurodytais atvejais, pavesdama biudžeto vykdymo užduotis:
 - i) trečiosioms šalims arba jų paskirtoms įstaigoms;
 - ii) tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms;
 - iii) EIB arba Europos investicijų fondui;
 - iv) 208 ir 209 straipsniuose nurodytomis įstaigoms;
 - v) viešosios teisės įstaigoms;
 - vi) įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;
 - vii) įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;
 - viii) asmenims, kuriems pavestas konkrečių BUSP veiksmų vykdymas pagal ES sutarties V antraštinę dalį, ir nurodytiems atitinkamame pagrindiniame teisės akte.

2. Komisija lieka atsakinga už biudžeto vykdymą pagal SESV 317 straipsnį ir informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie veiklą, kurią vykdė subjektai ir asmenys, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal šio straipsnio 1 dalies c punktą. Kai subjektas ar asmuo, kuriam patikėta vykdyti veiklą, nurodytas pagrindiniame teisės akte, 31 straipsnyje nurodytoje finansinėje pažymoje pateikiamas visapusiškas to konkretaus subjekto ar asmens pasirinkimo pagrindimas.

3. Subjektai ir asmenys, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal šio straipsnio 1 dalies c punktą, visapusiškai bendradarbiauja siekdami užtikrinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą. Su tokiais subjektais sudarytuose įgaliojimų perdavimo susitarimuose numatyta, kad Audito Rūmai ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), vykdydami lėšų auditus, turi teisę visapusiškai naudotis savo kompetencija pagal SESV.

Komisija biudžeto vykdymo užduotis pveda subjektams ir asmenims pagal šio straipsnio 1 dalies c punktą, jei yra numatytos skaidrios, nediskriminuojamosios, veiksmingos ir efektyvios peržiūros procedūros, susijusios su faktiniu tokių užduočių įgyvendinimu.

4. Visi įgaliojimų perdavimo susitarimai pateikiami Europos Parlamentui ir Tarybai, jų prašymu.

5. Subjektai ir asmenys, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal šio straipsnio 1 dalies c punktą, užtikrina, tinkamą kasmetinį *ex post* Sąjungos lėšų gavėjų paskelbimą, vadovaujantis 35 straipsnio 2 dalimi. Komisijai pranešama apie priemones, kurių šiuo atžvilgiu imtasi.

6. Subjektams ir asmenims, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 1 dalies c punktą, nesuteikiamas įgalioto leidimus suteikiančio pareigūno statusas.

7. Komisija nepaveda trečiosioms šalims vykdomųjų įgaliojimų, kai tokiais įgaliojimais suteikiama plati veiksmų laisvė priimant politinius sprendimus.

8. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su biudžeto vykdymo būdais, įskaitant tiesioginį valdymą, vykdomosios įstaigos deleguotų įgaliojimų vykdymą, bei konkrečias nuostatas dėl netiesioginio valdymo su tarptautinėmis organizacijomis, 208 ir 209 straipsniuose nurodytomis įstaigomis, viešosios teisės įstaigomis ar įstaigomis, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančiomis viešųjų paslaugų srityje, įstaigomis, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė ir kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę, taip pat su asmenimis, kuriems pavesta įgyvendinti konkrečius BUSP srities veiksmus.

59 straipsnis

Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis

1. Kai Komisija vykdo biudžetą pasidalijamojo valdymo būdu, biudžeto vykdymo užduotys pavedamos valstybės narėms. Komisija ir valstybės narės laikosi patikimo finansų valdymo, skaidrumo ir nediskriminavimo principų ir, valdydamos Sąjungos lėšas, užtikrina Sąjungos veiksmo matomumą. Šiuo tikslu Komisija ir valstybės narės vykdo savo atitinkamus kontrolės ir audito įsipareigojimus ir priima susijusią atsakomybę, nurodytą šiame reglamente. Papildomos nuostatos nustatomos konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse.

2. Valstybės narės, vykdydamos su biudžeto vykdymu susijusias užduotis, imasi visų reikalingų priemonių, įskaitant teisėkūros, reguliavimo ir administracines priemones, būtinų Sąjungos finansiniams interesams apsaugoti, visų pirma:

- a) užtikrina, kad biudžeto lėšomis finansuojami veiksmai būtų vykdomi tinkamai ir veiksmingai laikantis konkrečioms sektoriams taikomų taisyklių ir šiuo tikslu paskiria pagal 3 dalį ir kontroliuoja įstaigas, atsakingas už Sąjungos lėšų valdymą ir kontrolę;
- b) užkerta kelią pažeidimams ir sukčiavimui, juos nustato ir pašalina.

Siekdamos apsaugoti Sąjungos finansinius interesus valstybės narės, laikydamosi proporcingumo principo ir vadovaudamosi šiuo straipsniu bei konkrečioms sektoriams taikomomis taisyklėmis, vykdo *ex ante* ir *ex post* kontrolę, taip pat prireikus tipinių ir (arba) su rizika susijusių operacijų patikras vietoje. Jos taip pat susigražina netinkamai išmokėtas lėšas ir prireikus iškelia bylas.

Valstybės narės gavėjams taiko veiksmingas, atgrasančias ir proporcingas nuobaudas, kaip numatyta konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse ir specialiose nacionalinių teisės aktų nuostatose.

Vykdydama rizikos vertinimą ir atsižvelgdama į konkrečioms sektoriams taikomas taisykles Komisija stebi valstybėse narėse sukurtas valdymo ir kontrolės sistemas. Vykdydama auditą Komisija vadovaujasi proporcingumo principu ir atsižvelgia į įvertintos rizikos lygį pagal konkrečioms sektoriams taikomas taisykles.

3. Laikydamosi konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse nustatytų kriterijų ir procedūrų, valstybės narės tinkamu lygmeniu paskiria įstaigas, atsakingas už Sąjungos lėšų valdymą ir kontrolę. Tokios įstaigos taip pat gali vykdyti su Sąjungos lėšų valdymu nesusijusias užduotis ir pavesti tam tikras savo užduotis kitoms įstaigoms.

Priimdamos sprendimą dėl įstaigų paskyrimo, valstybės narės savo sprendimą gali grįsti tuo, ar valdymo ir kontrolės sistemos yra iš esmės tokios pačios, kokios egzistavo ankstesniu laikotarpiu, ir ar jos funkcionavo veiksmingai.

Jei audito ir kontrolės rezultatai rodo, kad paskirtosios įstaigos daugiau neatitinka konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse nustatytų kriterijų, valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamas užtikrinti, kad šių įstaigų užduočių vykdymo trūkumai būtų pašalinti, įskaitant paskyrimo panaikinimą pagal konkrečioms sektoriams taikomas taisykles.

Konkrečioms sektoriams taikomomis taisyklėmis apibrėžiamas Komisijos vaidmuo šioje dalyje nurodytame procese.

4. Pagal 3 dalį paskirtos įstaigos:

- a) parengia ir užtikrina efektyvią ir veiksmingą vidaus kontrolės sistemą;
- b) naudoja apskaitos sistemą, kuria laiku pateikiama tiksli, išsami ir patikima informacija;
- c) pateikia informaciją, kurios reikalaujama pagal 5 dalį;
- d) užtikrina *ex post* paskelbimą pagal 35 straipsnio 2 dalį. Bet koks asmens duomenų tvarkymas atitinka nacionalines nuostatas, pagal kurias įgyvendinama Direktyva 95/46/EB.

5. Pagal 3 dalį paskirtos įstaigos iki kitų finansinių metų vasario 15 d. Komisijai pateikia:

- a) konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse numatytu atitinkamu ataskaitiniu laikotarpiu įgyvendinant savo užduotis patirtų ir Komisijai pateiktų grąžinimui išlaidų sąskaitas. Tos sąskaitos apima išankstinį finansavimą ir sumas, dėl kurių vykdomos ar baigtos vykdyti susigražinimo procedūros. Su jomis pateikiamas valdymo pareiškimas, kuriame patvirtinama, kad, už lėšų valdymą atsakingų asmenų nuomone:
 - i) informacija yra tinkamai pateikta, išsami ir tiksli,
 - ii) išlaidos naudotos pagal numatytą paskirtį, kaip nustatyta konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse,
 - iii) nustatytomis kontrolės sistemomis užtikrinamos būtinos garantijos, susijusios su pagrindinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu;

- b) metinę galutinių audito ataskaitų ir atliktų patikrinimų santauką, įskaitant sistemose nustatytų klaidų ir trūkumų pobūdžio bei masto analizę, taip pat taisomuosius veiksmus, kurių buvo imtasi ar planuojama imtis.

Su pirmos pastraipos a punkte nurodytomis sąskaitomis ir pirmos pastraipos b punkte nurodyta santrauka pateikiama nepriklausomos audito įstaigos nuomonė, parengta pagal tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus. Toje nuomonėje nustatoma, ar sąskaitose teisingai ir sąžiningai atskleidžiama, ar išlaidos, kurias grąžinti prašoma Komisijos, yra teisėtos ir tvaringos ir ar įdiegtos kontrolės sistemos veikia tinkamai. Nuomonėje taip pat nurodoma, ar atlikus auditą kilo abejonių dėl pirmos pastraipos a punkte nurodytame valdymo pareiškime pateiktų tvirtinimų.

Atitinkamai valstybei narei pateikus pranešimą, vasario 15 d. terminą Komisija išimties tvarka gali pratęsti iki kovo 1 d.

Valstybės narės atitinkamu lygmeniu gali skelbti šioje dalyje nurodytą informaciją.

Be to, valstybės narės gali pateikti atitinkamu lygmeniu pasirašytus pareiškimus, paremtus šioje dalyje nurodyta informacija.

6. Siekdama užtikrinti, kad Sąjungos lėšos naudojamos pagal taikytinas taisykles, Komisija:

- a) taiko procedūras, kad būtų patikrintos ir priimtos paskirtų įstaigų finansinės ataskaitos, užtikrinama, kad ataskaitos būtų išsamios, tikslios ir teisingos;
- b) iš Sąjungos lėšų nedengia išlaidų, išmokėtų pažeidžiant taikomą teisę;
- c) nutraukia mokėjimų terminus arba sustabdo mokėjimus, kai tai numatyta konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse.

Valstybei narei pateikus savo pastabas ir kai tik ji imasi visų būtinų priemonių, Komisija atšaukia visus mokėjimų terminų nutraukimus ar mokėjimų atidėjimus arba dalį jų. 66 straipsnio 9 dalyje nurodytoje metinėje veiklos ataskaitoje pateikiama informacija apie visus įpareigojimus pagal šią pastraipą.

7. Konkretiems sektoriams taikomose taisyklėse atsižvelgiama į poreikius, susijusius su Europos teritorinio bendradarbiavimo programomis, visų pirma su jų valdymo pareiškimo turiniu, 3 dalyje nurodytu procesu ir audito funkcija.

8. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl pasidalijamojo valdymo su valstybėmis narėmis, įskaitant įstaigų, atsakingų už Sąjungos lėšų valdymą ir kontrolę, registro sudarymo taisykles ir gerosios patirties skatinimo priemones.

60 straipsnis

Netiesioginis valdymas

1. Subjektai ir asmenys, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punktą, laikosi patikimo finansų valdymo, skaidrumo ir nediskriminavimo principų ir, valdydami Sąjungos lėšas, užtikrina Sąjungos veiksmo matomumą. Valdydami Sąjungos lėšas jie užtikrina, kad Sąjungos finansinių interesų apsaugos lygis atitiktų tą, kurio reikalaujama pagal šį reglamentą, ir tinkamai atsižvelgia į:

- a) jiems pavestų užduočių pobūdį ir susijusias sumas;
 - b) susijusią finansinę riziką;
 - c) patikinimo, kurį lemia jų sistemos, taisyklės ir procedūros, lygį ir priemones, kurių imasi Komisija, siekdama prižiūrėti ir remti jiems pavestų užduočių vykdymą.
2. Siekdami apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, subjektai ir asmenys, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punktą, laikydamiesi proporcingumo principo:
- a) parengia ir užtikrina efektyvią ir veiksmingą vidaus kontrolės sistemą;
 - b) naudoja apskaitos sistemą, kuria laiku pateikiama tiksli, išsami ir patikima informacija;
 - c) pas juos vykdomas nepriklausomas išorės auditas, kurių pagal tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus atlieka funkciškai nuo susijusio subjekto arba asmens nepriklausoma audito tarnyba;
 - d) taiko atitinkamas taisykles ir procedūras finansavimui iš Sąjungos fondų dotacijų, viešųjų pirkimų ir finansinių priemonių forma;
 - e) laikydamiesi 35 straipsnio 2 dalies nuostatų, užtikrina informacijos apie gavėjus *ex post* paskelbimą;
 - f) užtikrina tinkamą asmens duomenų apsaugą, kaip nurodyta Direktyvoje 95/46/EB ir Reglamente (EB) Nr. 45/2001.

Asmenys, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punkto viii papunktį, priima savo finansines taisykles prieš tai gavę Komisijos sutikimą. Ne vėliau kaip per šešis mėnesius po jų įgaliojimų pradžios jie užtikrina reikalavimų, nurodytų šios dalies a–e punktuose, laikymąsi. Jei pasibaigus šiam laikotarpiui jie tik iš dalies laikosi reikalavimų, Komisija imasi tinkamų taisomųjų priemonių, kad būtų kontroliuojamas ir remiamas jiems pavestų užduočių įgyvendinimas.

3. Subjektai ir asmenys, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punktą, užkerta kelią pažeidimams ir sukčiavimo atvejams, juos nustato ir ištaiso, atlikdami su biudžeto vykdymu susijusias užduotis. Šiuo tikslu jie, vadovaudamiesi proporcingumo principu, vykdo *ex ante* ir *ex post* kontrolę, taip pat prireikus tipinių ir (arba) su rizika susijusių operacijų patikras vietoje, siekdami užtikrinti, kad iš biudžeto finansuojami veiksmai būtų efektyviai vykdomi ir teisingai įgyvendinami. Jie taip pat susigražina netinkamai išmokėtas lėšas ir prireikus iškelia bylas.

4. Komisija gali sustabdyti išmokas subjektams ir asmenims, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punktą, ypač kai nustatomos sisteminės klaidos, dėl kurių kyla abejonų dėl susijusio subjekto arba asmens vidaus kontrolės sistemų patikimumo arba dėl pagrindinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo.

Nepaisant 92 straipsnio, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali visiškai arba iš dalies nutraukti išmokas tokiems subjektams arba asmenims, kad būtų galima atlikti papildomus patikrinimus, kai:

- i) atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gauna informacijos apie didelį vidaus kontrolės sistemos veikimo trūkumą, arba apie tai, kad atitinkamo subjekto arba asmens patvirtintos išlaidos yra susijusios su sunkiu pažeidimu ir jis neištaisytas;
- ii) nutraukimas reikalingas, kad nebūtų smarkiai pakenkta Sąjungos finansiniams interesams.

5. Nedarant poveikio 7 daliai, subjektai ir asmenys, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punktą, Komisijai pateikia:

- a) jiems pavestų užduočių vykdymo ataskaitą;
- b) išlaidų, patirtų vykdant jiems pavestas užduotis, sąskaitas. Su tomis sąskaitomis pateikiamas valdymo pareiškimas, kuriame patvirtinama, kad, už lėšų valdymą atsakingų asmenų nuomone:
 - i) informacija yra tinkamai pateikta, išsami ir tiksli,
 - ii) išlaidos naudotos pagal numatytą paskirtį, kaip nustatyta įgaliojimų perdavimo susitarimuose, arba, jei taikytina, atitinkamose konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse,
 - iii) nustatytomis kontrolės sistemomis užtikrinamos būtinos garantijos, susijusios su pagrindinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu;
- c) galutinių audito ataskaitų ir atliktų patikrinimų santrauką, įskaitant sistemose nustatytų klaidų ir trūkumų pobūdžio bei masto analizę, taip pat taisomuosius veiksmus, kurių buvo imtasi ar planuojama imtis.

Kartu su pirmoje pastraipoje nurodytais dokumentais pateikiama pagal tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus parengta nepriklausomos audito įstaigos nuomonė. Toje nuomonėje nustatoma, ar sąskaitose teisingai ir sąžiningai atskleidžiama, ar įdiegtos kontrolės sistemos veikia tinkamai ir ar pagrindinės operacijos yra teisėtos ir tvarkingos. Nuomonėje taip pat nurodoma, ar atlikus auditą kilo abejonų dėl pirmos pastraipos b punkte nurodytame valdymo pareiškime pateiktų tvirtinimų.

Pirmoje pastraipoje nurodyti dokumentai pateikiami Komisijai ne vėliau kaip iki kitų finansinių metų vasario 15 d. Antroje pastraipoje nurodyta nuomonė pateikiama Komisijai ne vėliau kaip iki kovo 15 d.

Šioje dalyje nurodytais įsipareigojimais nedaromas poveikis su tarptautinėmis organizacijomis ir trečiosiomis šalimis sudarytiems susitarimams. Į tokius susitarimus įtraukiamas bent jau tų tarptautinių organizacijų ir trečiųjų šalių įsipareigojimas kasmet patvirtinti Komisijai, kad per atitinkamus finansinius metus Sąjungos įnašas buvo panaudotas ir apskaitytas pagal 2 dalyje išdėstytus reikalavimus ir tokiuose susitarimuose išdėstytus įsipareigojimus.

6. Nedarant poveikio 7 daliai, Komisija:

- a) prižiūri, kad tie asmenys ir subjektai vykdytų savo įsipareigojimus, ypač kad vykdytų programų įgyvendinimo auditus ir vertinimus;
- b) taiko procedūras, kad būtų patikrintos ir priimtos įgaliojimų subjektų ir asmenų ataskaitos, užtikrindama, kad ataskaitos būtų išsamios, tikslios ir teisingos;
- c) iš Sąjungos lėšų nedengia išmokų, kurios atliktos pažeidžiant galiojančias taisykles.

7. 5 ir 6 dalys netaikomos Sąjungos įnašams, skirtiems subjektams, kuriems taikoma atskira biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra pagal 208 straipsnį.

8. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl netiesioginio valdymo, įskaitant netiesioginio valdymo sąlygų, kai subjektų ir asmenų sistemos, taisyklės ir procedūros yra tapачios Komisijos sistemoms, taisyklėms ir procedūroms, nustatymą, valdymo pareiškimus ir atitikties pareiškimus, sąskaitų patikrinimo ir priėmimo procedūras ir atvejus, kai iš Sąjungos lėšų nedengiamos išlaidos, atsiradusios pažeidžiant taikomas taisykles.

61 straipsnis

Ex ante patikrinimai ir įgaliojimų perdavimo susitarimai

1. Prieš pavesdama biudžeto vykdymo užduotį 58 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytiems subjektams arba asmenims, Komisija gauna įrodymų, kad laikomasi 60 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a–d punktų reikalavimų.

Jei buvo atliktas esminis subjekto ar asmens, kuriam pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punktą, sistemų ar taisyklių pakeitimas ar procedūrų, kurios susijusios su tam subjektui ar asmeniui pavestų Sąjungos lėšų valdymu, pakeitimas, atitinkamas subjektas arba asmuo nedelsdami praneša apie tai Komisijai. Komisija peržiūri su atitinkamu subjektu arba asmeniu sudarytus įgaliojimų perdavimo susitarimus, siekdama užtikrinti, kad būtų toliau laikomasi 60 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a–d punktuose išdėstytų reikalavimų.

2. Išskyrus atvejus, kai įgaliojantis subjektas yra nustatytas pagrindiniame teisės akte, Komisija pasirenka vieną subjektą iš 58 straipsnio 1 dalies c punkto ii, v, vi ir vii papunkčiuose išvardytų kategorijų, tinkamai atsižvelgdama į pavedamų užduočių pobūdį ir į atitinkamų subjektų patirtį ir veiklos bei finansinius pajėgumus. Pasirinkimas turi būti skaidrus, pagrįstas objektyviomis priežastimis ir dėl jo nekyla interesų konfliktas.

3. Įgaliojimų perdavimo susitarimuose nurodomi 60 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a–d punktuose išdėstyti reikalavimai. Juose aiškiai apibrėžiamos subjektui pavedamos užduotys ir pateikiamas atitinkamų subjektų arba asmenų įsipareigojimas vykdyti 60 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos e ir f punktuose nustatytus įpareigojimus ir susilaikyti nuo bet kokių veiksmų, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl taisyklių ir procedūrų pagal tiesioginio valdymo principą *ex ante* vertinimo ir įgaliojimų perdavimo susitarimų turinio.

62 straipsnis

Vykdomosios įstaigos

1. Komisija gali perduoti įgaliojimus vykdomosioms įstaigoms Komisijos vardu ir jos atsakomybe įgyvendinti visą Sąjungos programą arba projektą ar jų dalį pagal 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus⁽¹⁾. Vykdomosios įstaigos yra Komisijos sprendimu pagal Sąjungos teisę įsteigti juridiniai asmenys.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias vykdomosioms įstaigoms perduotų įgaliojimų vykdymo taisykles.

⁽¹⁾ OL L 11, 2003 1 16, p. 1.

2. Atitinkamus veiklos asignavimus pagal tiesioginio valdymo principą valdo vykdomosios įstaigos direktorius.

63 straipsnis

Įgaliojimų perdavimo ribos

1. Komisija negali pavesti užduočių, susijusių su iš Sąjungos biudžeto gaunamų lėšų įgyvendinimu, įskaitant mokėjimus ir išmokėtų sumų susigrąžinimą, išorės privataus sektoriaus subjektams arba įstaigoms, išskyrus 58 straipsnio 1 dalies c punkto v, vi ir vii papunkčiuose nurodytą atvejį arba konkrečius atvejus, kai mokėjimai:

- i) turi būti atliekami Komisijos nurodytiems gavėjams;
- ii) jiems taikomos Komisijos nustatytos sąlygos ir sumos; ir
- iii) mokėjimus atliekantis subjektas arba įstaiga neveikia savo nuožiūra.

2. Išorės privataus sektoriaus subjektams arba įstaigoms, neteikiančioms viešųjų paslaugų, sutarčių pagrindu Komisija gali pavesti techninės ekspertizės užduotis ir administracines, parengiamąsias arba pagalbines užduotis, kurias atliekant nesi-naudojama nei viešosios valdžios įgaliojimais, nei veikama savo nuožiūra.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl užduočių pavedimo tam tikriems išorės privataus sektoriaus subjektams ar įstaigoms pagal pirmos dalies V antraštinėje dalyje nustatytas viešųjų pirkimų taisykles.

3 SKYRIUS

Finansų pareigūnai

1 skirsnis

Pareigų atskyrimo principas

64 straipsnis

Pareigų atskyrimas

1. Leidimus suteikiančio pareigūno ir apskaitos pareigūno pareigos yra atskirtos ir nesidubliuoja.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl visų finansų pareigūnų teisių ir pareigų.

2 skirsnis

Leidimus suteikiantis pareigūnas

65 straipsnis

Leidimus suteikiantis pareigūnas

1. Leidimus suteikiančio pareigūno pareigas atlieka kiekviena institucija.

2. Šioje antraštinėje dalyje terminas „darbuotojai“ reiškia asmenis, kuriems taikomi Tarnybos nuostatai.

3. Kiekviena institucija laikydamasi savo darbo tvarkos taisyklėse numatytų sąlygų, paveda leidimus suteikiančio pareigūno pareigas atitinkamo lygio darbuotojams. Ji savo vidaus administracinėse taisyklėse nurodo darbuotojus, kuriems paveda tas pareigas, nustato perduotų įgaliojimų taikymo sritį ir nurodo, ar asmenys, kuriems tie įgaliojimai yra perduoti, gali pergalioti kitus asmenis.

4. Leidimus suteikiančio pareigūno įgaliojimai arba perigaliojimai perduodami tik darbuotojams.

5. Atsakingi leidimus suteikiantys pareigūnai veikia neperžengdami juos įgaliojančiame arba perigaliojančiame dokumente nustatytą ribą. Atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui atliekant jam pavestas užduotis gali padėti vienas arba daugiau darbuotojų, kuriems jo atsakomybė yra pavedamas tam tikrų operacijų, būtinų biudžeto vykdymui ir ataskaitų pateikimui, vykdymas.

6. Kai Sąjungos delegacijų vadovai veikia kaip perigalioti leidimus suteikiantys pareigūnai pagal 56 straipsnio 2 dalį, jiems Komisija yra institucija, kurios pareiga nustatyti, vykdyti, stebėti ir vertinti jų, kaip perigaliotų leidimus suteikiančių pareigūnų, pareigas ir atsakomybę. Komisija tuo pačiu metu apie tai informuoja vyriausiąją įgaliotinį.

7. Atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui atlikti pareigas gali padėti darbuotojai, už kuriuos jis prisiima atsakomybę ir kuriems pavedamos tam tikros užduotys, reikalingos vykdančiam biudžetą ir rengiant finansinę bei valdymo informaciją. Darbuotojams, padedantiems atsakingiems leidimus suteikiantiems pareigūnams, taikomas 57 straipsnis.

8. Kiekviena institucija informuoja Audito Rūmus, Europos Parlamentą ir Tarybą apie įgaliotų leidimus suteikiančių pareigūnų, vidaus auditorių ir apskaitos pareigūnų paskyrimą ir paskyrimo panaikinimą ir apie visas vidaus taisykles, kurias ji priima finansų klausimais.

9. Kiekviena institucija informuoja Audito Rūmus apie avansinių lėšų administratorių paskyrimus ir apie įgaliojimų perdavimo sprendimus pagal 69 straipsnio 1 dalį ir 70 straipsnį.

10. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl pagalbos atsakingiems leidimus suteikiantiems pareigūnams ir vidaus nuostatų, kuriomis reglamentuojamas įgaliojimų suteikimas.

66 straipsnis

Leidimus suteikiančio pareigūno įgaliojimai ir pareigos

1. Kiekvienoje institucijoje leidimus suteikiantis pareigūnas yra atsakingas už įplaukų ir išlaidų vykdymą, vadovaujantis patikimo finansų valdymo principais, ir už tai, kad būtų laikomasi teisėtumo bei tvarkingumo reikalavimų.

2. 1 dalies tikslais įgaliotas leidimus suteikiantis pareigūnas, pagal 32 straipsnį ir kiekvienos institucijos priimtus būtiniausius standartus ir atsižvelgdamas į riziką, susijusią su valdymo aplinka ir finansuojamų veiksmų pobūdžiu, nustato organizacinę struktūrą ir vidaus kontrolės sistemas, tinkančias jo pareigoms atlikti. Tokia struktūra ir sistemos sukuriamos remiantis visapusiška rizikos analize, kurioje atsižvelgiama į jų ekonominę efektyvumą.

3. Vykdydamas išlaidas, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas prisiima biudžeto ar teisinius išpareigojimus, tvirtina išlaidas, suteikia įgaliojimus vykdyti mokėjimus ir imasi preliminarių priemonių asignavimams vykdyti.

4. Į įplaukų vykdymą įeina gautinų sumų sąmatų rengimas, susigrąžintinų sumų nustatymas ir vykdomųjų raštų sumoms išieškoti išdavimas. Kai tinkama, įtraukiamas teisės į grąžintinas sumas atsisakymas.

5. Kiekvienai operacijai taikoma bent *ex ante* kontrolė, pagrįsta dokumentų tikrinimu ir turimais jau atliktos kontrolės, susijusios su operacijos veiklos ir finansiniais aspektais, rezultatais.

Ex ante kontrolė apima operacijos pradėjimą ir patikrinimą.

Konkrečios operacijos atveju patikrą atlieka kiti darbuotojai, nei tie, kurie operaciją pradėjo. Patikrą atliekantys darbuotojai nėra pavaldūs operaciją pradėjusiems darbuotojams.

6. Įgaliotas leidimus suteikiantis pareigūnas gali nustatyti *ex post* kontrolę, kad patikrintų operacijas, kurios jau buvo patvirtintos atlikus *ex ante* kontrolę. Tokia kontrolė gali būti organizuojama atrankos būdu atsižvelgiant į riziką.

Ex ante kontrolę atlieka kiti darbuotojai nei tie, kurie atsakingi už *ex post* kontrolę. Už *ex post* kontrolę atsakingi darbuotojai nėra pavaldūs darbuotojams, atsakingiems už *ex ante* kontrolę.

Kai įgaliotas leidimus suteikiantis pareigūnas kaip *ex post* kontrolę atlieka gavėjų finansinį auditą, susijusios audito taisyklės turi būti aiškos, nuoseklios ir skaidrios ir turi būti gerbiamos Komisijos ir audituojamų subjektų teisės.

7. Darbuotojai, atsakingi už finansinių operacijų valdymo kontrolę, turi turėti būtinus profesinius įgūdžius. Jie turi laikytis atitinkamo profesinių standartų kodekso, kurį nustato kiekviena institucija.

8. Jei darbuotojas, dalyvaujantis finansų valdyme ir sandorių kontrolėje, mano, kad sprendimas, kurį jo viršininkas reikalauja vykdyti arba priimti, yra klaidingas arba neatitinka patikimo finansų valdymo principų arba profesinių taisyklių, kurių iš to darbuotojo reikalaujama laikytis, jis apie tai atitinkamai praneša savo tiesioginiam vadovui. Jei darbuotojas apie tai praneša raštu, tiesioginis vadovas turi atsakyti raštu. Jei tiesioginis vadovas nesiima veiksmų arba patvirtina pradinį sprendimą arba nurodymą ir darbuotojas mano, kad toks patvirtinimas nėra pagrįstas atsakymas į jam rūpimą klausimą, darbuotojas raštu informuoja įgaliotą leidimus suteikiantį pareigūną. Jei tas pareigūnas nesiima veiksmų, darbuotojas praneša apie tai 73 straipsnio 6 dalyje nurodytai atitinkamai komisijai.

Neteisėtos veiklos, sukčiavimo arba korupcijos, kuri gali pakenkti Sąjungos interesams atveju, darbuotojas praneša institucijoms arba įstaigoms, nurodytoms taikytiname teisės akte. Sutartyse su išorės auditoriais, vykdančiais Sąjungos finansinio valdymo auditą, turi būti numatyta išorės auditorių pareiga informuoti įgaliotą leidimus suteikiantį pareigūną apie visus įtariamus neteisėtos veiklos, sukčiavimo arba korupcijos atvejus, kuriais gali būti pakenkta Sąjungos interesams.

9. Įgaliotas leidimus suteikiantis pareigūnas savo institucijai atsiskaito už savo pareigų atlikimą metinėje veiklos ataskaitoje, į kurią įtraukiama finansinė ir valdymo informacija, įskaitant kontrolės rezultatus, pareiškdamas, išskyrus atvejus, kai su apibrėžtomis įplaukų ir išlaidų sritimis susijusiose išlygose nurodyta kitaip, kad yra pakankamas užtikrinimas, kad:

- a) ataskaitoje pateikta informacija yra tikra ir teisinga;
- b) ataskaitoje nurodytai veiklai skirti ištekliai panaudoti numatytu tikslu laikantis patikimo finansų valdymo principo;
- c) nustatytomis kontrolės procedūromis užtikrinamos būtinos garantijos, susijusios su pagrindinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu.

Veiklos ataskaitoje nurodomi veiklos rezultatai remiantis nustatytais tikslais, su ta veikla susijusi rizika, suteiktų išteklių panaudojimas ir vidaus kontrolės sistemų veiksmingumas bei efektyvumas, įskaitant su kontrole susijusių išlaidų ir naudos bendrą įvertinimą.

Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 15 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai siunčia praėjusių metų metinių veiklos ataskaitų suvestinę. Europos Parlamentui ir Tarybai taip pat suteikiama galimybė susipažinti su kiekvieno įgalioto leidimus suteikiančio pareigūno metinėmis veiklos ataskaitomis.

10. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su *ex ante* ir *ex post* kontrole, patvirtinamųjų dokumentų

saugojimu, profesinių standartų kodeksu, leidimus suteikiančio pareigūno neveikimu, informacijos perdavimu apskaitos pareigūnui ir pranešimais apie derybų procedūras.

67 straipsnis

Sąjungos delegacijų vadovų įgaliojimai ir pareigos

1. Kai Sąjungos delegacijų vadovai veikia kaip perigalioti leidimus suteikiantys pareigūnai pagal 56 straipsnio 2 dalį, jie glaudžiai bendradarbiauja su Komisija, kad tinkamai įgyvendintų lėšas, pirmiausia siekdami užtikrinti finansinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, taip pat tai, kad valdant lėšas būtų laikomasi patikimo finansų valdymo principo ir būtų veiksmingai saugomi Sąjungos finansiniai interesai.

Atitinkamai, jie imasi būtinų priemonių, kad išvengtų bet kokios padėties, dėl kurios galėtų iškilti grėsmė Komisijos atsakomybei už jiems perduoto biudžeto vykdymą, ir bet kokio prioritetų konflikto, kuris gali turėti įtakos jiems perduotų finansų valdymo uždavinių vykdymui.

Jeigu susidaro antroje pastraipoje nurodyta padėtis arba konfliktas, Sąjungos delegacijų vadovai nedelsdami apie tai praneša atsakingiems Komisijos ir EIVT generaliniams direktoriams. Tie generaliniai direktoriai imasi atitinkamų veiksmų padėčiai ištaisyti.

2. Jeigu Sąjungos delegacijų vadovai atsiduria 66 straipsnio 8 dalyje nurodytoje padėtyje, jie šiuo klausimu kreipiasi į specializuotą finansinių pažeidimų komisiją, sudarytą pagal 73 straipsnio 6 dalį. Sąjungos interesams galinčios pakenkti neteisėtos veiklos, sukčiavimo arba korupcijos atveju jie praneša institucijoms ir įstaigoms, nurodytoms taikytinuose teisės aktuose.

3. Pagal 56 straipsnio 2 dalį kaip perigalioti leidimus suteikiantys pareigūnai veikiantys Sąjungos delegacijų vadovai teikia ataskaitas savo įgaliotam leidimus suteikiančiam pareigūnui, kad pastarasis galėtų įtraukti jų ataskaitas į 66 straipsnio 9 dalyje nurodytą savo metinės veiklos ataskaitą. Sąjungos delegacijų vadovų ataskaitose nurodoma informacija apie jų delegacijos vidaus kontrolės sistemų veiksmingumą ir efektyvumą, taip pat apie jiems perduotos veiklos vykdymą, ir pateikiamas 73 straipsnio 5 dalies trečioje pastraipoje nurodytas patikrinimas. Tos ataskaitos pridedamos prie įgalioto leidimus suteikiančio pareigūno metinės veiklos ataskaitos ir Europos Parlamentui bei Tarybai suteikiama galimybė su jomis susipažinti, prireikus atsižvelgiant į jų konfidencialumą.

Sąjungos delegacijų vadovai visapusiškai bendradarbiauja su institucijomis, kurios susijusios su biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra, ir prireikus pateikia bet kokią reikalingą papildomą informaciją. Atsižvelgiant į tai, jų gali būti paprašyta dalyvauti susijusių įstaigų posėdžiuose ir teikti paramą atsakingam įgaliotam leidimus suteikiančiam pareigūnui.

4. Pagal 56 straipsnio 2 dalį kaip perigalioti leidimus suteikiantys pareigūnai veikiantys Sąjungos delegacijų vadovai atsako į bet koki Komisijos įgalioto leidimus suteikiančio pareigūno prašymą, pateiktą pačios Komisijos iniciatyva arba, vykdant biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, Europos Parlamento prašymu.

5. Komisija užtikrina, kad perigaliojimas nesukliudytų vykdyti biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros pagal SESV 319 straipsnį.

3 skirsnis

Apskaitos pareigūnas

68 straipsnis

Apskaitos pareigūno įgaliojimai ir pareigos

1. Kiekviena institucija paskiria apskaitos pareigūną, kuris kiekvienoje institucijoje yra atsakingas už:

- a) tinkamą mokėjimų vykdymą, įplaukų surinkimą ir nustatytų gautinų sumų susigrąžinimą;
- b) ataskaitų parengimą ir pateikimą pagal pirmos dalies IX antraštinę dalį;
- c) ataskaitų tvarkymą pagal pirmos dalies IX antraštinę dalį;
- d) apskaitos procedūrų ir sąskaitų plano nustatymą pagal pirmos dalies IX antraštinę dalį;
- e) apskaitos sistemų nustatymą bei tvirtinimą ir prireikus sistemų, kurias leidimus suteikiantis pareigūnas yra nustatęs apskaitos informacijos teikimui arba pagrindimui, tvirtinimą; šiuo atžvilgiu, apskaitos pareigūnas įgaliojamas bet kuriuo metu patikrinti, kaip laikomasi patvirtinimo kriterijų;
- f) izdo valdymą.

EIVT apskaitos pareigūnas atsakingas tik už EIVT vykdomo biudžeto EIVT skirsnį. Komisijos apskaitos pareigūnas lieka atsakingas už visą biudžeto Komisijos skirsnį, įskaitant apskaitos operacijas, susijusias su Sąjungos delegacijų vadovams perduotais asignavimais.

Komisijos apskaitos pareigūnas, laikantis 213 straipsnio, taip pat veikia kaip EIVT apskaitos pareigūnas, kiek tai susiję su biudžeto EIVT skirsnių įvykdymu.

2. Komisijos apskaitos pareigūnas atsako už apskaitos taisyklių ir suderintų sąskaitų planų nustatymą pagal pirmos dalies IX antraštinę dalį.

3. Apskaitos pareigūnas iš leidimus suteikiančio pareigūno gauna visą informaciją, kuri yra būtina ataskaitoms, teisingai ir objektyviai parodančioms institucijų finansinę padėtį ir biudžeto vykdymą, parengti. Leidimus suteikiantis pareigūnas užtikrina šios informacijos patikimumą.

4. Prieš institucijai arba 208 straipsnyje nurodytai įstaigai patvirtinant ataskaitas, jas pasirašo apskaitos pareigūnas, patvirtindamas turimą pakankamą patikinimą, kad ataskaitose teisingai ir objektyviai parodyta finansinė institucijos arba 208 straipsnyje nurodytos įstaigos padėtis.

Tuo tikslu apskaitos pareigūnas patvirtina, kad ataskaitos yra parengtos pagal 143 straipsnyje nurodytas apskaitos taisykles ir apskaitos procedūras, nurodytas šio straipsnio 1 dalies d punkte, ir kad visos įplaukos ir išlaidos yra įrašytos į sąskaitas.

Įgalioti leidimus suteikiantys pareigūnai apskaitos pareigūnui perduoda bet kurią jo pareigoms vykdyti reikalingą informaciją.

Leidimus suteikiantys pareigūnai lieka visiškai atsakingi už tinkamą jų valdomų lėšų panaudojimą, jų kontroliuojamų išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą ir apskaitos pareigūnui perduodamos informacijos išsamumą ir tikslumą.

5. Apskaitos pareigūnas įgaliojamas patikrinti gautą informaciją ir atlikti tolesnius patikrinimus, kurie, jo nuomone, yra reikalingi norint pasirašyti ataskaitas.

Apskaitos pareigūnas prireikus pareiškia išlygas, tiksliai paaiškindamas tokių išlygų pobūdį ir taikymo sritį.

6. Išskyrus atvejus, kai šiame reglamente numatyta kitaip, tik apskaitos pareigūnas yra įgaliotas valdyti pinigus ir pinigų ekvivalentus. Apskaitos pareigūnas atsakingas už jų saugojimą.

7. Įgyvendinant programą arba veiksmą, Komisijos vardu ir jos pavedimu gali būti atidarytos patikos sąskaitos, kad jas galėtų valdyti subjektas, kuriam pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punkto ii, iii, v ar (vi) papunkčius.

Tokios sąskaitos atidaromos leidimus suteikiančio pareigūno, vadovaujančio programos arba veiksmo įgyvendinimui, atsakomybe pritarant Komisijos apskaitos pareigūnui.

Tokios sąskaitos valdomos leidimus suteikiančio pareigūno atsakomybe.

8. Komisijos apskaitos pareigūnas parengia patikos sąskaitų atidarymo, valdymo, jų uždarymo ir naudojimo taisykles.

9. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su apskaitos pareigūno įgaliojimais ir pareigomis, jo paskyrimu eiti pareigas ir pareigų nutraukimu, nuomone apie apskaitos ir turto aprašo sistemas, izdo ir banko sąskaitų valdymu, parašais ant sąskaitų, sąskaitų likučių valdymu, pervedimo ir keitimo operacijomis, mokėjimo būdais, teisės subjekto forma ir patvirtinamųjų dokumentų saugojimu.

69 straipsnis

Įgaliojimai, kuriuos gali perduoti apskaitos pareigūnas

1. Apskaitos pareigūnas, vykdydamas savo pareigas, gali tam tikras užduotis perduoti jam pavaldiems darbuotojams.

Įgaliojimų perdavimo dokumente nurodomos tos užduotys.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su asmenimis, įgaliotais administruoti sąskaitas vietiniuose padaliniuose.

4 skirsnis

Avansinių lėšų administratorius

70 straipsnis

Avansinės sąskaitos

1. Įplaukų, išskyrus nuosavus išteklius, surinkimui ir mažų sumų išmokėjimui galima atidaryti avansines sąskaitas, kaip apibrėžta pagal šį reglamentą priimtuose deleguotuosiuose aktuose.

Tačiau krizių valdymo pagalbos ir humanitarinės pagalbos operacijų srityje, kaip apibrėžta 128 straipsnyje, avansinės sąskaitos gali būti naudojamos neribojant sumos, tuo pat metu laikantis atitinkamoje einamųjų finansinių metų biudžeto eilutėje nurodyto asignavimų dydžio, dėl kurio sprendimą priėmė Europos Parlamentas ir Taryba.

2. Į avansines sąskaitas pinigus perveda institucijos apskaitos pareigūnas ir už jas yra atsakingi institucijos apskaitos pareigūno paskirti avansinių lėšų administratoriai.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius su avansinėmis sąskaitomis susijusias sąlygas, apimančias didžiausias sumas, kurias moka avansinių lėšų administratoriai, taip pat išorės veiksmų taisykles, įskaitant taisykles dėl avansinių lėšų administratorių pasirinkimo, avansinių sąskaitų papildymo, leidimus suteikiančių ir apskaitos pareigūnų vykdomos kontrolės ir viešųjų pirkimų procedūros laikymosi. Be to, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl avansinių sąskaitų atidarymo ir avansinių lėšų administratorių Sąjungos delegacijose.

4 SKYRIUS

Finansų pareigūnų atsakomybė

1 skirsnis

Bendrosios taisyklės

71 straipsnis

Finansų pareigūnams suteiktų įgaliojimų atšaukimas ir sustabdymas

1. Institucija, paskyrusi atsakingus leidimus suteikiančius pareigūnus, gali bet kuriuo metu jų įgaliojimą arba perigaliojimą laikinai ar visam laikui atšaukti.

2. Institucija, paskyrusi apskaitos pareigūną, gali bet kuriuo metu apskaitos pareigūno arba avansinių lėšų administratoriaus, arba abiejų paskyrimą eiti pareigas laikinai arba visam laikui sustabdyti.

3. Šis straipsnis nedaro poveikio jokioms drausminėms priemonėms, kurių buvo imtasi 1 ir 2 dalyje nurodytų finansų pareigūnų atžvilgiu.

72 straipsnis

Leidimus suteikiančio pareigūno atsakomybė už neteisėtą veiklą, sukčiavimą arba korupciją

1. Šis skyrius nedaro poveikio bet kokiai galimai 71 straipsnyje nurodytų finansų pareigūnų baudžiamajai atsakomybei, kaip numatyta taikomoje nacionalinėje teisėje ir galiojančiose nuostatose dėl Sąjungos finansinių interesų apsaugos ir dėl kovos su Sąjungos arba valstybių narių pareigūnų korupcija.

2. Nedarant poveikio šio reglamento 73, 74 ir 75 straipsniams, kiekvienas atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas, apskaitos pareigūnas ir avansinių lėšų administratorius gali būti baudžiamas drausminėmis priemonėmis ir iš jo gali būti reikalaujama sumokėti kompensaciją, kaip nustatyta Tarnybos nuostatuose. Neteisėtos veiklos, sukčiavimo arba korupcijos atveju, kuris gali pakenkti Sąjungos interesams, klausimas perduodamas taikytinų teisės aktų paskirtoms institucijoms ir įstaigoms, visų pirma OLAF.

2a. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl leidimus suteikiančių pareigūnų, apskaitos pareigūnų ir avansinių lėšų administratoriaus atsakomybės neteisėtos veiklos, sukčiavimo arba korupcijos atveju.

2 skirsnis

Atsakingiems leidimus suteikiantiems pareigūnams taikomos taisyklės

73 straipsnis

Leidimus suteikiantiems pareigūnams taikomos taisyklės

1. Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas turi sumokėti kompensaciją, kaip nustatyta Tarnybos nuostatuose.

2. Pareiga sumokėti kompensaciją visų pirma taikoma, jeigu atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas tyčia arba dėl savo didelio aplaidumo:

- a) nustato teisę į grąžintinas sumas arba išduoda vykdomuosius raštus sumoms išieškoti, paskirsto išlaidas arba pasirašo mokėjimo pavedimą nesilaikydamas šio reglamento ar pagal šį reglamentą priimto deleguotojo akto;
- b) neparengia dokumento, kuriuo nustatoma gautina suma, neišduoda vykdomojo rašto sumoms išieškoti arba vėluoja tą padaryti, arba vėluoja išduoti mokėjimo pavedimą, ir dėl to trečiosios šalys pareiškia institucijai civilinę ieškinį.

3. Įgaliotas arba perigaliotas leidimus suteikiantis pareigūnas, kuris mano, kad sprendimas, kurį jis privalo priimti, yra neteisingas arba prieštarauja patikimam finansų valdymui, apie tai raštu praneša jį įgaliojusiai institucijai. Jei po to įgaliojusi institucija įgaliotam arba perigaliotam leidimus suteikiančiam pareigūnui raštu pateikia pagrįstą nurodymą priimti tą sprendimą, atsakomybė leidimus suteikiančiam pareigūnui netaikoma.

4. Perigaliojimo tarnybose atveju įgaliotas leidimus suteikiantis pareigūnas toliau lieka atsakingas už įdiegtų vidaus valdymo bei kontrolės sistemų veiksmingumą ir efektyvumą bei už perigalioto leidimus suteikiančio pareigūno parinkimą.

5. Perigaliojimo Sąjungos delegacijų vadovams atveju įgaliotas leidimus suteikiantis pareigūnas atsakingas už įdiegtų vidaus valdymo bei kontrolės sistemų apibrėžtį, taip pat jų veiksmingumą ir efektyvumą. Sąjungos delegacijų vadovai atsakingi už tų sistemų tinkamą sukūrimą ir veikimą, atsižvelgiant į įgalioto leidimus suteikiančio pareigūno nurodymus, taip pat už lėšų ir Sąjungos delegacijose vykdomos veiklos, už kurias jie atsakingi, valdymą. Prieš pradėdami eiti savo pareigas, jie išklauso specialų mokymo kursą apie leidimus suteikiančių pareigūnų užduotis ir atsakomybę, taip pat apie biudžeto vykdymą.

Sąjungos delegacijų vadovai teikia atskaitas apie savo atsakomybės sritis pagal šios dalies pirmą pastraipą, atsižvelgdami į 67 straipsnio 3 dalį.

Kasmet Sąjungos delegacijų vadovai Komisijos įgaliotam leidimus suteikiančiam pareigūnui pateikia patikinimą dėl savo delegacijose įdiegtų vidaus valdymo ir kontrolės sistemų, taip pat dėl jiems perigaliotų valdymo operacijų ir tų operacijų rezultatų, kad leidimus suteikiantis pareigūnas galėtų parengti savo 66 straipsnio 9 dalyje numatytą deklaraciją dėl užtikrinimo.

6. Kiekviena institucija įsteigia specialią finansinių pažeidimų komisiją arba dalyvauja kelių institucijų sudarytoje bendroje komisijoje. Komisijos veikia nepriklausomai ir nustato, ar yra padarytas finansinis pažeidimas ir kokie turėtų būti padariniai (jei tokių būtų).

Remdamasi šios komisijos nuomone, institucija nusprendžia, ar pradėti procesą dėl nubaudo drausmine priemone arba dėl kompensacijos sumokėjimo. Jei komisija nustato problemas

pačioje sistemoje, ji nusiunčia pranešimą su rekomendacijomis leidimus suteikiančiam pareigūnui ir įgaliotam leidimus suteikiančiam pareigūnui, jei jis nėra proceso dalyvis, taip pat vidaus auditoriui.

7. Kai pagal 56 straipsnio 2 dalį Sąjungos delegacijų vadovai veikia kaip perigalioti leidimus suteikiantys pareigūnai, pagal šio straipsnio 6 dalį Komisijos sudaryta speciali finansinių pažeidimų komisija kompetentinga 56 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais.

Jei komisija nustato problemas pačioje sistemoje, ji nusiunčia pranešimą su rekomendacijomis leidimus suteikiančiam pareigūnui, vyriausiajam įgaliotiniui ir Komisijos įgaliotam leidimus suteikiančiam pareigūnui, jeigu pastarasis nėra proceso dalyvis, taip pat vidaus auditoriui.

Remdamasi finansinių pažeidimų komisijos nuomone Komisija gali paprašyti vyriausiojo įgaliotinio, kad jis, kaip skiriančioji institucija, inicijuotų procesą dėl perigaliotų leidimus suteikiančių pareigūnų nubaudo drausmine priemone arba dėl kompensacijos sumokėjimo, jeigu pažeidimai susiję su jiems perduotais Komisijos įgaliojimais. Tokiu atveju atsižvelgdamas į Tarnybos nuostatus vyriausiasis įgaliotinis imasi tinkamų veiksmų, kad būtų vykdomi sprendimai dėl nubaudo drausmine priemone arba dėl kompensacijos sumokėjimo atsižvelgiant į Komisijos rekomendacijas.

Valstybės narės visapusiškai remia Sąjungos veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti bet kokią laikinųjų darbuotojų, kuriems taikomas Kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygų 2 straipsnio e punktas, atsakomybę pagal Tarnybos nuostatų 22 straipsnį.

8. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, taikomas įgaliotam leidimus suteikiančiam pareigūnui, įskaitant nurodymų patvirtinimą ir finansinių pažeidimų komisijos vaidmenį.

3 skirsnis

Apskaitos pareigūnams ir avansinių lėšų administratoriams taikomos taisyklės

74 straipsnis

Apskaitos pareigūnams taikomos taisyklės

1. Apskaitos pareigūnui taikoma drausminė priemonė ir reikalaujama sumokėti kompensaciją, kaip nustatyta Tarnybos nuostatuose, taikant juose numatytas procedūras. Tokios priemonės apskaitos pareigūnui ypač gali būti taikomos dėl bet kurio iš šių prasižengimų:

- a) saugomų lėšų, turto ar dokumentų praradimas arba sugadinimas;

b) klaidingas banko sąskaitų arba pašto žiro sąskaitų pakeitimas;

c) sumų, kurios neatitinka vykdomųjų raštų sumoms išieškoti arba mokėjimų pavedimų, susigrąžinimas arba sumokėjimas;

d) gautinų įplaukų nesurinkimas.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su apskaitos pareigūnų atsakomybe kitų prasižengimų atvejais.

75 straipsnis

Avansinių lėšų administratoriams taikomos taisyklės

1. Avansinių lėšų administratoriui taikoma drausminė priemonė ir reikalaujama sumokėti kompensaciją, kaip nustatyta Tarnybos nuostatuose, taikant juose numatytas procedūras. Tokios priemonės avansinių lėšų administratoriui ypač gali būti taikomos dėl bet kurio iš šių prasižengimų:

a) saugomų lėšų, turto ar dokumentų praradimas arba sugadinimas;

b) negalėjimas pateikti tinkamų savo atliktų mokėjimų patvirtinamųjų dokumentų;

c) pinigų išmokėjimas asmenims, neturintiems teisės į tokias išmokas;

d) gautinų įplaukų nesurinkimas.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su avansinių lėšų administratorių atsakomybe kitų prasižengimų atvejais.

5 SKYRIUS

Įplaukų operacijos

1 skirsnis

Nuosavų išteklių naudojimas

76 straipsnis

Nuosavi ištekliai

1. Nuosavų išteklių įplaukų sąmata, nurodyta Sprendime 2007/436/EB, Euratomas, įrašoma į biudžetą eurai. Ja leidžiama naudotis pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000, įgyvendinantį tą sprendimą.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias nuosaviems ištekliams taikomas taisykles.

2 skirsnis

Gautinų sumų apskaičiavimas

77 straipsnis

Gautinų sumų apskaičiavimas

1. Kai atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas turi pakankamos ir patikimos informacijos apie bet kurią priemonę arba padėtį, dėl kurios gali atsirasti skola Sąjungai, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas apskaičiuoja gautiną sumą.

2. Leidimus suteikiantis pareigūnas tikslina apskaičiuotą gautiną sumą, kai tik sužino apie įvykį, dėl kurio pasikeičia priemonė arba padėtis, kurios lemia apskaičiavimą.

Rengiant vykdomąjį raštą sumoms išieškoti dėl priemonės arba padėties, dėl kurių pirmiau apskaičiuotos gautinos sumos, atsakingas leidimus duodantis pareigūnas atitinkamai tikslina tą apskaičiavimą.

Jeigu parengiamas vykdomasis raštas sumoms išieškoti, kuriame nurodoma ta pati suma kaip pradinė apskaičiuota gautina suma, tos apskaičiuotos sumos sumažinamos iki nulio.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies, gautina suma neapskaičiuojama tol, kol valstybės narės Komisijai nesumoka nuosavų išteklių sumų, apibrėžtų Sprendime 2007/436/EB, Euratomas, kurias valstybės narės moka reguliariai nustatytais terminais. Atsižvelgdamas į tai, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas išduoda vykdomąjį raštą toms sumoms išieškoti.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl gautinų sumų apskaičiavimo.

3 skirsnis

Gautinų sumų nustatymas

78 straipsnis

Gautinų sumų nustatymas

1. Gautinų sumų nustatymas – tai veiksmas, kuriuo atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas:

a) patikrina, ar skola yra;

b) nustato arba patikrina skolos tikrumą ir jos sumą;

c) patikrina sąlygas, kuriomis skola turi būti sumokėta.

2. Komisijai mokami nuosavi ištekliai ir tikrai patvirtinta tiksliai gautina suma nustatoma apskaitos pareigūnui siunčiamame vykdomajame rašte sumoms išieškoti, o po to skolininkui siunčiamame debetiniame dokumente; abu dokumentus parengia atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas.

3. Klaidingai išmokėtos sumos turi būti atgautos.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl gautinų sumų nustatymo, taip pat dėl procedūros, patvirtinamųjų dokumentų ir delpinigių.

4 skirsnis

Leidimas išieškoti sumas

79 straipsnis

Leidimas išieškoti sumas

1. Leidimas išieškoti sumas – tai veiksmas, kuriuo atsakingas leidimus suteikiantis atsakingas pareigūnas, išduodamas vykdomąjį raštą sumoms išieškoti, nurodo apskaitos pareigūnui išieškoti gautiną sumą, kurią atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas yra nustatęs.

2. Institucija gali oficialiai nustatyti sumą, gautiną iš asmenų, išskyrus valstybes, priimdama sprendimą, kuris vykdomas, kaip apibrėžta SESV 299 straipsnyje.

Komisija taip pat išskirtinėmis aplinkybėmis kitų institucijų prašymu gali priimti tokių vykdytiną sprendimą jų naudai dėl su darbuotojais, kuriems taikomi Tarnybos nuostatai, susijusių reikalavimų, jei tai reikalinga norint veiksmingai ir laiku apsaugoti Sąjungos finansinius interesus.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl susigrąžinimo tvarkos.

5 skirsnis

Susigrąžinimas

80 straipsnis

Susigrąžinimo taisyklės

1. Apskaitos pareigūnas veikia pagal vykdomuosius raštus sumoms išieškoti, kuriuos tinkamai išdavė atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas. Apskaitos pareigūnas tai daro tinkamai, siekdamas užtikrinti, kad Sąjunga gautų savo įplaukas, ir užtikrina Sąjungos teisių apsaugą.

Apskaitos pareigūnas susigrąžina sumas, į Sąjungos reikalavimus skolininkui įskaitydamas tolygią sumą, kurią pačiam skolininkui turi grąžinti Sąjunga. Tokios sumos yra tiksliai nustatytos, fiksuoto dydžio ir mokėtinės sumos.

2. Kai įgaliotas leidimus suteikiantis pareigūnas ketina visiškai arba iš dalies atsisakyti teisės susigrąžinti nustatytą gautiną sumą, jis užtikrina, kad toks atsisakymas galimas ir atitinka patikimo finansų valdymo ir proporcingumo principus. Sprendimas atsisakyti išieškoti sumas pagrindžiamas. Leidimus suteikiantis pareigūnas kitam asmeniui gali perduoti priimti tokių sprendimą.

Įgaliotas leidimus suteikiantis pareigūnas gali visiškai arba iš dalies panaikinti nustatytą gautiną sumą. Nustatytos gautinos sumos dalinis panaikinimas nereiškia, kad atsisakoma nustatytos Sąjungos teisės į grąžintinas sumas.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su susigrąžinimo būdais, įskaitant susigrąžinimą įskaitymo būdu, išieškojimo procedūrą, kai skola negražinama geranoriškai, papildomą mokėjimo laiką, baudų ir kitų nuobaudų išieškojimą, išieškojimo atšaukimą ir nustatytos gautinos sumos panaikinimą.

3. Valstybės narės visų pirma atsakingos už kontrolės ir audito vykdymą ir už netinkamai panaudotų sumų susigrąžinimą, kaip numatyta konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse. Jei valstybės narės aptinka pažeidimus ir juos ištaiso savo sąskaita, joms netaikomas Komisijos finansinių klaidų ištaisymas, susijęs su tais pažeidimais.

4. Komisija ištaiso valstybių narių finansines klaidas, kad iš Sąjungos lėšų nebūtų dengiamos išlaidos, atsirandančios pažeidžiant taikomus teisės aktus. Komisija savo finansinių klaidų ištaisymą pagrindžia netinkamai išleistų sumų nustatymu ir finansiniu poveikiu biudžetui. Jei tokios sumos negali būti tiksliai nustatytos, Komisija gali taikyti ekstrapoliuoto ar nustatyto dydžio pataisą pagal konkrečioms sektoriams taikomas taisykles.

Komisija, nustatydamą finansinės pataisos sumą, atsižvelgia į taikomų teisės aktų pažeidimo pobūdį ir sunkumą ir finansines pasekmes biudžetui, apimant valdymo ir kontrolės sistemų trūkumų atvejus.

Finansinių klaidų ištaisymo nustatymo kriterijai ir taikoma procedūra gali būti apibrėžti konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse.

5. Ekstrapoliuoto ar nustatyto dydžio pataisų taikymo metodologija nustatoma laikantis konkrečioms sektoriams taikomų taisyklių siekiant sudaryti sąlygas Komisijai apsaugoti Sąjungos finansinius interesus.

81 straipsnis

Senaties terminas

1. Nedarant poveikio konkrečių reglamentų nuostatomis ir Sprendimo 2007/436/EB, Euratomas taikymui, Sąjungos teisėms į grąžintinas sumas trečiųjų šalių atžvilgiu ir trečiųjų šalių teisėms į grąžintinas sumas Sąjungos atžvilgiu taikomas penkerių metų senaties terminas.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl senaties termino.

82 straipsnis

Sąjungos teisių į grąžintinas sumas nacionalinis traktavimas

Iškelus nemokumo bylą, Sąjungos teisėms į grąžintinas sumas teikiama tokia pati pirmenybė kaip viešojo sektoriaus įstaigų panašaus pobūdžio teisėms valstybės narėse, kuriose vykdoma išieškojimo procedūra.

83 straipsnis

Komisijos paskirtos baudos, nuobaudos ir susikaupusios palūkanos

1. Sumos, gautos baudų, nuobaudų ir sankcijų pavidalu, taip pat bet kurios dėl jų susikaupusios palūkanos arba kitos pajamos į biudžetą nėra įrašomos kaip biudžeto įplaukos tol, kol sprendimus, pagal kuriuos jos yra paskirtos, gali panaikinti Europos Sąjungos Teisingumo Teismas.

2. Pirmoje dalyje nurodytos sumos kuo greičiau įrašomos į biudžetą kaip biudžeto įplaukos vėliausiai tais metais, kurie eina po to, kai išnaudojamos visos teisinės gynimo priemonės. Sumos, kurios turi būti grąžintos jas sumokėjusiam subjektui pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą, neįrašomos kaip biudžeto įplaukos.

3. 1 dalis netaikoma sprendimams dėl sąskaitų tvirtinimo ar finansinių klaidų ištaisymo.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl sumų iš baudų, nuobaudų ir susikaupusių palūkanų.

6 SKYRIUS

Išlaidų operacijos

84 straipsnis

Finansavimo sprendimai

1. Kiekvienas išlaidų punktas turi turėti nustatytą paskirtį, būti patvirtintas, jam turi būti išduotas leidimas ir jis turi būti išmokėtas.

2. Išskyrus asignavimus, kurie gali būti vykdomi be pagrindinio teisės akto pagal 54 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos e punktą, prieš išlaidų paskirties nustatymą institucija arba kitos institucijos, kurioms institucija yra perdavusi tokius įgaliojimus, priima finansavimo sprendimą.

3. 2 dalyje nurodytame finansavimo sprendime pateikiama informacija apie tai, kokio tikslo siekiama, kokių rezultatų tikimasi, kokius įgyvendinimo metodus ketinama taikyti ir bendra finansavimo suma. Į jį taip pat įtraukiamas veiksmų, kuriuos ketinama finansuoti, aprašymas, nurodoma kiekvienai operacijai skirta suma ir pateikiamas preliminarus įgyvendinimo tvarkaraštis.

Netiesioginio valdymo atveju finansavimo sprendime taip pat nurodomas subjektas ar asmuo, kuriam pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punktą, kriterijai, kuriais vadovautasi pasirenkant subjektą ar asmenį, ir jam pavestos užduotys.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl finansavimo sprendimų.

1 skirsnis

Išlaidų paskirties nustatymas

85 straipsnis

Įsipareigojimų rūšys

1. Biudžetinis įsipareigojimas – tai operacija, kuria rezervuojamas asignavimas, būtinas būsimiems mokėjimams vykdant teisinius įsipareigojimus padengti.

Teisinis įsipareigojimas – tai veiksmas, kuriuo leidimus suteikiantis pareigūnas prisiima arba nustato įsipareigojimą, dėl kurio iš biudžeto yra mokamos lėšos.

Biudžetinius įsipareigojimus ir teisinius įsipareigojimus priima tas pats leidimus suteikiantis pareigūnas, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, numatytus pagal šį reglamentą priimtuose deleguotuose aktuose.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su įsipareigojimų rūšimis, bendrųjų įsipareigojimų priėmimu, vienu parašu ir administracinėmis išlaidomis, dengiamomis iš laikinųjų įsipareigojimų.

3. Biudžetiniai įsipareigojimai priklauso vienai iš šių kategorijų:

- biudžetinis įsipareigojimas yra individualus, kai yra žinomas gavėjas ir išlaidų suma;
- biudžetinis įsipareigojimas yra bendras, kai bent vienas iš elementų, būtinų individualiam įsipareigojimui nustatyti, dar yra nežinomas;
- biudžetinis įsipareigojimas yra preliminarus, kai jis yra skirtas 170 straipsnyje minėtoms išlaidoms ir įprastoms administracinėms išlaidoms padengti, arba kai jo suma arba galutiniai gavėjai nėra konkrečiai žinomi.

4. Biudžetiniai įsipareigojimai veiksmams, kurie tęsiasi daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į mokamas per keletą metų metines dalis tik tuo atveju, kai taip yra numatyta pagrindiniame teisės akte, arba su tuo susijusioms administracinėms išlaidoms padengti.

86 straipsnis

Išipareigojimams taikomos taisyklės

1. Kiekvienai priemonei, dėl kurios gali atsirasti iš biudžeto padengiamų išlaidų, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas, prieš priimdamas teisinį išipareigojimą trečiosioms šalims arba pervesdamas lėšas į patikos fondą pagal 187 straipsnį, priima biudžetinį išipareigojimą.

2. Pareiga priimti biudžetinį išipareigojimą prieš priimančiam teisinį išipareigojimą, kaip numatyta 1 dalyje, netaikoma teisiniams išipareigojimams, priimtiems po krizės paskelbimo, vykdančios veiklos tęstinumo planą laikantis tvarkos, kurią priėmė Komisija arba bet kuri kita institucija remdamasi savo administraciniu savarankiškumu.

3. 1 dalyje nustatyta pareiga netaikoma humanitarinės pagalbos operacijų, civilinės saugos operacijų ir krizių valdymo pagalbos atvejais, jei siekiant efektyvios Sąjungos intervencijos reikalaujama, kad Sąjunga nedelsiant priimtų teisinį išipareigojimą trečiųjų šalių atžvilgiu, o iš anksto priimti individualių biudžetinių išipareigojimą neįmanoma. Biudžetinis išipareigojimas priimamas iš karto po to, kai priimamas teisinis išipareigojimas trečiųjų šalių atžvilgiu.

4. Atsižvelgiant į specialias antros dalies IV antraštinės dalies nuostatas, bendrieji biudžetiniai išipareigojimai turi apimti visą atitinkamų individualių teisinių išipareigojimų, priimtų iki $n+1$ metų gruodžio 31 d., sumą.

Atsižvelgiant į 85 straipsnio 4 dalį ir 203 straipsnio 2 dalį, individualūs teisiniai išipareigojimai, susiję su individualiais arba preliminariais biudžetiniais išipareigojimais, sudaromi iki n metų gruodžio 31 d.

Pirmoje ir antroje pastraipose nurodytų laikotarpių pabaigoje atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas panaikina visus su nepanaudotu tokių biudžetinių išipareigojimų likučiu susijusius išipareigojimus.

Prieš pasirašant kiekvieną individualaus teisinio išipareigojimo sumą, priimtą pagal bendrąjį biudžetinį išipareigojimą, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas ją įregistruoja biudžetinėse sąskaitose ir priskiria bendrajam biudžetiniam išipareigojimui.

5. Biudžetiniams ir teisiniams išipareigojimams, kurie tęsiasi ilgiau kaip vienus finansinius metus, išskyrus personalo išlaidoms, nustatoma galutinė įvykdymo data, vadovaujantis patikimo finansų valdymo principu.

Visos tokių išipareigojimų dalys, kurios nėra įvykdytos praėjus šešiams mėnesiams nuo tos datos, panaikinamos, vadovaujantis 15 straipsniu.

Biudžetinio išipareigojimo suma, atitinkanti teisinį išipareigojimą, pagal kurį, kaip nurodyta 90 straipsnyje, nebuvo atliktas mokėjimas per dvejus metus po teisinio išipareigojimo pasirašymo, yra panaikinama, išskyrus, kai ta suma susijusi su atveju,

kai vyksta bylinėjimasis teisme arba arbitraže, arba kai egzistuoja specialios sąlygos, nurodytos konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse.

6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su biudžetiniais ir teisiniais išipareigojimais, taip pat atskirų išipareigojimų registravimu.

87 straipsnis

Išipareigojimams taikomi patikrinimai

1. Priimdamas biudžetinį išipareigojimą, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas užtikrina, kad:

- a) išlaidos būtų priskirtos teisingam biudžeto punktui;
- b) asignavimai egzistuoti;
- c) išlaidos atitiktų Sutartis, biudžetą, šį reglamentą, pagal šį reglamentą priimtus deleguotuosius aktus ir visus teisės aktus, priimtus, vadovaujantis Sutartimis ir bet kuriuo kitu reglamentu;
- d) būtų laikomasi patikimo finansų valdymo principo. Išankstinio finansavimo mokėjimų tinkamumas, jų suma ir bendras mokėjimų grafikas yra proporcingi planuojamai trukmei, vykdymo tempui ir finansinei rizikai, susijusiai su tokiu išankstiniu finansavimu.

2. Registruodamas teisinį išipareigojimą fiziniu arba elektroniniu parašu, leidimus suteikiantis pareigūnas užtikrina, kad:

- a) išipareigojimas būtų paremtas atitinkamu biudžetiniu išipareigojimu;
- b) išlaidos būtų teisingos ir atitiktų Sutartis, biudžetą, šį reglamentą, deleguotuosius aktus, priimtus pagal šį reglamentą, ir visus teisės aktus, priimtus, vadovaujantis Sutartimis ir bet kuriuo kitu reglamentu;
- c) būtų laikomasi patikimo finansų valdymo principo.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su išipareigojimams taikomais patikrinimais.

2 skirsnis

Išlaidų patvirtinimas

88 straipsnis

Išlaidų patvirtinimas

1. Išlaidų patvirtinimas yra veiksmas, kuriuo atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas:

- a) patikrina kreditoriaus teisės buvimą;

b) nustato arba patikrina reikalavimo tikrumą ir jo sumą;

c) patikrina sąlygas, kuriomis turi būti atliktas mokėjimas.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su išlaidų patvirtinimu, įskaitant personalo išlaidų patvirtinimą išmokėjimui, tarpinių išmokų ir likučio patvirtinimą išmokėjimui teikiant dotacijas ir sudarant viešųjų pirkimų sutartis, išankstinio finansavimo mokėjimų patvirtinimą ir „patvirtinta išmokėti“ ir „tvirtinu, teisinga“ formas.

3 skirsnis

Leidimas išlaidoms

89 straipsnis

Leidimas išlaidoms

1. Leidimas išlaidoms – tai veiksmas, kuriuo atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas, patikrinęs, kad asignavimai egzistuoja, ir išdavęs mokėjimo pavedimą, nurodo apskaitos pareigūnui apmokėti išlaidų sumą, kurią atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas patvirtino.

Jeigu periodiniai mokėjimai yra susiję su teikiamomis paslaugomis, įskaitant nuomos paslaugas, arba su pristatomomis prekėmis, leidimus suteikiantis pareigūnas, atsižvelgdamas į savo rizikos analizę, gali duoti nurodymą taikyti tiesioginio debeto sistemą.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su leidimu išlaidoms, taip pat su privaloma informacija ant mokėjimo pavedimų ir leidimus suteikiančio pareigūno vykdomais mokėjimo pavedimų patikrinimais.

4 skirsnis

Išlaidų apmokėjimas

90 straipsnis

Mokėjimų rūšys

1. Mokėjimas atliekamas, pateikus įrodymus, kad atitinkamas veiksmas atitinka pagrindinio teisės akto arba sutarties nuostatas, ir susideda iš vienos ar kelių šių operacijų:

a) visos mokėtinos sumos apmokėjimo;

b) mokėtinos sumos apmokėjimo vienu iš šių būdų:

i) iš anksto finansuojant, kai sumą galima padalyti į kelias išmokas, pasirašius įgaliojimų perdavimo susitarimą, sutartį arba susitarimą dėl dotacijos arba pranešus apie sprendimą dėl dotacijos;

ii) vienu arba keliais tarpiniais mokėjimais, kaip veiksmo dalinio įvykdymo atitikmenį;

iii) mokėtinos sumos likučio išmokėjimu, kai veiksmas visiškai įvykdytas.

2. Biudžeto apskaitoje, įrašant skirtingų rūšių mokėjimus, nurodytus 1 dalyje, būtina kiekvieną mokėjimą atskirti.

3. Į 152 straipsnyje nurodytas apskaitos taisykles įtraukiamos išankstinio finansavimo patvirtinimo sąskaitos ir sąnaudų atitinkimo reikalavimams pripažinimo taisyklės.

4. Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas reguliariai tvirtina išankstinio finansavimo mokėjimus, atsižvelgdamas į susijusio projekto ekonominį pobūdį ir laiką.

Kai atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas mano, kad reikalausti finansinės ataskaitos iš naudos gavėjų ir sutarties šalių yra neefektyvu, dotacijų ar sutarčių, kurių vertė daugiau nei 5 000 000 EUR, atveju jis turi iš jų bent kartą per metus gauti informaciją apie kaupiamąsias išlaidas.

Antroje pastraipoje numatytu tikslu į sutartis, sprendimus ir susitarimus dėl dotacijų bei įgaliojimų perdavimo susitarimus įtraukiamos atitinkamos nuostatos.

Ši dalis nedaro poveikio konkrečioms taisyklėms, nustatytoms antros dalies IV antraštinėje dalyje.

5. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su mokėjimų rūšimis ir patvirtinamaisiais dokumentais.

91 straipsnis

Mokėjimai neviršija turimų lėšų

Apskaitos pareigūnas išlaidų mokėjimus atlieka neviršydamas turimų lėšų.

5 skirsnis

Išlaidų operacijų terminai

92 straipsnis

Terminai

1. Mokėjimai atliekami per:

a) 90 kalendorinių dienų įgaliojimus perduodančių susitarimų, sutarčių, susitarimų dėl dotacijų ir sprendimų, susijusių su techninėmis paslaugomis ar veiksmis, kuriuos ypač sunku įvertinti ir pagal kuriuos mokėjimas priklauso nuo ataskaitos ar sertifikato patvirtinimo, atveju;

b) 60 kalendorinių dienų visų kitų įgaliojimus perduodančių susitarimų, sutarčių, susitarimų dėl dotacijų ir sprendimų, pagal kuriuos mokėjimas priklauso nuo ataskaitos ar sertifikato patvirtinimo, atveju;

c) 30 kalendorinių dienų visų kitų įgaliojimus perduodančių susitarimų, sutarčių, susitarimų dėl dotacijų ir sprendimų atveju.

2. Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali nutraukti mokėjimo terminą, jei:

a) mokėjimo prašymo suma nėra mokėtina; arba

b) nebuvo parengti tinkami patvirtinamieji dokumentai.

Jei atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gauna informaciją, dėl kurios kyla abejonų dėl mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų tinkamumo, šis pareigūnas gali sustabdyti mokėjimo terminą, kad būtų galima patikrinti, įskaitant patikras vietoje, kad išlaidos iš tikrųjų yra tinkamos.

3. Susiję kreditoriai raštu informuojami apie to sustabdymo priežastis.

4. Jei sustabdymo laikotarpis ilgesnis nei du mėnesiai, kreditorius gali prašyti, kad atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas priimtų sprendimą dėl sustabdymo tęstinumo.

5. Išskyrus valstybių narių atveju, praėjus 1 dalyje nustatytiems terminams, kreditorius turi teisę gauti delspinigius.

6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su mokėjimų terminais ir aplinkybių, kuriomis kreditoriai, kuriems pavėluota išmokėti, turi teisę gauti delspinigius, kurie įrašomi į eilutę, iš kurios išmokėta pagrindinė suma, apibrėžimu.

7 SKYRIUS

IT sistemos ir e. valdžia

93 straipsnis

Operacijų elektroninis valdymas

1. Kai įplaukos ir išlaidos valdomos kompiuterių sistemomis, dokumentai gali būti pasirašyti kompiuterine arba elektronine tvarka.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl operacijų elektroninio valdymo.

94 straipsnis

Dokumentų perdavimas

Institucijoms ir valstybėms narėms iš anksto susitarus, dokumentai tarp jų gali būti siunčiami elektroninėmis priemonėmis.

95 straipsnis

E. valdžia

1. Pagal pasidalijamąjį valdymą bet koks oficialus valstybių narių ir Komisijos keitimasis informacija vykdomas taikant priemonės, nurodytas konkrečioms sektoriams taikomose taisyklėse. Tos taisyklės užtikrina surinktų ar kitaip gautų dokumentų ir persiųstų biudžeto valdymo duomenų sąveiką.

2. Institucijos, vykdomosios įstaigos ir 208 straipsnyje nurodytos įstaigos nustato ir taiko bendrus keitimosi informacija elektroniniu būdu su trečiosiomis šalimis, kurios dalyvauja viešųjų pirkimų ir dotacijų procedūrose, standartus. Visų pirma jos kuo aktyviau kuria ir taiko bendrus duomenų, perduotų vykdant dotacijų ir viešųjų pirkimų procedūras, perdavimo, saugojimo ir tvarkymo standartus ir šiuo tikslu nustato bendrą keitimosi elektroniniais duomenimis vietą pareiškėjams, kandidatams ir konkurso dalyviams.

3. Komisija reguliariai teikia Europos Parlamentui ir Tarybai e. valdžios įgyvendinimo pažangos ataskaitą.

8 SKYRIUS

Administravimo principai

96 straipsnis

Geras administravimas

1. Įgaliojimus suteikiantis pareigūnas nedelsdamas praneša apie būtinybę pateikti įrodymus ir (arba) dokumentus, jų formą ir informaciją, kurią būtina įtraukti, taip pat prirėkus preliminarų sutarties sudarymo procedūros užbaigimo tvarkaraštį paskelbiama.

2. Jei dėl akivaizdžios rašybos klaidos, kurią padarė pareiškėjas ar konkurso dalyvis, pareiškėjas ar konkurso dalyvis nepateikia įrodymų arba netinkamai suformuluoja pareiškimą, vertinimo komitetas arba, prirėkus, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas, išskyrus tinkamai pagrįstais atvejais, prašo, kad pareiškėjas arba konkurso dalyvis pateiktų trūkstamą informaciją arba paaiškintų patvirtinamuosius dokumentus. Tokia informacija arba paaiškinimai nekeičia iš esmės pasiūlymo arba konkurso sąlygų.

97 straipsnis

Teisių gynimo priemonių nurodymas

Jei leidimus suteikiančio pareigūno sudarytas procedūrinis aktas neigiamai veikia pareiškėjo ar konkurso dalyvio, naudos gavėjo ar rangovo teises, jame nurodoma, kokiomis administracinėmis ir (arba) teisinėmis teisių gynimo priemonėmis galima užginčyti šį aktą.

Visų pirma nurodoma, kokių teisių gynimo priemonių esama, kokiai institucijai ar institucijoms galima teikti prašymą dėl užginčijimo ir per kiek laiko tai reikia padaryti.

9 SKYRIUS

Vidaus auditorius

98 straipsnis

Vidaus auditoriaus skyrimas

1. Kiekviena institucija sukuria vidaus audito funkciją, kuri vykdoma pagal atitinkamus tarptautinius standartus. Institucijos paskirtas vidaus auditorius yra jai atskaitingas už tinkamo biudžeto vykdymo sistemų veikimo ir procedūrų patikrą. Vidaus auditorius negali būti nei leidimus suteikiantis pareigūnas, nei apskaitos pareigūnas.

2. EIVT vidaus audito reikmėms, Sąjungos delegacijų vadovams, veikiantiems kaip perigalioti leidimus suteikiantys pareigūnai pagal 56 straipsnio 2 dalį, perduotą finansų valdymą tikrina Komisijos vidaus auditorius.

Komisijos vidaus auditorius taip pat veikia kaip EIVT vidaus auditorius, kiek tai susiję su biudžeto EIVT skirsnių vykdymu, laikantis 213 straipsnio.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su vidaus auditoriaus skyrimu.

99 straipsnis

Vidaus auditoriaus įgaliojimai ir pareigos

1. Vidaus auditorius pataria savo institucijai dėl rizikos valdymo, pareikšdamas nepriklausomas nuomones dėl valdymo ir kontrolės sistemų kokybės bei teikdamas rekomendacijas, kaip patobulinti operacijų vykdymo sąlygas ir skatinti patikimą finansų valdymą.

Vidaus auditorius visų pirma yra atsakingas:

- a) už vidaus valdymo sistemų tinkamumo ir efektyvumo bei departamentų veiklos įgyvendinant įvairias politikos kryptis, programas ir veiksmus, įvertinimą atsižvelgiant į su jais susijusią riziką;
- b) už vidaus kontrolės ir audito sistemų, taikomų kiekvienai biudžeto vykdymo operacijai, veiksmingumo ir efektyvumo vertinimą.

2. Vykdydamas savo pareigas, vidaus auditorius atlieka visos institucijos veiklos ir visų departamentų auditą. Vidaus auditoriui prieinama visa be jokių apribojimų informacija, kurios jam

reikia savo pareigoms atlikti prirėkus ir vietoje, įskaitant valstybes nares ir trečiąsias šalis.

Vidaus auditorius atsižvelgia į leidimus suteikiančių pareigūnų metinę ataskaitą ir visą kitą nurodytą informaciją.

3. Vidaus auditorius praneša institucijai savo nustatytus faktus ir rekomendacijas. Institucija užtikrina, kad būtų imtasi priemonių, atitinkančių po audito pateiktas rekomendacijas. Vidaus auditorius institucijai taip pat pateikia metinę vidaus audito ataskaitą, nurodydamas, kiek ir kokios rūšies vidaus auditų atlikta, kokios rekomendacijos pateiktos ir kokių veiksmų imtasi dėl tų rekomendacijų.

4. Institucija sudaro galimybę susipažinti su vidaus auditoriaus kontaktiniais duomenimis bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui, dalyvaujančiam išlaidų operacijose, kad būtų galima konfidencialiai kreiptis į vidaus auditorių.

5. Kiekvienais metais institucija Europos Parlamentui ir Tarybai siunčia ataskaitą – atliktų vidaus auditų skaičių ir rūšių, pateiktų rekomendacijų ir veiksmų, kurių imtasi dėl tų rekomendacijų, santrauką.

6. Vidaus auditoriaus ataskaitos ir išvados, taip pat institucijos pranešimas turi būti prieinami visuomenei tik po to, kai vidaus auditorius patvirtina veiksmus, kurių imtasi dėl rekomendacijų.

7. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su vidaus auditoriaus įgaliojimais ir pareigomis.

100 straipsnis

Vidaus auditoriaus nepriklausomumas

1. Institucija nustato specialias vidaus auditoriui taikomas taisykles, kurios garantuoja vidaus auditoriaus visišką nepriklausomumą atliekant savo pareigas ir kuriomis nustatoma vidaus auditoriaus atsakomybė.

Jei vidaus auditorius yra etatinis darbuotojas, savo išimtinės audito funkcijas jis vykdo visiškai nepriklausomai ir prisiima atsakomybę, kaip nurodyta Tarybos nuostatuose ir pagal šį reglamentą priimtuose deleguotuose aktuose.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su vidaus auditoriaus nepriklausomumu ir atsakomybe, įskaitant vidaus auditoriaus teisę pateikti ieškinį Europos Sąjungos Teisingumo Teismui.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

VIEŠIEJI PIRKIMAI

1 SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 skirsnis

Taikymo sritis ir sutarties sudarymo principai

101 straipsnis

Viešųjų pirkimų sutarčių apibrėžtis

1. Viešųjų pirkimų sutartys – atlygintinės sutartys, kurias raštu sudaro vienas arba daugiau ūkinės veiklos vykdytojų ir viena arba daugiau perkančiųjų institucijų, kaip apibrėžta 117 ir 190 straipsniuose, kad už visą arba iš dalies iš biudžeto sumokėtą kainą jos įgytų kilnojamojo arba nekilnojamojo turto, joms būtų vykdomi darbai arba teikiamos paslaugos.

Tokios sutartys apima:

- a) pastatų sutartis;
- b) tiekimo sutartis;
- c) darbų sutartis;
- d) paslaugų sutartis.

2. Bendrosios sutartys – vieno arba daugiau ūkinės veiklos vykdytojų ir vienos arba daugiau perkančiųjų institucijų sudarytos sutartys, kuriomis siekiama nustatyti sutarčių, kurios bus sudaromos per tam tikrą laikotarpį, sąlygas, visų pirma nustatyti kainą ir prirėikus numatyti kieki. Jas reglamentuoja šios antraštinės dalies nuostatos, susijusios su sutarties sudarymo procedūra, įskaitant reklamą.

3. Išskyrus 106–109 straipsnius, ši antraštinė dalis netaikoma dotacijoms arba techninės pagalbos sutartims su Europos investicijų banku arba EIB.

3a. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su viešųjų pirkimų sutarčių apibrėžtimi ir taikymo sritimi, įskaitant bendrąsias sutartis ir specialiąsias sutartis.

102 straipsnis

Viešųjų pirkimų sutartims taikytini principai

1. Visos viešųjų pirkimų, visiškai arba iš dalies finansuojamų iš biudžeto, sutartys sudaromos laikantis skaidrumo, proporcingumo, vienodų sąlygų ir nediskriminavimo principų.

2. Visoms viešųjų pirkimų sutartims sudaryti kuo plačiau skelbiami konkursai, išskyrus atvejus, kai taikoma derybų procedūra, nurodyta 104 straipsnio 1 dalies d punkte.

Perkančiosios institucijos netaiko bendrųjų sutarčių netinkamai arba nesiima veiksmų, kurių tikslas arba poveikis – užkirsti kelią konkurencijai, ją apriboti arba iškreipti.

2 skirsnis

Skelbimas

103 straipsnis

Viešųjų pirkimų sutarčių skelbimas

1. Visas sutartis, viršijančias 118 arba 190 straipsnyje numatytas ribas, perkančiosios institucijos skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Skelbimai dėl sutarčių skelbiami iš anksto, išskyrus 104 straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus, ir paslaugų sutartis, kurioms taikomas 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18/EB dėl viešųjų darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo ⁽¹⁾ II B priedas.

Kai sutartis jau sudaryta, tam tikros informacijos galima neskelbti, jei tai trukdytų taikyti teisės aktus, prieštarautų viešiesiems interesams, kenktų teisėtiems viešųjų arba privačių įmonių verslo interesams ar iškreiptų jų sąžiningą konkurenciją.

2. Pranešimai apie sutartis, kurių vertė mažesnė už 118 ar 190 straipsnyje nustatytas ribines vertes, bei apie paslaugų sutartis, nurodytas Direktyvos 2004/18/EB II B priede, skelbiami tinkamomis priemonėmis.

2a. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su sutarčių ir pranešimų skelbimo reikalavimais.

3 skirsnis

Viešųjų pirkimų procedūros

104 straipsnis

Viešųjų pirkimų procedūros

1. Viešųjų pirkimų procedūros būna tokios:

- a) atvira procedūra;
- b) ribota procedūra;

⁽¹⁾ OL L 134, 2004 4 30, p. 114.

c) konkursai;

d) derybų procedūra;

e) konkurencinis dialogas.

Kai viešųjų pirkimų sutartimi arba bendrąja sutartimi yra suinteresuotos dvi arba daugiau institucijų, vykdomųjų įstaigų arba 208 ir 209 straipsniuose nurodytų įstaigų ir jeigu galima pasiekti didesnę veiksmingumą, atitinkamos perkančiosios institucijos siekia vykdyti tarpinstitucinę viešųjų pirkimų procedūrą.

Kai viešųjų pirkimų sutarties arba bendrosios sutarties reikia institucijos ir valstybės narės vienos ar daugiau perkančiųjų institucijų bendram veiksmui vykdyti, institucija ir perkančiosios institucijos gali bendrai vykdyti viešųjų pirkimų procedūrą tam tikrose situacijose, kurios turi būti apibūdintos pagal šį reglamentą priimtuose deleguotuose aktuose.

Viešųjų pirkimų procedūra gali būti bendrai vykdoma su Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybėmis ir Sąjungos šalimis kandidatėmis, jei ši galimybė konkrečiai numatyta dvišalėje ar daugiašalėje sutartyje.

2. Sutartims, kurių vertė mažesnė už 118 arba 190 straipsnyje nurodytas ribas, taikyti derybų procedūrą leidžiama tik tais atvejais, kurie yra numatyti pagal šį reglamentą priimtuose deleguotuose aktuose.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su viešųjų pirkimų procedūrų rūšimis, bendru pirkimu, mažos vertės sutartimis ir mokėjimu pagal sąskaitas faktūras.

105 straipsnis

Konkurso dokumentų turinys

Konkurso dokumentuose pateikiamas išsamus, aiškus ir tikslus sutarties dalyko aprašas ir nurodomi sutarčiai taikomi draudimo dalyvauti, atrankos ir sutarties sudarymo kriterijai.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su konkurso dokumentų turiniu, taip pat galimybe ir sąlygomis koreguoti kainą ir technines specifikacijas.

106 straipsnis

Draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose kriterijai

1. Kandidatams arba konkurso dalyviams neleidžiama dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje, jeigu:

a) jie yra bankrutavę arba likviduojami, juos administruoja teismai, jie yra sudarę susitarimą su kreditoriais dėl skolos

grąžinimo, sustabdę verslo veiklą, jiems iškelta byla dėl tų klausimų, arba yra tokioje panašioje padėtyje, kuri susidaro dėl panašios procedūros, numatytos nacionaliniuose įstatymuose arba kituose teisės aktuose;

b) jie arba jiems atstovaujantys, sprendimus priimančios arba juos kontroliuojantys asmenys buvo pripažinti kaltais padarę teisės pažeidimą, susijusį su jų profesine veikla, valstybės narės kompetentingos institucijos sprendimu turinčiu *res judicata*;

c) jie yra padarę sunkų profesinį prasižengimą, įrodomą priemonėmis, kurias Perkančioji institucija gali pagrįsti, įskaitant EIB ir tarptautinių organizacijų sprendimus;

d) jie nesilaiko savo įsipareigojimų, susijusių su socialinio draudimo įmokomis, mokesčių mokėjimu pagal šalies, kurioje yra įsisteigę, arba perkančiosios institucijos šalies, arba šalies, kurioje turi būti vykdoma sutartis, teisines nuostatas;

e) jų arba jiems atstovaujančių, sprendimus priimančių arba juos kontroliuojančių asmenų atžvilgiu buvo priimtas teismo sprendimas, turintis *res judicata*, dėl sukčiavimo, korupcijos, dalyvavimo nusikalstamoje organizacijoje, pinigų plovimo arba kokioje nors kitoje neteisėtoje veikloje, kenkiančioje Sąjungos finansiniams interesams;

f) jiems taikoma 109 straipsnio 1 dalyje nurodyta administracinė nuobauda.

Pirmos pastraipos a–d punktai netaikomi prekių pirkimui ypač palankiomis sąlygoms iš tiekėjo, kuris galutinai nutraukia savo verslo veiklą, arba iš bankrutuojančios įmonės administratorių arba likvidatorių, jeigu susitarta su kreditoriais, arba pagal nacionalinę teisę vykdoma tokio paties pobūdžio procedūra.

Pirmos pastraipos b ir e punktai netaikomi, kai kandidatai arba konkurso dalyviai gali įrodyti, kad jiems atstovaujančių, sprendimus priimančių arba juos kontroliuojančių asmenų, kuriems taikomas pirmos pastraipos b arba e punkte nurodytas sprendimas, atžvilgiu imtasi tinkamų priemonių.

2. Derybų procedūros atveju, kai dėl techninių arba meninių priežasčių, arba dėl priežasčių, susijusių su išskirtinių teisių apsauga, sutartis gali būti sudaryta tik su konkrečiu ūkinės veiklos vykdytoju, institucija gali nuspręsti nedrausti atitinkamam ūkinės veiklos vykdytojui dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje dėl priežasčių, nurodytų 1 dalies pirmos pastraipos a, c ir d punktuose, jeigu tai būtina, kad būtų užtikrintas institucijos darbo tęstinumas. Tokiais atvejais institucija tinkamai pagrindžia savo sprendimą.

3. Kandidatai arba konkurso dalyviai patvirtina, kad jie nėra patekę nei į vieną iš 1 dalyje išvardytų situacijų. Tačiau perkančioji institucija gali nereikalausti tokio patvirtinimo labai mažos vertės sutarčių atveju.

Siekdamas tinkamai taikyti 1 dalį, kandidatas arba konkurso dalyvis, perkančiajai institucijai bet kada paprašius:

- a) kai kandidatas arba konkurso dalyvis yra juridinis asmuo – pateikia informaciją apie savininkus arba juridinio asmens valdymą, kontrolę ir atstovavimo įgaliojimus ir patvirtina, kad jie nėra patekę nei į vieną iš 1 dalyje išvardytų situacijų;
- b) kai numatoma subrangos sutartis – patvirtina, kad subrangovas nėra patekęs nė į vieną iš 1 dalyje nurodytų situacijų.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles:

- a) susijusias su draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje kriterijais, įskaitant taisykles, susijusias su neteisėta veikla, dėl kurios draudžiama dalyvauti;
- b) nustatančias, kokie įrodymai gali būti patenkinami siekiant parodyti, kad nesusidarė padėtis, kai draudžiama dalyvauti konkurse;
- c) nustatančias draudimo dalyvauti konkurse trukmę. Toks draudimas negali viršyti 10 metų.

107 straipsnis

Sutarčių sudarymui taikomi draudimo dalyvauti konkurse kriterijai

1. Sutartis nesudaroma su kandidatais arba konkurso dalyviais, kurie su šia sutartimi susijusios viešųjų pirkimų procedūros metu:

- a) pateko į interesų konflikto situaciją;
- b) yra kalti dėl informacijos, kuri perkančiosios institucijos reikalavimu yra viena iš dalyvavimo viešųjų pirkimų procedūroje sąlygų, klaidingo pateikimo arba visai nepateikė tos informacijos;
- c) pateko į vieną iš 106 straipsnio 1 dalyje nurodytų situacijų, kurioms esant neleidžiama dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su viešųjų pirkimų procedūros metu taikytiniais draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje kriterijais ir nustatymu, kokie įrodymai gali būti laikomi pakankamais, kad būtų galima parodyti, jog nesusidarė padėtis, kai draudžiama dalyvauti

konkurse. Be to, susidarius padėčiai, kai draudžiama dalyvauti konkurse, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, susijusius su draudimo dalyvauti konkurse trukme.

108 straipsnis

Draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje centrinė duomenų bazė

1. Komisija sudaro ir administruoja draudimo dalyvauti centrinę duomenų bazę. Joje laikomi duomenys apie kandidatus ir konkurso dalyvius, kurie yra patekę į vieną iš situacijų, nurodytų 106 straipsnyje, 109 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkte ir 109 straipsnio 2 dalies a punkte. Ta duomenų bazė yra bendra institucijoms, vykdomosioms įstaigoms ir 208 straipsnyje nurodytoms įstaigoms. Europos Parlamentui ir Tarybai kasmet pateikiama informacija apie naujų atvejų skaičių ir apie bendrą į duomenų bazę įtrauktą atvejų skaičių.

2. Valstybių narių ir trečiųjų šalių institucijos ir įstaigos, kurios nėra nurodytos 1 dalyje, dalyvaujančios vykdamas biudžetą pagal 58 ir 61 straipsnius, atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui perduoda informaciją apie kandidatus ir konkurso dalyvius, kurie yra patekę į vieną iš 106 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos e punkte nurodytų situacijų, kai atitinkamo ūkinės veiklos vykdytojo veikla kenkė Sąjungos finansiniams interesams. Tas leidimus suteikiantis pareigūnas gauna šią informaciją ir paprašo, kad apskaitos pareigūnas įvestų ją į duomenų bazę.

Pirmoje pastraipoje nurodytos institucijos ir įstaigos turi galimybę naudotis duomenų bazėje esančia informacija ir atitinkamais atvejais bei savo atsakomybe gali atsižvelgti į ją sudarydami sutartis, susijusias su biudžeto vykdymu.

3. ECB, EIB ir Europos investicijų fondas taip pat turi galimybę naudotis informacija, įtraukta į duomenų bazę, kad apsaugotų savo lėšas, ir atitinkamais atvejais ir savo atsakomybe gali į šią informaciją atsižvelgti sudarydami sutartis pagal savo viešųjų pirkimų taisykles.

Jie praneša Komisijai informaciją apie kandidatus ir konkurso dalyvius, kurie yra patekę į vieną iš 106 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos e punkte nurodytų situacijų, kai konkrečių ūkinės veiklos vykdytojų elgesys pakenkė Sąjungos finansiniams interesams.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje centrinę duomenų bazę, įskaitant duomenų bazės naudojimo standartizuotą procedūrą ir techninių specifikacijų aprašymą.

4a. Trečiųjų šalių institucijoms prieigą galima suteikti tik tada, kai laikomasi Reglamento (EB) Nr. 45/2001 9 straipsnio reikalavimų, ir atskirai įvertinus kiekvieną atvejį.

109 straipsnis

Administracinės ir finansinės nuobaudos

1. Perkančioji institucija gali skirti administracines ir (arba) finansines nuobaudas:

- a) rangovams, kandidatams arba konkurso dalyviams 107 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytais atvejais;
- b) rangovams, kurie buvo pripažinti sunkiai pažeidę įsipareigojimus, numatytus iš biudžeto finansuojamose sutartyse.

Tačiau visais atvejais perkančioji institucija atitinkamam asmeniui pirmiausia suteikia galimybę pateikti savo pastabas.

2. 1 dalyje nurodytos nuobaudos yra proporcingos sutarties svarbai ir nusižengimo sunkumui ir gali būti tokios:

- a) draudimas su atitinkamu kandidatu, konkurso dalyviu arba rangovu sudaryti iš biudžeto finansuojamas sutartis ir jiems skirti iš biudžeto finansuojamas dotacijas ne ilgiau kaip dešimt metų; ir (arba)
- b) finansinių nuobaudų, ne didesnių kaip tos sutarties vertė, skyrimas kandidatui, konkurso dalyviui arba rangovui.

3. Siekdamas sustiprinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą, institucijos, laikydamosi proporcingumo principo, gali nuspręsti paskelbti savo sprendimus, pagal kuriuos skiriamos 1 dalyje nurodytos administracinės arba finansinės nuobaudos, po to, kai visapusiškai įvykdoma 1 dalyje nurodyta procedūra.

Priimant sprendimą paskelbti sprendimą, pagal kurį skiriamos pirmoje pastraipoje nurodytos administracinės arba finansinės nuobaudos, visų pirma atsižvelgiama į nusižengimo rimtumą, įskaitant jo poveikį Sąjungos finansiniams interesams ir įvaizdžiui, į nuo nusižengimo įvykdymo praėjusį laiką, nusižengimo trukmę ir pasikartojimą, atitinkamo subjekto ketinimus arba aplaidumo laipsnį bei priemones, kurių ėmėsi atitinkamas subjektas, kad ištaisytų padėtį.

Sprendimas dėl paskelbimo įtraukiamas į sprendimą, pagal kurį skiriamos administracinės arba finansinės nuobaudos, ir jame aiškiai numatomas sprendimo, pagal kurį skiriamos nuobaudos, arba jo santraukos paskelbimas institucijos interneto svetainėje.

Siekiant užtikrinti atgrasomąjį poveikį, paskelbtoje santraukoje nurodomas asmens, kuris atsakingas už nusižengimą, vardas ir

pavardė, trumpas nusižengimo aprašymas, susijusi programa ir draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose trukmė ir (arba) finansinių nuobaudų suma.

Sprendimas skelbiamas tik tuomet, kai panaudojamos visos kitos teisės gynimo priemonės, nukreiptos prieš sprendimą, arba kai baigiasi teisių gynimo priemonės terminai, ir sprendimas skelbiamas interneto svetainėje tol, kol pasibaigs draudimo dalyvauti viešuosiuose pirkimuose terminas arba kol pasibaigs šešių mėnesių po finansinių nuobaudų sumokėjimo laikotarpis, jeigu šios nuobaudos – vienintelė nustatyta priemonė.

Fizinių asmenų atvejais sprendimas dėl paskelbimo priimamas tinkamai atsižvelgiant į teisę į privatų gyvenimą ir į Reglamente (EB) Nr. 45/2001 numatytas teises.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su įvairiomis administracinėmis ir finansinėmis nuobaudomis, skiriamomis konkurso dalyviams ar kandidatams, kurie pateikė klaidingą informaciją, padarė esminių klaidų, pažeidimų ar sukčiavo arba buvo pripažinti kaltais dėl to, kad rimtai pažeidė savo sutartinius įsipareigojimus.

110 straipsnis

Sutarties sudarymo kriterijai

1. Sutartys sudaromos remiantis konkurso turiniui taikomais sutarties sudarymo kriterijais, patikrinus ūkinės veiklos vykdytojų, kuriems leidžiama dalyvauti pagal 106 ir 107 straipsnius bei 109 straipsnio 2 dalies a punktą, pajėgumus pagal atrankos kriterijus, nustatytus konkurso skelbimo dokumentuose.

2. Sutartys sudaromos taikant automatinę sutarties sudarymo procedūrą arba ekonominiu požiūriu geriausio pasiūlymo procedūrą.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, susijusius su atrankos ir sutarties sudarymo kriterijų apibrėžimu. Be to, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, susijusius su dokumentais, kurie įrodo ekonominius ir finansinius pajėgumus, techninių ir profesinių gebėjimų įrodymu ir išsamiomis taisyklėmis dėl elektroninių aukcionų ir neįprastai mažų kainų pasiūlymais.

111 straipsnis

Pasiūlymų teikimas

1. Pasiūlymų pateikimo tvarka turi būti užtikrinta reali konkurencija ir pasiūlymų turinio konfidencialumas iki tol, kol vokie bus vienu metu atplėšti.

2. Komisija, imdamasi atitinkamų priemonių ir laikydamosi 95 straipsnyje nurodytos tvarkos, užtikrina, kad konkurso dalyviai galėtų įrašyti su konkursu susijusius duomenis ir pateikti bet kokius patvirtinamuosius įrodymus elektronine forma (t. y. viešieji pirkimai).

Komisija iki 2014 m. spalio 28 d. ir vėliau reguliariai Europos Parlamentui ir Tarybai teikia šios nuostatos įgyvendinimo pažangos ataskaitą.

3. Jeigu nustatoma, kad tai tinkama ir proporcinga, perkančioji institucija gali reikalauti, kad konkurso dalyviai iš anksto pateiktų garantiją, kad paduoti pasiūlymai nebus atsiimti.

4. Išskyrus nedidelės vertės sutartis, nurodytas 104 straipsnio 3 dalyje, prašymus leisti dalyvauti ir pasiūlymus atidaro tam tikslui paskirta vokų atplėšimo komisija. Bet kurie pasiūlymai arba prašymai leisti dalyvauti, kurie komisijos pripažįstami kaip neatitinkantys nustatytų sąlygų, atmetami.

5. Visi prašymai leisti dalyvauti arba pasiūlymai, kuriuos vokų atplėšimo komisija pripažįsta atitinkančiais nustatytas sąlygas, įvertinami remiantis kriterijais, numatytais konkurso skelbimo dokumentuose, siekiant pasiūlyti perkančiajai institucijai sudaryti sutartį arba surengti elektroninį aukcioną.

6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su pasiūlymų pateikimu ir pasiūlymų ir prašymų dalyvauti gavimo terminų nustatymu, taip pat laiko, skirto susipažinti su konkurso skelbimo dokumentais, ir terminų skubos atvejais nustatymu. Be to, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, susijusius su įvairiais bendravimo būdais ir išsamiomis taisyklėmis dėl pasiūlymo garantijos galimybės, pasiūlymų vokų atplėšimu, prašymais dalyvauti ir pasiūlymų ir prašymų dalyvauti vertinimo komitetu.

112 straipsnis

Vienodų sąlygų ir skaidrumo principai

1. Vykstant viešųjų pirkimų procedūrai, perkančioji institucija ir kandidatai arba konkurso dalyviai bendrauja taip, kad būtų užtikrintas skaidrumas ir vienodos sąlygos. Sutarties sąlygos arba pradinės konkurso sąlygos nekeičiamos.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su vienodų sąlygų ir skaidrumo principais. Be to, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, susijusius su kontaktais, kuriuos gali turėti perkančiosios institucijos ir konkurso dalyviai per sutarties sudarymo procedūrą, minimaliais vertinimo protokolo reikalavimais ir pagrindinėmis sprendimo, kurį priėmė perkančioji institucija, detalėmis.

113 straipsnis

Sprendimas sudaryti sutartį

1. Leidimus suteikiantis pareigūnas, remdamasis atrankos ir sutarties sudarymo kriterijais, nustatytais iš anksto konkurso skelbimo dokumentuose ir viešųjų pirkimų taisyklėse, sprendžia, su kuo sudaroma sutartis.

2. Perkančioji institucija visiems kandidatams arba konkurso dalyviams, kurių prašymai leisti dalyvauti arba pasiūlymai buvo atmesti, praneša motyvus, kuriais remiantis buvo priimtas sprendimas, ir *status quo* laikotarpio, nurodyto 118 straipsnio 2 dalyje, trukmę. Perkančioji institucija praneša visiems konkurso dalyviams, kurie atitiko draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje ir atrankos kriterijus ir kurie raštu prašo tokios informacijos, apie nugalėjusio pasiūlymo charakteristikas ir santykinius pranašumus, taip pat konkurso dalyvio, su kuriuo sudaroma sutartis, pavadinimą.

Tačiau tam tikros informacijos negalima atskleisti, jei toks atskleidimas trukdytų taikyti teisės aktus, prieštarautų viešiesiems interesams arba kenktų teisėtiems viešųjų ar privačių įmonių verslo interesams, arba iškraipytų tų įmonių sąžiningą konkurenciją.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su sprendimu sudaryti sutartį ir sutarties pasirašymu bei jos įgyvendinimu.

114 straipsnis

Viešųjų pirkimų procedūros atšaukimas

Kol sutartis dar nepasirašyta, perkančioji institucija gali arba atsisakyti viešųjų pirkimų, arba atšaukti sutarties sudarymo procedūrą, ir tokiu atveju kandidatai arba konkurso dalyviai neturi teisės gauti kompensaciją.

Sprendimas pagrindžiamas, ir apie jį pranešama kandidatams arba konkurso dalyviams.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su viešųjų pirkimų procedūros atšaukimu.

4 skirsnis

Garantijos ir taisomieji veiksmai

115 straipsnis

Garantijos

Išskyrus atvejus, kai sudaromos mažos vertės sutartys, jeigu nustatoma, kad tai tinkama ir proporcinga, kiekvienu konkrečiu atveju, atlikusi rizikos analizę, perkančioji institucija gali reikalauti, kad rangovai pateiktų garantiją, siekiant:

a) užtikrinti visišką sutarties įvykdymą arba

b) apriboti finansinę riziką, susijusią su išankstinio finansavimo išmokėjimu.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su garantijomis, kurių reikalaujama iš sutarties dalyvių, įskaitant rizikos analizės kriterijus.

116 straipsnis

Klaidos, pažeidimai ir sukčiavimas vykdamas procedūrą

1. Kai vykdamas sutarties sudarymo procedūrą padaryta esminių klaidų, pažeidimų arba sukčiauta, perkančioji institucija sustabdo procedūrą ir gali imtis visų reikalingų priemonių, įskaitant procedūros nutraukimą.

Kai nustačius konkurso nugalėtoją paaiškėja, kad vykdamas sutarties sudarymo procedūrą arba sutartį padaryta esminių klaidų, pažeidimų arba sukčiauta, perkančioji institucija, atsižvelgdama į einamąjį procedūros etapą, gali nesudaryti sutarties arba sustabdyti jos vykdymą, arba atitinkamais atvejais ją nutraukti.

Kai už tas klaidas, pažeidimus arba sukčiavimą atsakingas rangovas, perkančioji institucija gali taip pat atsisakyti mokėti, susigrąžinti jau išmokėtas sumas arba gali nutraukti visas su tuo rangovu sudarytas sutartis, atsižvelgdama į klaidų, pažeidimų arba sukčiavimo sunkumą.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl laikino sutarties sustabdymo, jeigu esama klaidų, pažeidimų arba sukčiavimo atvejų.

2 SKYRIUS

Nuostatos, taikomos sutartims, kurias institucijos sudaro savo pačių sąskaita

117 straipsnis

Perkančioji institucija

1. Institucijos laikomos perkančiosiomis institucijomis, kai jos sudaro sutartis savo pačių sąskaita. Pagal 65 straipsnį jos perduoda reikiamus įgaliojimus perkančiosios institucijos funkcijai vykdyti.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su perkančiosios institucijos funkcijos perdavimu, įskaitant tinkamo lygio nustatymą apskaičiuojant ribines vertes.

118 straipsnis

Taikytinos ribinės vertės

1. Atsižvelgiant į antros dalies IV antraštinę dalį, Direktyvoje 2004/18/EB nustatomos ribinės vertės, kuriomis apsprenžiamas:

a) 103 straipsnyje nurodyta informacijos skelbimo tvarka;

b) vienos iš 104 straipsnio 1 dalyje nurodytos procedūros pasirinkimas;

c) atitinkami terminai.

2. Atsižvelgdama į pagal šį reglamentą priimtuose deleguotuose aktuose nustatytas išimtis ir sąlygas, perkančioji institucija Direktyvoje 2004/18/EB numatytų sutarčių atveju su konkurso nugalėtoju nepasirašo sutarties arba bendrosios sutarties nepasibaigus *status quo* laikotarpiui.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su taikomomis ribinėmis vertėmis, atskiromis sutartimis ir sutartimis, kuriose numatomos kelios dalys, taip pat su tam tikrų sutarčių vertės vertinimu ir *status quo* laikotarpiu prieš pasirašant sutartį.

119 straipsnis

Taisyklės dėl dalyvavimo konkursų procedūrose

1. Dalyvavimas konkursų procedūrose turi būti atviras vienosiomis sąlygomis visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kuriems taikomos Sutartys, ir visiems fiziniams ir juridiniams asmenims trečiojoje šalyje, sudariusioje su Sąjunga specialų susitarimą dėl viešųjų pirkimų, pagal tame susitarime nustatytas sąlygas.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su įrodymais, kurie turi būti pateikti dėl prieigos prie sutarčių.

2. OLAF vykdo Komisijai 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentu (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų⁽¹⁾ suteiktus įgaliojimus vykdyti inspektavimus ir patikrinimus vietoje valstybėse narėse ir, vadovaujantis galiojančiais bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos susitarimais, trečiojoje šalyje ir tarptautinių organizacijų patalpose.

120 straipsnis

Pasaulio prekybos organizacijos viešųjų pirkimų taisyklės

Kai taikomas Daugiašalis susitarimas dėl vyriausybės viešųjų pirkimų, sudarytas Pasaulio prekybos organizacijoje, viešieji pirkimai taip pat turi būti atviri valstybių, kurios yra ratifikavusios šį susitarimą, nacionaliniams subjektams tame susitarime nustatytais sąlygomis.

⁽¹⁾ OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

DOTACIJOS

1 SKYRIUS

Dotacijų taikymo sritis ir formos

121 straipsnis

Dotacijų taikymo sritis

1. Dotacijos yra neatlygintinos tiesioginės finansinės išmokos iš biudžeto, skirtos finansuoti:

- a) veiksmą, skirtą padėti pasiekti Sąjungos politikos tikslą;
- b) institucijos, siekiančios kokių nors bendrų Sąjungos interesų arba turinčios kokių nors tikslą, kuris sudaro kurios nors Sąjungos politikos krypties dalį ir kuriuo remiamas jos įgyvendinimas, funkcionavimą (toliau – dotacijos veiklai).

Dotacijoms taikomas rašytinis susitarimas arba Komisijos sprendimas, apie kurį pranešama pareiškėjui, kuriam suteikta dotacija.

Komisija gali sukurti saugias mainų su naudos gavėjais elektronines sistemas.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius tikslų dotacijų taikymo srities nurodymą ir taisykles, pagal kurias nurodoma, ar reikia sudaryti susitarimus dėl dotacijos, ar priimti sprendimus dėl dotacijos. Be to, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius elektroninės mainų sistemos detales, įskaitant sąlygas, kuriomis tokiomis sistemomis perduodami dokumentai, įskaitant susitarimus dėl dotacijų, laikomi originalais ir turi būti pasirašyti, ir partnerystės pagrindų susitarimo naudojimą.

2. Šioje antraštinėje dalyje dotacijomis nelaikomos:

- a) išlaidos institucijų nariams bei darbuotojams ir įmokos Europos mokykloms;
- b) 101 straipsnyje nurodytos viešųjų pirkimų sutartys, pagalba, išmokėta kaip makrofinansinė parama ir parama iš biudžeto;
- c) finansinės priemonės, taip pat akcijų paketai arba dalyvavimas tarptautinių finansų institucijų, pavyzdžiui, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) arba specializuotų Sąjungos organų, pavyzdžiui, Europos investicijų fondo, kapitalo valdyme;
- d) įmokos, kurias Sąjunga moka kaip įvairių organizacijų narystės mokesčius;

e) išlaidos, patiriamos pagal pasidalijamąjį ir netiesioginį valdymą, kaip nurodyta 58, 59 ir 60 straipsniuose, jei nenurodyta kitaip finansinėse taisyklėse, taikomose subjektų, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punktą, biudžetui, arba įgaliojimų perdavimo susitarimuose;

f) išmokos vykdomosioms įstaigoms, nurodytoms 62 straipsnyje, atliekamos pagal kiekvienos įstaigos steigiamąjį aktą;

g) su žuvininkystės rinkomis susijusios išlaidos, nurodytos 2005 m. birželio 21 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1290/2005 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo (¹) 3 straipsnio 2 dalies f punkte;

h) institucijų pakviestų arba įgaliotų asmenų kelionės ir dienpinių išlaidų grąžinimas arba atitinkamais atvejais kitokių kompensacijų jiems mokėjimas;

i) apdovanojimai, įteikti kaip konkursų, kuriems taikoma pirmos dalies VII antraštinė dalis, apdovanojimai.

3. Palūkanų normos subsidijos ir garantinio mokesčio subsidijos laikomos dotacijomis, jei jos derinant kartu su pirmos dalies VIII antraštinėje dalyje nurodytomis finansinėmis priemonėmis nesudaro vienos priemonės.

Tokioms subsidijoms taikomos šios antraštinės dalies nuostatos, išskyrus:

- a) 125 straipsnio 3 dalyje nurodytą bendro finansavimo principą;
- b) 125 straipsnio 4 dalyje nurodytą pelno nesiekimo principą;
- c) veiksmų, skirtų gavėjo finansinėms galimybėms sustiprinti arba pajamoms gauti ir 132 straipsnio 1 dalyje minėto pareiškėjo finansinio pajėgumo vertinimui, atveju.

4. Visos institucijos gali suteikti dotacijas komunikacijos veiklai tuo atveju, jeigu dėl tinkamai pagrįstų priežasčių viešųjų pirkimų tvarkos taikymas yra netikslus.

122 straipsnis

Naudos gavėjai

1. Kai keletas subjektų atitinka dotacijos skyrimo kriterijus ir kartu sudaro vieną subjektą, tas subjektas gali būti laikomas vienu naudos gavėju, įskaitant atvejus, kai subjektas yra konkrečiai sukurtas veiksmo, kuris turi būti finansuojamas dotacija, įgyvendinimo tikslu.

(¹) OL L 209, 2005 8 11, p. 1.

2. Šios antraštinės dalies tikslais šie subjektai laikomi su naudos gavėju susijusiais subjektais:

- a) subjektai, kurie yra naudos gavėjai pagal 1 dalį;
- b) subjektai, kurie atitinka atrankos kriterijus ir nepatenka nė į vieną iš 131 straipsnio 4 dalyje nurodytų situacijų ir turi sąsają su naudos gavėju, ypač teisiniu ar kapitalo požiūriu, kuri neapsiriboja veiksmu ir nėra sukurta tik įgyvendinimo tikslu.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius minimalų susitarimų dėl dotacijų ar sprendimų turinį, ypač kai dotacija suteikiama keletui subjektų, prireikus, konkrečias koordinatoriaus ir kitų naudos gavėjų pareigas, taikomą atsakomybės tvarką ir naudos gavėjo įtraukimo ar pašalinimo sąlygas.

123 straipsnis

Dotacijų formos

1. Dotacijos gali būti tokios:

- a) faktiškai patirtų reikalavimus atitinkančių išlaidų, nurodytų 126 straipsnyje, nustatytos dalies atlyginimas;
- b) atlyginimas remiantis vieneto įkainiais;
- c) vienkartinės išmokos;
- d) finansavimas nustatyto dydžio suma;
- e) a–d punktuose nurodytų dotacijų derinys.

2. Nustatant tinkamą dotacijos formą reikia kuo labiau atsižvelgti į galimo naudos gavėjo interesus ir apskaitos metodus.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius įvairių formų dotacijų, įskaitant mažos vertės dotacijas, taisykles.

124 straipsnis

Vienkartinės išmokos, vieneto įkainiai ir finansavimas nustatyto dydžio suma

1. Nedarant poveikio pagrindinio teisės akto nuostatomis, vienkartinių išmokų, vieneto įkainių ar finansavimo nustatyto dydžio suma metodus leidžiama naudoti Komisijos sprendimu užtikrinus, kad laikomasi vienodo tos pačios kategorijos veiksmų ar darbo programų vykdančių naudos gavėjų traktavimo principo.

Jei maksimalus dotacijos dydis neviršija mažos vertės dotacijos sumos, leidimą gali suteikti atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas.

2. Suteikiant leidimą pateikiama bent:

- a) tokių finansavimo formų tinkamumo pagrindimas atsižvelgiant į remiamų veiksmų ar darbo programų pobūdį, taip pat į pažeidimų ir sukčiavimo riziką bei į kontrolės sąnaudas;
- b) sąnaudos ar sąnaudų kategorijos, kurias apima vienkartinės išmokos, vieneto įkainiai ar finansavimas nustatyto dydžio suma, į kurias neįtraukiamos finansavimo kriterijų neatitinkančios sąnaudos, kaip nurodyta taikytinose Sąjungos taisyklėse;
- c) metodų, taikomų nustatant vienkartinės išmokos, vieneto įkainius ar finansavimą nustatyto dydžio suma, ir sąlygų, kurios pagrįstai užtikrintų, kad būtų laikomasi pelno nesiekimo ir bendro finansavimo principų bei išvengta dvigubo sąnaudų finansavimo, aprašymas. Tie metodai grindžiami:
 - i) statistiniais duomenimis ar panašiomis objektyviomis priemonėmis; arba
 - ii) principu, kai kiekvieno naudos gavėjo atvejis nagrinėjamas atskirai, remiantis patvirtintais duomenimis arba istoriniais naudos gavėjo duomenimis, kuriuos galima patikrinti, arba pagal jo įprastinę sąnaudų apskaitos praktiką.

3. Jei leidžiama taikyti įprastinę naudos gavėjo sąnaudų apskaitos praktiką, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas *ex ante* arba taikydamas atitinkamą *ex post* kontrolės strategiją gali įvertinti, ar ta praktika atitinka 2 dalyje pateiktas sąlygas.

Jei įprastinės naudos gavėjo sąnaudų apskaitos praktikos atitiktis 2 dalyje nurodytoms sąlygoms nustatyta *ex ante*, vienkartinių išmokų sumos, vieneto įkainiai ar finansavimas nustatyto dydžio suma, kurie nustatyti taikant tą praktiką, neužginčijami atlikus *ex post* kontrolę.

Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali daryti prielaidą, kad įprastinė naudos gavėjo sąnaudų apskaitos praktika atitinka 2 dalyje nurodytas sąlygas, jei ją kaip palyginamą finansavimo sistemą pripažįsta nacionalinės valdžios institucijos.

4. Sprendime arba susitarime dėl dotacijos gali būti leidžiama arba skiriama nustatyto dydžio suma finansuoti netiesiogines naudos gavėjo sąnaudas, sudarančias ne daugiau kaip 7 % visų finansuotinių tiesioginių veiksmų sąnaudų, išskyrus atvejus, kai naudos gavėjas gauna dotaciją veiklai iš biudžeto. Komisija motyvuotu sprendimu gali pakeisti nustatytą 7 % viršutinę ribą.

5. MVĮ savininkai ir kiti fiziniai asmenys, kurie negauna darbo užmokesčio, remdamiesi Komisijos sprendimu apibrėžtais vieneto įkainiais, gali deklaruoti finansuojamas personalo išlaidas už darbą, atliktą vykdančią veiksmą ar darbo programą.

6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl vienkartinį išmokų, vieneto įkainių ir finansavimo nustatyto dydžio suma.

2 SKYRIUS

Principai

125 straipsnis

Dotacijoms taikytini bendrieji principai

1. Dotacijoms taikomi skaidrumo ir vienodų sąlygų principai.
2. Nedarant poveikio 130 straipsniui, dotacijos nėra kaupiamosios arba skiriamos atgaline data.
3. Dotacijos turi būti bendrai finansuojamos, nedarant poveikio specialiosioms taisyklėms, nustatytoms antros dalies IV antraštinėje dalyje.

Jei šiame reglamente nenurodyta kitaip, taisyklės, reglamentuojančios politinių partijų veiklą Europos lygmeniu, ir taisyklės dėl jų finansavimo nustatytos 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 2004/2003 dėl reglamentų, reglamentuojančių Europos politines partijas, ir šių partijų finansavimo taisyklių ⁽¹⁾.

4. Dotacijomis nesiekama pelno ir jos neturi tokio poveikio pagal naudos gavėjo veiksmą arba darbo programą (toliau – pelno nesiekimo principas).

Pirma pastraipa netaikoma:

- a) veiksams, kurių tikslas – naudos gavėjo finansinių galimybių stiprinimas, arba veiksams, kurie skirti pajamoms gauti siekiant užtikrinti jų tęstinumą pasibaigus sprendime dėl subsidijos ar sutartyje numatytam laikotarpiui, kuriuo teikiamas Sąjungos finansavimas;
- b) fiziniams asmenims mokamoms studijų, mokslinių tyrimų arba mokymo stipendijoms;
- c) kitokiai tiesioginei paramai, suteiktai fiziniams asmenims, kuriems jos labiausiai reikia, pvz., bedarbiams ir pabėgėliams;
- d) dotacijoms, pagrįstoms nustatyto dydžio sumomis ir (arba) vienkartinėmis išmokomis ir (arba) vienetai tenkančiomis sąnaudomis, jei jos tenkina 124 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas;
- e) mažos vertės dotacijoms.

Jei gaunamas pelnas, Komisija turi teisę susigražinti procentinę pelno dalį, atitinkančią Sąjungos įnašą į naudos gavėjo reikalavimus atitinkančias sąnaudas, kurias jis faktiškai patyrė įgyvendindamas veiksmų ar darbų programą.

5. Šios antraštinės dalies tikslais pelnas apibrėžiamas kaip įplaukų perteklius, viršijantis naudos gavėjo patirtas reikalavimus atitinkančias sąnaudas, kai prašoma išmokėti likutį.

Pirmoje pastraipoje nurodytos įplaukos apribotos vykdančių veiksmų ar darbo programą gautomis pajamomis, taip pat finansiniais įnašais, kuriuos paramos teikėjai skyrė specialiai reikalavimus atitinkančioms sąnaudoms finansuoti.

Dotacijos veiklai atveju į sumas, skirtas rezervų kaupimui, neatšizvelgiama tikrinant atitiktį pelno nesiekimo principui.

6. Jei Sąjungos politinės partijos finansinių metų, kuriems ji gavo dotaciją veiklai, pabaigoje pajamos viršija išlaidas, tai to perviršio dalis, ne didesnė nei 25 % visų tų finansinių metų pajamų, gali, nukrypstant nuo 4 dalyje numatyto principo nesiekti pelno, būti perkelta į kitus finansinius metus su sąlyga, kad ji bus panaudota iki kitų finansinių metų pirmo ketvirčio pabaigos.

Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi pelno nesiekimo principo, neįskačiuojami nuosavi ištekliai, visų pirma dovanojamos lėšos ir nario mokesčiai, sukaupti per Sąjungos politinės partijos veiklos metus, kurie viršija 15 % tinkamų finansuoti sąnaudų, kurias gali padengti naudos gavėjas.

Antros pastraipos nuostatos netaikomos, jei Sąjungos politinės partijos finansiniai ištekliai viršija 100 % jos vidutinių metinių pajamų.

7. Dotacijos gali būti teikiamos be kvietimo teikti pasiūlymus EIB ar Europos investicijų fondui techninės pagalbos veiksams vykdyti. Tokiais atvejais 131 straipsnio 2–5 dalys ir 132 straipsnio 1 dalis netaikomos.

8. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, papildančius bendrus dotacijoms taikomus principus, įskaitant pelno nesiekimo ir bendro finansavimo principus. Be to, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, susijusius su techninės pagalbos apibrėžtimi.

126 straipsnis

Tinkamos finansuoti sąnaudos

1. Dotacijos neviršija bendros viršutinės ribos absoliučiąja verte, nustatyta remiantis apskaičiuotomis tinkamomis finansuoti sąnaudomis.

⁽¹⁾ OL L 297, 2003 11 15, p. 1.

Dotacijos neviršija tinkamų finansuoti sąnaudų sumos.

2. Tinkamos finansuoti sąnaudos – tai sąnaudos, kurias faktiškai patyrė dotacijos gavėjas ir kurios atitinka visus šiuos kriterijus:

- a) jos patiriamos įgyvendinant veiksmą arba darbo programą, išskyrus sąnaudas, susijusias su galutinėmis ataskaitomis ir audito pažymėjimais;
- b) jos nurodytos veiksmų arba darbo programos bendroje biudžeto sąmatoje;
- c) jos būtinos veiksmų arba darbo programai, kuriai skiriama dotacija, įgyvendinti;
- d) jas galima atpažinti ir patikrinti, visų pirma įtraukiant į naudos gavėjo apskaitą, ir nustatant pagal šalies, kurioje įsisteigęs naudos gavėjas, taikomus apskaitos standartus ir pagal įprastą naudos gavėjo sąnaudų apskaitos praktiką;
- e) jos atitinka taikomų mokesčių ir socialinių teisės aktų nuostatas;
- f) jos yra pagrįstos, pateisinamos ir atitinka patikimo finansų valdymo principą, visų pirma ekonomiškumo ir veiksmingumo principus.

3. Kvietime teikti pasiūlymus nurodomos sąnaudų, kurios laikomos atitinkančiomis Sąjungos finansavimo reikalavimus, kategorijos.

Nedarant poveikio pagrindiniam teisės aktui ir papildant 2 dalį toliau nurodytos išlaidų kategorijos yra tinkamos, kai atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas patvirtino jas tokiais pagal kvietimą teikti pasiūlymus:

- a) sąnaudoms, susijusioms su dotacijos gavėjo pateikiama išankstinio finansavimo garantija, kai tokios garantijos pagal 134 straipsnio 1 dalį reikalauja atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas;
- b) sąnaudoms, susijusioms su išorės auditais, kai tokių auditų reikalauja atlikti atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas siekiant pagrįsti mokėjimo prašymus;
- c) pridėtinės vertės mokesčiui (PVM), kai jis nėra grąžinamas pagal taikomus nacionalinės PVM teisės aktus ir yra sumokėtas naudos gavėjo, o ne neapmokestinamojo subjekto, kaip apibrėžta 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos ⁽¹⁾ 13 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje;
- d) nusidėvėjimo sąnaudoms, jeigu jas faktiškai patyrė naudos gavėjas;

e) nacionalinių administracijų personalo atlyginimų sąnaudoms, kiek jos susijusios su veiklos, kurios atitinkama valdžios institucija nevykdytų, jeigu nebūtų įsipareigojusi pagal atitinkamą projektą, sąnaudomis.

4. Susijusių su naudos gavėju subjektų patirtas sąnaudas, kaip nurodyta 122 straipsnyje, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali pripažinti tinkamomis finansuoti pagal kvietimą teikti pasiūlymus. Tokiu atveju laikomasi šių abiejų sąlygų:

- a) atitinkami subjektai nustatomi susitarime ar sprendime dėl dotacijos;
- b) atitinkami subjektai laikosi taisyklių, taikomų naudos gavėjams pagal susitarimą ar sprendimą dėl dotacijos, atsižvelgiant į sąnaudų tinkamumą finansuoti, ir Komisijos, OLAF ir Audito Rūmų teisę vykdyti patikrinimus ir auditus.

5. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, kuriais nustatomos tolesnės tinkamų finansuoti sąnaudų specifikacijos.

127 straipsnis

Bendras finansavimas natūra

1. Apskaičiuojant iš dotacijos gautą pelną neatsižvelgiama į bendro finansavimo įnašus natūra.

2. Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali priimti bendrą finansavimą įnašais natūra, jeigu mano tai esant reikalinga ar tinkama. Kai bendras finansavimas natūra siūlomas siekiant paremti mažos vertės dotacijas, o atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas nusprendė to neleisti, jis paaiškina, kodėl tai nebūtina ar netinkama.

Tokių įnašų vertė negali būti didesnė už:

- a) trečiųjų šalių faktiškai patirtas ir apskaitos dokumentais tinkamai įrodytas sąnaudas;
- b) arba, nesant tokių dokumentų, sąnaudas, kurios atitinka atitinkamoje rinkoje paprastai priimtinas sąnaudas.

Įnašai natūra biudžeto sąmatoje pateikiami atskirai, kad būtų galima matyti visus veiksmui paskirtus išteklius. Jų vieneto vertė nustatoma preliminariniame biudžete ir vėliau nekeičiama.

Įnašai natūra atitinka nacionalines mokesčių ir socialinės apsaugos taisykles.

⁽¹⁾ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

128 straipsnis

Skaidrumas

1. Dotacijos skiriamos pagal darbo programą, kuri skelbiama prieš ją įgyvendinant.

Ta darbo programa įgyvendinama skelbiant kvietimą teikti pasiūlymus, išskyrus tinkamai pagrįstus išimtinis skubius atvejus arba kai dėl naudos gavėjo ar veiksmo ypatumų neįmanoma to veiksmo atveju pasirinkti nieko kito, arba kai naudos gavėjas nurodomas pagrindiniame teisės akte.

Pirma pastraipa netaikoma krizių valdymo pagalbai, civilinės saugos operacijoms ar humanitarinės pagalbos operacijoms.

2. Kvietime teikti pasiūlymus nurodoma planuojama data, iki kurios visi pareiškėjai turi būti informuoti apie jų paraiškų vertinimo rezultatus, ir orientacinė susitarimų dėl dotacijos pasirašymo ar pranešimo apie sprendimą dėl dotacijos data.

Tos datos nustatomos remiantis toliau nurodytais laikotarpiais:

- a) daugiausiai šeši mėnesiai nuo galutinės išsamių pasiūlymų pateikimo datos, kai informuojami visi pareiškėjai apie jų pareiškimo vertinimo rezultatus;
- b) daugiausiai trys mėnesiai nuo pareiškėjų, kuriems suteikta dotacija, informavimo datos, kai su jais pasirašomas susitarimas dėl dotacijos ar jiems pranešama apie sprendimą dėl dotacijos.

Tie laikotarpiai gali būti pakoreguoti siekiant atsižvelgti į laiką, reikalingą įvykdyti specialias procedūras, kurių gali būti reikalaujama pagrindiniame teisės akte pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁾, ir išimties tvarka tinkamai pagrįstais atvejais jie gali būti pratęsti, ypač sudėtingų veiksmų, kai pateikta daug pasiūlymų arba vėluojama dėl pareiškėjų, atvejais.

Igaliotasis leidimas suteikiantis pareigūnas savo metinėje veiklos ataskaitoje pateikia informaciją apie vidutinius pareiškėjų informavimo ir susitarimų dėl dotacijų pasirašymo arba pranešimo apie sprendimus dėl dotacijų laikotarpius. Jei antroje pastraipoje nurodytas laikotarpis viršijamas, igaliotas leidimas suteikiantis pareigūnas pateikia priežastis ir, jeigu nėra tinkamo pagrindimo pagal trečią pastraipą, pasiūlo taisomuosius veiksmus.

3. Visos finansiniais metais skirtos dotacijos skelbiamos kasmet, kaip nustatyta 35 straipsnio 2 ir 3 dalyse.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl

reikalavimų, susijusių su darbo programa, kvietimų teikti pasiūlymus turiniu, kvietimų teikti pasiūlymus išimtimis, pareiškėjams teikiama informacija ir *ex post* skelbimu.

129 straipsnis

Nekaupiamojo skyrimo principas

1. Vienam veiksmui ir vienam naudos gavėjui iš biudžeto gali būti skiriama tik viena dotacija, išskyrus atvejus, kai atitinkamuose pagrindiniuose teisės aktuose numatyta kitaip.

Naudos gavėjas iš biudžeto per vienus finansinius metus gali gauti tik vieną dotaciją veiklai.

Pareiškėjas nedelsdamas praneša leidimus suteikiantiems pareigūnams, jeigu yra kelios paraiškos ir kelios dotacijos, susijusios su tuo pačiu veiksmu arba ta pačia darbo programa.

Bet kuriuo atveju tos pačios išlaidos du kartus iš biudžeto nefinansuojamos.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su nekaupiamojo dotacijų skyrimo principu.

130 straipsnis

Netaikymo atgaline data principas

1. Dotacija gali būti skirta jau prasidėjusiam veiksmui tik tais atvejais, kai pareiškėjas gali įrodyti, jog veiksmą pradėti būtina prieš pasirašant susitarimą dėl dotacijos arba prieš pranešimą apie sprendimą dėl dotacijos.

Tokiais atvejais finansavimo reikalavimus atitinkančios sąnaudos negali būti patirtos prieš pateikiant paraišką skirti dotaciją, išskyrus tinkamai pagrįstus išimtinis atvejus, numatytus pagrindiniame teisės akte, arba ypatingos skubos atvejais krizių valdymo pagalbai, civilinės saugos operacijoms ir humanitarinės pagalbos operacijoms arba susidarius padėčiai, kuri gali nedelsiant peraugti į ginkluotą konfliktą arba destabilizuoti šalį, kai greitas Sąjungos dalyvavimas būtų labai svarbus skatinant konflikto prevenciją.

Dotacijų negalima skirti atgaline data jau užbaigtiems veiksmams.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias skyrimo atgaline data principo taisykles.

2. Dotacijų veiklai atveju susitarimas dėl dotacijos pasirašomas arba apie sprendimą dėl dotacijos pranešama per šešis mėnesius nuo naudos gavėjo finansinių metų pradžios. Finansavimo reikalavimus atitinkančios sąnaudos negali būti patirtos prieš pateikiant paraišką skirti dotaciją arba prieš prasidedant naudos gavėjo finansiniams metams.

⁽¹⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

3 SKYRIUS

Dotacijų skyrimo procedūra

131 straipsnis

Paraiškos skirti dotacijas

1. Paraiškos skirti dotacijas pateikiamos raštu, taip pat, tam tikrais atvejais, saugiu elektroniniu formatu.

Jei Komisija laiko šį būdą įmanomu, ji suteikia galimybę pateikti paraiškas skirti dotacijas internetu.

2. Paraiškos skirti dotacijas atitinka reikalavimus, jei jas pateikė:

a) juridiniai asmenys; arba

b) fiziniai asmenys, jei to reikalaujama, atsižvelgiant į veiksmo pobūdį arba ypatumus, arba pareiškėjo tikslą.

Laikantis pirmos pastraipos a punkto paraiškos skirti dotacijas gali atitikti reikalavimus, jei jas pateikė subjektai, pagal taikomą nacionalinę teisę neturintys juridinio asmens statuso, su sąlyga, kad jų atstovai gali subjektų vardu priimti teisinius išpareigojimus ir suteikti Sąjungos finansinių interesų apsaugos garantijas, lygiavertės juridinių asmenų suteikiamoms garantijoms.

3. Paraiškoje nurodomas pareiškėjo teisinis statusas ir jo finansiniai bei veiklos pajėgumai vykdyti siūlomą veiksmą ar darbo programą.

Tuo tikslu pareiškėjas pateikia garbės pareiškimą ir, jei dotacija nėra mažos vertės, visus patvirtinamuosius dokumentus, kurių reikalauja atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas, remdamasis savo atliktu rizikos vertinimu. Dokumentai, kuriuos būtina pateikti, nurodomi kvietime teikti pasiūlymus.

Finansinio pajėgumo tikrinimas netaikomas stipendijas gaunantiems fiziniais asmenimis, fiziniais asmenimis, kuriems parama labiausiai reikalinga ir gaunantiems tiesioginę paramą, viešosioms įstaigoms ar tarptautinėms organizacijoms. Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas, remdamasis rizikos vertinimu, gali netaikyti prievolės tikrinti viešųjų įstaigų ar tarptautinių organizacijų veiklos pajėgumus.

4. 106 straipsnio 1 dalis ir 107, 108 ir 109 straipsniai taip pat taikomi dotacijų pareiškėjams. Pareiškėjai privalo patvirtinti, kad jie nėra patekę nei į vieną iš tuose straipsniuose nurodytų situacijų. Tačiau atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas nereikalauja tokio patvirtinimo:

a) mažos vertės dotacijų atveju;

b) kai toks patvirtinimas buvo suteiktas vykdant kitą skyrimo procedūrą.

5. Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali skirti pareiškėjams veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias administracines ir finansines nuobaudas pagal 109 straipsnio nuostatas.

Tas nuobaudas taip pat galima skirti naudos gavėjams, kurie paraiškos pateikimo metu arba dotacijos panaudojimo metu klaidingai pateikė informaciją, kurios reikalauja atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas, arba iš viso nepateikė tos informacijos.

6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su paraiškų skirti dotacijas tvarka, įrodymais dėl to, kad nepatenkama į draudimo dalyvauti situaciją, juridinio asmens statuso neturinčiais pareiškėjais, juridiniais asmenimis, kurie sudaro vieną pareiškėją, finansinėmis ir administracinėmis nuobaudomis, atrankos kriterijais ir mažos vertės dotacijomis.

132 straipsnis

Atrankos ir dotacijų skyrimo kriterijai

1. Iš anksto kvietime teikti pasiūlymus paskelbti atrankos kriterijai turi būti tokie, kad būtų galima įvertinti pareiškėjo galimybes užbaigti planuojamą veiksmą ar darbo programą.

2. Dotacijų skyrimo kriterijai, iš anksto paskelbti kvietime teikti pasiūlymus, turi leisti įvertinti pateiktų pasiūlymų kokybę, atsižvelgiant į nustatytus tikslus ir prioritetus.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl atrankos ir dotacijų skyrimo kriterijų.

133 straipsnis

Vertinimo procedūra

1. Pasiūlymai vertinami remiantis iš anksto paskelbtais atrankos ir skyrimo kriterijais, siekiant nustatyti, kuriuos pasiūlymus galima finansuoti.

2. Po to atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas, remdamasis 1 dalyje nurodytu įvertinimu, sudaro naudos gavėjų ir patvirtintų sumų sąrašą.

3. Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas pareiškėjams raštu praneša apie priimtą sprendimą dėl jų paraiškos. Jei prašomos dotacijos neskiriama, susijusi institucija nurodo paraiškos atmetimo priežastis, remdamasi visų pirma atrankos ir dotacijų skyrimo kriterijais.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su vertinimu ir dotacijų skyrimu bei informacija pareiškėjams.

4 SKYRIUS

Mokėjimas ir kontrolė

134 straipsnis

Išankstinio finansavimo garantija

1. Jeigu nustatoma, kad tai tinkama ir proporcinga, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas kiekvienu konkrečiu atveju ir atlikęs rizikos analizę, siekdamas apriboti su išankstinio finansavimo sumomis susijusią riziką, gali reikalauti, kad gavėjas iš anksto pateiktų garantiją.

2. Nepaisant 1 dalies, mažos vertės dotacijų atvejais garantijų nereikalaujama.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl išankstinio finansavimo garantijos.

135 straipsnis

Dotacijų mokėjimas ir kontrolė

1. Visa dotacijos suma neišmokama tol, kol atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas nepatvirtina galutinių ataskaitų ir sąskaitų, nedarant poveikio institucijos teisei atlikti vėlesnius patikrinimus, kurie atliekami laiku.

2. Jeigu vykdant sutarties sudarymo procedūrą padaryta esminių klaidų, pažeidimų arba sukčiauta, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas sustabdo procedūrą ir gali imtis visų reikalingų priemonių, įskaitant procedūros nutraukimą. Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas nedelsdamas informuoja OLAF apie įtariamus sukčiavimo atvejus.

3. Tais atvejais, kai suteikus dotaciją nustatoma, kad vykdant sutarties sudarymo procedūrą arba naudojant dotaciją padaryta esminių klaidų, pažeidimų, sukčiauta, arba nevykdomi įsipareigojimai, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas, priklausomai nuo to, kokia procedūros stadija pasiekta, ir po to, kad pareiškėjui ar naudos gavėjui buvo sudaryta galimybė pateikti savo pastabas:

- a) gali nepasirašyti dotacijos susitarimo arba nepaskelbti sprendimo dėl dotacijos;
- b) sustabdyti dotacijos panaudojimą; arba
- c) jei tinkama, nutraukti susitarimą ar sprendimą dėl dotacijos.

4. Kai už tokias klaidas, pažeidimus ar sukčiavimą atsakingas naudos gavėjas, arba kai naudos gavėjas nesilaiko susitarime

arba sprendime dėl dotacijos numatytų įsipareigojimų, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali papildomai sumažinti dotaciją arba susigrąžinti neteisėtai pagal susitarimą ar sprendimą dėl dotacijos išmokėtas sumas atsižvelgdamas į klaidų, pažeidimų ar sukčiavimo arba įsipareigojimų nevykdymo sunkumą, su sąlyga, kad naudos gavėjui buvo suteikta galimybė pateikti pastabas.

5. Jeigu kontrolės ir audito rezultatai rodo nuolat arba dažnai pasikartojančias klaidas, pažeidimus ar sukčiavimą, arba tai, kad naudos gavėjas nesilaiko įsipareigojimų, ir tai daro esminį poveikį tam naudos gavėjui panašiomis sąlygomis suteiktų dotacijų skaičiui, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali sustabdyti visų susijusių dotacijų panaudojimą arba, jei tinkama, nutraukti susijusius susitarimus dėl dotacijos ar sprendimus dėl dotacijos su tuo naudos gavėju atsižvelgdamas į klaidų, pažeidimų ar sukčiavimo rimtumą ir įsipareigojimų nevykdymo sunkumą, po to, kai naudos gavėjui buvo suteikta galimybė pateikti pastabas.

Be to, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas atlikus prieštaravimų procedūrą gali sumažinti dotacijas arba susigrąžinti netinkamai išmokėtas sumas, susijusias su visomis dotacijomis, kurių atžvilgiu buvo padaryta sisteminių arba pasikartojančių klaidų, pažeidimų, buvo sukčiauta arba nesilaikyta įsipareigojimų, kaip nurodyta pirmoje pastraipoje, ir kurios gali būti audituojamos pagal susitarimus ar sprendimus dėl dotacijos.

6. Kai tik įmanoma ir praktiškai įgyvendinama, priėmus naudos gavėjo pateiktas peržiūrėtas finansines ataskaitas, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas apibrėžia sumas, kurios turi būti sumažintos arba susigrąžintos, remdamasis neteisėtai kaip tinkamomis finansuoti deklaruotomis sąnaudomis kiekvienai susijusiai dotacijai.

7. Jei neįmanoma ar sudėtinga tiksliai nustatyti netinkamas finansuoti sąnaudas kiekvienos susijusios dotacijos atveju, sumos, kurios turi būti sumažintos ar susigrąžintos, gali būti nustatytos ekstrapoliuojant sumažinimo ar išieškojimo sumą, taikomą dotacijoms, kurių atžvilgiu buvo įrodytos sisteminės ar pasikartojančios klaidos ar pažeidimai, arba, jei netinkamomis finansuoti sąnaudomis negali būti remiamasi nustatant sumas, kurias reikia sumažinti ar susigrąžinti, laikantis proporcingumo principo nustatoma vienodo dydžio suma. Naudos gavėjui suteikiama galimybė pateikti pastabas dėl taikomo ekstrapoliacijos metodo arba vienodo dydžio sumos ir prieš sumažinant arba susigrąžinant lėšas pasiūlyti tinkamai pagrįstą alternatyvų metodą ar sumą.

8. Komisija užtikrina vienodą sąlygų taikymą programos naudos gavėjams, ypač kai ji įgyvendina keletas atsakingų leidimus suteikiančių pareigūnų.

Naudos gavėjai vadovaujantis 97 straipsniu informuojami apie priemones, kuriomis galima užginčyti pagal šio straipsnio 3, 4, 5, 6 ir 7 dalis priimtus sprendimus.

9. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su dotacijų mokėjimu ir kontrole, įskaitant taisykles, susijusias su patvirtinamaisiais dokumentais ir dotacijų sustabdymu ir sumažinimu.

136 straipsnis

Įrašų saugojimo laikotarpiai

1. Naudos gavėjai saugo įrašus, patvirtinamuosius dokumentus, statistinius ir kitus su dotacija susijusius duomenis penkerius metus nuo likučio išmokėjimo dienos ir trejus metus mažos vertės dotacijų atveju.

2. Dokumentai dėl auditų, apeliacijų, ginčų ar reikalavimų atlyginti žalą, susijusių su projekto vykdymu, saugomi tol, kol užbaigiami auditai, apeliacijos, ginčai ar ieškiniai dėl žalos atlyginimo.

5 SKYRIUS

Igyvendinimas

137 straipsnis

Igyvendinimo sutartys ir finansinė parama trečiosioms šalims

1. Kai veiksmui arba darbo programai įgyvendinti reikia teikti finansinę paramą trečiosioms šalims, naudos gavėjas gali teikti tokią finansinę paramą, jei laikomasi šių sąlygų:

a) prieš skiriant dotaciją atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas patikrino, kad naudos gavėjas suteikia tinkamą garantiją, susijusią su Komisijai mokėtinų sumų susigrąžinimu;

b) tokios paramos teikimo sąlygos yra griežtai apibrėžtos sprendime dėl dotacijos arba naudos gavėjo ir Komisijos sudarytame susitarime dėl dotacijos, kad būtų vengiama galimybės naudos gavėjui veikti savo nuožiūra;

c) atitinkamos sumos yra mažos, išskyrus atvejus, kai finansinė parama yra svarbiausias veiksmo tikslas.

2. Kiekviename sprendime arba susitarime dėl dotacijos aiškiai numatoma, kad Komisija ir Audito Rūmai turi įgaliojimus tikrinti visų Sąjungos lėšas gavusių trečiųjų šalių dokumentus, patalpas ir informaciją (įskaitant saugomą elektroninėse laikmenose).

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su įgyvendinimo sutartimis ir finansine parama trečiosioms šalims.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

APDOVANOJIMAI

138 straipsnis

Bendrosios taisyklės

1. Apdovanojimams taikomi skaidrumo ir vienodų sąlygų principai ir jais skatinamas Sąjungos politikos tikslų siekimas.

2. Šiuo tikslu apdovanojimai įtraukiami į darbo programą, kuri turi būti skelbiama prieš ją įgyvendinant. Darbo programa įgyvendinama skelbiant konkursus.

Konkursai apdovanojimų, kurių vieneto vertė yra 1 000 000 EUR ar daugiau, atveju gali būti skelbiami tik jei jie numatyti ataskaitose arba kituose atitinkamuose dokumentuose, nurodytuose 38 straipsnio 3 dalies e punkte.

Konkurso taisyklėse nustatomos bent dalyvavimo sąlygos, įskaitant 106 straipsnio 1 dalyje ir 107, 108 ir 109 straipsnyje numatytus draudimo dalyvauti kriterijus, skyrimo kriterijai, apdovanojimo suma ir mokėjimo tvarka.

Apdovanojimai negali būti teikiami tiesiogiai be konkurso ir apie juos skelbiama kiekvienais metais pagal 35 straipsnio 2 ir 3 dalis.

3. Konkurso dalyvius vertina ekspertų grupė remdamasi paskelbtomis konkurso taisyklėmis.

Po to apdovanojimus teikia atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas, remdamasis ekspertų grupės pateiktais vertinimais; ekspertai gali spręsti, ar rekomenduoti teikti apdovanojimus, ar ne, priklausomai nuo jų atlikto konkursui pateiktų darbų kokybės įvertinimo.

4. Apdovanojimo suma nesiejama su nugalėtojo patirtomis išlaidomis.

5. Kai veiksmui arba darbo programai įgyvendinti būtina, kad Sąjungos dotacijos gavėjas apdovanojimus suteiktų trečiosioms šalims, tas naudos gavėjas gali tokius apdovanojimus suteikti, jeigu sprendime dėl dotacijos arba dotacijos gavėjo ir Komisijos susitarime dėl dotacijos tiksliai apibrėžtas 2 dalyje nustatytų konkurso taisyklių minimalus turinys, nenumatant galimybės veikti savo nuožiūra.

6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su apdovanojimais, įskaitant programavimą, konkurso turinį, *ex post* skelbimą, vertinimą, informaciją ir pranešimą nugalėtojams.

VIII ANTRAŠTINĖ DALIS

FINANSINĖS PRIEMONĖS

139 straipsnis

Taikymo sritis

1. Finansinėms priemonėms turi būti suteiktas leidimas priimant pagrindinį teisės aktą.

Nepaisant pirmos pastraipos, finansinės priemonės tinkamai pagrįstais atvejais gali būti nustatytos nesuteikus leidimo priimant pagrindinį teisės aktą, jei tokios priemonės yra įtrauktos į biudžetą pagal 49 straipsnio 1 dalies e punktą.

2. Kai Sąjungos parama teikiama panaudojant finansines priemones ir ji teikiama vienos priemonės su elementais, tiesiogiai susijusiais su finansinėmis priemonėmis, kuriomis parama teikiama tiems patiems galutiniams gavėjams, įskaitant techninę pagalbą, palūkanų normos subsidijas ir garantinio mokesčio subsidijas, pavidalu, ši antraštinė dalis taikoma visiems tos priemonės elementams.

3. Kai finansinės priemonės derinamos su dotacijomis, kurios finansuojamos iš biudžeto pagal pirmos dalies VI antraštinę dalį, elementams, tiesiogiai nesusijusiems su finansinėmis priemonėmis, turi būti išsaugoti atskiri įrašai, susiję su kiekvienu finansavimo šaltiniu.

4. Komisija gali įgyvendinti finansines priemones tiesioginiu valdymu arba netiesioginiu valdymu, kaip nustatyta pagrindiniame teisės akte, pavesdama biudžeto vykdymo užduotis subjektams pagal 58 straipsnio 1 dalies c punkto ii, iii, v ir vi papunkčius.

Subjektai, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punkto ii, iii, v ir vi papunkčius, įgyvendindami finansines priemones, gali savo atsakomybe dalį šio įgyvendinimo pavesti finansiniams tarpininkams, jei tie subjektai užtikrina, jog finansiniai tarpininkai tenkina 140 straipsnio 1, 3 ir 5 dalyse nustatytus kriterijus. Finansiniai tarpininkai pasirenkami pagal atvirą, skaidrią, proporcingą ir nediskriminuojančią procedūrą, vengiant interesų konflikto.

Komisija ir toliau yra atsakinga už užtikrinimą, kad finansinių priemonių įgyvendinimo programa atitiktų patikimo finansų valdymo principus ir kad ja būtų padedama siekti apibrėžtų ir su nustatytais terminais politikos tikslų, kurie išmatuojami atsižvelgiant į jų rezultatus. Komisija atsakinga už finansinių priemonių įgyvendinimą nedarant poveikio subjektų, kuriems patikimas valdymas, teisei ir sutartinei atsakomybei pagal taikytiną teisę.

5. Kai finansinės priemonės įgyvendinamos pasidalijamojo valdymo su valstybėmis narėmis būdu, toms priemonėms taikomos nuostatos, įskaitant taisykles dėl įnašų į finansines priemones, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai valdomos pagal šią antraštinę dalį, išdėstytos 175 straipsnyje nurodytuose reglamentuose.

6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su finansinėmis priemonėmis, įskaitant subjektų, kuriems patikėtas finansinių priemonių įgyvendinimas, pasirinkimu, įgaliojimų perdavimo susitarimų turiniu, valdymo sąnaudomis ir mokesčiais, konkrečiomis taisyklėmis dėl patikos sąskaitų, tiesioginiu finansinių priemonių įgyvendinimu ir administratorių, finansinių tarpininkų ir galutinių gavėjų pasirinkimu.

140 straipsnis

Finansinėms priemonėms taikytini principai ir sąlygos

1. Finansinės priemonės naudojamos laikantis patikimo finansų valdymo, skaidrumo, proporcingumo, nediskriminavimo, vienodų sąlygų ir subsidiarumo principų, vadovaujantis jų tikslais ir, jei taikoma, laikantis termino, nustatyto pagrindiniame teisės akte, kuris taikomas toms finansinėms priemonėms.

2. Finansinės priemonės atitinka šias sąlygas:

- a) jomis siekiama sprendimo nesėkmių rinkoje ar nepakankamai optimalios investavimo aplinkos atvejais, kai pasirodo, kad investicijos yra finansiškai perspektyvios, tačiau negaunama pakankamai finansavimo iš rinkos šaltinių;
- b) papildomumas: finansinėmis priemonėmis nesiekama pakeisti finansinių priemonių, kurias naudoja valstybės narės, privačiojo sektoriaus finansavimo arba kitokios finansinės Sąjungos intervencijos;
- c) jomis neiškreipiama konkurencija vidaus rinkoje ir jos atitinka valstybės pagalbos taisykles;
- d) sverto poveikis: Sąjungos įnašu į finansinę priemonę siekiama sutelkti visuotines investicijas, didesnes už Sąjungos įnašą, pagal iš anksto apibrėžtus rodiklius;
- e) interesų suderinimas: Komisija, įgyvendindama finansines priemones, užtikrina, kad būtų bendras interesas siekti su finansine priemone susijusių politikos tikslų, kurių būtų galima skatinti numatant, pavyzdžiui, bendrąją investavimą, rizikos pasidalijimo reikalavimus arba finansines paskatas, tuo pat metu užkertant kelią įgaliojimų subjektų interesų konfliktui, kai jie vykdo kitą veiklą;
- f) finansinės priemonės nustatomos remiantis *ex ante* vertinimu, įskaitant galimo 8 dalies f punkte nurodytų papildomų išteklių pakartotinio panaudojimo vertinimą.

3. Su finansine priemone susijusios biudžeto išlaidos ir Sąjungos finansinė atsakomybė jokių būdu neviršija tai priemonei paskirto atitinkamo biudžetinio išpareigojimo sumos, taip pašalinant neapibrėžtųjų išpareigojimų biudžete galimybę.

4. Subjektai, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punkto ii, iii, v ir vi papunkčius, ir visi finansų tarpininkai, atrinkti dalyvauti vykdančioms finansines operacijas pagal finansinę priemonę laikosi atitinkamų pinigų plovimo prevencijos, kovos su terorizmu ir mokesčių sukčiavimu standartų ir taikomų teisės aktų. Finansinių priemonių pagal šią antraštinę dalį įgyvendinimo tikslais subjektai, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punkto ii, iii, v ir vi papunkčius, nėra įsisteigę ir nepalaiko verslo santykių su subjektais, registruotais teritorijose, kurios pagal savo jurisdikciją nebendradarbiauja su Sąjunga tarptautiniu mastu suderintų mokesčių standartų taikymo srityje, ir tokius reikalavimus pateikia savo sutartyse su atrinktais finansiniais tarpininkais.

5. Subjektai, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punkto ii, iii, v ir vi papunkčius, Sąjungos finansinių priemonių valdyje dalyvaujantys finansiniai tarpininkai, nurodyti 4 dalyje, ir galutiniai Sąjungos paramos pagal šią antraštinę dalį gavėjai Audito Rūmams pagal 161 straipsnį suteikia visas galimybes ir pateikia visą informaciją, kurią Audito Rūmai mano esant reikalingą savo užduočiai atlikti.

Sąjungos paramai pagal šią antraštinę dalį taikomas Reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ⁽¹⁾.

6. Sumos, atitinkančios bent Sąjungos įnašą arba, jei taikoma, jo daugiklius, naudojamos konkrečių politikos tikslų, kurių siekiama finansine priemone, įgyvendinimui, ir dėl jų neturi atsirasti netinkamų pranašumų, ypač netinkamų dividendų ar pelno trečiosioms šalims forma.

Nedarant poveikio konkrečioms sektoriams taikomoms taisyklėms dėl pasidalijamojo valdymo, įplaukos, įskaitant dividendus, kapitalo prieaugį, garantinius mokesčius, paskolų palūkanas ir patikos sąskaitų sumų, grąžintų Komisijai, ar patikos sąskaitų, atidarytų finansinėms priemonėms ir priskirtų paramos iš biudžeto pagal finansinę priemonę mokėjimui, palūkanas, įrašomas į biudžetą atėmus valdymo sąnaudas ir mokesčius.

Metiniai grąžinimai, įskaitant kapitalo grąžinimus, suteiktos garantijos ir pagrindinės paskolų sumos grąžinimai, sumokėti Komisijai ar į patikos sąskaitas, atidarytas finansinėms priemonėms ir priskirtas paramos iš biudžeto pagal finansinę priemonę mokėjimui, sudaro vidaus asignuotąsias įplaukas pagal 21 straipsnį ir, nedarant poveikio šio straipsnio 9 daliai, naudojamos tai pačiai finansinei priemonei laikotarpiu, kuris neviršija įsipareigojimų asignavimui skiriamo laikotarpio, prie kurio pridedami dveji metai, jei pagrindiniame teisės akte nenurodyta kitaip.

7. Mokėjimus į patikos sąskaitas atlieka Komisija remdamasi mokėjimų prašymais, kurie tinkamai pagrįsti mokėjimo planu, ir atsižvelgdama į patikos sąskaitų likutį ir būtinybę išvengti šių

sumų perteklinių likučių. Jei patikos sąskaitų sumų pakanka sutartyse numatytam minimaliam patikos sąskaitų rezervui, kuris padidintas atsižvelgiant į einamųjų finansinių metų mokėjimo planus ir padengia sumas, reikalingas padengti neapibrėžtuosius įsipareigojimus, susijusius su ne euro valiuta vykdomais mokėjimų įsipareigojimais, į patikos sąskaitas nemokamos jokios kitos sumos. Mokėjimų planai pateikiami kasmet arba, prireikus, du kartus per metus.

8. Komisija kiekvienais metais Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia veiklos, susijusios su finansinėmis priemonėmis, ataskaitą. Ataskaitoje pateikiama ši informacija apie kiekvieną finansinę priemonę:

- a) finansinės priemonės ir pagrindinio teisės akto nurodymas;
- b) finansinės priemonės aprašymas, įgyvendinimo tvarka ir Sąjungos įnašo pridėtinė vertė;
- c) finansinės institucijos, kurios dalyvauja jas įgyvendinant, įskaitant bet kokius klausimus, susijusius su 5 dalies taikymu;
- d) bendri biudžetiniai įsipareigojimai ir mokėjimai iš biudžeto kiekvienai finansinei priemonei;
- e) finansinės priemonės veiklos rezultatai, įskaitant atliktas investicijas;
- f) visų sumų, kurios sugrąžintos priemonei kaip vidaus asignuotosios įplaukos pagal 6 dalį, panaudojimo vertinimas;
- g) patikos sąskaitos balansas;
- h) įplaukos ir grąžinamos sumos pagal 6 dalį;
- i) investicijų į nuosavą kapitalą vertė, palyginti su ankstesniais metais;
- j) nuosavo kapitalo arba rizikos pasidalijimo priemonių turto nuvertėjimo ar garantijų priemonių panaudotų garantijų bendros sumos;
- k) siektinas svarto poveikis ir pasiektas svarto poveikis;
- l) jos įnašas siekiant atitinkamos programos tikslų, išmatuotas naudojant nustatytus rodiklius, įskaitant, atitinkamais atvejais, geografinį diversifikavimą.

⁽¹⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

9. Jei Europos Parlamentas ar Taryba mano, kad taikant finansinę priemonę nebuvo veiksmingai pasiekti jos tikslai, jie gali prašyti, kad Komisija pateiktų pasiūlymą dėl peržiūrėto pagrindinio teisės akto siekiant panaikinti priemonę. Finansinės priemonės panaikinimo atveju visos naujos su ta priemone susijusios grąžinamos sumos pagal 6 dalies trečią pastraipą laikomos bendrosiomis iplaukomis.

10. Komisijos svetainėje skelbiamas finansinės priemonės tikslas ir, jei taikoma, jos specialus teisinis statusas ir juridinė registracijos vieta.

11. Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas užtikrina, kad subjektai, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punkto ii, iii, v ir vi papunkčius, iki kitų metų vasario 15 d. pateiktų finansinių priemonių finansines ataskaitas, apimančias laikotarpį nuo sausio 1 d. iki

gruodžio 31 d., parengtas vadovaujantis 143 straipsnyje nurodytomis apskaitos taisyklėmis ir tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais, taip pat visą informaciją, kuri reikalinga finansinių ataskaitų parengimui pagal 68 straipsnio 3 dalį. Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas taip pat užtikrina, kad tie subjektai, iki kitų metų gegužės 15 d. pateiktų finansinių priemonių audituotas finansines ataskaitas.

12. Komisija užtikrina suderintą finansinių priemonių valdymą, visų pirma apskaitos, ataskaitų teikimo, stebėsenos ir finansinės rizikos valdymo srityse.

13. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su finansinių priemonių įgyvendinimu, įskaitant jų naudojimo sąlygas, sverto poveikį, *ex ante* vertinimą, stebėseną ir įnašų iš 175 straipsnyje nurodytų fondų tvarkymą.

IX ANTRAŠTINĖ DALIS

ATASKAITŲ PATEIKIMAS IR APSKAITA

1 SKYRIUS

Ataskaitų pateikimas

141 straipsnis

Ataskaitų struktūra

Ataskaitas sudaro:

- a) konsoliduotosios finansinės ataskaitos, kuriose konsoliduojama finansinė informacija, įtraukta į iš biudžeto finansuojamų institucijų, 208 straipsnyje nurodytų įstaigų ir kitų įstaigų, kurių ataskaitos privalo būti konsoliduojamos pagal 143 straipsnyje nurodytas apskaitos taisykles, finansines ataskaitas;
- b) suvestinės biudžeto ataskaitos, kuriose pateikiama informacija, įtraukta į institucijų biudžeto ataskaitas.

142 straipsnis

Biudžeto ir finansų valdymo ataskaita

1. Kiekviena 141 straipsnyje nurodyta institucija ir įstaiga rengia tų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaitą.

Iki kitų finansinių metų kovo 31 d. jos siunčia ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams.

2. 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje atsižvelgiama (ir absoliučiais skaičiais, ir procentais) bent į asignavimų vykdymo normą ir į suvestinę informaciją apie asignavimų perkėlimus iš vieno biudžeto punkto į kitą.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl biudžeto ir finansų valdymo ataskaitos.

143 straipsnis

Ataskaitoms taikomos taisyklės

1. Komisijos apskaitos pareigūnas priima taisykles vadovaudamasis tarptautiniu mastu pripažintais apskaitos standartais, taikomais viešajam sektoriui. Apskaitos pareigūnas gali nukrypti nuo tų standartų, jei jis mano, kad tai reikalinga norint pateikti tikrą ir teisingą informaciją apie turtą ir išipareigojimus, išlaidas, pajamas ir pinigų srautus. Jei apskaitos taisykle iš esmės nukrypstama nuo tų standartų, finansinių ataskaitų aiškinamosiose pastabose tai nurodoma ir pateikiamos nukrypimo priežastys.

2. 141 straipsnyje nurodytos biudžetinės ataskaitos atitinka šiame reglamente nustatytus biudžeto principus. Jose pateikiama tikra ir teisinga informacija apie biudžeto įplaukas ir išlaidų operacijas.

144 straipsnis

Apskaitos principai

1. 141 straipsnyje nurodytose finansinėse ataskaitose informacija, įskaitant informaciją apie apskaitos politiką, pateikiama tokiu būdu, kad yra užtikrinama, jog ji yra susijusi, patikima, palyginama ir suprantama. Jos parengiamos laikantis visuotinai priimtų apskaitos principų, nustatytų 143 straipsnyje nurodytose apskaitos taisyklėse.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius teisės aktus tam, kad nustatytų apskaitos pareigūno užduočių vykdymo pagal šį straipsnį ir 145, 146, 148, 151, 154, 156 ir 157 straipsnius struktūrą.

145 straipsnis

Finansinės ataskaitos

1. Finansinės ataskaitos pateikiamos milijonais eurų, jas sudaro:

- a) balansas ir finansinės veiklos ataskaita, kuriuose parodytas visas turtas ir įsipareigojimai, finansinė padėtis ir ekonominiai rezultatai praėjusių metų gruodžio 31 d.; jie pateikiami pagal 143 straipsnyje nurodytas apskaitos taisykles;
- b) gryųjų pinigų srautų ataskaita, kurioje parodytos gautos ir išmokėtos sumos per metus ir galutinė išdo padėtis;
- c) grynojo turto pokyčių ataskaita, kuri yra rezervų ir sukaupytų rezultatų judėjimo per metus apžvalga.

2. Finansinių ataskaitų aiškinamosiose pastabose papildoma ir komentuojama informacija, pateikta 1 dalyje nurodytose finansinėse ataskaitose, ir pateikiama visa papildoma informacija, kurios reikalaujama pagal tarptautiniu mastu pripažintą apskaitos praktiką, kai tokia informacija yra svarbi Sąjungos veiklai.

146 straipsnis

Biudžeto vykdymo ataskaitos

1. Biudžeto vykdymo ataskaitos pateikiamos milijonais eurų. Jas sudaro:

- a) ataskaitos, kuriose sujungiamos visos biudžeto įplaukų ir išlaidų operacijos per metus;
- b) aiškinamosios pastabos, kurios papildo ir komentuoja informaciją, pateiktą tose ataskaitose.

2. Biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimo struktūra yra tokia pat kaip ir biudžeto.

147 straipsnis

Preliminarios ataskaitos

1. Kitų 141 straipsnyje nurodytų institucijų ir įstaigų apskaitos pareigūnai iki kitų metų kovo 1 d. siunčia Komisijos apskaitos pareigūnui ir Audito Rūmams savo preliminarias ataskaitas.

2. Kitų 141 straipsnyje nurodytų institucijų ir įstaigų apskaitos pareigūnai iki kitų metų kovo 1 d. taip pat siunčia

Komisijos apskaitos pareigūnui ataskaitų rinkinį, parengtą standartine forma, kurią konsolidavimo tikslais nustato Komisijos apskaitos pareigūnas.

3. Komisijos apskaitos pareigūnas konsoliduoja tas preliminarines ataskaitas su Komisijos preliminariais ataskaitomis ir iki kitų metų kovo 31 d. Audito Rūmams nusiunčia preliminarines Komisijos ataskaitas ir konsoliduotąsias preliminarines Sąjungos ataskaitas.

148 straipsnis

Galutinių konsoliduotųjų ataskaitų patvirtinimas

1. Iki birželio 1 d. Audito Rūmai pateikia savo pastabas dėl 141 straipsnyje nurodytų kitų nei Komisija institucijų ir įstaigų preliminarinių finansinių ataskaitų, o iki birželio 15 d. pateikia pastabas dėl Komisijos preliminarinių ataskaitų ir dėl konsoliduotųjų preliminarinių Sąjungos ataskaitų.

2. Institucijos, išskyrus Komisiją, ir kiekviena 141 straipsnyje nurodyta įstaiga parengia savo galutines ataskaitas ir iki liepos 1 d. jas nusiunčia Komisijos apskaitos pareigūnui, Audito Rūmams, Europos Parlamentui ir Tarybai, kad būtų galima parengti galutines konsoliduotąsias ataskaitas.

Kitų 141 straipsnyje nurodytų institucijų ir įstaigų apskaitos pareigūnai taip pat iki liepos 1 d. siunčia Komisijos apskaitos pareigūnui ataskaitų rinkinį, parengtą standartine forma, kurią konsolidavimo tikslais nustato Komisijos apskaitos pareigūnas.

3. Kiekvienos 141 straipsnyje nurodytos institucijos ir įstaigos apskaitos pareigūnas tą pačią dieną, kurią siunčiamos galutinės ataskaitos, taip pat siunčia Audito Rūmams (ir kopiją Komisijos apskaitos pareigūnui) vadovybės pareiškimo raštą, kuriame apžvelgiamos tos galutinės ataskaitos.

Galutinės ataskaitos pateikiamos kartu su apskaitos pareigūno parengta aiškinamąja pastaba, kurioje jis pareiškia, kad galutinės ataskaitos parengtos pagal šią antraštinę dalį ir taikytinus apskaitos principus, taisykles ir metodus.

4. Komisijos apskaitos pareigūnas rengia galutines konsoliduotąsias ataskaitas, remdamasis pagal 2 dalį institucijų, išskyrus Komisiją, ir įstaigų, nurodytų 141 straipsnyje, pateikta informacija pagal šio straipsnio 2 dalį. Galutinės konsoliduotosios ataskaitos pateikiamos kartu su Komisijos apskaitos pareigūno aiškinamąja pastaba, kurioje jis pareiškia, kad galutines konsoliduotąsias ataskaitas parengė pagal šią antraštinę dalį ir apskaitos principus, taisykles ir metodus, išdėstytus finansinių ataskaitų aiškinamosiose pastabose.

5. Patvirtinusi galutines konsoliduotąsias ataskaitas ir savo galutines ataskaitas, Komisija iki liepos 31 d. jas nusiunčia Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams.

Iki tos pačios dienos Komisijos apskaitos pareigūnas išsiunčia Audito Rūmams vadovybės pareiškimo raštą, kuriame apžvelgiamos galutinės konsoliduotosios ataskaitos.

6. Galutinės konsoliduotosios finansinės ataskaitos iki lapkričio 15 d. paskelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* kartu su Audito Rūmų patikinimo pareiškimu pagal SESV 287 straipsnį ir Euratomo sutarties 160a straipsnį.

2 SKYRIUS

Informacija apie biudžeto vykdymą

149 straipsnis

Biudžeto garantijų ir rizikos ataskaita

Be ataskaitų, nurodytų 145 ir 146 straipsniuose, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai vieną kartą per metus praneša apie biudžeto garantijas, nurodytas 49 straipsnio 1 dalies d punkte, ir atitinkamą riziką.

Tuo pačiu metu ta informacija siunčiama Audito Rūmams.

150 straipsnis

Informacija apie biudžeto vykdymą

1. Be ataskaitų, nurodytų 145 ir 146 straipsniuose, Komisijos apskaitos pareigūnas vieną kartą per mėnesį Europos Parlamentui ir Tarybai siunčia bent skyrių lygmeniu susumuotus biudžeto vykdymo, įplaukų ir išlaidų skaičius, juos lyginant su visais asignavimais.

Tais skaičiais taip pat pateikiama informacija apie tai, kaip yra panaudoti į kitą laikotarpį perkeltieji asignavimai.

Šie skaičiai siunčiami per dešimt darbo dienų nuo kiekvieno mėnesio pabaigos.

2. Tris kartus per metus per 30 darbo dienų po gegužės 31 d., rugpjūčio 31 d. ir gruodžio 31 d. Komisijos apskaitos pareigūnas Europos Parlamentui ir Tarybai atsiunčia biudžeto vykdymo ataskaitą, kurioje įplaukos ir išlaidos parodomos pagal skyrius, straipsnius ir punktus.

Tose ataskaitose taip pat pateikiama informacija apie tai, kaip panaudoti iš praėjusių finansinių metų perkelti asignavimai.

3. Skaičiai ir biudžeto vykdymo ataskaitos tuo pačiu metu siunčiami ir Audito Rūmams, ir paskelbiami Komisijos svetainėje.

4. Iki kiekvienų metų rugsėjo 15 d. apskaitos pareigūnas Europos Parlamentui ir Tarybai siunčia ataskaitą, kurioje pateikiama informacija apie pastebėtą esamą riziką, nustatytas bendras tendencijas, kylančius naujus klausimus dėl apskaitos, pažangą sprendžiant su apskaita susijusius klausimus, įskaitant tuos, kuriuos iškėlė Audito Rūmai, ir informaciją apie susigrąžintąsias lėšas.

3 SKYRIUS

Apskaita

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos

151 straipsnis

Apskaitos sistema

1. Institucijos apskaitos sistema – yra skirta padėti organizuoti biudžeto ir finansinę informaciją taip, kad skaičius būtų galima įrašyti, susisteminti ir užregistruoti.

2. Apskaitos sistemą sudaro bendrosios sąskaitos ir biudžetinės sąskaitos. Sąskaitos tvarkomos eurai ir pagal kalendorinius metus.

3. Įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas taip pat gali sudaryti ir tvarkyti analitines sąskaitas.

152 straipsnis

Institucijų apskaitos sistemos bendrieji reikalavimai

Komisijos apskaitos pareigūnas, pasikonsultavęs su kitų institucijų ir įstaigų, nurodytų 141 straipsnyje, apskaitos pareigūnais, pagal 143 straipsnį patvirtina apskaitos taisykles ir suderintą sąskaitų planą, kurie turi būti taikomi visose institucijose, antros dalies V antraštinėje dalyje nurodytose įstaigose ir visose 141 straipsnyje nurodytose įstaigose.

2 skirsnis

Bendrosios sąskaitos

153 straipsnis

Bendrosios sąskaitos

Bendrosiose sąskaitose chronologine tvarka dvejybiniu principu registruojami visi įvykiai ir operacijos, kurios turi įtakos 141 straipsnyje nurodytų institucijų ir įstaigų ekonominei ir finansinei padėčiai, turtui ir išipareigojimams.

154 straipsnis

Įrašai bendrosiose sąskaitose

1. Likučiai ir bendrųjų sąskaitų pokyčiai įrašomi į apskaitos žurnalus.

2. Visi apskaitos įrašai, įskaitant sąskaitų tikslinimą, turi būti paremti patvirtinamaisiais dokumentais, su kuriais įrašai yra susiję.

3. Apskaitos sistemoje turi būti galima vykdant auditą aiškiai atsekti visus apskaitos įrašus.

155 straipsnis

Apskaitos patikslinimai

Laikotarpiu nuo finansinių metų pabaigos iki bendrųjų sąskaitų pateikimo dienos apskaitos pareigūnas atlieka patikslinimus, nesusijusius su tų metų išmokomis ir įplaukomis, kurie yra būtini, kad tose sąskaitose pateikta informacija būtų teisinga ir tikra. Tokie patikslinimai atitinka 143 straipsnyje nurodytas apskaitos taisykles.

3 skirsnis

Biudžetinės sąskaitos

156 straipsnis

Biudžeto apskaita

1. Biudžetinėse sąskaitose pateikiama detali biudžeto vykdymo informacija.

2. 1 dalies tikslais, biudžetinėse sąskaitose registruojamos visos biudžeto įplaukų ir išlaidų operacijos, numatytos pirmos dalies IV antraštinėje dalyje.

4 SKYRIUS

Turto inventorius

157 straipsnis

Inventorius

1. Kiekviena 141 straipsnyje nurodyta institucija ir įstaiga sudaro inventorinius sąrašus, kuriuose nurodomas viso Sąjungos materialaus, nematerialaus ir finansinio turto kiekis ir vertė pagal Komisijos apskaitos pareigūno parengtą modelį.

Kiekviena 141 straipsnyje nurodyta institucija ir įstaiga tikrina, kad inventorinio sąrašo įrašai atitiktų tikrą padėtį.

2. Sąjungos materialaus turto pardavimas turi būti tinkamai reklamuojamas.

X ANTRAŠTINĖ DALIS

IŠORĖS AUDITAS IR BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS

1 SKYRIUS

Išorės auditas

158 straipsnis

Audito Rūmų vykdomas išorės auditas

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija Audito Rūmams kuo greičiau praneša apie visus sprendimus ir taisykles, priimtus pagal 13, 16, 21, 25, 26, 29 ir 40 straipsnius.

159 straipsnis

Audito taisyklės ir procedūros

1. Audito Rūmai, tirdami, ar visos įplaukos yra gautos ir visos išlaidos padarytos teisėtai ir tinkamai, atsižvelgia į Sutartį, biudžetą, šį reglamentą, pagal šį reglamentą priimtus deleguotuosius aktus ir visus kitus teisės aktus, priimtus pagal Sutartį.

2. Vykdydami savo užduotis Audito Rūmai turi teisę susipažinti, kaip numatyta 161 straipsnyje, su visais dokumentais ir informacija, susijusia su departamentų ar įstaigų finansų valdymu, atliekant Sąjungos finansuojamas arba bendrai finansuojamas operacijas. Jie turi teisę užduoti klausimus bet kuriam pareigūnui, atsakingam už įplaukų arba išlaidų operacijas, ir taikyti visas minėtiems departamentams arba įstaigoms tinkamas audito procedūras. Auditas valstybėse narėse atliekamas kartu su nacionalinėmis audito institucijomis arba, kai jos neturi būtinų įgaliojimų, su kompetentingais nacionaliniais departamentais. Audito Rūmai ir valstybių narių nacionalinės

audito institucijos bendradarbiauja pasitikėjimo dvasia, išlaikydamos savo nepriklausomumą.

Audito Rūmai, siekdami gauti visą informaciją, būtiną užduotims atlikti, kurios jiems yra pavestos pagal Sutartį arba pagal jas priimtus teisės aktus, savo pageidavimu gali dalyvauti biudžeto vykdymo audito veikloje, kurią atlieka kuri nors institucija arba kuri atliekama jos vardu.

Audito Rūmų prašymu, kiekviena institucija įgalioja finansų institucijas, kuriose laikomos Sąjungos lėšos, suteikti galimybę Audito Rūmams užtikrinti, kad išoriniai duomenys sutaptų su finansinėmis ataskaitomis.

3. Vykdydami savo užduotis, Audito Rūmai institucijoms ir įstaigoms, kurioms taikomas šis reglamentas, praneša savo darbuotojų, kurie yra įgalioti atlikti jų auditą, vardus ir pavardes.

160 straipsnis

Vertybinių popierių ir grynųjų pinigų patikrinimai

Audito Rūmai užtikrina, kad visi vertybiniai popieriai ir gryniesi pinigai sąskaitose arba kasoje būtų patikrinti pagal saugotojo pasirašytus orderius arba pagal oficialų memorandumą apie turimus grynuosius pinigus ir vertybinius popierius. Jie gali patys vykdyti tokius patikrinimus.

161 straipsnis

Audito Rūmų prieigos teisė

1. Komisija, kitos institucijos, įstaigos, administruojančios įplaukas ar išlaidas Sąjungos vardu, bei galutiniai gavėjai suteikia Audito Rūmams visas priemones ir visą informaciją, kuri, Audito Rūmų nuomone, jiems reikalinga savo užduotims atlikti. Audito Rūmams jie pateikia visus dokumentus, susijusius su sutarčių, finansuojamų iš biudžeto, sudarymu ir vykdymu, visas grynujų pinigų ir medžiagų sąskaitas, visus apskaitos įrašus ir patvirtinamuosius dokumentus bei su jais susijusius administracinius dokumentus, visus su įplaukomis ir išlaidomis susijusius dokumentus, visus inventorinius sąrašus, visas organizacines departamentų diagramas, kuriuos Audito Rūmai laiko reikalingais, atliekant biudžetinių ir finansinių rezultatų ataskaitų auditą, remiantis įrašais ar vietoje atliekamu auditu ir tuo pačiu tikslu visais vietoje esančiais dokumentais bei duomenimis, parengtais arba saugomais elektroniniu pavidalu.

Vidaus audito padaliniai ir kitos atitinkamų nacionalinių administracijų tarnybos Audito Rūmams suteikia visas galimybes, kurias mano esant reikalingas jų užduotims atlikti.

2. Pareigūnai, kurių veiklą tikrina Audito Rūmai:

- a) parodo įrašus apie pinigus kasoje, kitus grynuosius pinigus, vertybinius popierius ir visą kitą medžiagą, taip pat patvirtinamuosius dokumentus, susijusius su tuo, kaip jie valdo jiems pavestas lėšas, taip pat su tuo susijusias visas knygas, žurnalus ir kitus dokumentus;
- b) pateikia susirašinėjimo ir visus kitus dokumentus, kurių reikia 159 straipsnio 1 dalyje nurodytam išsamiam auditui atlikti.

Informacijos pagal pirmos pastraipos b punktą gali prašyti tik Audito Rūmai.

3. Audito Rūmai įgaliojami tikrinti dokumentus, susijusius su Sąjungos įplaukomis ir išlaidomis, kuriuos turi institucijų departamentai, ypač departamentai, atsakingi už sprendimus dėl tokių įplaukų ir išlaidų, įstaigos, administruojančios įplaukas arba išlaidas Sąjungos vardu, ir iš biudžeto išmokas gaunantys fiziniai arba juridiniai asmenys.

4. Įstaigų, neįnešančių į institucijų sudėtį, gautų Sąjungos lėšų įnašų pavidalu panaudojimas taip pat tikrinamas, nustatant, ar įplaukos yra gautos ir išlaidos padarytos teisėtai ir tinkamai, ir ar jos yra patikimai valdomos.

5. Sąjungos finansavimo gavėjai, neįnešantys į institucijų sudėtį, raštu paliudija, kad jie sutinka, kad Audito Rūmai atliktų

auditą, kaip naudojamos finansavimo lėšos, o jiems nesutinkant, tokių sutikimą raštu pateikia rangovai arba subrangovai.

6. Komisija Audito Rūmų prašymu jiems pateikia bet kurią informaciją apie skolinimosi ir skolinimo veiklą.

7. Naudojant integruotą kompiuterių sistemą nesumažėja Audito Rūmų galimybės susipažinti su patvirtinamaisiais dokumentais.

162 straipsnis

Audito Rūmų metinė ataskaita

1. Iki birželio 30 d. Audito Rūmai Komisijai ir atitinkamoms institucijoms perduoda visas pastabas, kurios, jų nuomone, turėtų atispindėti metinėje ataskaitoje. Tos pastabos lieka konfidencialios ir joms taikoma prieštaravimų procedūra. Kiekviena institucija savo atsakymą Audito Rūmams atsiunčia iki spalio 15 d. Institucijų, išskyrus Komisijos, atsakymai tuo pačiu metu siunčiami Komisijai.

2. Metinėje ataskaitoje pateikiamas finansų valdymo patikimumo vertinimas.

3. Metinėje ataskaitoje yra skirsnis, skirtas kiekvienai institucijai. Audito Rūmai ataskaitą gali papildyti bet koku, jų nuomone, reikalingu apibendrinimu arba bendromis pastabomis.

Audito Rūmai imasi visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad kiekvienos institucijos atsakymas į jų pastabas būtų paskelbtas šalia arba po kiekvienos pastabos, su kuria jis susijęs.

4. Iki lapkričio 15 d. Audito Rūmai institucijoms, atsakingoms už biudžeto įvykdymo patvirtinimą, ir kitoms institucijoms perduoda savo metinę ataskaitą su institucijų atsakymais ir užtikrina jos paskelbimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5. Kai tik Audito Rūmai perduoda metinę ataskaitą, Komisija atitinkamoms valstybėms narėms nedelsdama praneša tos ataskaitos detales, kurios susijusios su lėšų, už kurias pagal galiojančias taisykles jos yra atsakingos, valdymu.

Gavusios tokią informaciją, valstybės narės Komisijai atsako per 60 dienų. Komisija iki vasario 28 d. tos informacijos apibendrinimą perduoda Audito Rūmams, Europos Parlamentui ir Tarybai.

163 straipsnis

Audito Rūmų specialiosios ataskaitos

1. Audito Rūmai atitinkamai institucijai arba įstaigai perduoda pastabas, kurios, jų nuomone, turėtų būti pateiktos specialiojoje ataskaitoje. Tos pastabos lieka konfidencialios ir joms taikoma prieštaravimų procedūra.

Atitinkama institucija arba įstaiga per du su puse mėnesio nuo pastabų perdavimo Audito Rūmams praneša savo atsakymus, kuriuos ji nori pateikti dėl tų pastabų.

Audito Rūmai galutinį specialiosios ataskaitos variantą patvirtina kitą mėnesį, gavę susijusios institucijos arba įstaigos atsakymus.

Specialiosios ataskaitos kartu su atitinkamų institucijų arba įstaigų atsakymais nedelsiant perduodamos Europos Parlamentui ir Tarybai ir kiekviena iš šių institucijų sprendžia, prireikus kartu su Komisija, kokių veiksmų reikia imtis.

Audito Rūmai imasi visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad kiekvienos susijusios institucijos arba įstaigos atsakymai į jos pastabas būtų paskelbti kartu su specialia ataskaita.

2. SESV 287 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nurodytas nuomones, nesusijusias su pasiūlymais arba projektais, kuriems taikoma teisėkūros konsultavimosi procedūra, Audito Rūmai gali skelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Sprendimą dėl skelbimo Audito Rūmai priima pasikonsultavę su institucija, kuri prašė nuomonės arba kuri yra su juo susijusi. Nuomonės skelbiamos kartu su atitinkamų institucijų pastabomis.

2 SKYRIUS

Biudžeto įvykdymo patvirtinimas

164 straipsnis

Biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros tvarkaraštis

1. Europos Parlamentas, remdamasis Tarybos rekomendacija, priimta kvalifikuota balsų dauguma, iki $n+2$ metų gegužės 15 d. priima sprendimą, kad Komisija n metų biudžetą įvykdė.

2. Jei 1 dalyje nustatytą dieną sprendimo priimti negalima, Europos Parlamentas arba Taryba Komisijai praneša sprendimo atidėjimo priežastis.

3. Jei Europos Parlamentas atideda sprendimą dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo, Komisija deda visas pastangas kuo skubiau imtis priemonių sprendimo priėmimo kliūtims pašalinti arba padėti jas pašalinti.

165 straipsnis

Biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra

1. Sprendimas dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo priimamas dėl visų Sąjungos įplaukų ir išlaidų sąskaitų, galutinio likučio ir balanse įrašyto Sąjungos turto ir išpareigojimų.

2. Prieš priimdamas sprendimą dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo, Europos Parlamentas, Tarybai tą jau padarius, išanalizuoja ataskaitų rinkinį, finansines ataskaitas ir įvertinimo pranešimą, nurodytą SESV 318 straipsnyje. Jis taip pat išnagrinėja Audito Rūmų metines ataskaitas kartu su audituotų institucijų atsakymais, visomis atitinkamų finansinių metų specialiosiomis Audito Rūmų ataskaitomis ir Audito Rūmų patikinimo pareiškimą dėl sąskaitų patikimumo ir operacijų, kuriomis jos paremtos, teisėtumo ir tvarkingumo.

3. Komisija Europos Parlamento prašymu pateikia visą informaciją, kurios reikia sprendimo dėl susijusių finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo priėmimo sklandžiai procedūrai pagal SESV 319 straipsnį.

166 straipsnis

Tolesnės priemonės

1. Vadovaudamasi SESV 319 straipsniu ir Euratomo sutarties 106a straipsniu, Komisija ir kitos institucijos imasi deramų priemonių dėl pastabų, pateiktų kartu su Europos Parlamento sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo, ir dėl pastabų, pateiktų kartu su Tarybos rekomendacija priimti sprendimą dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo.

2. Europos Parlamento arba Tarybos prašymu institucijos praneša apie priemones, kurių buvo imtasi, atsižvelgiant į tas pastabas ir komentarus, ir, visų pirma, apie nurodymus, kuriuos jos davė visiems savo departamentams, kurie yra atsakingi už biudžeto vykdymą. Valstybės narės bendradarbiauja su Komisija, pranešdamos jai apie priemones, kurių jos ėmėsi dėl tų pastabų, kad Komisija galėtų į jas atsižvelgti, rengdama savo pačios ataskaitą. Audito Rūmams taip pat perduodamos institucijų ataskaitos.

167 straipsnis

Specialiosios nuostatos dėl EIVT

EIVT taikomos procedūros, nustatytos SESV 319 straipsnyje ir šio reglamento 164, 165 ir 166 straipsniuose. EIVT visapusiškai bendradarbiauja su institucijomis, dalyvaujančiomis biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūroje, ir atitinkamais atvejais pateikia visą reikalingą papildomą informaciją, be kita ko, dalyvaudama atitinkamų įstaigų posėdžiuose.

ANTRA DALIS SPECIALIOSIOS NUOSTATOS

I ANTRAŠTINĖ DALIS EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO GARANTIJŲ FONDAS

168 straipsnis

Specialiosios nuostatos dėl Europos žemės ūkio garantijų fondo

1. Pirma ir trečia dalys taikomos institucijų ir įstaigų, nurodytų Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) taisyklėse, išlaidoms ir įplaukoms, išskyrus atvejus, kai šioje antraštinėje dalyje yra numatyta kitaip.

2. Veikla, kurią tiesiogiai valdo Komisija, įgyvendinama vadovaujantis pirmos ir trečios dalies taisyklėmis.

169 straipsnis

EŽŪGF asignavimų įsipareigojimai

1. Kiekvienais finansiniais metais EŽŪGF asignavimai apima nediferencijuotuosius asignavimus, išskyrus išlaidas, susijusias su priemonėmis, nurodytomis Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 3 straipsnio 2 dalyje, kurios padengiamos diferencijuotaisiais asignavimais.

2. Perkeltieji mokėjimų asignavimai, kurie per finansinius metus buvo neišnaudoti, panaikinami.

3. Nepaskirtus asignavimus, susijusius su veiksmams, nurodytais Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 3 straipsnio 1 dalyje, galima perkelti tik į kitus finansinius metus.

Taip perkeliama į kitą ataskaitinį laikotarpį asignavimų suma, kuri negali viršyti 2 % pradinių asignavimų, negali būti didesnė už 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams⁽¹⁾, 11 straipsnyje nurodyto tiesioginių išmokų patikslinimo sumą, taikytą praėjusiais finansiniais metais.

Į kitą laikotarpį perkelti asignavimai grąžinami tik į tas biudžeto eilutes, kurios apima veiksmus, nurodytus Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 3 straipsnio 1 dalies c punkte.

Taip perkėlus asignavimus į kitą laikotarpį, papildoma išmoka gali būti sumokėta tik tiems galutiniais gavėjams, kuriems praėjusiais finansiniais metais buvo taikomas tiesioginių išmokų patikslinimas, nurodytas Reglamento (EB) Nr. 73/2009 11 straipsnyje.

⁽¹⁾ OL L 30, 2009 1 31, p. 16.

Sprendimą dėl asignavimų perkėlimo į kitą laikotarpį Komisija priima tų metų, į kuriuos perkeliama asignavimai, vasario 15 d. ir apie tai praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

170 straipsnis

EŽŪGF asignavimų bendrieji laikinieji įsipareigojimai

1. Komisija valstybėms narėms kompensuoja jų patirtas EŽŪGF išlaidas.

2. Komisijos sprendimai, kuriuose nustatomos tokių išlaidų išmokėjimo sumos, sudaro bendruosius laikinuosius įsipareigojimus, kurie negali viršyti visų asignavimų, įtrauktų į EŽŪGF.

3. Nuo finansinių metų lapkričio 15 d. įprastas valdymo išlaidas EŽŪGF galima paskirstyti iš anksto pagal kitiems finansiniams metams numatytus asignavimus. Tačiau tokie įsipareigojimai neviršija trijų ketvirčių visų finansinių metų atitinkamų asignavimų. Jie taikomi tik išlaidoms, kurioms šis principas yra nustatytas galiojanciam pagrindiniame teisės akte.

171 straipsnis

EŽŪGF biudžetinių įsipareigojimų tvarkaraštis ir terminas

1. Per du mėnesius nuo tos dienos, kai buvo gautos valstybių narių atsiųstos finansinės ataskaitos, išlaidos, kurias yra padariusios EŽŪGF taisyklėse nurodytos institucijos ir įstaigos, priskiriamos įsipareigojimams pagal skyrius, straipsnius ir punktus. Toks priskyrimas įsipareigojimams gali būti atliktas praėjus šiam dviejų mėnesių laikotarpiui, kai reikia taikyti procedūrą dėl asignavimų perkėlimo, susijusią su konkrečiomis biudžeto eilutėmis. Išskyrus atvejus, kai valstybės narės dar nėra atlikusios mokėjimų arba kai abejojama jų atitikimu reikalavimams, sumos įrašomos kaip mokėjimai per tą patį dviejų mėnesių laikotarpį.

Pirmoje pastraipoje nurodyti įsipareigojimai atimami iš bendrųjų laikinųjų įsipareigojimų, nurodytų 170 straipsnyje.

2. Bendrieji laikinieji įsipareigojimai, kurie yra numatyti finansiniams metams ir kurie dar nepaskirstyti pagal biudžeto nomenklatūros konkrečias eilutes iki kitų finansinių metų vasario 1 d., panaikinami, kiek tai susiję su atitinkamais finansiniais metais.

3. 1 ir 2 dalys taikomos, atsižvelgiant į sąskaitų išnagrinėjimą ir patvirtinimą.

172 straipsnis

EŽŪGF išlaidų apskaita

Biudžeto apskaitoje išlaidos įrašomos į finansinių metų ataskaitas, remiantis Komisijos iki tų finansinių metų gruodžio 31 d. valstybėms narėms grąžintomis sumomis, jei mokėjimo pavedimą apskaitos pareigūnas gauna iki kitų finansinių metų sausio 31 d.

173 straipsnis

EŽŪGF asignavimų perkėlimas

1. Kai Komisija perkelia asignavimus pagal 26 straipsnio 1 dalį, ji priima sprendimą iki kitų finansinių metų sausio 31 d. ir apie tai praneša Europos Parlamentui ir Komisijai, kaip numatyta 26 straipsnio 1 dalyje.

2. Kitais, 1 dalyje nenurodytais atvejais, Komisija pasiūlymus dėl perkėlimo Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia iki kitų finansinių metų sausio 10 d.

Europos Parlamentas ir Taryba sprendimus dėl tokių perkėlimų priima 27 straipsnyje numatyta tvarka, bet šio straipsnio tikslais taikytinas terminas yra trys savaitės.

174 straipsnis

EŽŪGF asignuotosios įplaukos

1. Asignuotosios įplaukos pagal šią antraštinę dalį priskiriamos atsižvelgiant į įplaukų kilmę pagal 21 straipsnio 3 dalį.

2. Sprendimų rezultatai, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 30 straipsnyje, įrašomi į vieną straipsnį.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

STRUKTŪRINIAI FONDAI, SANGLAUDOS FONDAS, EUROPOS ŽUVININKYSTĖS FONDAS, EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI IR PASIDALIJAMOJO VALDYMO PRINCIPU VALDOMI FONDAI, SUSIJĘ SU LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO ERDVE

175 straipsnis

Specialiosios nuostatos

1. Pirma ir trečia dalys taikomos išlaidoms, kurias patyrė institucijos ir įstaigos, nurodytos 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai⁽¹⁾, 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo⁽²⁾, 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1081/2006 dėl Europos socialinio fondo⁽³⁾, 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1083/2006, nustatančiame bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo⁽⁴⁾, 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1084/2006, įsteigiančiame Sanglaudos fondą⁽⁵⁾, 2006 m. liepos 27 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo⁽⁶⁾, ir pasidalijamojo valdymo principu pagal 59 straipsnį valdomi fondai, susiję su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, įskaitant Solidarumo ir migracijos srautų valdymo programai numatytus fondus (toliau – fondai), ir jų įplaukoms, išskyrus atvejus, kai šioje antraštinėje dalyje yra numatyta kitaip.

2. Operacijos, kurias tiesiogiai valdo Komisija, taip pat įgyvendinamos pagal pirmoje ir trečioje dalyse nustatytas taisykles.

176 straipsnis

Atsižvelgimas į paskirtus įsipareigojimų asignavimus

Europos Parlamentas ir Taryba atsižvelgia į paskirtus įsipareigojimų asignavimus, numatytus atitinkamuose pagrindiniuose

teisės aktuose, reglamentuojančiuose struktūrinius veiksmus, kaimo plėtrą ir Europos žuvininkystės fondą.

177 straipsnis

Įnašų mokėjimai, tarpinės išmokos ir grąžinamos sumos

1. Finansinius įnašus iš fondų Komisija išmoka pagal 175 straipsnyje nurodytus reglamentus.

2. Komisijos atliekamų tarpinių išmokų terminai nustatomi pagal 175 straipsnyje nurodytus reglamentus.

3. Vadovaujantis 175 straipsnyje nurodytais reglamentais, dėl išankstinio finansavimo mokėjimų, susijusių su tam tikra veikla, visiško ar dalinio sugrąžinimo neturi būti mažinamas atitinkamai veiklai skirtas įnašas iš fondų.

Laikantis 21 straipsnio 3 dalies c punkto grąžinamos sumos sudaro vidaus asignuotąsias įplaukas.

⁽¹⁾ OL L 277, 2005 10 21, p. 1.

⁽²⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 1.

⁽³⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 12.

⁽⁴⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 25.

⁽⁵⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 79.

⁽⁶⁾ OL L 223, 2006 8 15, p. 1.

Valstybių narių grąžinamoms sumoms ir įnašams iš fondų taikomi 175 straipsnyje nurodyti reglamentai.

4. Nukrypstant nuo 14 straipsnio nuostatų, gruodžio 31 d. turimus įsipareigojimų asignavimus, atsiradusius iš išankstinio finansavimo mokėjimų susigrąžinimo, galima perkelti į kitą laikotarpį iki programos užbaigimo ir prireikus juos panaudoti, kai nebėra kitų įsipareigojimų asignavimų.

5. Biudžeto apskaitoje išlaidos įrašomos į finansinių metų sąskaitas, remiantis Komisijos iki tų finansinių metų gruodžio 31 d. valstybėms narėms grąžintomis sumomis, įskaitant išlaidas, iki kitų finansinių metų sausio 31 d. padengiamas iš tą mėnesį turimų mokėjimų asignavimų atlikus 179 straipsnyje nurodytus perkėlimus.

178 straipsnis

Asignavimų panaikinimas

1. Komisija automatiškai panaikina asignavimus, paskirtus įsipareigojimams 175 straipsnyje nurodytuose reglamentuose nustatytomis sąlygomis.

2. Panaikinti asignavimai gali būti vėl naudojami, jei įvyko akivaizdi klaida išimtinai dėl Komisijos kaltės.

Šiuo tikslu Komisija persvarsto praėjusiais finansiniais metais panaikintus asignavimus ir iki einamųjų finansinių metų vasario 15 d. priima sprendimą, remdamasi poreikiu, ar reikia atitinkamus asignavimus vėl leisti naudoti.

181 straipsnis

Mokslinių tyrimų fondai

1. Moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai skirtiems asignavimams taikomos pirma ir trečia dalys, išskyrus atvejus, kai šioje antraštinėje dalyje yra numatyta kitaip.

Tokie asignavimai įrašomi arba vienoje iš biudžeto antraštinių dalių, susijusių su „Netiesioginiai moksliniai tyrimai“ arba „Tiesioginiai moksliniai tyrimai“ politikos srities veikla, arba skyriuje, susijusiame su mokslinių tyrimų veikla kitoje antraštinėje dalyje.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su mokslinių tyrimų operacijų rūšimis.

179 straipsnis

Asignavimų perkėlimas

1. Išskyrus Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai atvejį, šioje antraštinėje dalyje nurodytas veiklos išlaidas Komisija gali perkelti iš vienos antraštinės dalies į kitą, jei atitinkami asignavimai yra skirti tam pačiam tikslui, kaip numatyta 175 straipsnyje nurodytuose reglamentuose, arba priklauso techninės pagalbos išlaidoms. Komisija savo sprendimus priima iki kitų finansinių metų sausio 31 d.

2. Kitais, 1 dalyje nenurodytais atvejais, Komisija pasiūlymus dėl perkėlimo į mokėjimų asignavimų fondus Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia iki kitų finansinių metų sausio 10 d. Mokėjimų asignavimai gali būti perkeliama iš bet kurio biudžeto punkto. Europos Parlamentas ir Taryba sprendimus dėl tokių perkėlimų priima 27 straipsnyje numatyta tvarka, bet šiame straipsnyje taikytinas terminas yra trys savaitės.

3. Jei Europos Parlamentas ir Taryba perkėlimo nepatvirtina arba patvirtina tik iš dalies, atitinkama išlaidų dalis, nurodyta 177 straipsnio 5 dalyje, priskiriama kitų finansinių metų mokėjimų asignavimams.

180 straipsnis

Valdymas, atranka ir auditas

Valdymą ir projektų atranką bei jų auditą reglamentuoja 175 straipsnyje nurodyti reglamentai.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

MOKSLINIAI TYRIMAI

2. Asignavimai, susiję su Anglijų ir plieno mokslinių tyrimų fondo, įsteigto p. Protokolu (Nr. 37) dėl EAPB sutarties galiojimo pabaigos finansinių padarinių ir dėl Anglijų ir plieno mokslinių tyrimų fondo, pridėtu prie ES sutarties ir SESV, gautomis įplaukomis, laikomi asignuotosiomis įplaukomis pagal 21 straipsnį. Iš tokių įplaukų sudaryti įsipareigojimų asignavimai gali būti naudojami, kai tik apskaičiuojamos gautinos sumos, o mokėjimų asignavimai – kai tik gaunamos įplaukos.

3. Veiklos išlaidas, nurodytas šioje antraštinėje dalyje, Komisija gali perkelti iš vienos antraštinės dalies į kitą, jei asignavimai yra naudojami tuo pačiu tikslu.

4. Ekspertai, apmokami iš moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai skirtų asignavimų, samdomi tokia tvarka, kurią nustato Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami kiekvieną bendrąją mokslinių tyrimų programą arba atitinkamas įmonių, mokslo centrų ir universitetų dalyvavimo taisykles.

182 straipsnis

Mokslinių tyrimų fondo išipareigojimai

1. Išipareigojimų asignavimus, atitinkančius išipareigojimų sumą, kuri buvo panaikinta, visiškai arba iš dalies neįvykdžius su moksliniais tyrimais susijusių projektų, kuriems šie asignavimai buvo skirti, išimtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais galima vėl panaudoti, kai labai svarbu įgyvendinti iš pradžių numatytą programą, nebent atitinkamų finansinių metų (n metų) biudžete šiam tikslui lėšos yra numatytos.

2. Taikydama 1 dalį, kiekvienų finansinių metų pradžioje Komisija patikrina praėjusiais finansiniais metais (n-1 metais) panaikintus išipareigojimus ir, atsižvelgdama į reikalavimus, įvertina, ar reikia atitinkamus asignavimus vėl leisti naudoti.

Remdamasi šiuo įvertinimu, iki kiekvienų finansinių metų vasario 15 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai gali pateikti atitinkamus pasiūlymus, pagal kiekvieną biudžeto punktą nurodydama priežastis, dėl kurių tuos asignavimus reikia vėl leisti naudoti.

3. Europos Parlamentas ir Taryba per šešias savaites priima sprendimą dėl Komisijos pasiūlymų. Jei per šį laikotarpį sprendimas nepriimamas, pasiūlymai laikomi patvirtintais.

Išipareigojimų asignavimų suma, kurią vėl leidžiama naudoti n metais jokių būdu neviršija 25 % visos toje pačioje biudžeto eilutėje įrašytos n - 1 metais panaikintų išipareigojimų sumos.

4. Išipareigojimų asignavimai, kuriuos vėl leidžiama naudoti, nėra perkeliama į kitą laikotarpį.

Teisiniai išipareigojimai, susiję su išipareigojimų asignavimais, kuriuos vėl galima naudoti, baigia galioti iki n metų gruodžio 31 d.

Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas n metų pabaigoje galutinai panaikina nepanaudotą išipareigojimų asignavimų, kuriuos vėl buvo leidžiama naudoti, likutį.

183 straipsnis

Jungtinis tyrimų centras

1. Jungtinis tyrimų centras (JRC) gali gauti finansavimą savo dalyvavimui viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose pagal pirmos dalies V ir VI antraštinės dalis, kurios visos arba tam tikra jų dalis yra finansuojamos iš biudžeto, iš asignavimų, įrašytų kitose nei 181 straipsnio 1 dalyje nurodytose antraštinėse dalyse arba skyriuose.

Dalyvavimo viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose tikslais JRC laikomas valstybėje narėje įsteigtu juridiniu asmeniu.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su JTC.

2. Asignavimai, susiję su toliau nurodoma veikla, laikomi asignuotosiomis įplaukomis, kaip nurodyta 21 straipsnio 2 dalyje:

a) dotacijų ir viešųjų pirkimų procedūromis, kuriose dalyvauja JRC;

b) trečiųjų šalių vardu JRC vykdoma veikla arba

c) veikla, kuri vykdoma pagal administracinį susitarimą su kitomis institucijomis arba kitais Komisijos departamentais, siekiant teikti technines mokslines paslaugas.

Iš pirmos pastraipos a ir c punktuose nurodytų įplaukų sudarytus išipareigojimų asignavimus leidžiama naudoti, kai tik apskaičiuojamos gautinos sumos.

Asignavimai, per penkerius metus nepanaudoti pirmos pastraipos c punkte nurodytai veiklai, panaikinami.

3. Tokių asignavimų panaudojimas parodomas biudžeto rezultatų ataskaitos analitinėse sąskaitose pagal kiekvieną veiksmo kategoriją, su kuria jie yra susiję; tokie įrašai turi būti atskirti nuo įplaukų, gautų iš trečiųjų šalių (viešųjų arba privačių) finansavimo, ir nuo įplaukų iš kitų paslaugų, kurias Komisija teikia trečiosioms šalims.

4. Kai JRC dalyvauja dotacijų skyrimo arba pirkimų procedūrose pagal šio straipsnio 1 dalį, jam netaikomos 106 straipsnyje, 107 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose, 108, 109 straipsniuose, 131 straipsnio 4 ir 5 dalyse išdėstytos sąlygos dėl draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūrose ir su šiomis procedūromis susijusių nuobaudų.

Taip pat laikoma, kad JRC atitinka ekonominio ir finansinio pajėgumo reikalavimus.

JRC atleidžiamas nuo garantijų pateikimo, kaip nurodyta 115 ir 134 straipsniuose.

5. Pirmos dalies V antraštinės dalies taisyklės dėl viešųjų pirkimų netaikomos veiklai, kurią JCR atlieka trečiųjų šalių vardu.

6. Nukrypstant nuo 26 straipsnio Komisija biudžeto antraštinėje dalyje, susijusioje su politikos sritimi „Tiesioginiai moksliniai tyrimai“, iš vieno skyriaus į kitą gali perkelti iki 15 % asignavimų eilutėje, iš kurios yra perkeliama.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

IŠORĖS VEIKSMAI

1 SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

184 straipsnis

Išorės veiksmi

1. Pirma ir trečia dalys taikomos išorės veiksmams, finansuojamiems iš biudžeto, išskyrus atvejus, kai šioje antraštinėje dalyje numatyta kitaip.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su veiksmi, kurie gali būti finansuojami kaip išorės veiksmi.

2. Asignavimus veiksmams, nurodytiems 1 dalyje, Komisija naudoja:

a) arba kaip pagalbą, suteikiamą autonominiu pagrindu; arba

b) kartu kaip partnerės su trečiąja šalimi, kaip nurodyta 58 straipsnio 1 dalies c punkto i papunktyje, pasirašydamos finansavimo susitarimą.

3. Kai išorės veiksmi bendrai finansuojami tiek iš į biudžetą įrašytų asignavimų, tiek iš išorės asignuotųjų įplaukų, nurodytų 21 straipsnio 2 dalies b punkte, lėšos, kurios nepaskirtos pasibaigus su atitinkamu veiksmu susijusiam 189 straipsnio 2 dalyje nurodytam sutartiniam laikotarpiui, grąžinamos *pro rata* pagrindu, atėmus vienkartinės išmokas, atitinkančias audito, vertinimo ir nenumatytas išlaidas, kurios gali būti paskirtos vėliau.

4. Šioje antraštinėje dalyje nurodytiems veiksmams netaikoma 90 straipsnio 4 dalies antra pastraipa.

Dotacijų pagal tiesioginį valdymą, kurių vertė daugiau negu 5 000 000 EUR ir kuriomis finansuojami išorės veiksmi, atveju veiksmo laikotarpiu lieka nepatvirtinti daugiausiai du išankstinio finansavimo mokėjimai.

2 SKYRIUS

Veiksmų vykdymas

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos

185 straipsnis

Išorės veiksmų vykdymas

Šioje antraštinėje dalyje nurodytus veiksmus Komisija gali vykdyti tiesiogiai pagal 58 straipsnio 1 dalies a punktą, taikydama pasidalijamojo valdymo principą pagal 58 straipsnio 1

dalies b punktą, arba juos gali vykdyti netiesiogiai bet kuris subjektas arba asmuo, kuriems pavedamos biudžeto vykdymo užduotys pagal 58 straipsnio 1 dalies c punktą, vadovaujantis 58–63 straipsnių atitinkamomis nuostatomis. Asignavimai išorės veiksmams gali būti naudojami kartu su lėšomis iš kitų šaltinių bendrai užduočiai pasiekti.

2 skirsnis

Parama biudžetui ir kelių paramos teikėjų patikos fondai

186 straipsnis

Paramos biudžetui naudojimas

1. Kai numatyta atitinkamuose pagrindiniuose teisės aktuose, Komisija gali suteikti paramą biudžetui trečiajai šaliai gavėjai, jei tos šalies vykdomas viešųjų finansų valdymas yra pakankamai skaidrus, patikimas ir veiksmingas.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su paramos biudžetui naudojimui ir gavėjų išpareigojimais.

2. 84 straipsnyje nurodytame finansavimo sprendime pateikiami paramos biudžetui trečiojoje šalyje gavėjoje teikimo tikslai ir tikėtini rezultatai. Sąjungos įnašo mokėjimas turi būti paremtas 1 dalyje nurodytų sąlygų, įskaitant viešųjų finansų valdymo gerinimą, įgyvendinimu ir aiškiais ir objektyviais veiklos rodikliais, kurie yra pažangos per tam tikrą laiką atitinkamame sektoriuje nustatymo pagrindas.

3. Komisija į atitinkamą finansavimo susitarimą, sudarytą pagal 184 straipsnio 2 dalies b punktą, įtraukia tam tikras nuostatas, pagal kurias trečioji šalis gavėja išpareigoja nedelsdama kompensuoti visas ar dalį tam tikrai veiklai skirtų lėšų, jei nustatoma, kad dėl rimtų pažeidimų, už kuriuos ta šalis gavėja, netinkamai buvo išmokėtos susijusios Sąjungos lėšos.

Siekiant susigrąžinti pirmoje pastraipoje nurodytas lėšas, gali būti taikoma 80 straipsnio 1 dalies antroji pastraipa.

4. Komisija remia trečiosios šalies gavėjos parlamentinės kontrolės ir audito pajėgumų kūrimą ir skaidrumo didinimą bei viešos prieigos prie informacijos užtikrinimą.

187 straipsnis

Sąjungos išorės veiksmų patikos fondai

1. Remdamasi su kitais pagalbos teikėjais sudarytu susitarimu, Komisija gali įkurti patikos fondus veiksmams ekstremaliųjų situacijų atveju, veiksmams po ekstremaliųjų situacijų arba teminiams veiksmams. Kiekvieno patikos fondo steigiamajame teisės akte apibrėžiami patikos fondo tikslai.

2. Sąjungos patikos fondų veikla vykdoma laikantis patikimo finansų valdymo, skaidrumo, proporcingumo, nediskriminavimo ir vienodų sąlygų principų ir vadovaujantis konkrečiais tikslais, apibrėžtais kiekviename steigiamajame teisės akte.

Sąjungos patikos fondų veiklą Komisija vykdo tiesiogiai pagal 58 straipsnio 1 dalies a punktą, išskyrus Sąjungos patikos fondus veiksams ekstremaliųjų situacijų atveju ar veiksams po ekstremaliųjų situacijų, kurie taip pat gali būti vykdoma netiesiogiai, pavedant biudžeto vykdymo užduotis subjektams pagal 58 straipsnio 1 dalies c punkto i, ii, v ir vi papunkčius.

3. Sąjungos patikos fondai tenkina šias sąlygas:

a) Sąjungos veiksmai turi turėti pridėtinę vertę: patikos fondai įkuriami ir jų veikla vykdoma Sąjungos lygmeniu tik tais atvejais, kai jų tikslų, visų pirma dėl jų masto ir poveikio, geriau siekti Sąjungos lygmeniu, o ne nacionaliniu lygmeniu;

b) Sąjungos patikos fondų veikla skatinamas aiškus Sąjungos politikos matomumas ir valdymo privalumai, taip pat užtikrinama geresnė Sąjungos rizikos kontrolė bei geresnis Sąjungos ir kitų paramos teikėjų įnašų išmokėjimas. Jie neturėtų būti įkuriami, jei jų veikla be papildomos naudos sutampa su kitų egzistuojančių finansavimo kanalų ar panašių instrumentų taikymu.

4. Siekiant užtikrinti pagalbos teikėjų ir nemokančių valstybių narių, turinčių stebėtojų teises, veikiančių įnašų atstovavimą ir priimti sprendimus dėl lėšų panaudojimo, įsteigiama kiekvieno Sąjungos patikos fondo valdyba, kuriai pirmininkauja Komisija.

5. Sąjungos patikos fondai įkuriami ribotam laikotarpiui, kuris nustatomas šių fondų steigiamajame teisės akte. Patikos fondo valdybos prašymu šio laikotarpio trukmė gali būti pratęsta Komisijos sprendimu.

Europos Parlamentas ir (arba) Taryba gali paprašyti Komisijos nebeskirti asignavimų patikos fondui arba persvarstyti steigiamąjį teisės aktą siekiant prireikus panaikinti patikos fondą. Tokiu atveju visos likusios lėšos *pro rata* pagrindu kaip bendrosios įplaukos grąžinamos į biudžetą ir įnašus mokančioms valstybėms narėms bei kitiems pagalbos teikėjams.

6. Sąjungos ir pagalbos teikėjų įnašai įrašomi į specialią banko sąskaitą. Sąjungos įnašai perkeliama į šią sąskaitą remiantis mokėjimų prašymais, kurie tinkamai pagrįsti mokėjimo planais, atsižvelgiant į sąskaitos likutį ir atsiradusį papildomų mokėjimų poreikį. Mokėjimų planai pateikiami kasmet arba, prireikus, du kartus per metus.

Įnašai neištraukiami iš biudžetą ir juos valdo Komisija per įgaliotą leidimus suteikiantį pareigūną.

Sąjungos patikos fondo apskaitos pareigūnas yra Komisijos apskaitos pareigūnas. Jis yra atsakingas už visiems Sąjungos patikos fondams bendrą apskaitos procedūrą ir sąskaitų plano nustatymą.

Komisijos vidaus auditorius ir Audito Rūmų auditoriai turi tokius pačius įgaliojimus patikos fondo atžvilgiu, kaip ir kitų veiksmų, kuriuos vykdo Komisija, atžvilgiu.

Apskaitos pareigūnas atidaro ir uždaro patikos fondo specialią banko sąskaitą.

Komisija užtikrina, kad apskaitos pareigūno ir leidimus suteikiančio pareigūno pareigos būtų griežtai atskirtos.

Komisijos finansų pareigūnai prisiima išipareigojimus dėl lėšų ir jas išmoka, kaip apibrėžta pirmos dalies IV antraštinės dalies 3 skyriuje.

7. Komisijai leidžiama paimti ne daugiau kaip 5 % patikos fonde sutelktos sumos savo valdymo išlaidoms padengti tais metais, kuriais 6 dalyje nurodyti įnašai buvo pradėti naudoti. Patikos fondo veikimo laikotarpiu tokie valdymo mokesčiai prilyginami asignuotosioms įplaukoms, kaip nustatyta 21 straipsnio 2 dalies b punkte.

Apskaitos pareigūnas imasi veiksmų dėl vykdomųjų raštų sumoms išieškoti, susijusių su iš patikos fondo finansuojamais veiksmais. Įplaukos iš sumų, susigrąžinamų pagal šiuos vykdomuosius raštus sumoms išieškoti, grąžinamos į specialią patikos fondo banko sąskaitą. Vykdomieji raštai sumoms išieškoti atšaukiami ir jų atsiskaitoma pagal 80 straipsnyje nurodytas taisykles.

8. Komisija savo sprendimų dėl Sąjungos patikos fondo įkūrimo, veiklos pratęsimo ir panaikinimo projektus pateikia pagrindiniame teisės akte, pagal kurį mokami Sąjungos įnašai į Sąjungos patikos fondą, numatytam kompetentingam komitetui.

9. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl išorės veiksmų patikos fondų valdymo, atskaitomybės ir vadovavimo šioms fondams.

10. Komisija kasmet Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia visapusišką ir išsamią ataskaitą dėl Sąjungos patikos fondų remiamos veiklos, dėl jų įgyvendinimo ir veiklos rezultatų ir dėl jų sąskaitų. Savo ataskaitą Komisija prideda prie metinių ataskaitų, nurodytos 66 straipsnio 9 dalies trečioje pastraipoje, santraukos.

3 skirsnis

Kiti valdymo būdai

188 straipsnis

Išorės veiksmų vykdymas taikant netiesioginio valdymo principą

1. Veiksmams, kurie vykdomi netiesiogiai pagal 58 straipsnio 1 dalies c punktą, taikoma analitinė Komisijos ir Sąjungos delegacijų veiklos priežiūra pagal 56 straipsnio 2 dalį. Tokia analitinė priežiūra vykdoma arba išankstiniais patvirtinimais, arba *ex post* patikrinimais, arba taikant abu metodus.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su išorės veiksmų vykdymu taikant netiesioginį valdymą.

189 straipsnis

Išorės veiksmų vykdymo finansavimo susitarimai

1. Vykdamas išorės veiksmus, sudaromas vienas arba daugiau toliau nurodytų dokumentų:

- a) Komisijos finansinis susitarimas su 185 straipsnyje nurodytu subjektu ar asmeniu;
- b) Komisijos ir fizinių arba juridinių asmenų, atsakingų už veiksmų vykdymą, sutartis arba susitarimas dėl dotacijos.

Išorės pagalbos suteikimo sąlygos nurodytos priemonėje, kuria valdomi šios dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose numatyti finansiniai susitarimai arba sutartys ar susitarimai dėl dotacijų.

2. Finansavimo susitarimai su subjektais, nurodytais 1 dalies pirmos pastraipos a punkte, sudaromi iki $n+1$ metų gruodžio 31 d.; n metai – tai metai, kuriais prisiimamas biudžetinis įsipareigojimas.

Finansavimo susitarimuose nustatomas laikotarpis, per kurį 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodyti subjektai sudaro visas atskiras sutartis ir susitarimus dėl dotacijų, pagal kuriuos vykdomi veiksmi. Toks laikotarpis neturi būti ilgesnis kaip treji metai nuo finansinio susitarimo sudarymo dienos, išskyrus:

- a) veiksmus, kuriuose dalyvauja daug pagalbos teikėjų,
- b) atskiras sutartis, susijusias su auditu ir vertinimu;
- c) šiais atvejais išimtinėmis aplinkybėmis:

i) kai jau sudarytomis sutartimis pasinaudoja tam tikri subjektai;

ii) kai atskiros sutartys sudarytos anksčiau nutraukus esamą sutartį;

iii) subjekto, kuriam pavestos užduotys, pokyčiai.

3. 2 dalis netaikoma daugiametėms programoms, kurios įgyvendinamos išskaidžius įsipareigojimus, tokiais atvejais:

a) Pasirengimo narystei pagalbos priemonei;

b) Europos kaimynystės ir partnerystės priemonei.

Tais atvejais Komisija automatiškai panaikina asignavimus pagal konkrečioms sektoriams taikomas taisykles.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su finansavimo susitarimais dėl išorės veiksmų vykdymo.

3 SKYRIUS

Viešieji pirkimai

190 straipsnis

Su išorės veiksmis susiję viešieji pirkimai

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl su išorės veiksmis susijusių viešųjų pirkimų.

2. Sutartims, kurioms taikoma ši antraštinė dalis, taikomos pirmos dalies V antraštinės dalies 1 skyriaus nuostatos, susijusios su bendrosiomis viešųjų pirkimų nuostatomis, atsižvelgiant į specialiąsias nuostatas dėl ribų ir tvarkos, taikytinos renkant, su kuo bus sudaromos išorės sutartys, nustatytos pagal šį reglamentą priimtuose deleguotuose aktuose. Taikant šį skyrių, perkanciosios institucijos yra šios:

- a) Komisija, veikianti vieno arba daugiau trečiųjų šalių vardu ir jų sąskaita;
- b) 185 straipsnyje nurodyti subjektai ir asmenys, kuriems pavestos atitinkamos biudžeto vykdymo užduotys.

3. Viešųjų pirkimų procedūros nustatomos 189 straipsnyje nurodytuose finansavimo susitarimuose.

4. Šio skyriaus nuostatos netaikomos veiksmams, kuriems taikomi konkretiems sektoriams taikomi pagrindiniai teisės aktai, susiję su krizių valdymo pagalba, civilinės saugos operacijomis ir humanitarinės pagalbos operacijomis.

191 straipsnis

Taisyklės dėl dalyvavimo konkursų procedūrose

1. Dalyvavimas konkursų procedūrose turi būti atviras vienosiomis sąlygomis visiems asmenims, kurie patenka į Sutarčių taikymo sritį, ir bet kuriems kitiems fiziniams arba juridiniams asmenims, vadovaujantis pagrindinių dokumentų, reglamentuojančių atitinkamo sektoriaus bendradarbiavimą, specifinėmis nuostatomis.

2. 54 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais, atsakingo leidimus suteikiančio pareigūno tinkamai pagrįstomis išimtinėmis aplinkybėmis gali būti nuspręsta leisti kitiems nei nurodyta 1 dalyje trečiųjų šalių nacionaliniams subjektams dalyvauti konkursuose dėl sutarčių.

3. Kai taikomas susitarimas dėl rinkos prekių ir paslaugų viešiesiems pirkimams išplėtimo, kurio viena iš šalių yra Sąjunga, viešųjų pirkimų, finansuojamų iš biudžeto, sutartis galima sudaryti su kitais nei nurodyta 1 ir 2 dalyse trečiųjų šalių nacionaliniais subjektais tame susitarime nustatytais sąlygomis.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias dalyvavimo konkursų procedūrose taisykles.

4 SKYRIUS

Dotacijos

192 straipsnis

Visiškas išorės veiksmų finansavimas

Veiksmai gali būti visiškai finansuojami iš biudžeto tik tuo atveju, jei įrodoma, kad kitaip jų įvykdyti neįmanoma.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl visiško išorės veiksmų finansavimo.

193 straipsnis

Išorės veiksmų dotacijoms taikomos taisyklės

Dotacijų skyrimo procedūros, kurias netiesioginio valdymo atveju turi taikyti 185 straipsnyje nurodyti subjektai, nustatomos Komisijos ir tų subjektų sudarytuose susitarimuose.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su dotacijų skyrimo procedūromis, kurios taikomos netiesioginio valdymo atveju.

5 SKYRIUS

Sąskaitų auditas

194 straipsnis

Išorės veiksmų Sąjungos auditas

Kiekviename Komisijos ir 185 straipsnyje nurodyto subjekto susitarime, susitarime arba sprendime dėl dotacijos aiškiai numatoma, kad Komisija ir Audito Rūmai turi įgaliojimus atlikti visų rangovų ir subrangovų, kurie yra gavę Sąjungos lėšų, dokumentų auditą ir auditą vietoje.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

EUROPOS ĮSTAIGOS

195 straipsnis

Europos įstaigos

1. Pagal šią antraštinę dalį Europos įstaigos – tai administracinės struktūros, kurias įsteigia viena arba kelios institucijos konkretiems bendriems uždaviniams atlikti.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su Europos įstaigų ir institucijų delegacijų į Europos įstaigas aprėptimi.

2. Ši antraštinė dalis taikoma OLAF veiklai, išskyrus 198, 199 ir 200 straipsnius.

3. Pirma ir trečia dalys taikomos Europos įstaigų veiklai, jei šioje antraštinėje dalyje nenumatyta kitaip.

196 straipsnis

Europos įstaigoms paskirti asignavimai

1. Asignavimai kiekvienai Europos įstaigai, kurių visa suma įrašoma į specialią biudžeto eilutę Komisijai skirtame skirsnyje, išsamiai nurodomi to skirsnio priede.

Priedas parengiamas įplaukų ir išlaidų ataskaitos forma, suskirstyta taip pat kaip biudžeto skirsniai.

Į tą priedą įrašyti asignavimai padengia visus kiekvienos Europos įstaigos finansų poreikius, atliekant pareigas institucijų vardu.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl Europos įstaigoms numatytų asignavimų, taip pat tam tikrų apskaitos pareigūno perduodamų užduočių, izdo ir banko sąskaitų.

2. Kiekvienos Europos įstaigos etatų planas pridedamas prie Komisijos etatų plano.

3. Dėl perkėlimų 1 dalyje nurodytame priede sprendžia kiekvienos Europos įstaigos direktorius. Komisija apie tokius perkėlimus informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

4. Kiekvienos Europos įstaigos ataskaitos yra Sąjungos ataskaitų, nurodytų 141 straipsnyje, sudedamoji dalis.

197 straipsnis

Europos įstaigų leidimus suteikiantis pareigūnas

Leidimus suteikiančio pareigūno įgaliojimus, susijusius su asignavimais, įrašytais į kiekvienai Europos įstaigai skirtą priedą, Komisija perduoda atitinkamos Europos įstaigos direktoriui pagal 65 straipsnį.

198 straipsnis

Tarpinstitucinių Europos įstaigų sąskaitos

1. Kiekviena tarpinstitucinė Europos įstaiga parengia savo išlaidų analitinės sąskaitas, kurios leidžia nustatyti jų paslaugų dalį, teikiamą kiekvienai institucijai. Atitinkamos Europos įstaigos direktorius, šios įstaigos valdymo komitetui patvirtinus, priima kriterijus, kuriais grindžiama apskaitos sistema.

2. Pastabose dėl specialios biudžeto eilutės, kurioje įrašytas visas asignavimas kiekvienai tarpinstitucinei Europos įstaigai, nurodoma tos įstaigos teikiamų kiekvienai institucijai paslaugų

sąnaudų sąmata. Ji turi būti paremta 1 dalyje nurodytomis analitinėmis sąskaitomis.

3. Kiekviena tarpinstitucinė Europos įstaiga atitinkamoms institucijoms praneša analitinių sąskaitų rezultatus.

199 straipsnis

Įgaliojimų valdyti perdavimas Europos tarpinstitucinėms įstaigoms

1. Kiekviena institucija gali perduoti leidimus suteikiančio pareigūno įgaliojimus valdyti tai institucijai skirtame skirsnyje įrašytus asignavimus tarpinstitucinės Europos įstaigos direktoriui ir nustato šio įgaliojimų perdavimo apribojimus ir sąlygas.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su leidimus suteikiančio pareigūno įgaliojimų perdavimu Europos tarpinstitucinės įstaigos direktoriui.

2. Komisijos vidaus auditoriui tenka visa atsakomybė, nustatyta pirmos dalies IV antraštinės dalies 9 skyriuje.

200 straipsnis

Paslaugos trečiosioms šalims

Jei į kurios nors Europos įstaigos kompetenciją įeina atlygintinas tiekimas trečiosioms šalims, jos direktorius, valdymo komitetui patvirtinus, nustato konkrečias nuostatas, reglamentuojančias, kaip toks tiekimas turi būti vykdomas ir kaip turi būti tvarkomos atitinkamos sąskaitos.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

ADMINISTRACINIAI ASIGNAVIMAI

201 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Pirmą ir trečią dalytą taikomas administraciniais asignavimams, išskyrus atvejus, kai šioje antraštinėje dalyje numatyta kitaip.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su administracinių asignavimų ir nuomos garantijų taikymo sritimi.

202 straipsnis

Įsipareigojimai

1. Nuo kiekvienų metų spalio 15 d. įprastos administracinės išlaidos gali būti paskirstytos iš anksto pagal kitiems finansiniams metams numatytus asignavimus. Tačiau tokie įsipareigojimai nėra didesni už vieną ketvirtąją dalį asignavimų, Europos Parlamento ir Tarybos nustatytą pagal atitinkamą biudžeto eilutę einamiesiems finansiniams metams. Jie netaikomi tokioms naujoms išlaidų rūšims, kurios dar nėra iš esmės patvirtintos paskutiniame tinkamai priimtame biudžete.

2. Išlaidas, kurios pagal teises arba sutartines nuostatas apmokamos iš anksto, pavyzdžiui, už nuomą, galima pradėti mokėti nuo gruodžio 1 d., mokėjimus priskiriant kitų finansinių metų asignavimams. Tokiu atveju 1 dalyje nurodytas apribojimas netaikomas.

203 straipsnis

Specialiosios nuostatos dėl administracinių asignavimų

1. Administraciniai asignavimai yra nediferencijuotieji asignavimai.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias konkrečių administracinių asignavimų taisykles, įskaitant su pastatais ir institucijų darbuotojams skiriamu avansu susijusias taisykles.

2. Administracinės išlaidos pagal sutartis, kurios dėl susiklosčiusios vietinės praktikos arba dėl to, kad yra susijusios su įrangos tiekimu, turi būti apmokėtos pasibaigus finansiniams metams, įskaitomos į tų finansinių metų, kuriais jos yra padarytos, biudžetą.

3. Kiekviena institucija Europos Parlamentui ir Tarybai iki kiekvienų metų birželio 1 d. pateikia pastatų politikos darbinį dokumentą, kuriame nurodoma ši informacija:

- a) kiekvienam pastatui – išlaidos ir plotas, kuriam skiriami asignavimai pagal atitinkamas biudžeto eilutes;
- b) tikėtina ploto ir vietovių visuotinio programavimo raida per artimiausius metus, kartu pridodant pastatų, kuriuos planuojama statyti, projektų aprašymus, jei jie jau numatyti;
- c) galutinės sąlygos ir sąnaudos, taip pat atitinkama informacija, susijusi su naujų pastatų projektų, kurie anksčiau buvo pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai laikantis 4 ir 5 dalyse nurodytos procedūros ir neįtraukti į praėjusių metų darbinius dokumentus, įgyvendinimu.

4. Visų pastatų projektų, kurie gali turėti reikšmingos įtakos biudžetui, atveju institucija kuo anksčiau, prieš vykdant vietos rinkos tyrimą sutarčių dėl pastatų atveju ar prieš paskelbiant konkursą arba jį vykdant statybos darbų atveju, informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie pastatams statyti reikalingą plotą ir preliminarų planavimą.

5. Visų pastatų projektų, kurie gali turėti reikšmingos įtakos biudžetui, atveju institucija pateikia pastatų projektą, įskaitant jo išsamią sąnaudų sąmatą ir finansavimo planą, taip pat sutarčių projektų, kuriuos planuojama naudoti, sąrašą ir prieš sudarant sutartis prašo Europos Parlamento ir Tarybos patvirtinimo. Institucijos prašymu su pastatų projektu susiję pateikti dokumentai naudojami konfidencialiai.

Išskyrus nenugalimos jėgos atvejus, Europos Parlamentas ir Taryba sprendimą dėl pastatų projekto priima per keturias savaites nuo tada, kai abi institucijos projektą gavo.

Laikoma, kad pasibaigus šiam keturių savaitių laikotarpiui pastatų projektas patvirtintas, jei Europos Parlamentas arba Taryba per tą laikotarpį nepriima sprendimo, kuriuo prieštaraujama pasiūlymui.

Jei Europos Parlamentas ir (arba) Taryba per keturių savaitių laikotarpį išreiškia tinkamai pagrįstą susirūpinimą, tas laikotarpis vieną kartą pratęsiamas dviem savaitėmis.

Jei Europos Parlamentas arba Taryba priima sprendimą, kuriuo prieštaraujama pastatų projektui, atitinkama institucija atsiima savo pasiūlymą ir gali pateikti naują pasiūlymą.

6. Nenugalimos jėgos atvejais 4 dalyje numatyta informacija gali būti pateikta kartu su pastatų projektu. Europos Parlamentas

ir Taryba sprendimą dėl pastatų projekto priima per dvi savaites nuo tada, kai abi institucijos projektą gavo. Laikoma, kad pasibaigus šiam dviejų savaitių laikotarpiui pastatų projektas patvirtintas, jei Europos Parlamentas ir (arba) Taryba per tą laikotarpį nepriima sprendimo, kuriuo prieštaraujama pasiūlymui.

7. Pastatų projektais, kurie gali turėti didelį finansinį poveikį biudžetui, laikoma:

- i) bet koks žemės įsigijimas;
- ii) daugiau negu 3 000 000 EUR kainuojantis pastatų įsigijimas, pardavimas, struktūrinė renovacija ar statyba arba bet koks projektas, kuriuo derinami šie elementai, įgyvendinami tuo pačiu laikotarpiu;
- iii) visos naujos sutartys dėl pastatų (įskaitant užufruktą, ilgalaikę nuomą ir esamų sutarčių dėl pastatų mažiau palankiomis sąlygomis atnaujinimą), nenurodytos ii punkte, kai metiniai mokesčiai ne mažesni negu 750 000 EUR;
- iv) esamų sutarčių dėl pastatų pratęsimas arba atnaujinimas (įskaitant užufruktą ir ilgalaikę nuomą) tomis pačiomis arba mažiau palankiomis sąlygomis, kai metiniai mokesčiai ne mažesni negu 3 000 000 EUR.

Ši dalis taip pat taikomi tarpinstitucinio pobūdžio pastatų projektams ir Sąjungos delegacijoms.

8. Nedarant poveikio 17 straipsniui, pastatų įsigijimo projektas gali būti finansuojamas paskola, jei prieš tai gaunamas Europos Parlamento ir Tarybos patvirtinimas.

Paskola paimama ir grąžinama atsižvelgiant į patikimo finansų valdymo principą ir atitinkamai siekiant geriausių Sąjungos finansinių interesų.

Jei institucija siūlo įsigijimą finansuoti paskola, finansiniame plane, kurį atitinkama institucija turi pateikti su prašymu dėl išankstinio patvirtinimo, visų pirma nurodomas didžiausias finansavimo mastas, finansavimo laikotarpis, finansavimo rūšis, finansavimo sąlygos ir, palyginus su kitomis sutartinių priemonių rūšimis, sutaupomos lėšos.

Europos Parlamentas ir Taryba sprendimą dėl prašymo dėl išankstinio patvirtinimo priima per keturias savaites nuo tada, kai abi institucijos prašymą gavo. Šis laikotarpis gali būti vieną kartą pratęstas dviem savaitėmis. Jei Europos Parlamentas ir Taryba per tą laikotarpį aiškiai nepatvirtino įsigijimo finansavimo paskola, laikoma, kad prašymas atmestas.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

EKSPERTAI

204 straipsnis

Išorės ekspertų apmokėjimas

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles dėl išorės ekspertų apmokėjimo, įskaitant konkrečią procedūrą, kaip atrinkti fizinius asmenis kaip apmokamus išorės ekspertus, kurie teiks pagalbą institucijoms, vertindami paraiškas skirti

dotacijas, projektus ir konkursinius pasiūlymus, bei teiks konkrečiais atvejais nuomonę ir konsultacijas.

Tokiems ekspertams sumokama iš anksto paskelbta fiksuota suma ir jie pasirenkami remiantis profesiniais gebėjimais. Atranka atliekama remiantis atrankos kriterijais, laikantis nediskriminavimo, vienodų sąlygų ir interesų konflikto nebuvimo principų.

TREČIA DALIS

BAIGIAMOSIOS IR PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

205 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Asignavimai, kurių įsipareigojimai buvo panaikinti taikant 178 straipsnį, gali būti vėl naudojami 175 straipsnio 1 dalyje minimiems fondams, kurių pagrindiniai teisės aktai panaikinti iki 2013 m. sausio 1 d., jei įvyko akivaizdi klaida išimtinai dėl Komisijos kaltės arba įvykus nenugalimos jėgos situacijai, kuri turi sunkių pasekmių iš šių fondų remiamos veiklos įgyvendinimui.

2. Komisija gali iš vienos antraštinės dalies į kitą perkelti asignavimus, susijusius su reglamentuose (EB) Nr. 1260/1999, (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 1080/2006, (EB) Nr. 1081/2006, (EB) Nr. 1083/2006, (EB) Nr. 1084/2006 ir (EB) Nr. 1198/2006 minimomis veiklos išlaidomis – pagal kurias Sąjunga dar turi atlikti mokėjimus, kad apmokėtų neįvykdytus Sąjungos įsipareigojimus iki pagalbos teikimo pabaigos, jei tie asignavimai skirti tam pačiam tikslui arba yra susiję su Sąjungos iniciatyvomis arba technine pagalba bei inovacinėmis priemonėmis ir yra perkeltami to paties pobūdžio priemonėms.

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, nustatančius išsamias taisykles, susijusias su pereinamojo laikotarpio nuostatomis.

206 straipsnis

Europos Parlamento ir Tarybos informacijos prašymai

Europos Parlamentui ir Tarybai suteikiama teisė gauti informaciją ir paaiškinimus apie biudžeto reikalus savo kompetencijos ribose.

207 straipsnis

Ribinės vertės ir sumos

Nedarant poveikio 118 straipsniui, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, susijusius su visomis šiame reglamente nustatytomis ribinėmis vertėmis ir sumomis.

208 straipsnis

Finansinis pagrindų reglamentas, taikomas įstaigoms, įsteigtoms pagal SESV ir Euratomo sutartį

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti finansinį pagrindų reglamentą, priimant deleguotąjį aktą pagal 210 straipsnį, taikomą SESV ir Euratomo sutartimi įsteigtoms įstaigoms, kurios turi juridinio asmens statusą ir gauna iš biudžeto mokamas išmokas.

Finansinis pagrindų reglamentas grindžiamas šiame reglamente išdėstytais principais ir taisyklėmis.

Tų įstaigų finansinės taisyklės nenukrypsta nuo finansinio pagrindų reglamento, išskyrus atvejus, kai to reikia dėl jų specifinių reikalavimų, ir gavus Komisijos išankstinį sutikimą.

2. Sprendimą dėl 1 dalyje nurodytų įstaigų biudžetų įvykdymo priima Europos Parlamentas, Tarybai rekomendavus. 1 dalyje nurodytos įstaigos visapusiškai bendradarbiauja su institucijomis, dalyvaujančiomis biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūroje, ir atitinkamais atvejais pateikia bet kurią reikalingą papildomą informaciją, be kita ko, dalyvaudamos atitinkamų organų posėdžiuose.

3. Komisijos vidaus auditorius 1 dalyje nurodytoms įstaigoms turi tuos pačius įgaliojimus kaip ir Komisijai.

4. Nepriklausomas išorės auditorius patikrina, ar metinėse kiekvienos įstaigos, nurodytos 1 dalyje, ataskaitose tinkamai nurodytos jos pajamos, išlaidos ir susijusios įstaigos finansinė būklė, iki tol, kol jos ataskaitos konsoliduojamos su Komisijos ataskaitomis. Jeigu 1 dalyje nurodytame pagrindiniame teisės akte nenumatyta kitaip, Audito Rūmai pagal SESV 287 straipsnio 1 dalies reikalavimus parengia specialiąją metinę ataskaitą dėl kiekvienos įstaigos. Rengdami šią ataskaitą Audito Rūmai atsižvelgia į nepriklausomo išorės auditoriaus audito rezultatus ir veiksmus, kurių imtasi dėl auditoriaus išvadų.

209 straipsnis

Pavyzdinis finansinis reglamentas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigoms

Juridinio asmens statusą turinčios įstaigos, įsteigtos pagrindiniu teisės aktu, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę, priima savo finansines taisykles.

Į šias taisykles įtraukti principai, kurie būtini, siekiant užtikrinti patikimą Sąjungos lėšų finansinį valdymą.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pavyzdinį finansinį reglamentą, priimant deleguotuosius aktus pagal 210 straipsnį, kuris nustatytų principus, būtinus užtikrinti Sąjungos fondų patikimą finansų valdymą, ir kuris būtų paremtas 60 straipsniu.

Tų įstaigų finansinės taisyklės nenukrypsta nuo pavyzdinio finansinio reglamento, išskyrus atvejus, kai to reikia dėl jų specialiųjų reikalavimų, ir gavus Komisijos išankstinį sutikimą.

210 straipsnis

Įgaliojimų vykdymas

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus laikantis šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.

2. 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 207, 208 ir 209 straipsniuose nurodyti įgaliojimai Komisijai suteikiami iki pirmos daugiametės finansinės programos (laikotarpiu po 2013 m.), nurodytos SESV 312 straipsnyje, pabaigos. Komisija ne vėliau kaip likus dvejim metams iki pirmos daugiametės finansinės programos (laikotarpiu po 2013 m.) pabaigos parengia ataskaitą dėl įgaliojimų suteikimo. Įgaliojimų suteikimas automatiškai pratęsiamas tokios pačios trukmės laikotarpiams, kurie atitinkamai atitiktų daugiametės finansinės programos, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas ar Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trim mėnesiams iki kiekvieno tokio atitinkamos daugiametės finansinės programos laikotarpio pabaigos.

3. 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 207, 208 ir 209 straipsniuose nurodytą įgaliojimų suteikimą bet kuriuo metu gali atšaukti Europos

Parlamentas arba Taryba. Sprendimu dėl atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų suteikimas. Jis įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų teisėtumui.

4. Kai Komisija priima deleguotąjį aktą, ji nedelsdama apie jį tuo pačiu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 207, 208 ir 209 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik jei Europos Parlamentas ar Taryba per du mėnesius nuo pranešimo apie šį aktą Europos Parlamentui ir Tarybai dienos nepareiškė prieštaravimo arba, jei prieš baigiantis šiam laikotarpiui tiek Europos Parlamentas, tiek Taryba pranešė Komisijai, kad prieštarauti neketina. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

211 straipsnis

Persvarstymas

Šis reglamentas persvarstomas bet kuriuo metu, kai tai pasirodo esant reikalinga, bet kokių atveju vėliausiai dveji metai iki pirmos daugiametės finansinės programos (laikotarpiu po 2013 m.) pabaigos.

Toks persvarstymas apima, *inter alia*, pirmos dalies VIII antraštinės dalies nuostatų įgyvendinimą.

212 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 panaikinamas nuo 2013 m. sausio 1 d., išskyrus:

- a) 53–57 straipsnius, kurie toliau taikomi visiems iki 2013 m. gruodžio 31 d. priimtiems išpareigojimams;
- b) 166 straipsnio 3 dalies a punktą, kuris toliau taikomas visiems iki 2012 m. gruodžio 31 d. priimtiems išpareigojimams; ir
- c) 166 straipsnio 3 dalies b punktą, kuris toliau taikomas nuo 2013 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. priimtiems išpareigojimams.

Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 pirmos dalies VI antraštinė dalis toliau taikoma susitarimams dėl dotacijų, kurie pasirašyti, ir sprendimams dėl dotacijų, apie kuriuos pranešta iki 2013 m. gruodžio 31 d., priiimant bendruosius įsipareigojimus pagal 2012 m. biudžetą arba ankstesniais metais, jeigu leidimus suteikiantis pareigūnas taip nuspręstų, tinkamai atsižvelgiant į vienodo požiūrio ir skaidrumo principus.

Nuorodos į panaikintą reglamentą aiškinamos kaip nuorodos į šį reglamentą ir skaitomos pagal atitikmenų lentelę, pateiktą priede.

213 straipsnis

Persvarstymas, susijęs su EIVT

68 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa ir 98 straipsnio 2 dalies antra pastraipa bus persvarstytos 2013 m., tinkamai atsižvelgiant į EIVT specifiką ir ypač į Sąjungos delegacijų specifiką ir prireikus į EIVT finansinio valdymo pajėgumų pakankumą.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2012 m. spalio 25 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

214 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2013 m. sausio 1 d., išskyrus:

- a) 58–63 straipsnius, kurie taikomi tik iki 2014 m. sausio 1 d. priiimtiems įsipareigojimams;
- b) 50 straipsnio 1 dalies antros pastraipos c punktą ir 82, 139 ir 140 straipsnius, kurie taikomi nuo 2014 m. sausio 1 d.;
- c) 177, 179 ir 210 straipsnius, kurie taikomi nuo 2012 m. spalio 27 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. D. MAVROYIANNIS

PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002	Naujas reglamentas	Pavadinimai
PIRMA DALIS	PIRMA DALIS	BENDROSIOS NUOSTATOS
I ANTRAŠTINĖ DALIS	I ANTRAŠTINĖ DALIS	DALYKAS, TAIKymo SRITIS IR APIBRĖŽTYS
1 straipsnis	1 straipsnis	Dalykas
—	2 straipsnis	Apibrėžtys
2 straipsnis	3 straipsnis	Antrinių teisės aktų atitiktis šiam reglamentui
—	5 straipsnis	Asmens duomenų apsauga
II ANTRAŠTINĖ DALIS	II ANTRAŠTINĖ DALIS	BIUDŽETO PRINCIPAI
3 straipsnis	6 straipsnis	Biudžeto principų laikymasis
1 SKYRIUS	1 SKYRIUS	Vieningumo ir biudžeto tikslumo principai
4 straipsnis	7 straipsnis	Biudžeto taikymo sritis
5 straipsnis	8 straipsnis	Konkrečios vieningumo ir biudžeto tikslumo principų taisyklės
5a straipsnis	4 straipsnis	Laikotarpiai, datos ir terminai
2 SKYRIUS	2 SKYRIUS	Metinio periodiškumo principas
6 straipsnis	9 straipsnis	Apibrėžtis
7 straipsnis	10 straipsnis	Asignavimų rūšis
8 straipsnis	11 straipsnis	Iplaukų ir asignavimų apskaita
9 straipsnis	13 straipsnis	Asignavimų panaikinimas ir perkėlimas į kitą laikotarpį
10 straipsnis	14 straipsnis	Asignuotųjų iplaukų perkėlimo taisyklės
11 straipsnis	15 straipsnis	Asignavimų panaikinimas
12 straipsnis	12 straipsnis	Asignavimų paskyrimas išpareigojimams
13 straipsnis	16 straipsnis	Taisyklės, taikytinos pavėluotai priėmus biudžetą
3 SKYRIUS	3 SKYRIUS	Subalansuotumo principas
14 straipsnis	17 straipsnis	Apibrėžtis ir taikymo sritis
15 straipsnis	18 straipsnis	Finansinių metų likutis
4 SKYRIUS	4 SKYRIUS	Apskaitos vieneto principas
16 straipsnis	19 straipsnis	Euro naudojimas
5 SKYRIUS	5 SKYRIUS	Universalumo principas
17 straipsnis	20 straipsnis	Apibrėžtis ir taikymo sritis
18 straipsnis	21 straipsnis	Asignuotosios iplaukos
19 straipsnis	22 straipsnis	Dovanojamas turtas
20 straipsnis	23 straipsnis	Atskaitymų ir valiutos keitimo kursų tikslinimo taisyklės
6 SKYRIUS	6 SKYRIUS	Konkretumo principas
21 straipsnis	24 straipsnis	Bendrosios nuostatos

Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002	Naujas reglamentas	Pavadinimai
22 straipsnis	25 straipsnis	Kitų nei Komisija institucijų atliekami perkėlimai
23 straipsnis	26 straipsnis	Komisijos atliekami perkėlimai
24 straipsnis	27 straipsnis	Europos Parlamentui ir Tarybai pateikiami institucijų pasiūlymai dėl perkėlimų
25 straipsnis	28 straipsnis	Specialios perkėlimo taisyklės
26 straipsnis	29 straipsnis	Perkėlimai, kuriems taikomos specialiosios nuostatos
7 SKYRIUS	7 SKYRIUS	Patikimo finansų valdymo principas
27 straipsnis	30 straipsnis	Ekonomiškumo, veiksmingumo ir efektyvumo principai
28 straipsnis	31 straipsnis	Privaloma finansinė pažyma
—	32 straipsnis	Biudžeto vykdymo vidaus kontrolė
—	33 straipsnis	Ekonomiškai efektyvios kontrolės sistemos
8 SKYRIUS	8 SKYRIUS	Skaidrumo principas
29 straipsnis	34 straipsnis	Ataskaitų rinkinio, biudžeto ir kitų ataskaitų paskelbimas
30 straipsnis	35 straipsnis	Informacijos apie gavėjus ir kitos informacijos paskelbimas
III ANTRAŠTINĖ DALIS	III ANTRAŠTINĖ DALIS	BIUDŽETO SUDARYMAS IR STRUKTŪRA
1 SKYRIUS	1 SKYRIUS	Biudžeto sudarymas
31 straipsnis	36 straipsnis	Išplaukų ir išlaidų sąmatos
32 straipsnis	37 straipsnis	208 straipsnyje nurodytų įstaigų biudžeto sąmata
33 straipsnis	38 straipsnis	Biudžeto projektas
34 straipsnis	39 straipsnis	Biudžeto projekto taisomasis raštas
35 straipsnis	—	—
36 straipsnis	40 straipsnis	Valstybių narių pareigos, atsirandančios priėmus biudžetą
37 straipsnis	41 straipsnis	Taisomųjų biudžetų projektai
38 straipsnis	—	—
39 straipsnis	42 straipsnis	Išankstinis sąmatų ir biudžeto projektų perdavimas
2 SKYRIUS	2 SKYRIUS	Biudžeto struktūra ir pateikimas
40 straipsnis	43 straipsnis	Biudžeto struktūra
41 straipsnis	44 straipsnis	Biudžeto nomenklatūra
42 straipsnis	45 straipsnis	Neigiamų išplaukų draudimas
43 straipsnis	46 straipsnis	Atidėjiniai
44 straipsnis	47 straipsnis	Neigiamas rezervas
45 straipsnis	48 straipsnis	Neatidėliotinos pagalbos rezervas
46 straipsnis	49 straipsnis	Biudžeto pateikimas
47 straipsnis	50 straipsnis	Etatų plano taisyklės
—	3 SKYRIUS	Biudžetinė drausmė
—	51 straipsnis	Atitiktis daugiametei finansinei programai

Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002	Naujas reglamentas	Pavadinimai
—	52 straipsnis	Sąjungos teisės aktų atitiktis biudžetui
IV ANTRŠTINĖ DALIS	IV ANTRŠTINĖ DALIS	BIUDŽETO VYKDYMAS
1 SKYRIUS	1 SKYRIUS	Bendrosios nuostatos
48 straipsnis	53 straipsnis	Biudžeto vykdymas pagal patikimo finansų valdymo principą
49 straipsnis	54 straipsnis	Pagrindinis teisės aktas ir išimtys
50 straipsnis	55 straipsnis	Kitų nei Komisija institucijų biudžeto vykdymas
51 straipsnis	56 straipsnis	Biudžeto vykdymo įgaliojimų perdavimas
52 straipsnis	57 straipsnis	Interesų konfliktas
2 SKYRIUS	2 SKYRIUS	Biudžeto vykdymo metodai
53 straipsnis	58 straipsnis	Biudžeto vykdymo metodai
53a straipsnis	—	—
53b straipsnis	59 straipsnis	Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis
53c straipsnis	60 straipsnis	Netiesioginis valdymas
53d straipsnis	—	—
54 straipsnis	61 straipsnis	<i>Ex ante</i> patikrinimai ir įgaliojimų perdavimo susitarimai
55 straipsnis	62 straipsnis	Vykdomosios įstaigos
56 straipsnis	—	—
57 straipsnis	63 straipsnis	Įgaliojimų perdavimo ribos
3 SKYRIUS	3 SKYRIUS	Finansų pareigūnai
1 skirsnis	1 skirsnis	Pareigų atskyrimo principas
58 straipsnis	64 straipsnis	Pareigų atskyrimas
2 skirsnis	2 skirsnis	Leidimus suteikiantis pareigūnas
59 straipsnis	65 straipsnis	Leidimus suteikiantis pareigūnas
60 straipsnis	66 straipsnis	Leidimus suteikiančio pareigūno įgaliojimai ir pareigos
60a straipsnis	67 straipsnis	Sąjungos delegacijų vadovų įgaliojimai ir pareigos
3 skirsnis	3 skirsnis	Apskaitos pareigūnas
61 straipsnis	68 straipsnis	Apskaitos pareigūno įgaliojimai ir pareigos
62 straipsnis	69 straipsnis	Įgaliojimai, kuriuos gali perduoti apskaitos pareigūnas
4 skirsnis	4 skirsnis	Avansinių lėšų administratorius
63 straipsnis	70 straipsnis	Avansinės sąskaitos
4 SKYRIUS	4 SKYRIUS	Finansų pareigūnų atsakomybė
1 skirsnis	1 skirsnis	Bendrosios taisyklės
64 straipsnis	71 straipsnis	Finansų pareigūnams suteiktų įgaliojimų atšaukimas ir sustabdymas
65 straipsnis	72 straipsnis	Leidimus suteikiančio pareigūno atsakomybė už neteisėtą veiklą, sukčiavimą arba korupciją

Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002	Naujas reglamentas	Pavadinimai
2 skirsnis	2 skirsnis	Taisyklės, taikomos įgaliotiems ir perigaliotiems leidimus suteikiantiems pareigūnams
66 straipsnis	73 straipsnis	Leidimus suteikiantiems pareigūnams taikomos taisyklės
3 skirsnis	3 skirsnis	Taisyklės, taikomos apskaitos pareigūnams ir avansinių lėšų administratoriams
67 straipsnis	74 straipsnis	Taisyklės, taikomos apskaitos pareigūnams
68 straipsnis	75 straipsnis	Avansinių lėšų administratoriams taikomos taisyklės
5 SKYRIUS	5 SKYRIUS	Įplaukų operacijos
1 skirsnis	1 skirsnis	Nuosavų išteklių naudojimas
69 straipsnis	76 straipsnis	Nuosavi ištekliai
2 skirsnis	2 skirsnis	Gautinų sumų apskaičiavimas
70 straipsnis	77 straipsnis	Gautinų sumų apskaičiavimas
3 skirsnis	3 skirsnis	Gautinų sumų nustatymas
71 straipsnis	78 straipsnis	Gautinų sumų nustatymas
4 skirsnis	4 skirsnis	Leidimas išieškoti sumas
72 straipsnis	79 straipsnis	Leidimas išieškoti sumas
5 skirsnis	5 skirsnis	Susigrąžinimas
73 straipsnis	80 straipsnis	Susigrąžinimo taisyklės
73a straipsnis	81 straipsnis	Senaties terminas
—	82 straipsnis	Sąjungos teisių į grąžintinas sumas nacionalinis traktavimas
74 straipsnis	83 straipsnis	Komisijos paskirtos baudos, nuobaudos ir susikaupusios palūkanos
6 SKYRIUS	6 SKYRIUS	Išlaidų operacijos
75 straipsnis	84 straipsnis	Finansavimo sprendimai
1 skirsnis	1 skirsnis	Išlaidų paskirties nustatymas
76 straipsnis	85 straipsnis	Išipareigojimų rūšys
77 straipsnis	86 straipsnis	Išipareigojimams taikomos taisyklės
78 straipsnis	87 straipsnis	Išipareigojimams taikomi patikrinimai
2 skirsnis	2 skirsnis	Išlaidų patvirtinimas
79 straipsnis	88 straipsnis	Išlaidų patvirtinimas
3 skirsnis	3 skirsnis	Leidimas išlaidoms
80 straipsnis	89 straipsnis	Leidimas išlaidoms
4 skirsnis	4 skirsnis	Išlaidų apmokėjimas
81 straipsnis	90 straipsnis	Mokėjimų rūšys
82 straipsnis	91 straipsnis	Mokėjimai neviršija turimų lėšų
5 skirsnis	5 skirsnis	Išlaidų operacijų terminai
83 straipsnis	92 straipsnis	Terminai
7 SKYRIUS	7 SKYRIUS	IT sistemos ir e. valdžia
84 straipsnis	93 straipsnis	Operacijų elektroninis valdymas

Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002	Naujas reglamentas	Pavadinimai
—	94 straipsnis	Dokumentų perdavimas
—	95 straipsnis	E. valdžia
—	8 SKYRIUS	Administravimo principai
—	96 straipsnis	Geras administravimas
—	97 straipsnis	Teisių gynimo priemonių nurodymas
8 SKYRIUS	9 SKYRIUS	Vidaus auditorius
85 straipsnis	98 straipsnis	Vidaus auditoriaus skyrimas
86 straipsnis	99 straipsnis	Vidaus auditoriaus įgaliojimai ir pareigos
87 straipsnis	100 straipsnis	Vidaus auditoriaus nepriklausomumas
V ANTRAŠTINĖ DALIS	V ANTRAŠTINĖ DALIS	VIEŠIEJI PIRKIMAI
1 SKYRIUS	1 SKYRIUS	Bendrosios nuostatos
1 skirsnis	1 skirsnis	Taikymo sritis ir sutarties sudarymo principai
88 straipsnis	101 straipsnis	Viešųjų pirkimų sutarčių apibrėžtis
89 straipsnis	102 straipsnis	Viešųjų pirkimų sutartims taikytini principai
2 skirsnis	2 skirsnis	Skelbimas
90 straipsnis	103 straipsnis	Viešųjų pirkimų sutarčių skelbimas
3 skirsnis	3 skirsnis	Viešųjų pirkimų procedūros
91 straipsnis	104 straipsnis	Viešųjų pirkimų procedūros
92 straipsnis	105 straipsnis	Konkurso dokumentų turinys
93 straipsnis	106 straipsnis	Draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose kriterijai
94 straipsnis	107 straipsnis	Sutarties sudarymui taikomi draudimo dalyvauti konkurse kriterijai
95 straipsnis	108 straipsnis	Draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje centrinė duomenų bazė
96 straipsnis	109 straipsnis	Administracinės ir finansinės nuobaudos
97 straipsnis	110 straipsnis	Sutarties sudarymo kriterijai
98 straipsnis	111 straipsnis	Pasiūlymų teikimas
99 straipsnis	112 straipsnis	Vienodų sąlygų ir skaidrumo principai
100 straipsnis	113 straipsnis	Sprendimas sudaryti sutartį
101 straipsnis	114 straipsnis	Viešųjų pirkimų procedūros atšaukimas
4 skirsnis	4 skirsnis	Garantijos ir taisomieji veiksmai
102 straipsnis	115 straipsnis	Garantijos
103 straipsnis	116 straipsnis	Klaidos, pažeidimai ir sukčiavimas vykdam procedūrą
2 SKYRIUS	2 SKYRIUS	Nuostatos, taikomos sutartims, kurias institucijos sudaro savo pačių sąskaita
104 straipsnis	117 straipsnis	Perkančioji institucija
105 straipsnis	118 straipsnis	Taikytinos ribinės vertės
106 straipsnis	119 straipsnis	Taisyklės dėl dalyvavimo konkursų procedūrose

Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002	Naujas reglamentas	Pavadinimai
107 straipsnis	120 straipsnis	Pasaulio prekybos organizacijos viešųjų pirkimų taisyklės
VI ANTRAŠTINĖ DALIS	VI ANTRAŠTINĖ DALIS	DOTACIJOS
1 SKYRIUS	1 SKYRIUS	Dotacijų taikymo sritis ir formos
108 straipsnis	121 straipsnis	Dotacijų taikymo sritis
—	122 straipsnis	Naudos gavėjai
108a straipsnis	123 straipsnis	Dotacijų formos
—	124 straipsnis	Vienartinės išmokos, vienetui tenkančios sąnaudos ir finansavimas vienodo dydžio suma
2 SKYRIUS	2 SKYRIUS	Principai
109 straipsnis	125 straipsnis	Dotacijoms taikytini bendrieji principai
—	126 straipsnis	Tinkamos finansuoti sąnaudos
—	127 straipsnis	Bendras finansavimas natūra
110 straipsnis	128 straipsnis	Skaidrumas
111 straipsnis	129 straipsnis	Nekaupiamojo skyrimo principas
112 straipsnis	130 straipsnis	Netaikymo atgaline data principas
113 straipsnis	—	—
3 SKYRIUS	3 SKYRIUS	Dotacijų skyrimo procedūra
114 straipsnis	131 straipsnis	Paraiškos skirti dotacijas
115 straipsnis	132 straipsnis	Atrankos ir dotacijų skyrimo kriterijai
116 straipsnis	133 straipsnis	Vertinimo procedūra
117 straipsnis	—	—
4 SKYRIUS	4 SKYRIUS	Mokėjimas ir kontrolė
118 straipsnis	134 straipsnis	Išankstinio finansavimo garantija
119 straipsnis	135 straipsnis	Dotacijų mokėjimas ir kontrolė
—	136 straipsnis	Irašų saugojimo laikotarpiai
5 SKYRIUS	5 SKYRIUS	Igyvendinimas
120 straipsnis	137 straipsnis	Igyvendinimo sutartys ir finansinė parama trečiosioms šalims
—	VII ANTRAŠTINĖ DALIS	APDOVANOJIMAI
—	—	—
—	138 straipsnis	Bendrosios taisyklės
—	VIII ANTRAŠTINĖ DALIS	FINANSINĖS PRIEMONĖS
—	139 straipsnis	Taikymo sritis
—	140 straipsnis	Finansinėms priemonėms taikytini principai ir sąlygos
VII ANTRAŠTINĖ DALIS	IX ANTRAŠTINĖ DALIS	ATASKAITŲ PATEIKIMAS IR APSKAITA
1 SKYRIUS	1 SKYRIUS	Ataskaitų pateikimas
121 straipsnis	141 straipsnis	Ataskaitų struktūra
122 straipsnis	142 straipsnis	Biudžeto ir finansų valdymo ataskaita

Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002	Naujas reglamentas	Pavadinimai
123 straipsnis	143 straipsnis	Ataskaitoms taikomos taisyklės
124 straipsnis	144 straipsnis	Apskaitos principai
125 straipsnis	—	—
126 straipsnis	145 straipsnis	Finansinės ataskaitos
127 straipsnis	146 straipsnis	Biudžeto vykdymo ataskaitos
128 straipsnis	147 straipsnis	Preliminarios ataskaitos
129 straipsnis	148 straipsnis	Galutinių konsoliduotųjų ataskaitų patvirtinimas
2 SKYRIUS	2 SKYRIUS	Informacija apie biudžeto vykdymą
130 straipsnis	149 straipsnis	Biudžeto garantijų ir rizikos ataskaita
131 straipsnis	150 straipsnis	Informacija apie biudžeto vykdymą
3 SKYRIUS	3 SKYRIUS	Apskaita
1 skirsnis	1 skirsnis	Bendrosios nuostatos
132 straipsnis	151 straipsnis	Apskaitos sistema
133 straipsnis	152 straipsnis	Institucijų apskaitos sistemos bendrieji reikalavimai
2 skirsnis	2 skirsnis	Bendrosios sąskaitos
134 straipsnis	153 straipsnis	Bendrosios sąskaitos
135 straipsnis	154 straipsnis	Įrašai bendrosiose sąskaitose
136 straipsnis	155 straipsnis	Apskaitos patikslinimai
3 skirsnis	3 skirsnis	Biudžetinės sąskaitos
137 straipsnis	156 straipsnis	Biudžeto apskaita
4 SKYRIUS	4 SKYRIUS	Turto inventorius
138 straipsnis	157 straipsnis	Inventorius
VIII ANTRAŠTINĖ DALIS	X ANTRAŠTINĖ DALIS	IŠORĖS AUDITAS IR BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS
1 SKYRIUS	1 SKYRIUS	Išorės auditas
139 straipsnis	158 straipsnis	Audito Rūmų vykdomas išorės auditas
140 straipsnis	159 straipsnis	Audito taisyklės ir procedūros
141 straipsnis	160 straipsnis	Vertybinių popierių ir grynųjų pinigų patikrinimai
142 straipsnis	161 straipsnis	Audito Rūmų prieigos teisė
143 straipsnis	162 straipsnis	Audito Rūmų metinė ataskaita
144 straipsnis	163 straipsnis	Audito Rūmų specialiosios ataskaitos
2 SKYRIUS	2 SKYRIUS	Biudžeto įvykdymo patvirtinimas
145 straipsnis	164 straipsnis	Biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros tvarkaraštis
146 straipsnis	165 straipsnis	Biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra
147 straipsnis	166 straipsnis	Tolesnės priemonės
147a straipsnis	167 straipsnis	Specialiosios nuostatos dėl EIVT

Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002	Naujas reglamentas	Pavadinimai
ANTRA DALIS	ANTRA DALIS	SPECIALIOSIOS NUOSTATOS
I ANTRAŠTINĖ DALIS	I ANTRAŠTINĖ DALIS	EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO GARANTIJŲ FONDAS
148 straipsnis	168 straipsnis	Specialiosios nuostatos dėl Europos žemės ūkio garantijų fondo
149 straipsnis	169 straipsnis	EŽŪGF asignavimų įsipareigojimai
150 straipsnis	170 straipsnis	EŽŪGF asignavimų bendrieji laikinieji įsipareigojimai
151 straipsnis	171 straipsnis	EŽŪGF biudžetinių įsipareigojimų tvarkaraštis ir terminas
152 straipsnis	172 straipsnis	EŽŪGF išlaidų apskaita
153 straipsnis	173 straipsnis	EŽŪGF asignavimų perkėlimas
154 straipsnis	174 straipsnis	EŽŪGF asignuotosios įplaukos
II ANTRAŠTINĖ DALIS	II ANTRAŠTINĖ DALIS	STRUKTŪRINIAI FONDAI, SANGLAUDOS FONDAS, EUROPOS ŽUVININKYSTĖS FONDAS, EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI IR PASIDALIJAMOJO VALDYMO PRINCIPU VALDOMI FONDAI, SUSIJĘ SU LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISIN- GUMO ERDVE
155 straipsnis	175 straipsnis	Specialiosios nuostatos
—	176 straipsnis	Atsižvelgimas į paskirtus įsipareigojimų asignavimus
156 straipsnis	177 straipsnis	Įnašų mokėjimai, tarpinės išmokos ir grąžinamos sumos
157 straipsnis	178 straipsnis	Asignavimų panaikinimas
158 straipsnis	179 straipsnis	Asignavimų perkėlimas
159 straipsnis	180 straipsnis	Valdymas, atranka ir auditas
III ANTRAŠTINĖ DALIS	III ANTRAŠTINĖ DALIS	MOKSLINIAI TYRIMAI
160 straipsnis	181 straipsnis	Mokslinių tyrimų fondai
160a straipsnis	182 straipsnis	Mokslinių tyrimų fondo įsipareigojimai
161 straipsnis	183 straipsnis	Jungtinis tyrimų centras
IV ANTRAŠTINĖ DALIS	IV ANTRAŠTINĖ DALIS	IŠORĖS VEIKSMAI
1 SKYRIUS	1 SKYRIUS	Bendrosios nuostatos
162 straipsnis	184 straipsnis	Išorės veiksmai
2 SKYRIUS	2 SKYRIUS	Veiksmų vykdymas
—	1 skirsnis	Bendrosios nuostatos
163 straipsnis	185straipsnis	Išorės veiksmų vykdymas
—	2 skirsnis	Parama biudžetui ir kelių paramos teikėjų patikos fondai
—	186 straipsnis	Paramos biudžetui naudojimas
164 straipsnis (panaikin- tas)	187 straipsnis	Sąjungos išorės veiksmų patikos fondai
—	3 skirsnis	Kiti valdymo būdai
165 straipsnis	188 straipsnis	Išorės veiksmų vykdymas taikant netiesioginio valdymo principą
166 straipsnis	189 straipsnis	Išorės veiksmų vykdymo finansavimo susitarimai
3 SKYRIUS	3 SKYRIUS	Viešieji pirkimai
167 straipsnis	190 straipsnis	Su išorės veiksmiais susiję viešieji pirkimai

Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002	Naujas reglamentas	Pavadinimai
168 straipsnis	191 straipsnis	Taisyklės dėl dalyvavimo konkursų procedūrose
4 SKYRIUS	4 SKYRIUS	Dotacijos
169 straipsnis	192 straipsnis	Visiškas išorės veiksmų finansavimas
169a straipsnis	193 straipsnis	Išorės veiksmų dotacijoms taikomos taisyklės
5 SKYRIUS	5 SKYRIUS	Sąskaitų auditas
170 straipsnis	194 straipsnis	Išorės veiksmų Sąjungos auditas
V ANTRAŠTINĖ DALIS	V ANTRAŠTINĖ DALIS	EUROPOS ĮSTAIGOS
171 straipsnis	195 straipsnis	Europos įstaigos
172 straipsnis	196 straipsnis	Europos įstaigoms paskirti asignavimai
173 straipsnis	197 straipsnis	Europos įstaigų leidimus suteikiantis pareigūnas
174 straipsnis	198 straipsnis	Tarpinstitucinių Europos įstaigų sąskaitos
174a straipsnis	199 straipsnis	Išgaliojimų valdyti perdavimas Europos tarpinstitucinėms įstaigoms
175 straipsnis	200 straipsnis	Paslaugos trečiosioms šalims
176 straipsnis (panaikintas)	—	—
VI ANTRAŠTINĖ DALIS	VI ANTRAŠTINĖ DALIS	ADMINISTRACINIAI ASIGNAVIMAI
177 straipsnis	201 straipsnis	Bendrosios nuostatos
178 straipsnis	202 straipsnis	Įsipareigojimai
179 straipsnis	203 straipsnis	Specialiosios nuostatos dėl administracinių asignavimų
VII ANTRAŠTINĖ DALIS	VII ANTRAŠTINĖ DALIS	EKSPERTAI
179a straipsnis	204 straipsnis	Išorės ekspertų apmokėjimas
TREČIA DALIS	TREČIA DALIS	BAIGIAMOSIOS IR PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS
I ANTRAŠTINĖ DALIS	—	—
180 straipsnis (panaikintas)	—	—
181 straipsnis	205 straipsnis	Pereinamojo laikotarpio nuostatos
II ANTRAŠTINĖ DALIS	—	—
182 straipsnis	206 straipsnis	Europos Parlamento ir Tarybos informacijos prašymai
—	207 straipsnis	Ribinės vertės ir sumos
183 straipsnis	210 straipsnis	Išgaliojimų vykdymas
185 straipsnis	208 straipsnis	Finansinis pagrindų reglamentas, taikomas įstaigoms, įsteigtoms pagal SESV ir Euratomo sutartį
—	209 straipsnis	Pavyzdinis finansinis reglamentas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigoms
184 straipsnis	211 straipsnis	Persvarstymas
186 straipsnis	212 straipsnis	Panaikinimas
186a straipsnis	212 straipsnis	Persvarstymas, susijęs su EIVT
187 straipsnis	214 straipsnis	Išsigaliojimas

BENDRAS PAREIŠKIMAS DĖL KLAUSIMŲ, SUSIJUSIŲ SU DAUGIAMETE FINANSINE PROGRAMA

„Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija susitaria, kad Finansinis reglamentas bus persvarstytas siekiant įtraukti pakeitimus, reikalingus atsižvelgiant į derybų dėl 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos rezultatus, taip pat ir šiais klausimais:

- neatidėliotinos pagalbos rezervo lėšų perkėlimo ir lėšų projektams, finansuojamiems panaudojant Europos infrastruktūros tinklų priemonę, taisyklės;
 - nepanaudotų asignavimų ir biudžeto likučio perkėlimas, taip pat susijęs pasiūlymas įrašyti juos į mokėjimų ir išipareigojimų asignavimų rezervą;
 - galimas Europos plėtros fondo įtraukimas į ES biudžetą;
 - lėšų, gautų pagal susitarimus dėl kovos su neteisėta prekyba tabako gaminiais, panaudojimas.“
-

BENDRAS PAREIŠKIMAS DĖL SU PASTATAIS SUSIJUSIŲ IŠLAIDŲ REMIANTIS 203 STRAIPSNIU

„Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija susitaria, kad:

1. 203 straipsnio 4 dalyje numatyta išankstinio įspėjimo procedūra ir 203 straipsnio 5 dalyje numatyta išankstinio patvirtinimo procedūra netaikomos nemokamai arba už simbolinę sumą įsigyjant žemę;
 2. bet kokia 203 straipsnyje pateikta nuoroda į pastatus taikoma tik negyvenamiesiems pastatams. Europos Parlamentas ir Taryba gali prašyti bet kokios su gyvenamaisiais pastatais susijusios informacijos;
 3. išskirtinėmis politinėmis aplinkybėmis ar skubos tvarka informacija apie pastatų projektus, susijusius su ES delegacijomis ar biurais trečiojoje šalyje, numatyta 203 straipsnio 4 dalyje, gali būti pateikta kartu su pastato projektu pagal 203 straipsnio 5 dalį; tokiais atvejais Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija išipareigoja pastato projektą apsvarstyti kuo greičiau;
 4. 203 straipsnio 5 ir 6 dalyse numatyta išankstinio patvirtinimo procedūra netaikoma parengiamosioms sutartims ar tyrimams, kurie reikalingi išsamioms sąnaudoms ir pastato projektui įvertinti;
 5. 203 straipsnio 7 dalies ii–iv punktuose nurodytos 750 000 ar 3 000 000 EUR ribinės vertės apima pastatų įrengimą; nuomos sutarčių atveju šios ribinės vertės taikomos nuomai be mokesčių, bet apima su pastato įrengimu susijusias sąnaudas;
 6. 203 straipsnio 3 dalies a punkte paminėtos išlaidos neapima mokesčių;
 7. po vienerių metų po Finansinio reglamento taikymo pradžios Komisija pateikia ataskaitą dėl 203 straipsnyje numatytų procedūrų taikymo“.
-

BENDRAS EUROPOS PARLAMENTO, TARYBOS IR KOMISIJOS PAREIŠKIMAS DĖL 203 STRAIPSNIO 3 DALIES

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija susitaria, kad lygiavertės nuostatos bus įtrauktos į Finansinį pagrindų reglamentą, taikomą įstaigoms, įsteigtoms pagal SESV ir Euratomo sutartį.
